

# TXOSTENA IXUSTENA

## 40

**EAE-KO KONTRATU**

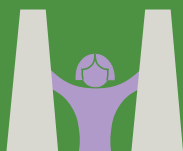
**ETA DIRU-LAGUNTZETAN**

**BERDINTASUNERAKO KLAUSULAK**

**APLIKATZEARI BURUZKO**

**EBALUAZIOA**

**2015**



**EMAKUNDE**  
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA  
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

Erakunde Autonomiaduna

Organismo Autónomo del

EUSKO JAURLARITZA



GOBIERNO VASCO



**EAE-KO KONTRATU  
ETA DIRU-LAGUNTZETAN  
BERDINTASUNERAKO KLAUSULAK  
APLIKATZEARI BURUZKO  
EBALUAZIOA**

**2015**

EMAKUNDE  
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDEA

Gasteiz 2017

|                                       |                                                                                                                                                                                  |                   |  |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|
| <b>IZENBURUA:</b>                     | “EAEko kontratu eta diru-laguntzetan berdintasunerako klausulak aplikatzeari buruzko ebaluazioa. 2015”                                                                           |                   |  |
| <b>EDITOREA ETA EGILEA:</b>           | EMAKUNDE-Emakumearen Euskal Erakunde. Manuel Iradier, 36. 01005 Vitoria-Gasteiz                                                                                                  |                   |  |
| <b>LANTALDEA:</b>                     | Enred Consultoría: Lourdes García del Olmo, Angel Sallé Alonso, Almudena Pérez Vizán eta Rocío Carmona Fernández                                                                 |                   |  |
| <b>MAKETAZIOA<br/>ETA JARRAIPENA:</b> | ARRIN. Comunicación y Diseño                                                                                                                                                     |                   |  |
| <b>DISEINU GRAFIKOA:</b>              | Ana Badiola, Isabel Madinabeitia eta Ana Rincón                                                                                                                                  |                   |  |
| <b>DATA:</b>                          | 2017ko abendua                                                                                                                                                                   |                   |  |
| <b>DESKRIBATZAILEAK:</b>              | Aukera-berdintasuna, herri administrazioa, berdintasunerako politikak, ekintza positiboak, generoaren araberako ikuspegia, administrazio-kontratuak, diru-laguntzak, ebaluaketak |                   |  |
| <b>ALE KOPURUA:</b>                   | 500                                                                                                                                                                              |                   |  |
| <b>INPRIMATZAILEA:</b>                | Sacal                                                                                                                                                                            |                   |  |
| <b>ISBN (lan osoa):</b>               | 84-89630-50-X                                                                                                                                                                    | 978-84-89630-50-5 |  |
| <b>ISBN (3. tomoa):</b>               | 84-89630-53-4                                                                                                                                                                    | 978-84-89630-53-6 |  |
| <b>L.G.:</b>                          | VI 1019-2017                                                                                                                                                                     |                   |  |

# AURKIBIDEA

|                                                                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>AURKEZPENA</b> .....                                                                                             | 9  |
| <b>ESKER ONAK</b> .....                                                                                             | 13 |
| <b>TXOSTENAREN LABURPENA</b> .....                                                                                  | 15 |
| Arau-esparruaren aurrekariak eta berdintasunerako plana .....                                                       | 17 |
| Helburuak eta ikuspegi metodologikoa .....                                                                          | 17 |
| Kontratu eta diru-laguntzen lagina aztertu ostean egindako aurkikuntzak .....                                       | 18 |
| Azterketaren ondorioak .....                                                                                        | 22 |
| Berdintasun-klausulak aplikatzeari buruzko aurkikuntzak, inkestetan oinarrituta .....                               | 24 |
| Berdintasun-klausulak aplikatzeari buruzko aurkikuntzak, elkarrizketetan eta ebaluazio-azterketan oinarrituta ..... | 26 |
| Gomendio garrantzitsuenak .....                                                                                     | 29 |
| <br>                                                                                                                |    |
| <b>1. AZTERLANAREN AURKEZPENA</b> .....                                                                             | 33 |
| 1.1. Testuinguruan kokatzea .....                                                                                   | 35 |
| 1.2. Terminoen glosarioa .....                                                                                      | 36 |
| 1.3. Txostenaren egitura .....                                                                                      | 37 |
| 1.4. Helburuak .....                                                                                                | 38 |
| 1.4.1. Helburu orokorra .....                                                                                       | 38 |
| 1.4.2. Helburu espezifikoak .....                                                                                   | 39 |
| 1.5. Aplikatutako metodologiaren sintesia .....                                                                     | 39 |
| <br>                                                                                                                |    |
| <b>2. DOKUMENTU-AZTERKETAREN ETA LANDA-LANAREN EMAITZAK</b> .....                                                   | 41 |
| 2.1. Dokumentazioa eta bibliografia biltzea .....                                                                   | 43 |
| 2.2. Kontratu eta diru-laguntzen lagina aztertzea .....                                                             | 44 |
| 2.2.1. Lagina lortzeko metodologia .....                                                                            | 44 |
| 2.2.2. Lagineko kontratuak .....                                                                                    | 48 |
| 2.2.3. Lagineko diru-laguntzak .....                                                                                | 60 |
| 2.2.4. Lagineko diru-laguntza eta kontratuen azterketaren balantze orokorra .....                                   | 73 |
| 2.3. On line inkesten bitartez jasotako informazioa aztertzea .....                                                 | 80 |
| 2.3.1. Sarrera .....                                                                                                | 80 |
| 2.3.2. Inkestari erantzun diotenen identifikazio orokorra .....                                                     | 80 |
| 2.3.3. Berdintasun-klausulak eta haiek aplikatzeko modua .....                                                      | 85 |
| 2.3.4. Klausulak betetzen ote diren jarraipena egiteko mekanismoak .....                                            | 96 |
| 2.3.5. Berdintasun-klausulak txertatzeko oztopoak eta faktore lagungarriak .....                                    | 99 |

|           |                                                                                                  |            |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 2.3.6.    | Erabilgarritasunari eta eraginkortasunari buruzko pertzepzioak . . .                             | 101        |
| 2.3.7.    | Hobekuntzak eta proposamenak. . . . .                                                            | 105        |
| 2.4.      | Berdintasun-klausulak aplikatzearen mugak eta indarguneak,<br>landa-lanean bildutakoak . . . . . | 107        |
| 2.4.1.    | Mugak. . . . .                                                                                   | 107        |
| 2.4.2.    | Indarguneak . . . . .                                                                            | 110        |
| 2.5.      | Berdintasun-klausulak betetzen ote diren jakiteko jarraipen-ekintzak . . .                       | 113        |
| 2.5.1.    | Sarrera . . . . .                                                                                | 113        |
| 2.5.2.    | Hainbat erakundek gauzatutako jarraipen-ekintzak . . . . .                                       | 113        |
| <b>3.</b> | <b>BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATZEKO EGINDAKO JARDUKETAK . .</b>                                 | <b>115</b> |
| 3.1.      | Sarrera . . . . .                                                                                | 117        |
| 3.2.      | Autonomia Erkidegoa - EAE . . . . .                                                              | 117        |
| 3.3.      | Foru-eremua - Foru-aldundiak . . . . .                                                           | 119        |
| 3.4.      | Toki-eremua - Udalak . . . . .                                                                   | 121        |
| <b>4.</b> | <b>ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK . . . . .</b>                                                        | <b>123</b> |
| 4.1.      | Ondorioak . . . . .                                                                              | 125        |
| 4.1.1.    | Arau-esparrua . . . . .                                                                          | 125        |
| 4.1.2.    | Erakundeen konpromisoa eta lantalde tekniko eta politikoen<br>proaktibitatea . . . . .           | 126        |
| 4.1.3.    | Informazioa eta prestakuntza . . . . .                                                           | 126        |
| 4.1.4.    | Sentsibilizazioa . . . . .                                                                       | 127        |
| 4.1.5.    | Klausulen tipologia . . . . .                                                                    | 128        |
| 4.1.6.    | Erakundeetan batera lan egiteko prozedurak ezarri eta finkatzea .                                | 128        |
| 4.1.7.    | Jarraipena eta ebaluazioa . . . . .                                                              | 129        |
| 4.1.8.    | Ondorio orokorra. . . . .                                                                        | 130        |
| 4.2.      | Gomendioak. . . . .                                                                              | 130        |
| 4.2.1.    | Arau-esparrua . . . . .                                                                          | 131        |
| 4.2.2.    | Politikariak eta erantzukizuneko karguak . . . . .                                               | 131        |
| 4.2.3.    | Teknikariak . . . . .                                                                            | 132        |
| 4.2.4.    | Informazioa eta prestakuntza . . . . .                                                           | 133        |
| 4.2.5.    | Sentsibilizazioa . . . . .                                                                       | 134        |
| 4.2.6.    | Klausulen tipologia . . . . .                                                                    | 135        |
| 4.2.7.    | Erakundeetan batera lan egiteko prozedurak ezarri eta finkatzea .                                | 135        |
| 4.2.8.    | Jarraipena eta ebaluazioa . . . . .                                                              | 136        |

|                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>ERANSKINAK</b> .....                                                               | 139 |
| 1.E. Lagineko kontratuen eta kontratuetaiko berdintasun-klausulen taulak . . .        | 141 |
| 2.E. Lagineko diru-laguntzen eta diru-laguntzetako berdintasun-klausulen taulak ..... | 152 |
| 3.E. Inkestan jasotako erantzunak (galdera irekiak) .....                             | 167 |
| 4.E. Azterlanari aplikatutako garapen metodologikoa .....                             | 181 |
| 5.E. Dokumentazioa eta bibliografia biltzea .....                                     | 185 |
| 6.E. Landa-lanean aplikatu beharreko tresnak .....                                    | 190 |
| 7.E. Lagineko kontratu eta diru-laguntzak .....                                       | 203 |
| <b>LABURDURAK</b> .....                                                               | 217 |
| <b>TAULEN AURKIBIDEA</b> .....                                                        | 219 |
| <b>GRAFIKOEN AURKIBIDEA</b> .....                                                     | 221 |







**AURKEZPENA**





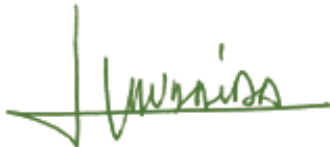
Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea ebaluatzeko proiektua dugu eskuartean, Legearen Lehen Xedapen Gehigarriko aginduari erantzunez. Izan ere, xedapen horretan ezarrita dagoenez, Legearen aplikazioko lehen hamar urteak igaro ondoren, Emakundeko Berdintasunerako Erakundearteko Batzordeari dagokio hura nola bete, garatu eta aplikatu den ebaluatzea.

Baterako argitalpen honetan, ebaluazio bat aurkezten dugu, lau txosten osagarriekin osatuta dagoena: legearen ebaluazio generiko bi –ebaluazio kualitatiboa bata; kuantitatiboa, bestea– eta ebaluazio espezifiko bi.

Ebaluazioa kualitatiboa Euskadiko Demokraziari eta Herritarren Parte-hartzeari buruzko Liburu Zuriaren printzipioekin bat etorritzat egin da, zeinak kultura partizipatiboa bultzatzen baitu, administrazioen eta herritarren arteko elkarlanean oinarrituta. Legea garatzearen eta ezartzearen ardura duten administrazio publikoek egindako balorazioen osagarri, legearen aplikazioaren eraginpean dauden pertsonak, kolektiboak eta erakunde publiko zein pribatuak egindakoak gehitu dira. Ildo espezifiko bat ere ezarri da EAEko emakume-elkarteekin eta elkarte feministekin lan egiteko, horiek agente giltzarriak baitira eremu horretan eta haien ikuspegi estrategikoa ezinbestekoa baita lege honen ebaluazioan. Prozesu hau garatzerakoan laguntza-iturri ditugu DACIMA (Eusko Jaurlaritzako Herri Administrazio eta Justizia Saileko Herritarrak Hartzeko eta Administrazioa Berritzeko eta Hobetzeko Zuzendaritza), Innobasque, Aholku Batzordea, herritarrentzako komunikazio-kanalak –Irekian zabaldutakoak– eta Jaurlaritzaren Prospekzio Soziologikoen Kabineteak egindako Euskal Soziometroaren emaitzak.

Ebaluazio kuantitatiboaren bidez, segimendua egin da 2010etik 2015era bitartean Legea zenbateraino bete den jakiteko, eta horri esker, jarraipena eman zaie urte horietan egindako ebaluazioei eta horietan lortutako datuekin konparatu ahal izan dira oraingoak. Ebaluazio espezifikoaren bidez, berriz, aztertu da batetik, EAEko administrazio publikoek berdintasunaren aldeko klausulak nola aplikatzen dituzten kontratuetan eta diru-laguntzetan, eta, bestetik, nola egin diren EAEko araudigintzan generoaren arabera eragina aldez aurretik ebaluatzeko prozesuak.

Ebaluazioek agerian utzi dute emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko EAEko Legea tresna erabilgarria eta eraginkorra dela eta oraindik ere esparru juridiko baliotsua dela, eta baduela aukerarik aurrera egiten eta berdintasun-politikak sendotzen jarraitzeko. Halaber erakutsi dute herritarrak oso sentsibilizatuta eta kontzientziazatuta daudela berdintasunarekin, eta espiritu kritikoa dutela desberdintasunarekiko. Horrek guztiorrek, beraz, konpromiso politikoa eskatzen du: berdintasuna herri-estrategiatzat hartzearen aldeko konpromisoa.



Izaskun Landaia Larizgoitia  
EMAKUNDE - Emakumearen Euskal Erakundeko zuzendaria

## ESKER ONAK

Azterlan hau aitzindaria da berdintasunaren arloan, baina aipatu behar dugu autonomia-erkidego osoan egin den ahalegin kolektibo handiari esker gauzatu ahal izan dugula azterlana Emakumeen eta gizonen berdintasunerako erakundearteko batzordearen, berdintasunaren aldeko klausulei buruzko Erakundearteko Lantalde Teknikoaren eta EAEko administrazio publikoaren maila guztietako lagunen artean (berdintasun-teknikariak; kontratazioen, diru-laguntzen edo hitzarmenen prozedura abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duten langileak, agiri teknikoan eta/edo diru-laguntzen xedea eta baldintzak erabakitzen dituzten teknikariak).

EAEko Administrazio publikoko profesional horiek guztiek eta gaian adituak direnek ekarpen handiak egin dituzte landa-lanean; izan ere, berdintasun-klausulen, kontratazioaren eta diru-laguntzen arloan izan duten esperientzia baliotsuari buruzko informazioa eskaini digute, lotutako dokumentazio eta ebidentziekin batera, eta haien iritzi eta ikuspegiak ere jaso ditugu.

Emakunderen eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Erakundearteko Batzordearen izenean, geure esker ona adierazi nahi diegu, halaber, Lantalde Teknikoa osatu duten lagunei, landa-lanean modu aktiboan parte hartu dutelako, modu aktiboan inplikatu direlako, eta behin betiko testua idazteko oso garrantzitsuak izan diren oharpenak egin dizkigutelako.



T

**TXOSTENAREN  
LABURPENA**





*Administrazioa ez dago prezio onena onartzera behartuta, interes publikorako mesedegarriena den eskaintza onartzera baizik (Auzitegi Gorenaren 1997ko maiatzaren 23ko Epaia)*

Lehen atal honetan, *EAEko Administrazio publikoen kontratu eta diru-laguntzetan berdintasun-klausulak aplikatzeari buruzko jarraipena eta ebaluazioa egiteko azterlana* txostenaren ondoriozko gomendio eta aurkikuntza nagusiak bilduko ditugu. Enred Consultoría aholkularitza-enpresak egin du txostena, Emakunde - Emakumearen Euskal Erakundearentzat.

## **ARAU-ESPARRUAREN AURREKARIAK ETA BERDINTASUNERAKO PLANA**

Estatuari dagokionez, **3/2007 Lege Organikoak, martxoaren 22koak, Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarrirakoak**, hainbat neurri xedatzen ditu, botere publiko guztiek lehentasuna eman ahal izan diezaieten, diru-laguntzak lortzeko garaian, genero-arrailak ezabatu eta zuzentzera bideratutako neurriak hartzen dituzten pertsona edo erakunde lizitatzailer potentzialei.

Autonomia Erkidegoari dagokionez, Eusko Legebiltzarrak onartutako **4/2005 Legeak, otsailaren 18koak, Emakumeen eta gizonen berdintasunerakoak**, oinarri batzuk ezarri zituen, Administrazio publikoaren maila guztietako kontratazio publikoan eta diru-laguntzen arloko jardueran emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako klausulak txertatzea babestu duen araudia garatzeko.

Eusko Jaurlaritzak egindako lege-garapenaren ondorioz, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea abiapuntu hartuta, 2016ko ekainean **Zenbait Klausula Sozial Kontratazio Publikoan Sartzeko Legea** jarri zen indarrean (**apirilaren 7ko 3/2016 Legea**). Eusko Legebiltzarrak onetsitako lege horren xedea Estatuko oinarritzko legeriaren lege-garapena egitea da (Sektore Publikoko Kontratuen Legearen testu bategina); zehazki, kontratazioan izaera sozialeko klausulak sartzeari dagokionez.

Azterlana legea ebaluatu eta berrikusteari buruzko lehen xedapen gehigarriko mandatuaren barruan sartzeko da; hori dela eta, Berdintasunerako Erakundearteko Batzordeak –2007an arautu eta 2010ean eratu zenak– 4/2005 Legearen betetze-mailari, garapenari eta aplikazioari buruzko jarraipena egiten du bost urtean behin, Emakunderen bitartez.

Aldi berean, **X. legegintzaldiko indarreko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VI. Planeko** neurrietako batean oinarritzen da azterlana; zehazki, G11 neurrian: Kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan berdintasunerako klausulak sartzea.

## **HELBURUAK ETA IKUSPEGI METODOLOGIKOA**

4/2005 Legearen 20.2 artikuluan xedatutakoari jarraikiz, azterlanaren helburu nagusia honako hau izan da: EAEko administrazio publikoak emakumeen eta gizonen berdinta-

sunerako klausulak kontratazio publikoko prozeduretan eta diru-laguntzen deialdian nola aplikatzen ari diren jakitea.

Jarraian, helburu zehatzak zerrendatuko ditugu:

- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legea (otsailaren 18ko 4/2005) indarrean jarri zenez geroztik EAEko administrazio publikoek berdintasun-klausulen arloan egin dutena bildu eta aztertzea.
- Lagin batean gehien erabili diren jardunbideak identifikatu, aztertu eta kategorizatzea. Lagin hori berdintasun-klausulak dituzten 55 kontratuk eta 50 diru-laguntzek osatzen dute, eta 2015ekoak dira guztiak.
- Klausula horiek txertatzeko prozesuaren indarguneak eta ahuleziak zeintzuk diren jakitea.
- Klausulak aplikatzean eta horien betearazpenaren jarraipena egitean izandako lorpenak ebaluatzea.
- Berdintasun klausulak aplikatzeko eta haien betearazpenaren jarraipen egokia egiteko gomendioak proposatzea.

Helburu horiek betetzeko, metodologia bat diseinatu zen, ikuspegi batik bat kualitatibotik, baina alderdi kuantitatiboa ere alde batera utzi gabe. Lau zutabetan oinarrituta dago metodologia hori:

- Dokumentazioa eta bibliografia berrikustea.
- 55 kontraturen agiriak eta 50 diru laguntzaren oinarri arautzaileak hautatu eta aztertzea (guztira, 105). Adierazgarritasun-irizpideen arabera (administrazioaren maila, lurraldea, esku-hartze eremua) eta ausazko moduan eratzea lagina, betiere irizpide horiek betetzen dituztela.
- Informatzaile garrantzitsuenekin elkarriketak egitea (EAEko maila guztietako administrazio publikoetako 12 ordezkariarekin eta aditu 1ekin).
- Emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan eta/edo berdintasun klausulak aplikatzeko garaian esperientzia duten informatzaileekin elkarriketak egitea (75 inkesta *on line* jaso genituen erantzunda, 162 pertsonarekin harremanetan jarri ostean).

EAEEn, emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulak araubidezko testuinguru jakin batean idatzi eta aplikatu izan dira, eta, administrazio publiko bakoitzak berezko dituen prozeduren bitartez; azterlan honetan, horiek guztiak aztertuko ditugu, eta jarraian, aurkikuntza garrantzitsuenak aipatuko dizkizuegu.

## **KONTRATU ETA DIRU-LAGUNTZEN LAGINA AZTERTU OSTEAN EGINDAKO AURKIKUNTZAK**

Laginean 105 erregistro sartzen dira (berdintasun-klausulak dituzten 55 kontratu eta 50 diru-laguntza), eta, kasu guztietan, 2015eko urtarritetik urrira bitarte abiarazi da prozedura –legea onartu zenetik ebaluatu den egungo bosturtekoaren amaiera da hori–.

Laginketa ez-probabilistikoa egin dugu, administrazio-mailaren, lurraldearen eta esku-hartze eremuaren arabera adierazgarritasunaren gutxieneko irizpideak bermatzeko. Era berean, ausazko modu proportzionalen egin dugu, adierazgarritasuna ziurtatzeko eta klausulen nahiz administrazioek egindako esku-hartzeen heterogeneotasuna adierazteko.

**1. TAULA.** Azterlanean aztertutako kontratu eta diru-laguntzen laburpena, administrazio-mailaren arabera. Kopurua eta ehunekoa

| KONTRATU ETA DIRU-LAGUNTZAK, ETA ADMINISTRAZIOAREN MAILA | KOP.       | %          |
|----------------------------------------------------------|------------|------------|
| <b>ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOA</b>                         | <b>39</b>  | <b>38</b>  |
| Kontratua                                                | 28         | 27         |
| Diru-laguntza                                            | 11         | 11         |
| <b>FORU-ADMINISTRAZIOA</b>                               | <b>36</b>  | <b>34</b>  |
| Kontratua                                                | 12         | 11         |
| Diru-laguntza                                            | 24         | 23         |
| <b>TOKI-ADMINISTRAZIOA</b>                               | <b>30</b>  | <b>28</b>  |
| Kontratua                                                | 15         | 14         |
| Diru-laguntza                                            | 15         | 14         |
| <b>GUZTIRA</b>                                           | <b>105</b> | <b>100</b> |

**2. TAULA.** Aztertutako kontratu eta diru-laguntzen laburpena, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera. Kopurua

| ESKU-HARTZE EREMUA<br>ETA ADMINISTRAZIOAREN MAILA | KONTRATUA<br>KOP. | DIRU-LAGUNTZA<br>KOP. |
|---------------------------------------------------|-------------------|-----------------------|
| <b>ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOA</b>                  | <b>28</b>         | <b>11</b>             |
| Nekazaritza eta Arrantza                          |                   | 4                     |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak      |                   | 2                     |
| Hezkuntza                                         | 4                 | 2                     |
| Enplegua eta ekonomia-sustapena                   | 2                 |                       |
| Euskara                                           | 1                 | 1                     |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna                | 1                 |                       |
| Esku-hartze soziala                               | 5                 | 1                     |
| Gazteak                                           | 1                 |                       |
| Ingurumena                                        | 2                 |                       |
| Bestelakoak                                       | 11                |                       |
| Osasuna                                           | 1                 | 1                     |
| <b>FORU-ADMINISTRAZIOA</b>                        | <b>12</b>         | <b>24</b>             |
| Nekazaritza eta Arrantza                          |                   | 2                     |
| Kultura                                           | 1                 | 3                     |
| Kirola                                            | 1                 | 1                     |
| Hezkuntza                                         |                   | 1                     |
| Enplegua eta ekonomia-sustapena                   |                   | 1                     |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna                |                   | 3                     |
| Esku-hartze soziala                               | 3                 | 10                    |
| Gazteak                                           | 1                 | 1                     |
| Ingurumena                                        |                   | 1                     |
| Bestelakoak                                       | 6                 |                       |
| Herritarren parte-hartzea                         |                   | 1                     |

../..

| ESKU-HARTZE EREMUA<br>ETA ADMINISTRAZIOAREN MAILA<br>TOKI-ADMINISTRAZIOA | KONTRATUA<br>KOP. | DIRU-LAGUNTZA<br>KOP. |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------|
|                                                                          | 15                | 15                    |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak                             |                   | 1                     |
| Kultura                                                                  | 2                 | 2                     |
| Kirola                                                                   | 2                 |                       |
| Enplegua eta ekonomia-sustapena                                          | 2                 | 1                     |
| Euskara                                                                  |                   | 1                     |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna                                       | 1                 | 3                     |
| Esku-hartze soziala                                                      | 3                 | 3                     |
| Gazteak                                                                  |                   | 2                     |
| Bestelakoak                                                              | 4                 |                       |
| Herritarren parte-hartzea                                                |                   | 2                     |
| Osasuna                                                                  | 1                 |                       |
| <b>GUZTIRA</b>                                                           | <b>55</b>         | <b>50</b>             |

### 3. TAULA. Aztertutako kontratu eta diru-laguntzen lagineko aurkikuntzen laburpena

| 55 KONTRATU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 50 DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Berdintasun-klausula gehienak zerbitzuekin lotutako kontratuetan agertzen dira (% 80).</p> <p>Gainerakoak horniduretakoak (% 13) eta obretakoak (% 7) dira. Laginean presentzia handiena duten esku-hartze eremuak bestelakoak izeneko kategoriakoak dira (% 38)<sup>1</sup>, eta horien atzetik datoz esku-hartze soziala eta gizarte-zerbitzuak<sup>2</sup> (% 20). Emakumeen eta gizonen berdintasuneko kontratu espezifikoak 2 baino ez ditugu aztertu (% 4).</p> | <p>Berdintasun-klausulak gehien erabiltzen dituzten diru-laguntzak esku-hartze sozialaren/gizarte-zerbitzuen<sup>3</sup> barruan sailkatutako eremuetan biltzen dira (diru-laguntzen laginaren % 28), eta horien atzetik datoz emakumeen eta gizonen berdintasunaren eremua (% 12), nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza (% 12) eta kultura (% 10). % 100a norgehiagoka-prozedura bidezkoak dira.</p> |

../..

- Bestelakoak kategorian honako eremu hauek sartzen dira: komunikazio integraleko aholkularitza, katastro-informazioko asistentzia, sentore meteorologikoen kalibrazioa, aire-kartografia, Mundakako kolektore nagusia, garraio-eskariaren azterketa; azpiegiturak, errepide-sarearen inbentarioa, eraikinak garbitzea, Foru Aldundiaren eraikinak garbitzea, autobus-geltokia garbitzea, AFA telefono-deiak, Ertzaintzaren helikopteroen mantentze-lanak, ibilgailuen mantentze-lanak, mezularitza, lurraldearen antolamendua, telekomunikazio-zerbitzuak, kontsumigarri informatikoen hornidura, paper ekologikoaren hornidura, Ertzaintza-ren arroparen hornidura, Mundakako itsasadarreko obrak gainbegiratzea.
- Kontratuetako esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak kategorian honako hauek sartzen dira: indarkeria matxistaren biktimei harre-ra egiteko zentroa, familien eta familia-etxeetako inkesta, emakumeentzako telefono bidezko arreta, genero-indarkeriaren bikti-ma direnekiko esku-hartzea, Bilboko topaguneren kudeaketa, haur/nerabeentzako telefono bidezko arreta, bazterkeria-arriskuan daudenentzako programa, oinarritzko gizarte-zerbitzua, indarkeria matxistaren biktimentzako arreta soziojuridikoa, Arangoitiko ostatuak eraikitzea, etxez etxeko laguntza.
- Diru-laguntzetako esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak kategorian honako arlo hauek sartzen dira: genero-indarkeriaren biktima, desgaitasuna dutenak, adingabeak, adinekoak, gizarte-zerbitzuak, gizarte-ekintza, giza eskubideak, kulturarteko bizikidetzak...

| 55 KONTRATU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 50 DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Kontratuen % 20tan</b> txertatu dituzte <b>klausulak xedean</b> (guztira, 11 kontratu).</p> <p>Horrelako klausulak txertatuta dauzkaten kontratu gehienak foru-administrazioari dagozkio (% 33), eta horien atzetik administrazio autonomikoarenak (% 18) eta toki-administrazioarenak (% 13) datoz.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Diru-laguntzen % 36tan txertatu dituzte <b>klausulak xedean</b> (guztira, 18 diru-laguntza).</p> <p>Diru-laguntzaren xedean emakumeen eta gizonen berdintasunaren alde egin nahi dutela esanbidez aipatzen duten kasu gehienak foru-administrazioan topatu ditugu (% 53); bigarrenik, administrazio autonomikoan (% 36), eta, azkenik, toki-administrazioan (% 25).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>Kaudimen teknikoa eta profesionala, <b>aldez aurreko</b> betekizun gisa (<b>onartzeko</b>), gutxitan agertzen da kontratuetan (% 5): soilik 3 errejistrotan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><b>Berdintasuna lortzeko politika edo jardunak garatzen izandako esperientziari buruzko klausulak, aldez aurreko betekizun gisa (sarbidea izateko),</b> lagineko diru-laguntzen % 14tan agertzen dira.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p>2 kontratutan (% 4), honako hauekin lotutako <b>onarpen-klausulak</b> txertatu dira: proposamenen <b>hizkuntza ez-sexista</b> erabiltzearekin, genero-ikuspegia aplikatzearekin, eta proposamen teknikoan ekintza positiboak edo berdintasuna lortzera bideratutakoak txertatzearekin.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>4 deialditan (% 8), <b>programa edo proiektuetan generoaren gaiarekin</b> lotutako sarbide-klausulak txertatu dira; batik bat, genero-berdintasunean, proiektu sozialetan eta/edo kultura-aniztasunean esku hartzen duten diru-laguntzen kasuan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Kontratatzeko <b>debekua</b> ez da agertu lagineko kontratuetan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p><b>Lehiatzea debekatzeko</b> klausulak, onartzeko betekizun gisa, lagineko diru-laguntzen % 78tan agertu dira, eta berdintasunari buruzko sarbide-irizpideak dituzten 44 diru-laguntzen % 89tan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>(-)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Diru-laguntzen lagina aztertu dugunean, 6 diru-laguntzaren kasuan (% 12) <b>instrukzio-organoaren osaera paritarioa aipatzen da.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>Balioespen-klausulak</b> oso gutxitan aplikatzen dira kontratuetan (% 16). Eta, aplikatzen diren kontratuei dagokienez, haien esku-hartze eremuak emakumeen eta gizonen berdintasunarekin, esku-hartze soziala /gizarte-zerbitzuekin, enpleguarekin eta kirolarekin daude lotuta.</p> <p>Zenbaki erlatiboetan, horrelako klausulak dituzten kontratu gehienak toki-administrazioarenak dira (% 33); atzetik datoz foru-kontratuak (% 17) eta autonomikoak (% 7).</p> <p>Kontratuetan, gehienbat honako alderdi hauek balioetsi dira: erakundeak berdintasun-erloto ziurtapenekin hartutako konpromisoaren ebidentzia, genero-ikuspegia aintzat hartzen duen proiektu teknikoa (hizkuntza, bereizitako datuak, genero-premien diagnostikoa...), lantalde teknikoaren prestakuntza edo lantalde teknikoaren osaera paritarioa izatea.</p> <p>Soilik 3 kontratutan (% 5) hartu dira berdintasun-klausulak <b>lehentasunezko irizpidetzat</b>, berdinketa-kasuetarako. Horrelako klausulak ez dira aplikatzen, oso zaila izaten baita berdinketa gertatzea. Kontratuek berdintasun-irizpideak soilik lehentasun-irizpidetzat txertatu badituzte, balioespen-klausulak dituzten kontratuak zenbaitzeko garaian ez ditugu aintzat hartu.</p> | <p><b>Balioespen-klausulak</b> maiz samar aplikatu dira (aztertutako diru-laguntzen % 66), eta modu nahikoa orekatuan administrazioaren maila guztietan. Horrelako klausulak dituzten diru-laguntzen esku-hartze eremuak askotarikoak dira; kontratuen kasuan baino gehiago: nekazaritza, lankidetzat, hezkuntza, osasuna, kultura, kirola, emakumeen eta gizonen berdintasuna, esku-hartze soziala, gazteak, herritarren parte-hartzea.</p> <p>Diru-laguntzen jardueran, adostasun handiagoa topatu dugu balioespen-fasean, berdintasun-klausulak txertatzeko garaian –horrelako klausulak dituzten diru-laguntzak oso parekatuta daude administrazioaren maila guztietan: % 67 foru- eta toki-administrazioetan, eta % 64 autonomikoan–. Halaber, mota askotako klausulak erabili dituzte, eta beste fase batzuetan baino gehiago.</p> <p>Hona hemen klausulen tipologiak:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>gizartean egiturazko aldaketak lortzera bideratutako</b> klausulak, edo <b>genero-desberdintasunen oinarri diren azken faktoreetan</b> eragina dutenak (estereotipoak, genero-indarkeria, emakumeen ahalgintzea; eskubideak, erantzunkidetasuna).</li> <li>- erakundeetan <b>egiturazko aldaketak</b> lortzera bideratutako klausulak: emakumeen eta gizonen lan-baldintza berdinak.</li> <li>- <b>nola, zer eta zeren bidez zehazten duten klausulak.</b> Alegia, jarduketak nola egin, zer tresnaren bidez, zer erremintarekin eta zer langilerekin, <b>esku-hartzearen zein eremutan</b> eta/edo zein profiletan eragin behar den aipatzen dute.</li> </ul> |

.../...

| 55 KONTRATU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 50 DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Betearazteko baldintzetan</b> agertzen diren berdintasunarekin lotutako klausulak izaten dira ohikoenak (lagina osatzen duten kontratuen % 82tan agertzen dira). Kontratu-prozeduraren fase horretan topatu dugu adostasunik handiena, berdintasun-klausulak txertatzeko garaian. Alderatuz gero, administrazio autonomikoan kasuen % 100ean erabiltzen dira klausulak; foru-administrazioan, kasuen % 75etan, eta toki-administrazioan, kasuen % 53tan.</p> <p>Alde batetik, kontratatutako jarduera betearazteko baldintza berezien klausulak nabarmentzen dira (sozialak, enpleguarekin eta lan-eremuarekin lotutakoak, langileak kudeatzeko prozedurekin eta erakunde-kulturarekin lotutakoak).</p> <p>Bestetik, betearazteko beste baldintza batzuei buruzko klausulak ere badira (prozedurakoak –nola– eta instrumentalak –zer tresnaren bitartez–). Bestela esateko, <b>prozedura gisa</b>: genero-ikuspegia txertatzea txosten nahiz azterlanetan; genero-ikuspegia txertatzea kontratatu beharreko proiektu/zerbitzuan. <b>Tresnei</b> dago-kienez: hizkuntza modu ez-sexistan erabiltzea; datuak sexuaren arabera bereiztea, betearazi behar duten langileen multzoa parekotasunez eratzea.</p> | <p><b>Betebehar-klausulak</b> laginaren % 52tan aplikatu dira: toki-administrazioan gehien (% 67), eta administrazio autonomikoan gutxien (% 36). Foru-administrazioaren diru-laguntzei dagokierik, laginek erregistroen % 50etan hartzen dira aintzat.</p> <p><b>Prozedurazko</b> betebeharrak nabarmentzen dira: jarduerak egitean genero-ikuspegia zeharkako bihurtzea; jarraipen-sistema bat ezartzea, egiten ari den horrek zenbateko genero-eragina duen jakin ahal izateko eta, hartara, egin beharreko egokitzapenak egiteko; eraginaren ebaluazioak; edo klausula orokorragotzat, aplikatu beharreko indarreko arau oro betetzea eta, bereziki, 4/2005 Legea; azpikontratazioan berdintasun-irizpideak kontuan izatea.</p> <p>Halaber, betebehar <b>instrumentalak</b>: lantalde orekatua, dela sexuaren arabera, dela genero-ikuspegia aplikatzen badakiten eta esperientzia duten langileekin; sexuaren arabera bereziztatutako informazioa sortu eta erabiltzea beharrezkoa den jardueretan; idatzitako eta irudien bidezko hizkuntza ez-sexista erabiltzea.</p> |
| <p><b>Zigorrei edo indargabetzeko arrazoiei</b> buruzko klausulak –klausula horiek ez betetzeak zer ondorio izango dituen zehazten dutenak– oso kasu gutxitan betearazten dira (3 kasu erregistratu dira; hau da, % 5).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

## AZTERKETAREN ONDORIOAK

- Administrazioek (autonomia-erkidegokoak, foru-administrazioek eta/edo toki-administrazioek –eta, batik bat, aztertu ditugun hiriburuetako udalek–), kontratazio-kontratuetan genero-ikuspegia arautzeko, araugintzako tresna orokorrak eta legegintzako tresnak aplikatzen dituzte (EBren Zuzentarauak, EGBELO, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea, eta, 2016. urtetik aurrera, Zenbait Klausula Sozial Kontratazio Publikoan Sartzeko 3/2016 Legea), honako hauekin batera: erregelamenduak, foru-arauak –aipatzen diren administrazioek nahitaez betetzekoak– eta administrazio-egintzak, administrazio bakoitzaren barrukoak eta mendeko organoetan eragiten dutenak (erabakiak, instrukzioak, zirkularrak).
- Maila guztietako administrazio publikoek berdintasun-klausulak edo -irizpideak aplikatu behar direla xedatzen dute diru-laguntzetan, betiere EGBELOan eta Emakumeen eta

Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legean xedatutakoari jarraikiz. Bestalde, foru-aldundiek foru-arauak garatu dituzte; arau horiek juridikoak dira, dagozkien Lurralde Historikoko diru-laguntzak eta/edo kontratuak arautzen dituzte, eta emakumeen eta gizonen berdintasuna zaindu behar dela aipatzen dute esanbidez.

- Diru-laguntzetan aplikatzen diren klausulen tipologia askotarikoagoa izaten da kontratuetan aplikatzen direnena baino; balioespen-fasean, bereziki. Kontratuetakoa araudia murriztaileagoa da diru-laguntzetakoa baino.
- Xedean berdintasuna gehiago txertatzen dute diru-laguntzek (%36), kontratuak baino (%20).
- Balioespen-irizpideetan, hein handiagoan jarraitzen diote emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari diru-laguntzetan (%66), kontratuarekin alderatuta (%16). 105 erregistroen artean %42tan jarraitzen zaie balioespen-irizpideei.
- Betearazteko fasean, kontratuetan maizago aplikatzen dituzte berdintasun-klausulak. Bildutako laginaren %82tan daude halako klausulak, eta diru-laguntzen %52tan.
- Dela balioespen-irizpideetan, dela betebeharren klausuletan berdintasun-klausulak dituzten kontratuen eta diru-laguntzen ehunekoak honako hauek dira: %7 kontratuetan, eta %42 diru-laguntzetan.
- Datuei erreparatuta, oro har, argi ikusten da joera eta erraztasun handiagoa dagoela oraindik ere diru-laguntzetan klausulak txertatzeko, kontratuetan baino; horrela, bada, 4/2005 Legearen aplikazioari buruz egin izan diren ebaluazioetan ateratako emaitzak berretsi egin dira. Hona hemen horren arrazoi batzuk:
  - Diru-laguntzek eremu jakin batzuetan eragiten dute; hain zuzen ere, bereziki gizartean eragiten duten eremuetan. Eta diru-laguntzak betearazten dituzten langileek ziurrenik sentsibilitate/prestakuntza eta esperientzia handiagoa daukate berdintasunaren arloan. Ildo beretik, lantzen diren proiektuek klausulak erabiltzeko potentzialtasuna izan ohi dute, eta lantalde teknikoek erresistentzia gutxiago gainditu behar izaten dituzte.
  - Ez dugu ahaztu behar enpresa-sektoreak presio handia egiten duela horrelako klausulak aplikatzeko garaian zorroztasun ez hain handiaz jokatzeko, lehia askea eta aukera-berdintasuna bermatzearren lehiaketa batean lizitatzean; eta presio hori handiagoa da hirugarren sektoreak edo elkarleen sektoreak egiten duena baino, azken horiek izanik diru-laguntzen onuradun nagusiak. Gainera, hirugarren sektoreak eta elkarleen sektoreak sentsibilizazio-maila, jakintza eta esperientzia handiagoa izan ohi dute klausula sozialak –berdintasun-klausulak barnean hartuta– aplikatzen.
  - Kontratuetan egin beharreko inbertsioak garrantzi ekonomiko handia duenez, oso gutxitan gertatzen da klausula sozialei eta, zehazki, berdintasun-klausulei bereziki erreparatzea.

## **BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATZEARI BURUZKO AURKIKUNTZAK, INKESTETAN OINARRITUTA**

Administrazioek klausulak aplikatzeari dagokionez, eta berdintasunean eta/edo klausula sozialak eta berdintasun-klausulak aplikatzen esperientzia duten langileek<sup>4</sup> aplikazio horren gainean duten pertzepzioari dagokionez, jarraian, harremanetan jarri garen pertsonen laginetik atera ditugun emaitza nagusiak zerrendatuko ditugu:

- Inkestari erantzun diotenak 75 gizon-emakume izan dira (56 emakume eta 19 gizon); hau da, kontaktatutako erregistroen %46,29.
- Administrazio publikoetako langileek berdintasunaren aurrean duten jarrerari buruz, pertzepzio positiboa edo oso positiboa dago –erantzun dutenen %60k adierazi du hori–. Horren arrazoiaren artean aipatu dituzte berdintasunarekiko interesa, sentibilizazioa, berdintasun-arloaren dinamismoa, prestakuntza, batzorde teknikoetan parte hartzea, lantalde politikoaren inplikazioa eta prozesu horietan lan egiteko aurrekontua aplikatzea. Kontrakoa uste dutenen artean, batzuetan, motibazio-mailak ez dira homogeneousak izaten, eta legezko betebeharrak soiltzat hartzen da berdintasuna.
- Klausulak txerta daitezzen sustatzeko egindako ekintzen artean, garrantzi handiena honako hauek izan dute: dokumentazioa prestatu eta banatzea, eta informazio-ekintzak; eta horien atzetik datoz berdintasun-klausulei buruzko prestakuntza-ekintzak eta prestakuntza. Lantalde espezifikoak antolatzea izan da gutxien aipatu den aukera.
- Ezagutza handia dago berdintasun-klausulak txertatzeko orientabide, erregulazio eta prozedurei buruz (%73). Gizonen %21ek baino ez dio ez dutela tresna horien berri.
- Oro har, berdintasun-klausulei buruzko informazioa eta prestakuntza bultzatzen duen erakunde nagusia Emakunde dela aipatzen dute.
- Inkestari erantzun diotenek berdintasun-klausulak aplikatzean izan dituzten eragozpenak inspirazio-eredurik ez izatean oinarritzen dira (%49), eta horien atzetik datoz klausulen betetze-mailaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko zailtasunak (%39).
- Horiekin batera, araudiaren probabilitateak zeintzuk diren ez jakitea (%29), borondate teknikorik ez izatea (%29), borondate politikorik ez izatea (%25), kontratua esleitu gabe geratzeko beldurra edo enpresekiko harremanetan tentsioak sortzeko beldurra (%9).
- Klausulak aplikatzearen aldeko faktore garrantzitsuenak dira babes juridikoa (%51), erakundeen konpromisoa (%35), eta teknikari sentibilizatuak eta motibatuak (%31). Sentsibilizazioko eta ezagutzako lanak (%29) eta prozedura espezifikoak (%29) modu positiboan balioetsi dira, bai eta klausula horiek txertatzeko irizpen edo gidak ere (%27).

---

4 37 emakume eta 3 gizon dira berdintasun-teknikariak; hau da, laginaren %53,3. Laginaren osaerari buruzko datu hori aintzat hartu behar da datuak aztertzean, alborapenak saihesteko; izan ere, berdintasun-teknikariekin batera, %25,3 kontratu eta diru-laguntzen xedea zehazten parte hartzen duten teknikariak dira, eta %22,3 kontratazioen, diru-laguntzen edo hitzarmenen prozedura abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duten langileak eta/edo zerbitzu juridikoetako langileak dira.



- Berdintasun-klausulak erabiltzeak dakartzan onuren artean, honako hauek aipatu dituzte: politika eta ekintza publikoa emakumeen eta gizonen berdintasunarekiko interes orokorrarekin bat etortzea (%61), zerbitzu publikoen kalitate eta eraginkortasuna hobetzea (%48), eta berdintasunaren zeharkako aplikazioa ahalbidetzea (%48). Araudia betetzea ere onuratzat jotzen dute erantzun dutenen %27k.
- Emakumeen %84k eta gizonen %68k uste dute klausulak eraginkorrak direla. Arrazoiak: klausulak eredugarriak eta biderkatzaileak izatea enpresa hornitzaileak edo lizitatzailerak emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren gaiarekin sentsibilizatzeko eta arduratzeko; emakumeen eta gizonen premia eta interesei kalitatezko erantzun berezitua ematea; ezabatu nahi diren genero-arrailak murrizten laguntzea; baliabideak modu orekatuan erabiltzea; zerbitzuak genero-zeharkakotasunaren arabera egokitzea. Gizonen %5ek eta emakumeen %4k uste dute berdintasun-klausulak ez direla eraginkorrak emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna lortzeko eta/edo genero-arrailak murrizteko. Erantzun hori arrazoitzeko, eraginkortasunik ez izate hori klausulen betetze-mailaren jarraipenik ez egitearen ondorio dela diote.
- Ondorio garrantzitsuenen artean, langileen sentsibilizazioa aipatu dute (%61) –legeen bitartez, erraztu egin da genero-berdintasuna aplikatzea, eta langileak gehiago jabetu dira genero-berdintasunean betetzen duten eginkizunaz eta prozesuan duten inplikazioaz–. Zerbitzuak emakumeen eta gizonen premietara egokitu direla aipatu dute, eta, horri esker, eskaintza hurbilagokoa eta kalitatezkoagoa dela (%43). Ondorio gehiago ere aipatu dituzte: berdintasunarekin konprometitutako enpresa gehiago daudela (%23), genero-arrailak gutxitu egin direla (%23), eta emakumeen enplegarritasuna hobetu egin dela (%16). %23k uste du ezin dela ondorio argirik detektatu.
- Funtsezkotzat jotzen dira emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko helburuak aintzat hartzen dituzten klausulak, eta helburu horiek betetzeko neurriak ezartzen dituztenak (erantzunen %83). Horien atzetik, balioespenean berdintasunaren aldeko ibilbidea dator (erantzunen %43). Enpresa lizitatzailerak emakumeak kontratatzen bultzatzen dutenak, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasunarekin lotutako kontratatzeke debekuen pean erortzen direnak kanpoan uzten dituztenak gutxiagotan aipatu dituzte (%27 eta %28, hurrenez hurren). Kasuen %9tan soilik aipatu zituzten enpresen erantzukizun sozial korporatiboarekin lotutako klausulak.
- Inkestari erantzun ziotenek hobekuntzak proposatu zituzten klausulak modu iraunkorrean aplikatzeko, eta proposamen gehienek berdintasun-klausulen betetze-mailaren jarraipen eraginkorra egiteko sistema bat txertatzeko premia dute ardatz, betiere honako hauei dagokienez: gastu-tresnen garapena (%52), teknikarien sentsibilizazioa eta prestakuntza (%41), konpromiso politiko handiagoa (%36) eta jarraibide argiak (%37); horretarako, baliabide gehiago eskatzen dituzte, kontratazioan jarduten duten taldeak gehiago inplikaraziko dituzten jarduketak, erresistentziak murriztu edo ezabatzea, eta klausulen kontzeptuaren eta haien onuren gainerako argudio eta arrazoi gehiago ematea.

## **BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATZEARI BURUZKO AURKIKUNTZAK, ELKARRIZKETETAN ETA EBALUAZIO-AZTERKETAN OINARRITUTA**

### **ARAU-ESPARRUA**

Azken urteotan, administrazio publiko jakin batzuetan aurrera egin da berdintasunerako klausula sozial espezifikoko aplikatzeko arauen garapenean, dela legeen bitartez (legeak, erregelamenduak eta foru-arauak), dela barne-erregulazioko administrazio-egintzen bitartez (akordioak, zirkularrak, instrukzioak, ordenantzak). Aurrerabide hori gehienbat positiboa izan da; batik bat, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea onartu zenetik. Horren ondoren, Eusko Legebiltzarrak Zenbait Klausula Sozial Kontratazio Publikoan Sartzeko Legea (apirilaren 7ko 3/2016) onartu zuen.

Dena den, esan behar dugu oraindik ere badirela hobetu beharreko zenbait alderdi. Besteak beste, kontratazioko edo diru-laguntzetako prozesuetan parte hartzen duten langileen ezjakintasuna klausula sozialen arloan eta, bereziki, berdintasunaren arloan indarrean dagoen araudiari dagokionez; edo borondate politikorik eza, eta klausulak aplikatzea legeko eskakizunak betetzeko modu bat baino ez dela ulertzea.

Helburua ez da berdintasun-klausulak aplikatzea bera (araua betetze hutsa), baizik eta genero-arraiak murrizteko edo ezabatzeke eragina izateko tresna izatea.

Langileei arau argiak eman behar zaizkie, aplikatzeko praktikoak diren jarraibide orokorrekina batera, eta arau horiek betetzea nahitaezkoa dela berretsi behar da.

### **ERAKUNDEEN KONPROMISOA ETA LANTALDETEKNIKO ETA POLITIKOEN PROAKTIBITATEA**

Gaur egun, EAEko erakunde publikoek kontratazioan eta diru-laguntzen jardueran genero-ikuspegia txertatzeko konpromisoa hartua dutela esan dezakegu, nahiz eta modu heterogeneoan izan.

Denborak aurrera egin duen heinean, konpromiso hori areagotu egin da, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren aldeko kontzientziazioa handitu egin da, hala erakundeen barruan nola diru-laguntzen onuradun potentzialen eta enpresen artean.

Hala ere, etorkizunerako erronkak proposatzeko garaian, arte gehiago indartu behar da administrazio publikoen borondate politiko eta teknikoak, baina gai horretan adituak diren giza baliabide gaituak behar dira horretarako, gainerako teknikariei eta kontratazioko nahiz diru-laguntzetako langileei babesa eman ahal izateko.

### **INFORMAZIOA ETA PRESTAKUNTZA**

Lehenengo urratsak egiten hasiz geroztik izandako lorpenik garrantzitsuenetako bat, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea onartu ostean, gaikuntza da; hots, langileei berdintasun-klausulak aplikatzeko moduaren gaineko prestakuntza

ematea. Horrekin guztiarekin, kontratazioko eta diru-laguntzetako prozeduretan esku hartzen dutenen konpromisoan eta borondatean eragitea lortu da, betiere proposatutako helburuak betetzearen.

EAEko administrazioek gidak eta tresnak ere prestatu dituzte, inkestari erantzun diotenei hautemandako klausula-ereduen eta agiri teknikoaren ereduen premiari erantzuteko. Dokumentazio hori sistematizatu eta bildu egin du Emakundek, hemen: <http://www.emakunde.euskadi.eus/politika-publikoak/-/informazioa/berdintasunaren-aldeko-klausulak/>. Prestakuntza, laguntzeko tresnak eta ereduak abiapuntu dira sailletako teknikariek genero-ikuspegia txerta dezaten beren lanean.

Alde horretatik, gainditu beharreko erronka zera izango da, giza baliabide kualifikatuak areagotzeko premiari erantzutea prestakuntza espezifiko eta espezializatuaren bitartez edo prestakuntza sektorialaren bitartez –esku-hartze eremuetara egokituta–, betiere berdintasun-klausulekin lotutako prestakuntza izanik, bai eta administrazio publikoetatik kudeatzen dituzten askotariko kontratu eta diru-laguntzetan modu praktikoan aplikatzearekin ere.

Kontratu eta diru-laguntzen araudiak klausulei dagokienez eskaintzen dituen aukeren gaineko argudioak argiak izatea eskatzen da; klausulen aplikagarritasuna eta legezkotasuna adibideen bitartez adieraziko duten argudioak eskaintzea, eta klausula sozialen bitartez genero-arrailek murriztu edo ezabatuko dituzten eraginaren onurak ikusgai jartzea.

## **SENTSIBILIZAZIOA/PRESTAKUNTZA/ AHOLKULARITZA/DINAMIZAZIOA**

Berdintasun-klausulen gaineko jarduketak guztien ondorioz, klausulak eta beren helburuak gero eta gehiago aintzat hartzen eta balioesten dira.

Prozesu horretan, Emakunde eta berdintasun-teknikariek parte hartzen duten administrazioetako berdintasun-unitate/arloak izan dira eragile eta aholkulari, eta inplikaturako langileak sentibilizatzeaz gain, berdintasun-klausulak gastu publikoko tresnetan (diru-laguntza eta kontratuetan) aplikatzearen ondoriozko prozeduretan bultzada eta laguntza teknikoak ere emateaz arduratu dira, oro har, bai Emakunde, bai berdintasun-unitate/arlo horiek.

Lorpenak lorpen, sentibilizazioa oraindik ere ez da aski; beraz, ildo horretan lanean jarraitu beharko dugu.

## **KLAUSULENTIPOLOGIA**

Esku-hartze arloen artetik, berdintasun-klausulei erreparatzeko eta klausula horiek benetan aplikatzeko betebeharra modu zeharkakoenean barneratu dutenak berdintasunaren, gazteen, kulturaren eta gizarte-gaietako arloak izan dira, hein handienean, klausulak ez baitituzte hartzen onartzeko eta balioesteko irizpidetzat soilik; xedean eta betebeharretan ere txertatzen dituzte.

Aplikatzeko diren klausula moten aniztasun handiagoa dago diru-laguntzetan, kontratuetan baino, eta egiturazko aldaketak lortzea izaten dute, hein handi batean, helburu, aldaketa horien ondorioz emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna handiagoa izan dadin dela lan-erakundeen barruan, dela gizarte- eta/edo ekonomia-testuinguruetan. Hala eta guztiz ere, ohiko moduan erabiltzen diren klausula motetan aipatu ditugun

gabeziak zera dira, klausula horien ezarpena eskakizun generikoetan (hizkuntza ez-sexista, datuak sexuaren arabera berezituta egotea eta abar) oinarritzen dela eta, eskakizun horiek ezinbestekoak diren arren, ez diete erantzuten gizarteak berdintasunaren arloan dituen premia espezifikoak edo ezin izan da eskakizun horien jarraipena finkatu.

Kontratu eta diru-laguntzetako klausulen ereduak zehatz-mehatz bildu eta zabaltzeko egin daitezke klausula horiek aplikatzeko interesa duten langileentzat eredu garri izan daitezkeen, eta bilketa eta zabaltze-lan hori aukera ona izan daiteke gehien erabiltzen diren klausulen edukia dibertsifikatzeko eta areagotzeko.

## **ERAKUNDEETAN BATERA LAN EGITEKO PROZEDURAK EZARRI ETA FINKATzea**

Berdintasun-politikak indartzeko jarduerak dagokienez, EAEko administrazio askotan klausulen aplikazioa ezarri, koordinatu eta dinamizatzeko ezarri den lan-prozedura Batzorde politiko eta teknikoak (erakundeartekoak, sailartekoak, arloartekoak) eratzean oinarritzen da.

Egia esan, helburu hori betetzea positiboa da, baina hobetu ere egin liteke esku hartzen duten guztiek eta EAEko administrazioak osatzen dituzten arlo guztien arteko baterako lana indartuko balitz. Horretarako, bilera gehiago egin beharko lirateke, helburu argi eta partekatuak dituzten lan-agendak finkatu, eta emakumeen eta gizonen parte-hartzea adierazgarria izan dadin lortu beharko litzateke, betiere emakume eta gizon horiek esku-hartze eremu ahalik eta gehienetako ordezkari izanik, batik bat, kontratazioan eta gai juridikoetan inplikazio handiena duten langileak.

## **JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA**

Azterlanean argi geratu da aurrerapauso eta lorpen handiak egin direla klausulak ezartzeari dagokionez, baina argi geratu da, halaber, gabezia oso garrantzitsua dagoela ezarpenaren ondoko prozesuetan (ezarpenaren jarraipena egitea eta emaitza eta eragina ebaluatzea).

Tamalez, jarraipena egiteko jardueren ohiko kudeaketa ia ezdeusa dela esan dezakegu, kontratu edo diru-laguntzekin lotutako proiektuak abian jarritakoan. Jarraipena egiteko mekanismoen gabezia ia orokorrarekin batera, penalizazio edo zigorraren gabezia ere badago: edo ez dago penalizaziorik, edo ez dira eraginkorrak. Muga hori murriztu eta klausulen hedadura eta eraginkortasuna areagotzearen, elkarrizketetan zera gomendatzen zen, errekerimenduak are gehiago zehaztu behar zirela eta lotutako adierazleen sistema batekin batera aurkeztu behar zirela jarraipena eta ebaluazioa egin ahal izateko; era berean, egiaztatze mekanismo egingarriak eta aplikagarriak izatea ere komeni da. Bestela esateko, jarraipena eta ebaluazioa eginez gero, berdintasun-klausulak ezartzeko prozesuaren bilakaera nolakoa izan den ikusi ahal izango da, eta berdintasunaren bidean aurrera egiten lagunduko duten ekintza berriak egin ahal izango dira.

Halaber, balioespen baikorra ere egin daiteke gabezia hori gainditzeko borondate argia sumatzean, jarraipenaren eta ebaluazioaren alderdiak hobetzeko proposamenak eta ekintzak arian-arian gauzatu.

## ONDORIO OROKORRA

Azken urteotan garatutako esperientziei esker, nahiz eta administrazioen artean desberdintasunak egon garapen-mailan eta oraindik ere bide luzea geratzen zaigun arren, honako hau lortu dugu: arau multzo bat, sentsibilizatutako eta prestatutako jende multzo bat, giden eta protokoloen babesa duten argudioak, eta oinarritzko prozesu metodologiko bat, berdintasun-klausulak dituzten kontratu eta diru-laguntzetan oinarrituta.

Horrek guztiak zera adierazten du, aurrerabide handia egon dela eta EAEko administrazio publikoak aitzindari eta erreferente bihurtu direla: aitzindari, ibilbide luzea egina dutelako, eta erreferente, interesa duten beste administrazio publiko batzuentzat eta/edo autonomia-erkidegoetako beste gobernu batzuentzat, gai honi dagokionez.

Esku hartzeko proposamen metodologikoak garatu eta dibertsifikatu egin dira, eta klausula sozialak eta, zehazki, berdintasun-klausulak aplikatzeko hasierako asmo-adierazpenak gainditu ere egin dira.

Era berean, berdintasun-klausulak aplikatzeko metodologiak, informazioa eta sentsibilizazioa sustatzen dituzten ekintza eta jarduerak indartu egin dira.

Berdintasun-klausulak aplikatzea lorpen handia da, baina ez soilik frogatu delako EAEko administrazio publikoak inbertsioak egiten ari direla emakumeen eta gizonen arteko diskriminazioa desager dadin bultzatzeko –eta horretarako genero-arrailak murrizteko beharrezkoak diren egiturazko aldaketak eta berdintasuna sustatuta–; baizik eta baita erakundearen berdintasunaren aldeko aldaketa bultzatzeko bitarteko bihurtuko direlako ere, dela administrazio publikoen barruan, dela kontratuen nahiz diru-laguntzen bitartez lankide diren enpresa eta erakundeen artean.

Orain, klausulen helburuak eta edukia indartzeko ekintza eta neurri berriei erreparatu behar diegu, eta batik bat, klausula horien jarraipena eta ebaluazioa egiteko neurriak garatu eta aplikatzeko ekintza eta neurriei.

## GOMENDIO GARRANTZITSUENAK

Azterlanaren emaitzak hartu ditugu oinarri gomendio hauek egiteko, eta esku hartu beharreko alderdien arabera sailkatu ditugu; gomendio garrantzitsuak laburpen honetan bildu ditugu:

Gomendio orokorrak:

**Arau-esparruan**, kontratazio eta diru-laguntza publikoetan eragiten duten manuen berri erakundearen barruan emateko zeregina indartzen jarraitzea gomendatzen dugu.

Araua betetzeko zorrotasun hori argudio argietan oinarritu behar da, araua interpretatzen lagunduko duten eta hartutako erabakiak babestuko dituzten argudioetan (aldeko txosten juridikoak egitea eta zabaltzea, aldizkari juridikoetako artikulak, erabileraren aldeko epaiak).

Erakundearen barruan indarrean dauden jarraibide edo instrukzioak berrikusi ere egin beharko lirateke, bildutako berdintasun-klausulak indartzearen.

**Politikariei eta erantzukizuneko kargudunei dagokienez**, kalitate/prezio hoberenari eman beharko litzaioke lehentasuna, eta ez soilik prezioari, berdintasunarekin lotutako alderdiak ere aintzat hartu eta txertatu ahal izateko; baina kostuak ahaztu gabe, betiere. Beste ekintza positibo bat honako hau izango litzateke: maila politikoaren eta teknikoaren artean baterako lan-ildoak gauzatzea, eta administrazioaren esku-hartze eremuetan generoarekin lotutako gaietan informazioa eta aholkularitza sendotzea, baina pertsonen ongizatean zuzenean eragiten dutenetatik urrunen dauden gaiak eta jardueran genero-ikuspegia txertatzeko erresistentzia handien egiten dutenak ere barnean hartuta. Azkenik, klausulak aplikatzearen errentagarritasun politikoa balioetsi, transmititu eta baliatzeko gomendioa nabarmendu nahi dugu.

Eremu **teknikoan** –prozesuan gakoa den aldetik–, hainbat ardatz dira garrantzitsuenak: administrazioetako giza lantaldeen prestakuntza, sentsibilizazioa eta motibazioa. Horretarako:

- Izan daitezkeen erresistentziak ezabatzeko estrategia bat sortu behar da, eta laguntzeko material metodologikoa ere banatu behar da, sentsibilizazioko jarduketekin uztartuta eta jarduketekin batera edo ondoren prestakuntza eskainita.
- Klausula sozialen eta berdintasun-klausulen erabileran teknikariek prestakuntzako zer premia zehatz duten detektatu behar da, eta prestakuntza-ekintza sistematiko eta mailakatuak proposatu behar dira, premia horiei erantzuteko.
- Landu beharreko genero-arrailei dagokienez, premiazkoenak zeintzuk diren erabaki behar da, eta lehentasunak zehaztu.
- Kontratazioko eta/edo diru-laguntzetako prozesuekin zuzeneko lotura duten pertsonak prestakuntza-prozesuetan sartu behar dira.
- Kontratazioko eta/edo diru-laguntzetako prozesuetan lagungarri diren tresna zehatzen erabilerari buruzko prestakuntzako eta hedapeneko jarduketak egin behar dira.
- Sortutako material eta dokumentuen inbentarioa egiten jarraitu behar da.
- Berdintasun-klausulak aplikatzeko prozedurak baterako lanaren bitartez lantzen dituzten koordinazio-egiturei jarraipena eman behar zaie, eta egitura horiek sendotu ere egin behar dira. Arlo guztien arteko diziplina anitzeko ikuspegia, lankidetzaren eta parte-hartzea ezinbestekoak dira zenbait sektore-eremutan beste batzuetan baino gehiago gertatzen diren erresistentziak murriztu edo ezabatzeko. Erakundeetan batera lan egiteko prozedurak indartu eta finkatu nahi badira, batzorde edo lantalde teknikoek eginkizun bat izan behar dute klausulak txertatzeko estrategia egokienak garatzeko garaian, bai eta betetze-mailaren jarraipena eta lortu nahi diren egiturazko aldaketen ondoriozko efektu eta aurrerabideen jarraipena egitean ere.
- Jendeari zera ikusarazi behar zaio, administrazio publikoaren helburuak ez direla soilik obra bat edo zerbitzu bat preziorik merkeenean eta kalitatetik handienarekin ematea, baizik eta interes sozialari erantzutea ere bai.
- Berdintasun-teknikariek funtsezko eginkizuna bete beharko dute oraindik orientabide praktikoan. Bestela esateko, haiek egitetik egiteko moduari buruzko orientabidea ematera igaro behar dute, protagonista proiektuak kudeatzeaz edo diru-laguntzaz arduratzen den pertsona hori izanik.

Inplikaturako langileei **informazioa eta prestakuntza** emateko sortu diren mugak gainditzeko, hona hemen azterlanean proposatu diren zenbait gomendio:

- Lantaldeei prestakuntza eskaintzea aholkularitza espezializatuaren bitartez, prozedura lege-bermeekin gauzatzeko babes tekniko eta juridikoak emango dituen aholkularitzaren bitartez, alegia.
- Administrazioetan egindako lana hedatzea eta argitaratzea, bai eta metodologiak, gidak, protokoloak, araudia eta abar ere, kontsultatzeko prest dagoen webgunean. Webgune horretan, klausulak aplikatzeak eragiten dituen ondorioen jarraipena eta ebaluazioa egiteko material metodologikoa ere txertatu beharko litzateke, oso garrantzitsua den aldetik.

Ildo beretik, **sentsibilizazioaren** etengabeko premia nabarmenduta, klausulak aplikatzeak zer helburu eta zer onura izan ditzakeen jakinarazteko informazioa eta argudioak eman behar dira eta, klausulak aplikatzeko metodologiari dagokionez, jokatzeko moduaren gaineko orientabidea eman, lehen ere esan dugunez.

Klausulak aplikatzeko esperientzia metodologikoa elkartrukatzeko guneak prestatzea ere beste ekimen bat izan daiteke, eta batik bat, betebeharretan edo betearazteko baldintzetan txertatu diren berdintasun-klausulen jarraipena egiteko. Horretaz gain, kontratu eta diru-laguntzetako klausulen ereduak zehatz-mehatz bildu eta zabaltzeko egin daitezke klausula horiek aplikatzeko interesa duten langileentzat eredugarri izan daitezkeen, eta bilketa eta zabaltze-lan hori aukera ona izan daiteke gehien erabiltzen diren klausulen edukia dibertsifikatzeko eta areagotzeko.

Bukatzeko, **jarraipenaren eta ebaluazioaren** fasean topatutako mugak gainditzeko gomendioak aipatuko ditugu; hala nola, behar beste baliabide –giza baliabideak, teknikoak, ekonomikoak eta denbora– ez izatea, eta berdintasuna lehen mailako aldagaitzat ez hartzea ebaluazio-prozesuetan.

Ezin dugu ahaztu klausula horien betetze-mailaren eta ondorioen jarraipenik egiten ez bada, kontratazio publikoa edo diru-laguntzen jardura ez dela eraginkorra izango eskuhartzearen testuinguruetan emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-maila handiak lortzeko eta indartzeko. Hona hemen hartu beharreko zenbait neurri:

- Generoa aintzat hartzen duen jarraipena eta ebaluazioa egitearen aldeko borondate politiko garbia izatea, gastu publikoaren kalitatea eta eraginkortasuna hobetzeko funtsezko urratsa den aldetik.
- Jarraipena egiteko, egiaztatze eta ebaluatze sistema bat garatzea, gomendio zehatz, sistematizatu, formalizatu eta hedatuak emanda eta tresnekin batera jarduteko prozeduren azalpena ere badutela.
- Beste adina giza baliabide izatea, generoarekin lotutako gaiak ulertzeko gaitasuna dutela, kontratuak edo diruz lagundutako proiektuak betearazten hasitakoan haien betetze-mailaren jarraipena egiteko.
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legearen etorkizuneko garapenetako bat klausulen jarraipena egiteko edukia izan daiteke.





1

**AZTERLANAREN  
AURKEZPENA**



*Administrazioa ez dago behartuta prezio hoberena onartzera, baizik eta interes publiko-rako mesedegarriena den eskaintza onartzera (Auzitegi Gorenaren 1997ko maiatzaren 23ko epaia).*

Administrazio publikoek dagozkien esku-hartze eremuetan politika publikoak garatzeko eta eremu horietako jarduera ekonomikoa kudeatzeko hainbat tresna dituzte, hala nola, kontratazioa eta diru-laguntzen deialdiak.

Obra, zerbitzu eta hornidurak kontratatzeako formula horiek aplikatzea ez da hartu behar administrazio publikoen jarduera ekonomiko soiltzat, merkatuan jarduten duten erakunde pribatuen antzera. Tresna horiek administrazio publikoak aplikatzen dituenean, potentzialtasun handia izaten dute ekonomiaren eta gizartearen garapenean eragiteko. Hortaz, administrazioaren egoera ekonomikoan eraginkortasun ekonomikoa nagusi izatea ez da aski; izan ere, horretaz gain interes orokorrekin bat datozen balio eta printzipioak ere hartu behar baitira aintzat.

Kontratazio publikoan, diru-laguntzetan eta hitzarmenetan klausula sozialak txertatuz gero –betiere diskriminaziorik ezaren, gardentasunaren eta proportzionaltasunaren araudia, kokatzeko askatasuna eta salgaien zirkulazio askea... betetzen badira–, administrazioek gizartearen eta ekonomiaren eremuetan emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak aplikatzeko aukera dute; hartara, lan-merkatuaren funtzionamendua hobetzen eta aukera-banaketa orekatuagoa lortzen lagun dezakete.

Euskal Autonomia Erkidegoan, 2000. urtean hasi ginen lanean kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan genero-ikuspegia eta emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipio txertatzeko prozesuan aurrera egiteko, eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea argitaratuz geroztik, are gehiago. Lege horretako 20. artikulua (Ezberdintasunak ezabatzeko eta berdintasuna sustatzeko neurriak) 2.<sup>5</sup> zenbakiari dagokionez, honako hau xedatzen da:

- Genero ikuspegia kontratuak esleitzeko irizpidetzat txertatu behar da, ahal denean.
- Esleipenduna emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzera bideratutako neurriak aplikatzera behartuta dago, prestazioa egiten duenean.

Halaber, Legea ebaluatu eta berrikusteari buruzko Lehen Xedapen Gehigarriaren mandatuari jarraikiz, Berdintasunerako Erakundearteko Batzordeak –2007an arautu eta 2010ean eratu zenak– 4/2005 Legearen betetze-mailari, garapenari eta aplikazioari buruzko jarraipena egiten du bost urtean behin, Emakunde-Emakumearen Euskal Erakundearen (hemendik aurrera, Emakunde) bitartez.

---

5 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa. 20.2 artikulua. *Egoki irizten zaien beste neurri batzuk ere hartu ahal diren arren, euskal herri-administrazioek, beren diru-laguntzak arautzen dituen araudian eta legeei buruzko kontratuaren horrela baimentzen duen kasuetan, aurkeztutako proiektu edo eskaintzan genero-ikuspegiak duen integrazioa baloratuko duen irizpide bat sartuko dute esleipenerako irizpideen artean. Kasu horietan beretan, hautagaien edo lizitatzailen gaitasun teknikoa baloratzeko irizpideen artean eta, hala badagokio, diru-laguntzen onuradunek bete behar dituzten baldintzen artean, pertsona horiek emakumeen eta gizonen berdintasunerako politiken edo jarduketaren garapenean izan duten ibilbidea baloratuko da. Orobat, kontratuen legediari eta hurrengo paragrafoan jasotakoari men eginez, kontratua betetzeko baldintzen artean esleipendunak izango duen betebeharrak bat jasoko da: obra egin edo zerbitzua ematerakoan, emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko neurriak aplikatzea.*

Legearen alde zureko ebaluazioetan eta berrikuspenetan, besteak beste, 20.2 artikuluan (berdintasun-klausulei dagokionez) xedatutakoa betetzeari buruzko azterlan kuantitatiboaren gaia landu izan da. Azterlan honen bitartez, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioek berdintasuna sustatzearekin lotutako klausulak aplikatzen zenbateko aurrerabidea egin duten eta aplikazioa nola garatzen ari den jakin nahi dugu.

Eusko Jaurlaritzak garatutako legeen ondorioz, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea abiapuntu hartuta, eta izaera sozialeko klausulak txertatzeari dagokionez EAEko sektore publikoarentzat kontratazio-arloko Estatuko oinarritzko legeria garatzearen, 2016ko ekainean Zenbait Klausula Sozial Kontratazio Publikoan Sartzeko Legea (apirilaren 7ko 3/2016) hasi zen indarrean.

Lege horretan klausula sozialetarako finkatutako edukiari dagokionez, oro har, klausula partikularren agirietan kontratu bat betearazteko moduari buruzko izaera sozialeko errekerimendu xehatuak txertatu behar direla xedatzen da, eta horien artean dago genero-berdintasuna sustatzeko neurriak hartzeko xedapena<sup>6</sup>.

Azterlan hau indarrean dagoen Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VI. Planeko neurrietako batean oinarritzen da; hain zuzen ere, G11 neurrian: Kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan berdintasunerako klausulak sartzea. VI. plan horretan programatutako jardueretako bat zera da, genero-ikuspegia kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan txertatzeari dagokionez, Emakundek bilakaeraren jarraipena egitea.

## TERMINOEN GLOSARIOA

# 1.2

Azterlanean aplikatutako hitzak eta kontzeptuak behar bezala interpretatze aldera, gehien erabili ditugunak honako taula honetan definituko ditugu.

### 4. TAULA. Kontzeptuen glosarioa

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Klausula          | Kontratu-harreman bat arautzen duten itunak, xedapenak edo baldintzak zehaztea <sup>7</sup> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Klausula Sozialak | Kontratu eta diru-laguntzetan politika sozialeko alderdiak aplikatzeko txertatzen diren irizpideen multzoa; alderdi horiek alde zureko errekerimendu moduan txerta daitezke (onartzeko irizpideak), balioespen-elementu izan daitezke (puntuazioa) edo betebeharrak (beteazteko eskakizuna). Alderdi horiek txertatuz gero, kontratazio publikoa desberdintasun sozialak murrizteko tresna eraginkorra bihurtzen da <sup>8</sup> . |

../..

- 6 Zenbait Klausula Sozial Kontratazio Publikoan Sartzeko 3/2016 Legearen 4. artikulua. 1. *Administrazio-klausula berezien agirietan sartu ahal izango dira, kontratua gauzatzeko moduari dagokionez, kontratuaren ezaugarriekin bat datozen izaera sozialeko eskakizun xehatuak, hala nola luzaroko langabeei lana emateko betebeharra, kontratistak bere ardurapean izatea gazte eta langabeentzako prestakuntza-jarduerak antolatzea, genero-berdintasuna sustatzeko neurriak edo immigra-  
granteak integratzeko neurriak hartzea, kontratua egite aldera pertsona desgaituak kontratatzea legeak ezartzen duen kopuruaren gainetik, eta antzeko beste eskakizun batzuk.* 2. *Eskakizun horiek ezin daitezke izan ezkutuko espezifikazio teknikoak, hautaketa-irizpideak edo esleipen-irizpideak, eta, halaber, ezin izango dira diskriminatzaileak izan, kontratua gauzatzeko kaudimen tekniko nahikorik duen edozein lizitatzailerik eskakizun horiek bete ahal izan ditzan.*
- 7 Santiago Lesmes eta Lorena Axpe Orobiogoikoetxea (2007). Incorporación de la perspectiva de género en los contratos públicos. Desarrollo del artículo 20.2 de la Ley 4/2005, para la Igualdad de Mujeres y Hombres. Equal Kideitu proiektua. Emakunde.
- 8 Santiago Lesmes (2002). Manual para la aplicación de cláusulas sociales. La adjudicación de contratos de las administraciones Públicas como herramienta de inserción sociolaboral para personas en situación o riesgo de exclusión social. Gaztelan Fundazioa.

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulak                                               | <p>Administrazioek beren kontratazio, diru-laguntza edo hitzarmen publikoetan biltzen dituzten betekizun, irizpide, betebeharrak, eginbeharrak edo konpromiso guztien multzoa dira, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna lortzeko dagokionez aurrera egiteko helburua dute<sup>9</sup>.</p> <p>Horrelako klausulen ondorioz, kontratazioan eta diru-laguntza publikoetan genero-politikaren alderdiak txertatu behar dira. Klausula horiei esker, emakumeen eta gizonen aukera-berdintasunaren printzipioa zeharkako moduan txertatzen da lizitazio-prozesuetan, alde aurreko betekizuntzat (onartzeko irizpidea), balioespen-elementutzat (puntuazio-irizpidea), debekutzat edo betearazteko eskakizuntzat (betebeharraren irizpidea), kontratazio publikoan<sup>10</sup>.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Kontratazio publikoa                                                                      | <p>Erakunde publikoek, zuzenbide publikoek edo publikoekin parekagarriak diren obra, zerbitzu eta salgaiak eskuratzeko egiten duten merkataritza-prozesua.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Administrazio publikoen tresnak politika publikoak garatzeko eta kudeatzeko <sup>11</sup> | <p><b>KONTRATUAK.</b> Administrazio publikoaren zuzeneko ekintza da, eta kanpoko baliabideak baliatzen ditu gauzatzeko. Hartara, administrazioak erabateko protagonismoa du, erakunde esleipendunak ekintza hori gauzatzeko bitartekotzat parte hartzen baitu. Berdintasuna txertatzeari dagokionez, administrazio publikoak protagonismo hori baliatu dezake eta baliatu behar du kontratuaren fase guztietan (lizitazioan, betearaztean eta amaitzean).</p> <p><b>DIRU-LAGUNTZAK.</b> Diru-laguntzaren formularen, administrazio publikotik kanpoko erakundeek egiten dituzten ekintzak sustatzen dira. Horrela, bada, bai administrazio publikoek, bai haien diru-laguntzen deialdiek efektu sustatzailea izaten dute gizarte-ekimenean edo enpresa-ekimenean, norgehiagoka-prozedura bidez, kasu gehienetan.</p> <p><b>HITZARMENAK.</b> Administrazio publikoaren eta erakunde jakin baten arteko lankidetzarako formula da, eta norgehiagoka-prozedurarik gabe gauzatzen da; alegia, hitzarmena sinatzen duen erakundeari esanbidez aitortzen zaio egokia dela ekintza egiteko, eta administrazio publikoak ere parte hartzen du ekintza horretan, baliabide ekonomikoak eta/edo bestelakoak eskainita. Hitzarmenetan, protagonismoa partekatu egiten da erakundearen eta administrazio publikoaren artean. Administrazio publikoari dagokio tresna horien bitartez gauzatutako ekintza horietan berdintasuna txertatzea, bere erakunde-ahalmena eta baliabide publikoak jartzen baititu jokoan.</p> |

## TXOSTENAREN EGITURA

# 1.3

Azterlan honek lau kapitulu eta Eranskinak ditu:

- I. Lehenengo kapituluan **azterlana aurkeztuko dugu**: zer elementuk osatzen duten azaldu dugu, zer testuingurutan gertatzen den zehaztu, azterlanaren xedea zein

<sup>9</sup> Emakunde. Urbieta Iceta, M. eta Ziordia Fernández de Garaialde M. (2014). Enpresentzako gida: berdintasuna kontratazioan.

<sup>10</sup> Egiturazko Funtsetan eta Kohesio Funtsean Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasun Politikei buruzko Sarea 2007-2013 (2011). Klausulen prozesu bat ezartzeko mainstreaming-eko lantaldearen galde-sortak aztertzea.

<sup>11</sup> Geuk sortua.

den ulertzen lagunduko diguten hainbat kontzeptu definitu, azterlanaren egitura azaldu, zer helburu lortzera bideratuta dagoen finkatu eta erabilitako metodologiari buruzko sintesi labur bat ere egingo dugu.

II. Bigarren kapituluari, **dokumentu-azterketaren eta landa-lanaren emaitzak** azalduko ditugu, eta azterlanaren aurkikuntza nagusiak zeintzuk diren adieraziko dugu; aurkikuntza horiek honako atal hauen arabera antolatu ditugu:

- Dokumentazioa eta bibliografia berrikustea.
- Kontratu eta diru laguntzen lagina aztertzea.
- *On line* inkesten bitartez jasotako informazioa aztertzea.
- Berdintasun klausulak aplikatzearen mugak eta indarrak.
- Klausulak egiaztatzearekin eta jarraipena egitearekin lotutako ekintzak.

Azken bi ataletan, aurreko ataletan eta elkarrizketetan bildutako eta aztertutako informazioaren balantze bat egingo dugu.

III. Hirugarren kapituluari, berdintasun-klausulak idatzi eta aplikatzea bera baino gehiago, EAEko administrazio publikoek gauzatutako prozesuak azaltzen dituzten **egindako jarduketak** bilduko ditugu, labur-labur.

IV. Laugarren eta azken kapituluari, **ondorioak eta gomendioak** aurki daitezke, eta azterlanaren aurkikuntza garrantzitsuenen sintesia egiteaz gain, esku-hartze proposamenak ere aurkeztuko ditugu, jarduteko hainbat ildotan multzokatuta.

Bukatzeko, Eranskinetan, kontratu eta diru-laguntzetan aurkitu ditugun klausulen adibideak bilduko ditugu, azterlanaren metodologiaren, laginen diseinuaren eta erabilitako tresnen deskribapen zehaztua egingo dugu.

## HELBURUAK

# 1.4

Azterlanaren helburua zera da, EAEko administrazio publikoen diru-laguntza deialdietan eta kontratazio publikoko lehiaketetan emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak nola aplikatu diren jarraipena egitea eta ebaluatzea, bai eta gertatu diren aurrerapen nagusien berri ematea ere.

### HELBURU OROKORRA

## 1.4.1

Kontratazio publikoko prozeduretan, diru-laguntzen deialdietan eta/edo hitzarmenetan EAEko administrazio publikoek aintzat hartzen dituzten emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulak (hemendik aurrera, berdintasun-klausulak) nola aplikatzen ari diren jakitea.

Helburu espezifiko edo zehatzak bi eremuren arabera antolatuta daude:

**A.** Euskal Autonomia Erkidegoko (hemendik aurrera, EAEko) administrazio publikoen kontratu eta diru-laguntzetan berdintasun-klausulak aplikatzean gauzatzen ari diren **prozesuen jarraipena eta ebaluazioa egiteari** buruzkoak:

- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen (hemendik aurrera, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea) indarraldia hasi zenetik izan diren gertakizun garrantzitsuenak bildu eta aztertzea.
- Klausula horiek aplikatzeari dagokionez, ohiko moduan erabili diren eta/edo garapen handiena izan duten jardunbideak identifikatu, aztertu eta kategorizatzea (2015eko urtariletik urrira bitarte prozesua abiarazi zuten kontratu eta diru-laguntzen lagin batean oinarrituta).
- Klausula horiek nola txertatu diren jakitea (indarrak eta mugak).

**B.** EAEko administrazio publikoen kontratu eta diru-laguntzetan **berdintasun-klausulak aplikatuta lortutako eragin eta/edo emaitzen jarraipena eta ebaluazioa egiteari** buruzkoak:

- Klausulak aplikatzean eta betearazpenaren jarraipena egitean izandako lorpenak ebaluatzea.
- Administrazio publikoak berdintasun klausulak aplikatzen eta haien betearazpenaren jarraipen egokia egiten inplika daitezkeen gomendioak proposatzea.

Azterlana egiteko, ikuspegi batik bat kualitatiboa baina baita kuantitatiboa ere aplikatu da, eta metodologiaren oinarri diren lau zutabez eratzen da (xehetasunak: 4.E. ERANSKINA: Azterlanari aplikatutako garapen metodologikoa):

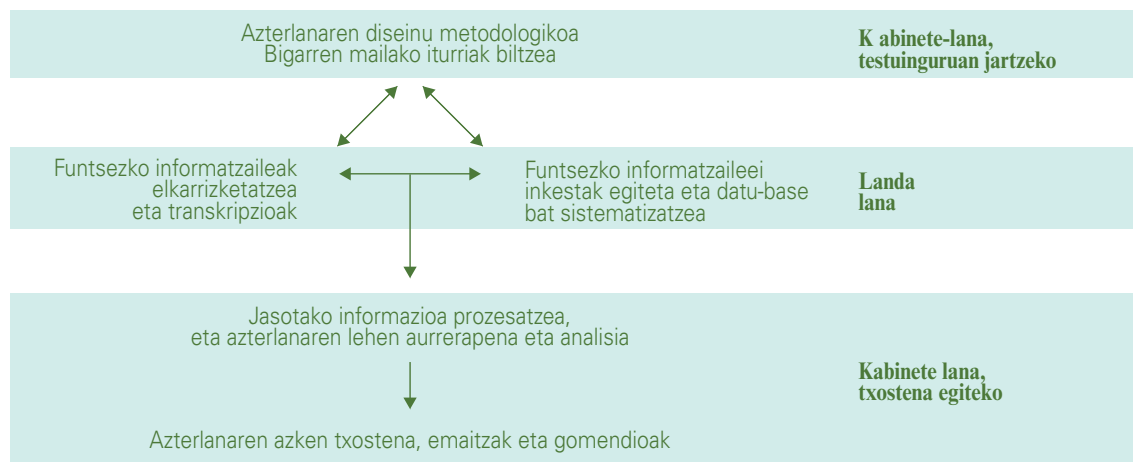
1. Dokumentazioa eta bibliografia berrikustea.
2. 55 kontraturen agiriak eta 50 diru-laguntzaren oinarri arautzaileak (105) hautatu eta aztertzea.
3. Klausulak aplikatzen esperientzia duten informatzaile garrantzitsuekin elkarriketak egitea (EAEko maila guztietako administrazio publikoetako 12 ordezkariarekin eta aditu 1ekin).
4. Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin eta/edo berdintasun-klausulak aplikatzearekin nola edo hala lotura duten informatzaileekin elkarriketak egitea (75 inkesta

–56 emakume eta 19 gizon– on line jaso genituen erantzunda, 162 pertsonarekin harremanetan jarri ostean).

Ikuspegi kuantitatiboa lantzeko, bildutako informazioa aztertu egin dugu lehenago eta egoki izan den aldiro, baina ez dugu estatistika motako esangurarik atera nahi izan; gure asmoa joeretara hurbiltzea izan da.

Hobeto ikustearren, grafiko honetan azterlanaren azken txostena egin arte garatu dugun sekuentzia metodologikoa aurkeztuko dugu:

## 1. GRAFIKOA. Azterlanaren sekuentzia metodologikoa





# 2

## **DOKUMENTU-AZTERKETAREN ETA LANDA-LANAREN EMAITZAK**



Dokumentu garrantzitsuak identifikatu ditugu eta informazioa bildu dugu, bigarren mailako iturrien bitartez; hala nola:

- **Legeria:** hainbat mailatakoak (Europakoa, Estatukoa, Autonomia Erkidegokoa eta Foru Aldundikoa), kontratazioa, diru-laguntzak eta klausula sozialak –eta, bereziki, emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzkoak– aplikatzeko modua arautzen dituen bi tresnetan (legeak, erregelamenduak, dekretuak, arauak...).
- **Administrazio-egintzak:** hainbat mailatako agintari publikoek emandakoak, hierarkikoki mendeak diren organoak soilik hartzen dituztela eraginpean eta erakundearen diru-laguntzen edo kontratuzko jardueran klausula sozialak aplikatzeko irizpide, prozedura eta tresnak xedatzen dituztela (instrukzioak, aginduak, zirkularrak, erabakiak...).
- **Azterlan eta argitalpenak:** EAEEn eta beste autonomia-erkidego batzuetan egindakoak, aztergai dugun gaiaren gainean.
- **Jarduera-memoriak:** EAEko administrazio publikoenak, berdintasun-klausulak aplikatzeari buruzko aipamenak egiten dituztenak.
- **Txostenak:** Emakundek eta EAEko administrazioek egindakoak, berdintasun klausulak aplikatzearekin lotutako araudia eta jarduera aipatzen dutenak (Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen (otsailaren 18ko 4/2005) ezarpenari buruzko ebaluazioak, eta Emakumeen eta Gizonen arteko berdintasunerako planen ebaluazioak).
- **Gidak, protokoloak eta bestelako tresnak:** EAEko administrazio publikoek landutako klausula horiek garatzeko prestatu direnak.

Aurreko iturri horietaz gain, berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzen 50 deialdien eta 55 kontraturen agirien azterketa ere egin da.

Dokumentazioa aztertzea ezinbestekoa izan da gaiaren egungo egoerari buruzko tesuinguruaren esparrua prestatzeko, EAEko administrazio publikoaren maila guztietan aztergai dugun gaian zenbateko aurrerapena gertatu den jakiteko, eta bildutako datuak interpretatzeko garaian kontzeptualizatzeko eta orientatzeko. Dokumentazioa bildu eta aztertu izanari esker, halaber, nabarmendu beharreko hainbat alderdi daudela konturatu gara:

- Azterlan honetan parte hartu duten erakundeek (Eusko Jaurlaritzak, Emakundek, foru-aldundiek eta toki-administrazioek) ahalegin handia egin dute gardentasuna lortzeko; izan ere, haien web orrietan edo Emakunderen<sup>12</sup> web orrian eskuragarri jarri baitute azterlan hau egiteko behar-beharrezkoa zen dokumentazioa.
- EAEko erakundeetan ebaluazioaren kulturak gero eta garrantzi handiagoa du eta, horren ondorioz, kanpo-ebaluazioak egin eta emaitzak argitaratu dituzte; zehazki, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen (otsailaren 18ko 4/2005) indarraldian gertatu diren ebaluazio-prozesuak argitaratu dituzte eta azterlan hau egiteko oinarritzko erreferentzia izan dira.

---

12 Emakundek prestatu, eguneratu eta elikatu duen web orria, klausulei buruzkoa: <http://www.emakunde.euskadi.eus/politika-publikoak/-/informazioa/berdintasunaren-aldeko-klausulak/>

5.E. ERANSKINA: Dokumentazioa eta bibliografia biltzea eranskinean kontsulta daiteke erabilitako erreferentzia bibliografikoen zerrenda osoa. Azterlanean aurrera egin ahala osatu ahal izan dugu bilduma hori, gaiari buruzko dokumentazio bila jardun dugulako eta azterlanerako informatzaileei kontsulta egin diegulako (Emakundeko langileei, *on line* inkestak, elkarrizketak, parte hartu duten erakundeetako berdintasun-teknikariak eta “Berdintasun-neurriak hitzarmen, diru-laguntza eta kontratuetan aplikatzeko irizpide eta bitartekoak” Lantalde Teknikoko kideak).

## KONTRATU ETA DIRU-LAGUNTZEN LAGINA AZTERTZEA

# 2.2

### LAGINA LORTZEKO METODOLOGIA

## 2.2.1

Honela lortu dugu lagina eratzeko informazioa:

- Kontsultak eginez Eusko Jaurlaritzaren, foru aldundien eta hiriburuen nahiz hiriburu ez diren herrietako udalen web orri ofizialetan, bai eta haien aldizkari ofizialetan ere. Administrazio horiek kontratazioak eta diru-laguntzek iragartzeko erabiltzen dituzten dokumentu-baseak erabili ditugu. Kontsultak egin ostean, kontratazio-prozeduraren faseren batean berdintasun-klausulak txertatuta dituztenak baino ez ditugu hautatu laginerako.
- Emakundek, Erakundearteko Batzorde Teknikoko kideek eta administrazio publikoaren maila guztietako berdintasun-teknikariek laguntza handia eman digute.

Kontratu eta diru-laguntzen 105 erregistro jaso ditugu eta ezaugarri hauek betetzen dituen azterketa egin dugu haiekin:

- Azterlanaren unibertsoa berdintasun klausulak dituzten diru laguntza eta kontratuez osatuta dago, eta horien guztien prozedura 2015eko urtariletik urrira bitarte abiarazi zen.
- Laginketa ez probabilistikoa egin dugu, laginak administrazio mailaren, lurraldearen eta esku-hartze eremuaren araberako adierazgarritasunaren gutxieneko irizpideak betetzen baititu. Laginketa ausazko modu proportzionalean egin dugu, adierazgarritasuna ziurtatzeko.
- Lagineko kontratuetan aplikatu dugun prozedura mota, funtsean, publizitate bidezko irekia izan da, baina badira zenbait kontratu publizitaterik gabeko prozedura negoziatua dutenak.

**Lagina eratzeko metodologia aldatzeari buruzko oharra:** Hasieran, dokumentazioan honako zenbateko hauek lortu behar zirela programatu zen: 60 kontratazio, 30 diru-laguntza eta 10 hitzarmen. Haien artetik, 60 Eusko Jaurlaritzarenak, 25 foru-aldundienak

eta gainerako 15ak udaletakoak (3 hiriburuetakoa eta 4 hiriburu ez direnak: Zierbena, Azpeitia, Arrigorriaga, Abanto).

Baina hasierako aurreikuspen hori aldatu egin behar izan dugu, honako arrazoi hauen-gatik:

**A.** Dokumentazioa lehen aldiz aztertu genuelarik, Eusko Jaurlaritzaren kasuan klausula motak homogeenak samarrak zirela konturatu ginen, gehienak bat baitzetozen Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legean xedatutakoarekin (20.2 artikulua), eta autonomia-erkidegorako honako hauen bitartez erabaki dira:

- Gobernu Kontseiluak 2008ko apirilaren 29an hartutako Erabakiaren bitartez; Erabaki hori gizarte- zein ingurumen-irizpideak eta bestelako politika publikoak administrazio autonomikoaren eta horren sektore publikoaren kontratazioan txertatzeari buruzkoa da, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko irizpideak finkatzen ditu (6/2008 Ebazpena, ekainaren 2koa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariarena).
- Obra, hornidura eta zerbitzuen kontratueterako administrazio klausulen agiriaren ereduaren bitartez (honako honetan daude: 18/2009 Ebazpena, urriaren 9koa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariarena).

**B.** Foru-aldundiek eta udalek klausula sozialak –emakumeen eta gizonen berdintasunekoak barnean hartuta– erabiltzeko beren arau, instrukzio, ordenantza edo erabakiak dituzte. Aniztasun hori aztertu eta klausulen heterogeneotasuna jasotzearen, erregistroen kuantifikazioan adierazgarritasun orekatua lortu nahi izan dugu, administrazioaren mailak aintzat hartuta. Behin betiko laginak honako egitura hau du:

## 5. TAULA. Lagineko kontratu eta diru-laguntzak, administrazioaren mailaren arabera. Kopurua eta ehunekoa

| KONTRATU ETA DIRU-LAGUNTZAK, ETA ADMINISTRAZIOAREN MAILA | KOP.       | %          |
|----------------------------------------------------------|------------|------------|
| ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOA                                | 39         | 38         |
| Kontratua                                                | 28         | 27         |
| Diru-laguntza                                            | 11         | 11         |
| FORU-ADMINISTRAZIOA                                      | 36         | 34         |
| Kontratua                                                | 12         | 11         |
| Diru-laguntza                                            | 24         | 23         |
| TOKI-ADMINISTRAZIOA                                      | 30         | 28         |
| Kontratua                                                | 15         | 14         |
| Diru-laguntza                                            | 15         | 14         |
| <b>GUZTIRA</b>                                           | <b>105</b> | <b>100</b> |

C. Azterlanean ez da sartzen lagineko erregistrorik, kontsultatu ditugun dokumentu-ba-seetan ez baitute jendaurreko informaziorik hitzarmenei buruz eta, Emakunderen laguntzarekin, azterlanean parte hartu duten administrazioei eskaera formala egin ostean, ez dugu hitzarmenen adibiderik jaso<sup>13</sup>. Berdintasun-klausulak dituzten hitzarmenen laginik ez genuenez, kontratu eta diru-laguntzen artean aurreikusitakoaren antzeko proportzionaltasunari eutsi nahi izan diogu. Erregistroetako datuak zenbatuko ditugu jarraian:

## 6. TAULA. Lagineko diru-laguntza eta kontratuak. Kopurua eta ehunekoa

|                | KOP.       | %          |
|----------------|------------|------------|
| Kontratuak     | 55         | 52         |
| Diru-laguntzak | 50         | 48         |
| <b>GUZTIRA</b> | <b>105</b> | <b>100</b> |

Lagina lortutakoan, hautatzeko irizpideen arabera, hurrengo taulan agertzen diren azterketarako kategoriak aplikatu dira:

## 7. TAULA. Azterketa-kategoriak eta aztertutako dokumentazio mota

| BERDINTASUN-KLAUSULAK DITUEN DOKUMENTAZIO MOTA                                                                            | AZTERKETA-KATEGORIAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Aldizkari ofizialetan argitaratutako iragarkiak (2015eko urtarrila-urria)                                                 | <p>Kontratu-tipologia (xedearen arabera):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zerbitzu kontratuak: Aholkularitza eta laguntza</li> <li>• Obra kontratuak</li> <li>• Hornidura kontratuak</li> </ul> <p>Administrazioaren maila: administrazio autonomikoa, foru-administrazioa eta toki-administrazioa</p> <p>Esku-hartzearen lurralde-eremua: EAE, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa</p> <p>Kudeaketa-tresnak: diru-laguntzak eta kontratazioak.</p> <p>Erakunde publikoak/sail publikoak</p> <p>Prozedurak:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Prozedura irekia/mugatua (kontratuak)</li> <li>• Norgehiagoka bidezko prozedura (diru laguntzak)</li> </ul> |
| Argitaratutako eta argitaratu gabeko iragarkien klausula administratiboen eta teknikoen agiriak (2015eko urtarrila-urria) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

../..

13 Nolanahi ere, EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VI. Planaren (Emakunde) arabera, dirudienek berdintasun-klausulen eragina zertxobait txikiagoa izan da hitzarmenei dagokienez (%15etik behera 2010eko eta 2011ko hitzarmenetan), eta gehiago erabiltzen dira kontratazioetan eta diru-laguntzetan (kasuren batean %34ra iristen da). 2014ko jarduketaren ebaluazioan, adierazlean honako ehuneko hauetara iritsi dira: berdintasun-klausulak dituzten kontratuen ehunekoa: %63; berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzen ehunekoa: %40; berdintasun-klausulak dituzten hitzarmenen ehunekoa: %26.

| BERDINTASUN-KLAUSULAK DITUEN DOKUMENTAZIO MOTA | AZTERKETA-KATEGORIAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                | <p>Esku-hartze eremu espezifikoak, xedearen arabera<sup>14</sup> (gutxienez 2 adibide):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza</li> <li>• Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak</li> <li>• Kultura</li> <li>• Kirola</li> <li>• Hezkuntza</li> <li>• Enplegua/Ekonomia-sustapena</li> <li>• Euskara</li> <li>• Gizonen eta emakumeen berdintasuna</li> <li>• Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak</li> <li>• Gazteak</li> <li>• Ingurumena</li> <li>• Herritarren parte-hartzea</li> <li>• Osasuna</li> <li>• Bestelakoak</li> </ul> <p>Kontratazioaren administrazio-prozeduraren faseetan erabilitako emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulen tipologia<sup>15</sup>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kontratuaren xedea zehaztea</li> <li>• Kontratatzeke debekua</li> <li>• Aldez aurreko betekizuna: kaudimen teknika eta profesionala (onartzeko irizpidea) eta bestelakoak.</li> <li>• Balioesteko elementua (esleitzeko irizpidea)</li> <li>• Lehentasun-irizpidea baldintza berdinetan berdinketa gertatuz gero</li> <li>• Beteazteko baldintzak (betebeharra)</li> </ul> <p>Diru-laguntzaren administrazio-prozeduraren faseetan erabilitako emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulen tipologia:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Xedea zehaztea</li> <li>• Aldez aurreko betekizuna (pertsona edo erakunde onuradun bihurtzeko irizpidea)</li> <li>• Onuradun bihurtzeko edo lehiatzeko debekua</li> <li>• Balioesteko irizpideak (puntuazioa)</li> <li>• Betebeharrak</li> </ul> |

14 Sailkapen honetan erabili diren informazio-iturriak:

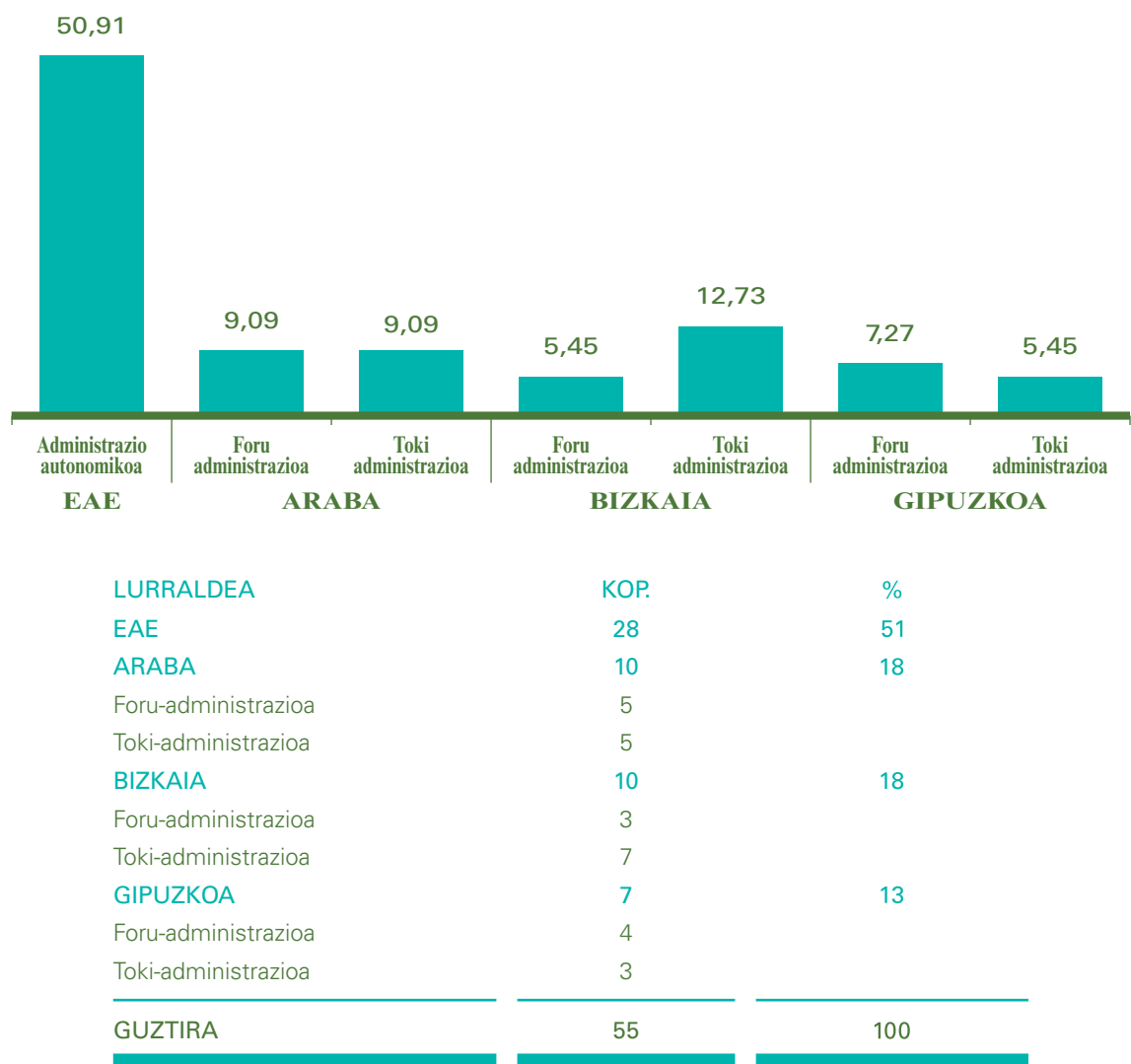
- Emakunde (2009). Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen ezarpenari buruzko Tarteko Ebaluazioa.
- Emakunde (2010). Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen betetze-, garatze- eta ezartze-mailaren jarraipenari buruzko azken txostena. EHU.
- Emakunde (2011). Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen betetze-, garatze- eta ezartze-mailaren jarraipena. Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Saila. EHUko Psikologia Fakultatea.
- Emakunde (2012). Hitzarmenetan, diru-laguntzetan eta kontratuetan berdintasun-neurriak ezartzeko irizpideak eta tresnak. Erakundearteko Lantalde Teknikoa. Behin behineko dokumentua.

15 Sailkapena Gidaren arabera egin da: Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren aldeko klausulak kontratu, diru-laguntza eta hitzarmen publikoetan. Emakunde. Lesmes, S. (2013).

KONTRATUEN OINARRIZKO  
EZAUGARRIAK

Hautaketa egindakoan, metodologian aurreikusitako irizpideak aplikatu ostean, behin betiko laginean 55 kontratu sartu ziren.

2. GRAFIKOA. Lagineko kontratuak, lurraldearen eta administrazio-mailaren arabera. Ehunekoak

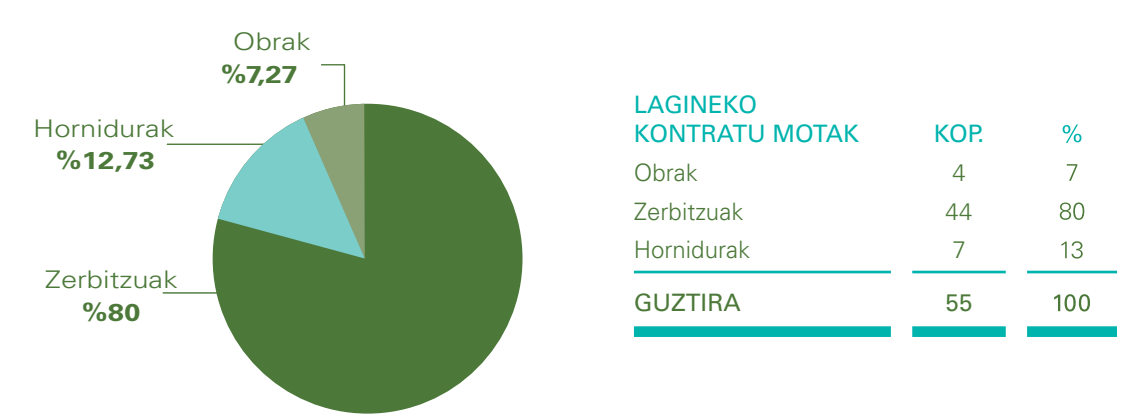


2. grafikoko eta hari lotutako taulako datuek adierazten dutenez, esku-hartzearen lurraldearen arabera, EAEko kontratuen proportzioa %51 da, eta horren atzetik Arabakoak eta Bizkaikoak datoz (bi kasuetan, %18 pasatxo); gainera ia %13 Gipuzkoakoak dira.

Datuen arabera, ia %51 EAEk sustatutako kontratuak dira, %22 foru-administrazioak sustatutakoak eta gainerako %27a toki-administrazioak argitaratu du.



**3. GRAFIKOA.** Lagineko kontratuak kontratu motaren arabera. Kopurua eta ehunekoa



3. grafikoaren arabera, berdintasun-klausulak dituzten kontratu gehien zerbitzuen azpi-kategorian aurkitu ziren (%80); hornidurakoak %13 edo obretakoak %7 dira. Horrek zera esan nahi du: probabilitate handiak daudela berdintasun-klausulak gehiago aplikatzekoa zerbitzu-kontratuetan, gainerako tipologietan baino.

Kontratuen esku-hartze eremuak 8. taulan azaltzen dira; kopuru handiena bestelakoak kategorian dago (21; hau da, %38), eta bigarren postuan esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak daude (11; hau da, %20).

**8. TAULA.** Lagineko kontratuak, esku-hartze eremuaren arabera. Kopurua eta ehunekoa

| ESKU-HARTZE EREMUA                      | KOP.      | %          |                                                                                                            |                                               |
|-----------------------------------------|-----------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| Bestelakoak                             | 21        | 38         | “Bestelakoak” azpikategorian –ordezkaritza badutela– sartzen diren kontratuak honako arlo hauetakoak dira: |                                               |
| Esku-hartze soziala/ Gizarte-zerbitzuak | 11        | 20         | • Komunikazio integraleko aholkularitza                                                                    | • AFaren telefono deiak                       |
| Hezkuntza                               | 4         | 7          | • Katastro informazioko asistentzia                                                                        | • Ertzaintzaren helikopteroen mantentze-lanak |
| Enplegua/Ekonomia-sustapena             | 4         | 7          | • Sentsore meteorologikoen kalibrazioa                                                                     | • Ibilgailuen mantentze lanak                 |
| Kultura                                 | 3         | 5          | • Aire kartografia                                                                                         | • Mezularitza                                 |
| Kirola                                  | 3         | 5          | • Mundakako kolektore nagusia                                                                              | • Lurralde antolamendua                       |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna      | 2         | 4          | • Garraio eskariaren azterketa                                                                             | • Telekomunikazio zerbitzuak                  |
| Gazteak                                 | 2         | 4          | • Azpiegiturak                                                                                             | • Kontsumigarri informatikoen hornidura       |
| Ingurumena                              | 2         | 4          | • Errepide sarearen inbentarioa                                                                            | • Paper ekologikoaren hornidura               |
| Osasuna                                 | 2         | 4          | • Eraikinak garbitzea                                                                                      | • Ertzaintzaren arroparen hornidura           |
| Euskara                                 | 1         | 2          | • Foru Aldundiaren eraikinak garbitzea                                                                     | • Mundaka itsasadarreko obrak gainbegiratzea  |
| <b>GUZTIRA</b>                          | <b>55</b> | <b>100</b> | • Autobus geltokia garbitzea                                                                               |                                               |

## BERDINTASUN-KLAUSULAK KONTRATUEN XEDEA ZEHAZTEAN

Kontratu publiko batean emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna txertatzeko lehen aukera kontratuaren xedea zehaztean izaten da. Alegia, honelako galderak planteatzen direnean gertatzen da hori:

- *Zer eraiki edo erosi behar da edo zer zerbitzu kontratatu behar da administrazio publiko honentzat?*
- *Emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulak txerta al daitezke kontratuan genero-arrailek murriztu edo ezabatuko dituzten aldaketak eragiteko?*
- *Zein genero-arrailetan eragin beharko litzateke?*
- *Zer motatako berdintasun-klausulak dute lotura kontratuaren edukiarekin edo esku-hartze eremuarekin eta eragin beharreko genero-arrailekin?*

Hasierako galdera horiei genero-ikuspegitik begiratuta erantzuteko, hain handi batean, zergatien gaineko aldez aurreko ezagutza izan behar da (hau da, zer genero-arraileen gainean eragin nahi/ahal den identifikatzea), eta arrail horiek ezabatu eta murrizteko nola landu behar diren ere jakin behar da; baina horretaz gain, kontratazioan inplikaturako giza lantaldeek emakumeen eta gizonen berdintasunarekiko zer nolako sentsibilizazioa eta borondatea duten ere aintzat hartu behar da.

Gainera, kontratuei buruzko legerian xedatzen denez, esleitzeko irizpideek eta betearazteko baldintzek zuzeneko lotura izan behar dute xedearekin eta xedearekiko proportzionala izan behar dute; hori guztia kontuan izanik, kontratuaren xedea, helburu orokorra eta/edo helburu espezifikoak zehaztean berdintasuna esanbidez aipatuz gero, prozesuaren hurrengo faseetan berdintasun-klausulak erabiltzen jarraitzeko oso lagungarri izango da.

Adibide bat jartzearen, ez da berdina xedea honela zehaztea: *Gazteriaren Foru Erakundearen Gazte Bidaia-Viajes juveniles 2015 Programa, emakumeen eta gizonen berdintasun-irizpideak txertatuta, gizarte- nahiz ingurumen-baldintzak eta beste politika publiko batzuei buruzko baldintzak bete beharrekoa*; edo beste modu honetara: *Gazteriaren Foru Erakundearen Gazte Bidaia-Viajes juveniles 2015 Programa*.

Adibideko lehen bertsioaren antzeko kontratu batean, kontratazio-organoak emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzen duten balioespen-irizpideak edo betearazteko baldintzak errazago ezar ditzake, eta araudiari jarraikiz.

### 9. TAULA. Xedean berdintasun-klausulak dituzten kontratuak, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera antolatuta. Kopurua eta ehunekoa

| ESKU-HARTZE EREMUAK                    | KOP.      | KOP. GUZTIRA | %         |
|----------------------------------------|-----------|--------------|-----------|
| <b>ADMINISTRATIO AUTONOMIKOA</b>       | <b>5</b>  | <b>28</b>    | <b>18</b> |
| Enplegua/Ekonomia-sustapena            | 1         | 2            |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna     | 1         | 1            |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak | 2         | 5            |           |
| Bestelakoak                            | 1         | 11           |           |
| <b>FORU-ADMINISTRATIOA</b>             | <b>4</b>  | <b>12</b>    | <b>33</b> |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak | 3         | 3            |           |
| Gazteak                                | 1         | 1            |           |
| <b>TOKI-ADMINISTRATIOA</b>             | <b>2</b>  | <b>15</b>    | <b>13</b> |
| Enplegua/Ekonomia-sustapena            | 1         | 2            |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna     | 1         | 2            |           |
| <b>GUZTIRA</b>                         | <b>11</b> | <b>55</b>    | <b>20</b> |

9. taularen arabera, 11 kontratutan aipatzen da emakumeen eta gizonen berdintasuna xedean, eta hori kontratuen %20 da. Ehuneko erlatibotan, xedean berdintasuna aipatzen duten kontratu gehienak foru-administrazioari dagozkio (%33), eta horien atzetik administrazio autonomikoarenak (%18) eta toki-administrazioarenak (%13) datoz. Zerbitzuetaoak dira, eta esku-hartze eremu hauei dagozkie: enplegua/ekonomiaren sustapena, esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak, emakumeen eta gizonen berdintasuna, eta gazteak. Erabilitako klausulak honako hauei buruzkoak dira:

- Kontratutako jarduera betearaztean onuradun izango diren emakumeen profil espezifikoak (lagineko kasuetan, funtsean, genero-indarkeriaren biktimak).
- Emakumeen eta gizonen berdintasuna, berdintasunerako funtsezkoak diren beste zenbait alderdirekin batera –hala nola, bateragarri egitea–, xedearen barruan.
- Genero-ikuspegia txertatu beharra.

1.E. ERANSKINA: Lagineko kontratuen eta kontratuetako berdintasun-klausulen taulak eranskinean jaso dira kontratuetako adibideak, mota horretako klausula zehatzekin batera.

## **BERDINTASUN-KLAUSULAK ALDEZ AURREKO BETEKIZUNTZAT (ONARTZEKO IRIZPIDEA)**

### **Kaudimen tekniko eta profesionala egiaztatzeako irizpideak**

Onartzeko irizpide horiek txertatzen direlarik, lizitatzailleek berdintasunarekin lotutako konpromisoa eta/edo esperientzia agertu behar izaten dute.

Klausula horien edukiak zuzeneko lotura izan behar du xedearekin, eta klausula horiek erabili egingo dira baldin eta ez badute baztertzeko xederik edo pertsona nahiz erakunde lizitatzaille potentzial batzuei beste batzuen gaineko abantailarik ematen ez badiete.

Kasu gehienetan, eskakizun hori betetzeak berdintasun-arloko langile kualifikatuak izatea eska dezake, eta/edo emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzen edo genero-zeharkotasuna aplikatzen esperientzia duten langileak.

Kontratuetako 3tan (%5) horrelako klausulak agertzen dira onartzeko betekizuntzat. Kontratu horietan, gainera, genero-ikuspegia edo berdintasuna aipatzen dute xede zehaztean: 1.E. ERANSKINA: Lagineko kontratuen eta kontratuetako berdintasun-klausulen taulak jaso dira.

Ehuneko txiki horri dagokionez, argitu behar da kontratazio publikoa erregulatzen duten arauak kaudimen hori eskatzea ahalbidetzen dutela betiere kontratua betearazteko ezaguarriek hala eskatzen dutenean. Ildo beretik, eskakizun hori logikoa izango da berdintasuna kontratuaren izaeran eta edukian jasota baldin badago.

Laginaren errealitateari erreparatuta, xedean berdintasuna, emakumeen profil espezifikoak edo genero-ikuspegia aipatzen duten kontratu guztiek ez dituzte horrelako klausulak txertatzen onartzeko irizpideetan. Egoera horrek koherentzia kentzen dio klausulak txertatzeko prozesuari eta, batik bat, klausulekin lortu nahi diren helburuei.

### **Kontrataziorako alde aurreko betekizuntzat aplikatzen diren bestelako berdintasun-klausulak (onartzeko)**

2 kontratutan aurkitu dugu hizkuntza ez-sexista aplikatzen edo berdintasuna sustatzeko jarduerak zehazten direla proposamen teknikoan, onartzeko irizpidetzat. 1.E. ERANSKINA Lagineko kontratuen eta kontratuetako berdintasun-klausulen taulak eranskinean jaso dira.

Lagineko kontratuetan ez dugu aurkitu kontratatzeke debekuaren klausulak aplikatu direnik, erabat legezko eta teknikoki egingarri izanik ere. Aztertutako bibliografiaren arabera, horrelako klausulak sartzeak gehiago erantzungo dio sentsibilizazio-ekintza bati emaitza praktikoan bilaketari baino. Horrenbestez, *proposatutako helbururako eraginga-bea da eta –horren aurkako iritzi hoberik ezean– saihestu beharrekoa izango litzateke, zeren beste bide zuzenago eta eraginkorrago batzuk ba baititugu*<sup>16</sup>.

## BERDINTASUN-KLAUSULAK KONTRATUAK BALIOESTEKO ELEMENTUTZAT

Balioespen-klausulak erabiliz gero, kontratazio-organoak ahalik eta modu objektiboe-nean aldera ditzake jasotako eskaintzak.

### 10. TAULA. Balioespen-irizpideetan berdintasun-klausulak dituzten kontratuak, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera antolatuta. Kopurua eta ehunekoa

| ESKU-HARTZE EREMUAK                    | KOP.     | KOP. GUZTIRA | %         |
|----------------------------------------|----------|--------------|-----------|
| <b>ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOA</b>       | <b>2</b> | <b>28</b>    | <b>7</b>  |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna     | 1        |              |           |
| Bestelakoak                            | 1        |              |           |
| <b>FORU-ADMINISTRAZIOA</b>             | <b>2</b> | <b>12</b>    | <b>17</b> |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak | 1        |              |           |
| Bestelakoak                            | 1        |              |           |
| <b>TOKI-ADMINISTRAZIOA</b>             | <b>5</b> | <b>15</b>    | <b>33</b> |
| Kirola                                 | 2        |              |           |
| Enplegua/Ekonomia-sustapena            | 1        |              |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak | 2        |              |           |
| <b>GUZTIRA</b>                         | <b>9</b> | <b>55</b>    | <b>16</b> |

Eskaintzak balioesteko baremoan berdintasun-klausulak txertatzeari dagokionez, 10 taulan ikus daitekeenez, 9 kontratutan txertatu dira (%16). Datuen arabera, toki-administrazioaren kontratuak dira nagusi klausulak dituztenen artean (%33 udalerrian betearazteko kontratuak dira), eta foru-administrazioetako eta autonomia-erkidegoko kontratuetan hein txikiagoan txertatzen dituzte klausulak (%7 eta %17, hurrenez hurren).

Xedean klausulak dituzten kontratuen kasuan bezalaxe, esku-hartze eremuak honako hauek dira: emakumeen eta gizonen berdintasuna, esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak, kirola, enplegua/ekonomia-sustapena.

Mota horretako klausulak aplikatuta, gehienbat honako alderdi hauek balioetsi dira: erakundeak berdintasun-arloko ziurtapenekin hartutako konpromisoaren ebidentzia eta, batik bat, prozedurazko alderdiak: genero-ikuspegia aintzat hartzen duen proiektu teknikoa (hizkuntza, bereizitako datuak, genero-premien diagnostikoa...), lantalde teknikoaren prestakuntza edo lantalde teknikoaren osaera paritarioa izatea.

16 Gipuzkoako Foru Aldundia (2011). Gizon-emakumeen arteko berdintasunerako klausulak kontratuetan eta diru-laguntzetan.

Balioespenaren baremoan klausula horiek zenbateko garrantzia duten sakonago aztertuta, neurrizko haztapena dutela ondoriozta dezakegu, eta berdintasunarekin loturarik ez duten bestelako klausulen osagarri direla.

Kontratuetaiko zenbait, klausulekin batera, 1.E. ERANSKINA: Lagineko kontratuen eta kontratuetaiko berdintasun-klausulen taulak jaso dira.

## **BERDINTASUN-KLAUSULAK LEHENTASUN-IRIZPIDETZAT BALDINTZA BERDINETAN BERDINKETA GERTATUZ GERO**

Balioespen-klausulei lehentasun-klausulak gehitzen zaizkie berdinketa-kasuan, eta foru-eta toki-administrazioetaiko 3 kontratutan erabili dituzte. Kontratuen eta berdinketa hausteko klausulen adibideak aurkeztuko ditugu jarraian:

- **Indarkeria matxistaren biktima diren emakumeei arreta soziojuridikoa emateko zerbitzua (GFA).** *Puntuazio bera jasotzen badute, kontratuaren esleipenean lehentasuna izango dute emakume eta gizonen berdintasunerako politika edo ekin-tzak egin dituzten enpresa publiko zein pribatuek aurkeztutako proposamenek (...), baldin eta aipatu proposamenek esleipenerako oinarri gisa balioko dieten irizpideen ikuspuntutik baldintzarik abantailatsuenak berdintzen badituzte.*
- **Indarkeria matxistaren biktimei laguntzeko eta harrera egiteko zentroen erabileraren eta kudeaketaren emakida (GFA).** *Kontratuaren esleipenean lehentasuna izango dute honako hauek: Emakume eta gizonen berdintasunerako politika edo ekin-tzak egin dituzten enpresa publiko zein pribatuek aurkeztutako proposamenek (...), baldin eta aipatu proposamenek esleipenerako oinarri gisa balioko dieten irizpideen ikuspuntutik baldintzarik abantailatsuenak berdintzen badituzte.*
- **Donostiako Udaleraiko eta atxiki diren inguruko Erakundeentzako informatika-kontsumigarrien hornidurarako Esparru Akordioa, oinarritzat izanik irizpide sozial eta ingurugirokoa (Donostiako Udala. Gipuzkoa).** *Berdinketa suertatuko balitz (hala gertatu ezker), zera ziurtatzen dugu; gaur egun enpresan.... pertsona lanean ari direla lana lortzeko zailtasunak dituztenak, hauetako baldintza hauek bete-zen dituztenak: Emakumezkoak, 16 eta 30 urte bitarteko adina dutenak.*

Horrelako klausulak praktikan ez dira aplikatzen, oso zaila izaten baita berdinketa gerta-tzea<sup>17</sup>. Dena den, administrazioaren hornitzaile potentzialak emakumeen eta gizonen berdintasunari erreparatu beharraren gainean sentsibilizatzeko balio dezakete.

### **Berdintasun-klausulak kontratatutako jarduera betearazteko baldintzetan**

Kontratua betearazten denean administrazioek erakunde esleipendunari ezartzen diz-kioten betekizunekin zuzen-zuzenean lotuta daude klausula horiek.

17 Agirietan berdinketa hausteko klausula bat gehitzea erabat onargarria da ikuspuntu juridikotik eta teknikutik begira-tuta, baina –aurkako iritzirik ezean– horiek barne sartzeari ez dugu aholkatzen zeren berdinketa hausteko irizpide gisa dabilenez daukan erabilpen praktikoa ia hutsala baita eta ez dakar onurarik –honako honetatik jasotakoa: Gipuzkoako Foru Aldundia (2011). Gizon-emakumeen arteko berdintasunerako klausulak kontratueta eta diru-laguntzetan–.

## 11. TAULA. Kontratututako jarduera betearazteko baldintzak zehaztean berdintasun-klausulak dituzten kontratuak. Kopurua eta ehunekoa

| ESKU-HARTZE EREMUAK                | KOP.      | KOP. GUZTIRA | %          |
|------------------------------------|-----------|--------------|------------|
| <b>ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOA</b>   | <b>28</b> | <b>28</b>    | <b>100</b> |
| Hezkuntza                          | 4         | 4            |            |
| Enplegua eta ekonomia-sustapena    | 2         | 2            |            |
| Euskara                            | 1         | 1            |            |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna | 1         | 1            |            |
| Esku-hartze soziala                | 5         | 5            |            |
| Gazteak                            | 1         | 1            |            |
| Ingurumena                         | 2         | 2            |            |
| Bestelakoak                        | 11        | 11           |            |
| Osasuna                            | 1         | 1            |            |
| <b>FORU ADMINISTRAZIOA</b>         | <b>9</b>  | <b>12</b>    | <b>75</b>  |
| Kultura                            | 1         | 1            |            |
| Kirola                             |           | 1            |            |
| Esku-hartze soziala                | 2         | 3            |            |
| Gazteak                            | 1         | 1            |            |
| Bestelakoak                        | 5         | 6            |            |
| <b>TOKI-ADMINISTRAZIOA</b>         | <b>8</b>  | <b>15</b>    | <b>53</b>  |
| Kultura                            | 2         | 2            |            |
| Kirola                             | 2         | 2            |            |
| Enplegua eta ekonomia-sustapena    |           | 2            |            |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna | 1         | 1            |            |
| Esku-hartze soziala                | 1         | 3            |            |
| Bestelakoak                        | 1         | 4            |            |
| Osasuna                            | 1         | 1            |            |
| <b>GUZTIRA</b>                     | <b>45</b> | <b>55</b>    | <b>82</b>  |

11. taulan ikus daiteke 45 kontraturen klausuletan txertatu dituztela emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeari buruzko betebeharrak. Kontratuen %82 osatzen dute, eta horrelako klausulak aplikatzen dira kontratuen xedean esku-hartze eremu ugari eta askotarikoak agertzen direnean, lehendik identifikatu ditugun gainerako klausulak aplikatzen dituzten kontratuekin alderatuta.

Kontratu-prozeduraren fase horretan topatu dugu adostasun-mailarik handiena berdintasun-klausulak txertatzeko garaian. Horren arrazoia zera da, arloko araudiaren eta, beraz, klausula sozialen aplikazioa erregulatzeko egin diren arau espezifikoek babesa duela, bai eta berdintasun-arloko legeriarena ere.

Alabaina, lortutako emaitzek adierazten dutenez, klausulen aplikazio-maila ez da homogeneoa administrazioaren maila guztietan. Alderatz gero, administrazio autonomikoen kasuen %100ean erabiltzen dira klausulak; foru-administrazioan, kasuen %75etan eta toki-administrazioan, kasuen %53tan.

1.E. ERANSKINA: Lagineko kontratuen eta kontratuetoiko berdintasun-klausulen taulak eranskinean, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-helburuak, besteak beste, aipatzen dituzten betearazpen-klausulak dituzten kontratuetoiko zenbait jaso dira, eta honako taula honetan sailkatu eta kuantifikatu ditugu.

## 12. TAULA. Kontratututako jarduera betearazteko baldintzak zehaztean berdintasun-klausulak dituzten kontratuak eta klausulen ereduak

|                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                           | EAE              | FORU-<br>ALDUNDIAK | UDALAK | GUZTIRA |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------|--------|---------|
| ADMINISTRAZIOAREN MAILA                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                           |                  |                    |        |         |
| LAGINEKO KONTRATU KOP.                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                           | 28               | 12                 | 15     | 55      |
| BETEARAZTEKO KLAUSULAK DITUZTEN KONTRATUEN KOPURUA                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                           | 28               | 9                  | 8      | 45      |
| KLAUSULAK: KONTRATUTUTAKO JARDUE-<br>RA BETEARAZTEKO BALDINTZA BEREZIAK<br>(sozialak, enpleguarekin eta lan-eremuarekin lotutakoak, langileak kudeatzeko prozedurekin eta erakunde-kulturarekin lotutakoak) | Baldintza berezien klausulak, guztira                                                                                                                                                                     | 27 <sup>18</sup> | 7                  | 7      | 41      |
|                                                                                                                                                                                                             | Tratuan eta enplegu-sarbidean gizon-emakumeen arteko berdintasuna ez ezik, bateragarritasuna ere bermatuko duten lan-arloko eta kudeaketako politikak                                                     | 27               | 6                  | 4      | 37      |
|                                                                                                                                                                                                             | Sexu-jazarpenaren prebentzioa                                                                                                                                                                             | 27               | 3                  | 2      | 32      |
|                                                                                                                                                                                                             | Emakumezko langileak kontratatzea edo kontratu mugagabe bihurtzea, kontraturen bat egin behar bada eta langileen artean sexuaren arabera desoreka badago enpresan                                         | 27               |                    | 6      | 33      |
|                                                                                                                                                                                                             | Berdintasuneko plan edo neurriak                                                                                                                                                                          | -                | 3                  | 3      | 6       |
| KLAUSULAK: BETEARAZTEKO BESTE BALDINTZA BATZUK<br>(PROZEDURAZKOAK –nola– eta INSTRUMENTALAK –zer tresnaren bidez eta pertsonen zer profil–)                                                                 | Genero-ikuspegia txosten, azterlan, ikerketa eta estatistiketan (4/2005 Legearen 16. eta 3.4 artikulua)                                                                                                   | 4                | 3                  | -      | 7       |
|                                                                                                                                                                                                             | Genero-ikuspegia txertatzea diruz lagundu beharreko proiektu/zerbitzuan eta/edo betearaziko duten langileen artean (garapenean inplikaturako langileen kudeaketa) (4/2005 Legearen 16. eta 3.4 artikulua) | 3                | 1                  | 1      | 5       |
|                                                                                                                                                                                                             | Penalizazioak/Indargabetzeko kausak berdintasun-klausulak betetzen ez badira                                                                                                                              | -                | 1                  | 2      | 3       |
|                                                                                                                                                                                                             | Hizkuntza modu ez-sexistan erabiltzea (4/2005 Legearen 18.4 art.)                                                                                                                                         | 10               | 7                  | 3      | 20      |
|                                                                                                                                                                                                             | Datuak sexuaren arabera bereizteko betebeharra (4/2005 Legearen 16. art.)                                                                                                                                 | 4                | 7                  | -      | 11      |

12. taulako datuen arabera, gehien erabili diren klausula-ereduak honako hauek izan dira: erakunde esleipendunen lan-eremuan berdintasuna sustatzearekin lotutako betearazteko baldintza bereziak (41; hau da, betearazteko baldintzen klausulak dituzten kontratuen %91). Klausula horiek administrazio autonomikoak aplikatzen ditu (Eusko Jaurlaritzaren kontratuetatik 27; hau da, %96), gero foru-aldundiek (horrelako klausulak dituzten 9 kontratuetatik 7; hau da, %78) eta azkenik udalek (betearazteko klausulak dituzten 8 kontratuetatik 7; hau da, %88).

Enpresan berdintasun-plana edo -neurriak izan bad(ir)ela egiaztatzeko errekerimendua-ren klausula izan da gutxien eskatu dena, baldintza berezien klausulen artetik.

18 El único contrato del que sólo se disponen prescripciones técnicas es el de Asistencia técnica del seguimiento y evaluación del plan de empleo 2015 de Gobierno Vasco (negociado sin publicidad) por lo que no hay constancia de que este tipo de cláusulas de ejecución se hayan requerido en el procedimiento.

Kontratuetan eskatutako betearazteko beste baldintza batzuei dagokienez, kontratua garrantzean aplikatu beharreko tresna eta prozedurekin lotutakoak ez dira betearazteko baldintza berezien klausulak bezain ohikoak, baina hala ere, zenbait kontratutan aurki dezakegu hainbat alderdiren berariazko aipamenik<sup>19</sup> eta hainbat motatakoak dira:

- Hizkuntza ez sexista erabiltzea sortutako dokumentazio tekniko eta administratiboan (20).
- Datuak sexuaren arabera bereizita sortzea (11) edo genero ikuspegia txertatzea azterlan, txosten eta estatistiketan (7).
- Genero ikuspegia txertatzea lana egiteko prozeduretan eta/edo kontratua betearazteari atxikitako langileen ibilbidean/prestakuntzan (5).

Betearazteko klausulei esker, eskatutako baldintzak nahitaez bete behar dira eta, gainera funtsezkotzat jotzen badira, betetzen ez badira penalizazioak jaso edo kontratua indargabetu daiteke. Ez-betetzeak eragingo lituzkeen ondorioak esanbidez aipatzen dituzten betearazteko klausulak oso kontratu gutxitan aurkitu ditugu: foru-administrazioaren 1ean eta toki-administrazioaren 2tan.

## **EAE-KO ADMINISTRAZIO PUBLIKOEN ARAUDIA KONTRATUETAN EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNAREN IKUSPEGIAREN OPERATIBOA ARAUTZEKO**

Kontratazio-klausuletan genero-ikuspegia txertatzea arautzen duten tresna arauemaile, lege eta barneko administrazio-egintzak honako hauek dira, administrazioaren mailaren arabera:

**Besteak beste, klausula sozialak eta/edo berdintasun-klausulak arautzen dituen legeria honako hau da:**

**A. Estatuko eremuan, Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarrirako Lege Organikoa (martxoaren 22ko 3/2007) (EGBELO)** da indarreko mandaturik. Lege horren bitartez hainbat neurri xedatu dira botere publikoek lehentasuna eman ahal izan diezaieten genero-arrailek ezabatu eta zuzentzera bideratutako neurriak hartzen dituzten pertsona edo erakunde lizitatzailerik potentzialei. Horretarako:

- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren zeharkakotasunari buruzko **15. artikuluan** honako hau xedatzen da: *Emakumeen eta gizonen arteko tratua eta aukera-berdintasunaren printzipioa kontuan hartuko da botere publiko guztien jardunean, zeharkakotasun-izaerarekin. Administrazio publikoek printzipio hori modu aktiboan barneratuko dute, euren arau-xedapenak ematean nahiz betetzean, esparru guztietako politika publikoak zehaztu eta horien inguruko aurrekontuak egitean, eta euren jardura guztiak garatzean.*
- **33. artikuluan** arabera, *Administrazio publikoek, euren eskumenen esparruan, kontratazio-organismoen bidez, eta egiten dituzten kontratuak betetzeari dagokionez, baldintza bereziak ezarri ahal izango dituzte, lan-merkatuan emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko helburuarekin, sektore publikoko kontratuen legerian ezarritakoarekin bat etorriz.*

---

<sup>19</sup> Mota horretako betearazteko klausulak aipatzen dituzten kontratuen artean, ez ditugu kuantifikatu gai espezifiko horiek berariaz aipatzen ez dituztenak, nahiz eta honelako klausularen bat txertatuta izan: Kontratatutako Eusko Legebiltzarraren Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legea –otsailaren 18ko 4/2005– eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako Lege Organikoa –martxoaren 22ko 3/2007– ezarritako printzipioak eta betebeharrak bete beharko ditu.



Arau horrek, aldi berean, **Administrazio Publikoen kontratuei buruzko Legea klausula sozialen eremuan** garatzea ekarri du, eta honako helburu hauek ditu: kontratazio-prozesua gardena eta homoginoa izatea, eta klausula horiek aplikatu daitezkeen ahalbidetzea.

## B. Autonomia Erkidegoaren eremuan:

- **Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legearen** 20. artikuluan Ezberdintasunak ezabatzeko eta berdintasuna sustatzeko neurriak xedatzen dira, Administrazioaren kontratu eta diru-laguntzen jarduerari dagokionez. Artikulu horren 2. zenbakiaren arabera, *egoki irizten zaien beste neurri batzuk ere hartu ahal diren arren, euskal herri-administrazioek, beren diru-laguntzak arautzen dituen araudian eta legeei buruzko kontratuetan horrela baimentzen duen kasuetan, aurkeztutako proiektu edo eskaintzan genero-ikuspegiak duen integrazioa baloratuko duen irizpide bat sartuko dute esleipenerako irizpideen artean. Kasu horietan beretan, hautagaien edo lizitatzailen gaitasun teknikoa baloratzeko irizpideen artean eta, hala badagokio, diru-laguntzen onuradunek bete behar dituzten baldintzen artean, pertsona horiek emakumeen eta gizonen berdintasunerako politiken edo jarduketaren garapenean izan duten ibilbidea baloratuko da. Orobat, kontratuen legediari eta hurrengo paragrafoan jasotakoari men eginez, kontratua betetzeko baldintzen artean esleipendunak izango duen betebeharrak bat jasoko da: obra egin edo zerbitzua ematerakoan, emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko neurriak aplikatzea.*
- **Zenbait Klausula Sozial Kontratazio Publikoan Sartzeko Legea (apirilaren 7ko 3/2016).** Lege hori EAEko sektore publikoa osatzen duten erakundeetako kontratazio-organo guzti-guztiei aplikatu beharrekoa da<sup>20</sup>. **4. artikuluan** honako hau aurreikusten da: *Administrazio-klausula berezien agirietan sartu ahal izango dira, kontratua gauzatzeko moduari dagokionez, kontratuaren ezaugarriekin bat datozen izaera sozialeko eskakizun xehatuak, hala nola luzaroko langabeei lana emateko betebeharrak, kontratistak bere ardurapean izatea gazte eta langabeentzako prestakuntza-jarduerak antolatzea, genero-berdintasuna sustatzeko neurriak edo immigranteak integartzeko neurriak hartzea, kontratua egite aldera pertsona desgaituak kontratatzea legeak ezartzen duen kopuruaren gainetik, eta antzeko beste eskakizun batzuk.* Halaber, **7. artikuluan** honako hau xedatzen da: *Aurreko artikuluetan ezarritako betebeharrak kontratuak gauzatzeko baldintza berezi gisa ezarri behar dira, eta betebeharrak horiek betetzen direla egiaztatuko da kontratuak gauzatzen diren bitartean; kontratazio-organoek lege honetan xedatutako betebeharrak betetzen direla zaindu beharko dute. Horretarako, agirietan jasoko dituzte ez-betetzearen ondorioak, hala nola zigorrak ezartzea, enpresaburuei kontratatzeke debekua ezartzea edo kontratua suntsitzea baldin eta ez-betetzea arau-hauste larritzat jotzen bada.*

**C. Hainbat foru-aldunditan** nahitaez bete beharreko lege-tresnak ezarri dituzte eta, horien bitartez, administrazio publikoek dagokien Lurralde Historikoan egiten dituzten kontratuen agirietan klausula sozialak nola aplikatu behar diren arautu da. Besteak beste, berdintasun-klausulak. Foru-arau esaten zaie, eta 13. taulan daude zerrendatuta.

---

20 3. artikulua: Lege honen ondorioetarako, euskal sektore publikotzat jotzen da: a) Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoa; b) Lurralde historikoetako foru-aldundiak eta horien mendeko erakunde instituzionalak eta sozietate publikoak; c) Toki-erakundeak eta horien mendeko erakunde instituzionalak eta sozietate publikoak.

**13. TAULA.** Eraginpeko Lurralde Historikoko administrazio publikoen kontratu-jardueran klausula sozialak nola aplikatu behar diren arautzen duten foru-arauak

| FORU-ALDUNDIAK | ARAUAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Araba          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 1/2014 Foru Araua, otsailaren 12koa, foru-sektore publikoko obra kontratu-tuetan klausula sozialak txertatzekoa</li> <li>• 5/2015 Foru Araua, otsailaren 11koa, foru-sektore publikoaren kontratazioan erosketa publiko sozialki arduratsuari buruzko kontratu-klausulak txertatzekoa</li> </ul>                                                                                                                                                  |
| Gipuzkoa       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 4/2013 Foru Araua, uztailaren 17koa, Foru Sektorre Publikoko obra kontratu-tuetan klausula sozialak txertatzekoa</li> <li>• 11/2014 Foru Araua, urriaren 29koa, erosketa publiko sozialki ardura-tsuari buruzko kontratu-klausulak foru-sektore publikoko kontratazioan txertatzekoa</li> <li>• 2/2015 Foru Araua, martxoaren 9koa, emakumeen eta gizonen berdintasu-nerakoa (25. art. Genero ikuspegia kontratazio publikoan sartzea)</li> </ul> |

Gipuzkoako Foru Aldundiaren berdintasunari buruzko arau espezifikoko bat izan ezik, arau horien gehiengoaren bitartez klausula sozialak arautzen dira, emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzkoak ere bai.

Administrazio-egintzen bitartez, administrazio zehatz baten barne-eremurako eman diren xedapenak ezartzen dira, eta hierarkikoan administrazio horren mendeko diren organo eta pertsonen jardura bideratzen dute; hona hemen administrazio-egintzak:

**A. Autonomia-erkidegoko (Eusko Jaurlaritzaren) sektore publikoan sartzen diren sail, erakunde autonomo, zuzenbide pribatuko erakunde publiko eta entitateen eremuak, kontratu-tuetako klausula sozialak honako hauetan oinarritzen dira:**

- Gobernu Kontseiluak 2008ko apirilaren 29an hartutako Erabakian; erabaki hori gizar-zein ingurumen-irizpideak eta bestelako politika publikoak administrazio auto-nomikoaren eta horren sektore publikoaren kontratazioan txertatzeari buruzkoa da, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko irizpideak finkatzen ditu (6/2008 Ebazpena, ekainaren 2koa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarreko Harremanetarako zuzendariarena).
- Obra, hornidura eta zerbitzu kontratu-tuetarako karatula bateratuaren eta berariazko klausula administratiboaren pleguen ereduak prozedura ireki, murriztu eta negoziatu bidez onartzen dituen urriaren 9ko 18/2009 Ebazpenean; Ebazpena Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarreko Harremanetarako zuzendariarena da, eta xedatutako eredu horien bidez klausula sozialak eta, bereziki, berdintasunekoak txertatzen dira.

**B. Foru-aldundien eremuan, barneko honako administrazio-egintza hauek jaso ditugu:**

- Diputatuen Kontseiluak 2011ko ekainaren 21ean hartutako Erabakia; horren bitartez, **Gipuzkoako Foru Aldundiaren** jarduera-esparruko kontratu eta diru-laguntzetan emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko klausulak sartzeko jarraibidea onartu da.
- Bizkaiko Foru Aldundiaren 2013ko urriaren 29ko Gobernu Kontseiluak erabaki bidez onartutako jarraibidea, lan-baldintzak eta neurri sozialak mantentzeko buruzko irizpideak ezartzen dituen, **Bizkaiko Foru Aldundiaren** kontratazio-prozeduretan aplikatzekoa.

**C. EAEko hiriburu-udal kontratazioan klausula sozialak –berdintasunekoak barnean hartuta– txertatu dira barneko hainbat tresnaren bitartez (erabakiak eta jarraibideak); 13. taulan ikus daitezke. Gasteizko Udalaren jarraibidea da berriena.**

**14. TAULA.** Hiriburu-udalen administrazio-egintzak, hierarkian mendeko diren organoen jardura bideratzen dutenak kontratazioan klausula sozialak aplikatzeko garaian

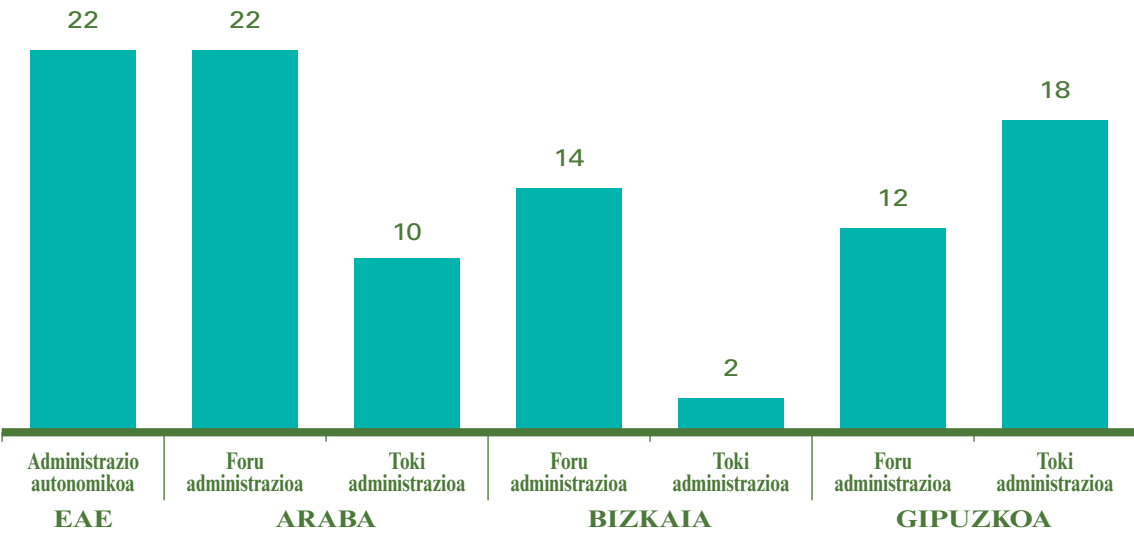
| UDALA            | ERABAKIAK/JARRAIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bilboko Udala    | <ul style="list-style-type: none"><li>• Bilboko Udaleko Osoko Bilkurak 2009ko urtarrilaren 28an hartutako Erabakia: Bilboko Udalaren Osoko Bilkurak zera eskatu dio Gobernu Batzarrari, Udalak sustatutako kontratu-erabakietan klausula sozialak kontuan hartzeko eta txertatzeko.</li><li>• Bilboko Udaleko Osoko Bilkurak 2010eko martxoaren 25ean hartutako Erabakia: Bilboko Udalaren Osoko Bilkurak inbertsioak sustatzearren eta zerbitzuak ematearen alde egin du enplegua sortzeko bidetzat, eta kontratazio publikoan klausula sozialak txertatzeko konpromisoa berretsi du.</li></ul> |
| Donostiako Udala | <ul style="list-style-type: none"><li>• Donostiako Udalak kontratazio-erabakietan irizpide sozialak, etikoak eta ingurumen-, lan- eta berdintasun-irizpideak txertatzeko emandako jarraibideak, bai eta horiek guztiak txertatzeko gidaliburua ere 2013/06/21.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Gasteizko Udala  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Gasteizko Udalaren kontratazioan klausula sozialak sartzeko jarraibidea, 2010/07/18ko Gobernu Batzarrean onetsia.</li><li>• Gasteizko Udalak kontratazio gizarte-arekiko arduratsua eta iraunkorra egiteko jarraibidea, 2015/10/16, bai eta jarraibidea erabiltzeko eskuliburua ere.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                           |

Hiriburu ez diren udaletako araututako tresnei dagokienez, informazio zehatz hori ez dugu aztertu, tresna guztiak identifikatzeko eta kuantifikatzeko sakontze-maila, azterketa bibliografikoen maila eta lehen mailako iturrien kontsulta-maila oso handia behar baitziren.

DIRU-LAGUNTZEN  
OINARRIZKO EZAUGARRIAK

Euskal Autonomia Erkidegoan berdintasun-klausulak txertatzen dituzten diru-laguntzen berri ematearren, 50 erregistro hautatu ditugu lagina osatzeko. Deialdi ofizialak aztertuta, azterlanaren helburuei erantzuten dien informazioa bildu ahal izan dugu.

4. GRAFIKOA. Lagineko diru-laguntzak, lurraldearen eta administrazio-mailaren arabera. Ehunekoak



| LURRALDEA           | KOP. | %   |
|---------------------|------|-----|
| EAE                 | 11   | 22  |
| ARABA               | 16   | 32  |
| Foru-administrazioa | 11   |     |
| Toki-administrazioa | 5    |     |
| BIZKAIA             | 8    | 16  |
| Foru-administrazioa | 7    |     |
| Toki-administrazioa | 1    |     |
| GIPUZKOA            | 15   | 30  |
| Foru-administrazioa | 6    |     |
| Toki-administrazioa | 9    |     |
| GUZTIRA             | 50   | 100 |

Grafikoko eta hari lotutako taulako datuen arabera, diru-laguntzen proportzio handiena Arabari dagokio (%32); bigarren, Gipuzkoa dator (%30); hirugarren, EAE (%22), eta gainerako %16a Bizkaiari dagokio. Diru-laguntzen %48 foru-administrazioak argitaratu du, eta gainerako %30a toki-administrazioak.

%100a norgehiagoka-prozedura bidezkoak dira. Horrek esan nahi du pertsona juridikoek –publiko nahiz pribatu– eta pertsona fisikoek diru-laguntza eska dezaketela arauan eskatutako baldintzak betetzen dituztenean eta beren jarduera administrazioak lortu nahi duen helburuaren arabera egokitzeko borondatea dutenean; helburu hori oinarri arautzailean finkatuta dago.

15. taulan, lagineko 50 diru-laguntzen esku-hartze eremuak zehazten dira. Taularen arabera, diru-laguntza gehien biltzen dituen esku-hartze eremua esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak da (14; hau da, %28); gero, berdintasuna eta nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza datoz (6 bi kasuetan; hau da, %12 bakoitzean). Esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuen azpikategoriaren barruan, honako gai hauekin lotutako diru-laguntzak aurki ditzakegu:

- Genero indarkeriaren biktimentzako laguntzak.
- Desgaitasunen bat dutenentzako zerbitzuak.
- Adingabeentzako jarduerak.
- Desgaitasunen bat dutenentzako jarduerak.
- Adinekoentzako jarduerak.
- Gizarte zerbitzuetako erakundeen mantentze lanak.
- Adinekoentzako jarduerak (landa eremua).
- Erakunde publikoen lokalak birgaitzea, egokitzea.
- Beste proiektu sozial batzuk.
- Gizarte ekintzako erakundeak.
- Giza eskubideak.
- Kulturarteko bizikidetza, elkarteak.
- Kulturarteko bizikidetza, udalak/kuadrillak.

## 15. TAULA. Lagineko diru-laguntzak, esku-hartze eremuaren arabera. Kopurua eta ehunekoa

| ESKU-HARTZE EREMUA                          | KOP.      | %          |
|---------------------------------------------|-----------|------------|
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak      | 14        | 28         |
| Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza      | 6         | 12         |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna          | 6         | 12         |
| Kultura                                     | 5         | 10         |
| Garapenerako lankidetza eta giza eskubideak | 3         | 6          |
| Hezkuntza                                   | 3         | 6          |
| Gazteak                                     | 3         | 6          |
| Herritarren parte-hartzea                   | 3         | 6          |
| Enplegua/Ekonomia-sustapena                 | 2         | 4          |
| Euskara                                     | 2         | 4          |
| Kirola                                      | 1         | 2          |
| Ingurumena                                  | 1         | 2          |
| Osasuna                                     | 1         | 2          |
| <b>GUZTIRA</b>                              | <b>50</b> | <b>100</b> |

## BERDINTASUN-KLAUSULAK DIRU-LAGUNTZEN XEDEA ZEHAZTEAN

Laginean, 18 diru-laguntzetan aipatzen da emakumeen eta gizonen berdintasuna, edo emakumeen profil bat edo genero-ikuspegia aipatzen dute xedean. Laginaren %36 osatzen dute.

### 16. TAULA. Xedean berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera antolatuta. Kopurua eta ehunekoa

| ESKU-HARTZE EREMUAK                          | KOP.      | KOP.<br>GUZTIRA | %         |
|----------------------------------------------|-----------|-----------------|-----------|
| <b>ADMINISTRATIO AUTONOMIKOA</b>             | <b>4</b>  | <b>11</b>       | <b>36</b> |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak | 1         | 2               |           |
| Hezkuntza                                    | 2         | 2               |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 1         | 1               |           |
| <b>FORU-ADMINISTRATIOA</b>                   | <b>6</b>  | <b>24</b>       | <b>25</b> |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 4         | 4               |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 2         | 10              |           |
| <b>TOKI-ADMINISTRATIOA</b>                   | <b>8</b>  | <b>15</b>       | <b>53</b> |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak | 1         | 1               |           |
| Kultura                                      | 1         | 2               |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 3         | 3               |           |
| Gazteak                                      | 1         | 2               |           |
| Herritarren parte-hartzea                    | 2         | 2               |           |
| <b>GUZTIRA</b>                               | <b>18</b> | <b>50</b>       | <b>36</b> |

Ehuneko erlatiboan, diru-laguntzaren xedean emakumeen eta gizonen berdintasunaren alde egin nahi dutela esanbidez aipatzen duten kasu gehienak foru-administrazioan topatu ditugu (%53), bigarrenik administrazio autonomikoan (%36) eta azkenik toki-administrazioan (%25).

Honako esku-hartze eremu hauei dagozkie: esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak, emakumeen eta gizonen berdintasuna, garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak, herritarren parte-hartzea, kultura eta gazteak.

Diru-laguntza horien eta biltzen dituzten klausulen adibideak 2.E. ERANSKINA: Lagineko diru-laguntzen eta diru-laguntzetako berdintasun-klausulen taulak. eranskinean bildu ditugu.

## BERDINTASUN-KLAUSULAK ALDEZ AURREKO BETEKIZUNEAN (PERTSONA EDO ERAKUNDE ONURADUN BIHURTZEKO)

Diru-laguntza publikoetan, instrukzio-organoak hainbat eginkizun garatzeaz arduratu behar du, hala nola, onarpen-prozesua gauzatzea, proposamenak ebaluatzea edo dokumentazio osagarria eskatzea.

**17. TAULA.** Pertsona edo erakunde onuradun bihurtzeko betekizuna zehazteko berdintasun-klausulak dituzten digu-laguntza. Kopurua eta ehunekoa

| ESKU-HARTZE EREMUAK                          | KOP.      | KOP.<br>GUZTIRA | %         |
|----------------------------------------------|-----------|-----------------|-----------|
| <b>ADMINISTRATIO AUTONOMIKOA</b>             | <b>8</b>  | <b>11</b>       | <b>73</b> |
| Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza       | 3         | 4               |           |
| Hezkuntza                                    | 2         | 2               |           |
| Euskara                                      | 1         | 1               |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 1         | 1               |           |
| Osasuna                                      | 1         | 1               |           |
| <b>FORU-ADMINISTRATIOA</b>                   | <b>22</b> | <b>24</b>       | <b>92</b> |
| Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza       | 2         | 2               |           |
| Kultura                                      | 1         | 3               |           |
| Kirola                                       | 1         | 1               |           |
| Hezkuntza                                    | 1         | 1               |           |
| Enplegua/Ekonomia-sustapena                  | 1         | 1               |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 3         | 3               |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 10        | 10              |           |
| Gazteak                                      | 1         | 1               |           |
| Ingurumena                                   | 1         | 1               |           |
| Herritarren parte-hartzea                    | 1         | 1               |           |
| <b>TOKI-ADMINISTRATIOA</b>                   | <b>14</b> | <b>15</b>       | <b>93</b> |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak | 1         | 1               |           |
| Kultura                                      | 2         | 2               |           |
| Euskara                                      | 1         | 1               |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 3         | 3               |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 3         | 3               |           |
| Gazteak                                      | 2         | 2               |           |
| Herritarren parte-hartzea                    | 2         | 2               |           |
| <b>GUZTIRA</b>                               | <b>44</b> | <b>50</b>       | <b>88</b> |

17. taularen arabera, sarbide/onarpen-irizpideen barnean biltzen diren klausulak dituzte 50 diru-laguntzetatik 44k (hau da, laginaren %88k). Foru- eta toki-administratioek baldintza horiek aplikatzen dituzte eta erregistroen %90 gainditzen dute. Administrazio autonomikoa datorkie atzetik, diru-laguntzen %73rekin. Diru-laguntza horien esku-hartze eremua oso zabala da, taulari jarraikiz.

Klausula horiek eskatzaileekin (pertsona fisiko eta/edo juridikoekin) eta/edo diruz lagundu ezin diren programekin zuzenean loturik daude, eta hainbat motatakoak izan daitezke:

- Onuradun bihurtzeko edo lehiazteko debekua.
- Berdintasunera bideratutako politika edo jarduketaren garapenean izandako ibilbidea.
- Diruz lagundu ezin diren programak/proiektuak.

**Onuradun izateko edo lehiazteko debekua**

Horrelako klausulak esanbidez txertatuta daude 39 diru-laguntzatan (hau da, laginaren %78 eta berdintasunari buruzko sarbide-irizpideak dituzten 44 diru-laguntzen %89).

**18. TAULA. Lehiatzea debekatzeko berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak. Kopurua eta ehunekoa**

|                                              | KOP.      | KOP.<br>GUZTIRA | %         |
|----------------------------------------------|-----------|-----------------|-----------|
| <b>ESKU-HARTZE EREMUAK</b>                   |           |                 |           |
| <b>ADMINISTRATIO AUTONOMIKOA</b>             | <b>7</b>  | <b>11</b>       | <b>64</b> |
| Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza       | 3         | 4               |           |
| Hezkuntza                                    | 2         | 2               |           |
| Euskara                                      | 1         | 1               |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       |           | 1               |           |
| Osasuna                                      | 1         | 1               |           |
| <b>FORU-ADMINISTRATIOA</b>                   | <b>19</b> | <b>24</b>       | <b>79</b> |
| Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza       | 2         | 2               |           |
| Kultura                                      | 1         | 3               |           |
| Hezkuntza                                    | 1         | 1               |           |
| Enplegua eta ekonomia-sustapena              | 1         | 1               |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 1         | 3               |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 10        | 10              |           |
| Gazteak                                      | 1         | 1               |           |
| Ingurumena                                   | 1         | 1               |           |
| Herritarren parte-hartzea                    | 1         | 1               |           |
| <b>TOKI-ADMINISTRATIOA</b>                   | <b>13</b> | <b>15</b>       | <b>87</b> |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak | 1         | 1               |           |
| Kultura                                      | 2         | 2               |           |
| Euskara                                      | 1         | 1               |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 2         | 3               |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 3         | 3               |           |
| Gazteak                                      | 2         | 2               |           |
| Herritarren parte-hartzea                    | 2         | 2               |           |
| <b>GUZTIRA</b>                               | <b>39</b> | <b>50</b>       | <b>78</b> |

18. taulan argi ikusten da horrelako klausulak dituzten diru-laguntzen esku-hartze eremuak askotariko gaietakoak izaten direla, bai eta horrelako klausulak dituzten foru-administratioaren diru-laguntzen ehunekoa handiena dela ere, haien atzetik toki-administratioarenak eta administratio autonomikoarenak datozela.

Klausula horien bitartez, pertsona fisiko/juridiko eskatzaileen artetik parte hartzetik atzuten dira sexu-diskriminazioagatiko prozesu judizialean sartuta daudenak, edo honako hauek ez izatearen ebidentziak dituztenak:

- Zehapen bat, sexuagatiko diskriminazioaren ondoriozko epai irmo eta guzti, betiere epaia eraginkorra den bitartean.
- Xedeetan, onarpen edo sarbide sisteman, funtzionamenduan, ibilbidean edo jarduketan emakumeen eta gizonen berdintasun-printzipioaren aurkako elementuak.

Lehenengo irizpidea (zehapenik ez izatea) aplikatzea konplexua izan daiteke; izan ere, kontratazio publikoaren kasuan bezalaxe, klausula hori eraginkor izateko diru-laguntzaren onuradun potentzial moduan lehiatzen duenak zehapen penal edo administratibo irmoa izan behar baitu.

Diru-laguntza arautzen eta ematen duen organoak ez du eskumen edo baliabide nahikorik izaten lehiatzaileak zehapenik ba ote duen argituko dion informazioa eskuratu



ahal izateko eta horren ondorioz jarduteko (alegia, lehian parte hartzea debekatzeko) eta horren ondorioz aipatutakoa aplikatzea zernahi den ere, berez korapilatsua eta salbuespenezkoa da<sup>21</sup>.

Diru-laguntzei buruzko Lege Orokorraren (azaroaren 17ko 38/2003) 13. artikuluan<sup>22</sup> eta Elkartzeko eskubidea arautzeko Lege Organikoaren (martxoaren 22ko 1/2002) 4. artikuluan<sup>23</sup> xedatutakoa oinarri hartuta, oso zaila izaten da diru-laguntza ematen duen erakundeak bigarren irizpidea (xedeetan berdintasun-printzipioaren aurkako elementuak...) betetzen ote den egiaztatzea, ez bada zinpeko adierazpen bat baliozkotuta edo erakundea eratzeko eskrituran jasotako erakundearen xedea aztertuta.

Diru-laguntzen eta biltzen dituzten klausulen aidibideak 2.E. ERANSKINA: Lagineko diru-laguntzen eta diru-laguntzetako berdintasun-klausulen taulak. eranskinean bildu ditugu.

Klausula horiek, aldi berean, lege-izaerako (arautu eta behartu egiten dute) honako arau hauei atxikita daude:

## 19. TAULA. Diru-laguntzetako berdintasun-klausulek jarraitzen dituzten lege eta artikulua

| ARAUDIA                                                                                                              | ARTIKULUAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa                                              | <p><b>3.1. artikulua.</b> Tratu berdina: Euskal aginte publikoek ezin izango diote inolako diru-laguntzarik edo laguntzarik eman sexuan oinarrituz bereizkeria eragiten duen jarduketari.</p> <p><b>24.2. artikulua.</b> Elkartek eta erakundeak: Euskal administrazio publikoek ezin izango diete inolako laguntzarik eman kideak aukeratzeko prozesuan edo lan-jardunean sexuaren ziozko bereizkeria eragiten duten elkartek edo erakundeei.</p> <p><b>Azken xedapenetatik seigarrena.</b> Deialdietara ezin izango dira aurkeztu sexuaren ziozko bereizkeria egiteagatik zigor administratibo edo penala jasotako pertsona fisikoak edo juridikoak, ez eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legea dela bide debeku horrekin zigortutakoak ere.</p> |
| 1/2002 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, Elkartzeko Eskubidea arautzekoa                                             | <p><b>4. artikulua.</b> Ez dira diru-laguntzen onuradun izango onartze-prozesuan edo jardunbidean bereizkeria egiten duten elkartek, jaiotzarengatik, arrazarengatik, sexuarengatik, erlijioarengatik, iriztiarengatik nahiz bestelako inguruabar edo egoera pertsonal edo sozialengatik</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Diru-laguntzei buruzko 38/2003 Lege Okorra                                                                           | <p><b>13.3. artikulua.</b> Onuradun edo erakunde laguntzaile izateko baldintzak.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 1/1997 Legegintzako Dekretua, Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bategina onartzen duena | <p><b>50.5. artikulua.</b> Diru-laguntzen eta laguntza publikoen onuradunak: Dagokion zehapenak xedatzen duen epean, ezin izango dituzte titulu honetan arautzen diren diru-laguntzak eta laguntzak jaso sexuaren zioz bereizkeria egiteagatik administrazio- edo zigor-arloko zehapena jaso duten pertsona fisiko edo juridikoek, ezta Emakume eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legea dela eta debeku horrekin zigortutakoek ere.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

21 Gipuzkoako Foru Aldundia (2011). Gizon-emakumeen arteko berdintasunerako klausulak kontratueta eta diru-laguntzetan.

22 38/2003 Legearen 13. artikulua: onuradun edo erakunde laguntzaile izateko baldintzak.

23 Elkartek ez dute Administrazioaren laguntzarik jasoko baldin eta diskriminatu egiten badute edo gorrotoa, indarkeria edo terrorismoa sustatzen badute.

| ARAUDIA                                                                                                                          | ARTIKULUAK                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| 3/2007 Foru Araua, martxoaren 27koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko diru-laguntzei buruzkoa                                     | 12. artikulua. Pertsona onuradun edo entitate laguntzaile izateko betekizunak.   |
| 2/2015 Foru Araua, martxoaren 9koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako                                                       | 26. artikulua. Generoaren ikuspegia txertatzea diru-laguntzak ematean            |
| 5/2005 Foru Araua, maiatzaren 31koa, Foru Administrazioak ematen dituen diru-laguntzen araubide juridiko orokorra arautzen duena | 12. artikulua. Pertsona onuraduna edo erakunde laguntzailea izateko betekizunak. |

### Berdintasunera bideratutako politika edo jarduketaren garapenean izandako ibilbidea

Lagineko 7 diru-laguntzaren kasuan (%14), erakunde edo pertsona onuraduna izatearekin lotutako klausulak txertatu dituzte; horretarako, berdintasunarekin konpromiso argia adierazten duen ibilbidea egiaztatzeko eskatzen dute, dela emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzen esperientzia izanda, dela genero-arloan kualifikatutako giza taldea izanda, eta egiaztatzeaz gain, ebidentziak ere aurkeztu behar dira (eratzeko eskritura edo estatutuak, titulazioa, prestakuntza eta curriculum, bereizgarriaren ziurtagiria, Berdintasun Plana, berdintasun-neurriak, eta abar).

Horien adibide bana 2.E. ERANSKINA: Lagineko diru-laguntzen eta diru-laguntzetako berdintasun-klausulen taulak. eranskinean bildu dugu.

### Diruz lagundu ezin diren programak/proiektuak

4 deialditan (%8) egokitzen jo dute sarbide-klausulak diruz lagundu beharreko programa edo proiektuen gaiarekin lotzea. 4 deialdi horien gaia genero-berdintasunarekin, proiektu sozialekin eta/edo kultura-aniztasuneko proiektuekin lotuta dago, eta guzti-guztiak udalek kudeatutakoak dira: Donostiako Udalak (2 diru-laguntza) eta Gasteizko Udalak (2 diru-laguntza).

2.E. ERANSKINA: Lagineko diru-laguntzen eta diru-laguntzetako berdintasun-klausulen taulak. eranskinean zehaztuta daude bai diru-laguntzak, bai txertatutako klausulak.

## INSTRUKZIO-ORGANOAREN OSAERA PARITARIOARI BURUZKO KLAUSULAK

Diru-laguntza publikoetan instrukzio-organo bat edo balioespen-organo bat izendatzen da onarpen-prozesua garatzeko, proposamenak balioesteko, dokumentazio osagarria eskatzeko, ebazpen-proposamena eta jakinarazpenak egiteko, eta alegazioak baietsi edo ezesteko, betiere honako hauei jarraikiz:

- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen xedapenak (otsailaren 18ko 4/2005 Legea); bereziki, honako artikulua hauek:

- 3. artikulua. Printzipio orokorrak. 7. zenbakia. Ordezkaritza orekatua erabakiak hartzeko eremuetan.
- 23. artikulua. Xedapen orokorra. Euskal herri-aginte guztiek, beren zuzendaritza-organoetako eta organo kolegiatuetoako kide izateko pertsonak izendatzerakoan, emakumeen eta gizonen ordezkaritza orekatua izan dadila sustatu behar dute.
- Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarrirako Lege Organikoaren (martxoaren 22ko 3/2007) 42. eta 51. artikulak.

Diru-laguntzen lagina aztertu dugunean, 6 diru-laguntzaren kasuan aipatzen da instrukzio-organoaren osaera. Diru-laguntza espezifikoaren eta horrelako klausulen adibideetako zenbait bildu ditugu 2.E. ERANSKINA: Lagineko diru-laguntzen eta diru-laguntzetako berdintasun-klausulen taulak. eranskinean.

## BERDINTASUN-KLAUSULAK DIRU-LAGUNTZAK BALIOESTEAN (PUNTUAZIOA)

Balioespen-klausulei esker, diru-laguntzaren instrukzio-organoak eskaintzak ahalik eta modu objektiboenean aldera ditzake. Klausula horiek diru-laguntzaren deialdian sartzen badira, aurkeztutako eskaeran edo proiektuan genero-ikuspegia txertatzea nahitaezkoa izatea erabaki daiteke, ad hoc irizpideak ezarrita eta guztizko baremoaren gaineko haztapen zehatz batekin.

### 20. TAULA. Balioespen-irizpideetan berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera antolatuta

| ESKU-HARTZE EREMUAK                          | KOP.      | KOP. GUZTIRA | %         |
|----------------------------------------------|-----------|--------------|-----------|
| <b>ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOA</b>             | <b>7</b>  | <b>11</b>    | <b>64</b> |
| Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza       | 2         | 4            |           |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak | 2         | 2            |           |
| Hezkuntza                                    | 2         | 2            |           |
| Osasuna                                      | 1         | 1            |           |
| <b>FORU-ADMINISTRAZIOA</b>                   | <b>16</b> | <b>24</b>    | <b>67</b> |
| Kultura                                      | 2         | 3            |           |
| Hezkuntza                                    | 1         | 1            |           |
| Kirola                                       | 1         | 1            |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 3         | 3            |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 9         | 10           |           |
| <b>TOKI-ADMINISTRAZIOA</b>                   | <b>10</b> | <b>15</b>    | <b>67</b> |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak | 1         | 1            |           |
| Kultura                                      | 2         | 2            |           |
| Enplegua/Ekonomia-sustapena                  | 1         | 1            |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 2         | 3            |           |
| Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak       | 2         | 3            |           |
| Gazteak                                      | 1         | 2            |           |
| Herritarren parte-hartzea                    | 1         | 2            |           |
| <b>GUZTIRA</b>                               | <b>33</b> | <b>50</b>    | <b>66</b> |

Dela diruz lagundutako jarduera garatzeko aurkeztu den proiektuaren kasuan, dela pertsona edo erakunde eskatzaileen kasuan aplikatutako balioespen-baremoan berdintasun-klausulak txertatzeari dagokionez, 20. taulan honako hau ikus dezakegu:

- 33 diru-laguntzatan txertatu dira klausulak; hau da, laginaren % 66an.
- Horrelako klausulak dituzten diru-laguntzen ehunekoa antzekoa da administrazioaren maila guztietan. Balio erlatiboan arabera, udaletan eta foru-aldundietan aplikatzen dituzte horrelako klausulak maiztasun handienarekin (erregistroen % 67, hurrenez hurren), baina zenbateko hori oso gutxi aldatzen da (hiru puntu baino gutxiago) Eusko Jaurlaritzaren diru-laguntzetako irizpideen presentziarekin (% 64).

Horrelako klausulak dituzten diru-laguntzen esku-hartze eremuak askotarikoak dira, klausula mota berdina kontratuen laginean aplikatzen zenean baino gehiago. Ordenari jarraikiz, hona hemen esku-hartze eremuak: Esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak (11), emakumeen eta gizonen berdintasuna (6), kultura (4), garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak (3), hezkuntza (3), nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza (2), herritarren parte-hartzea (1), enplegua/ekonomia-sustapena (1), osasuna (1), gazteak (1). Diru-laguntzak askotarikoak izaki, aniztasun hori ikus daiteke aplikatutako klausulen edukian ere, eta 21. taularen arabera kategoriza ditzakegu.

Diru-laguntzetan adostasun handiagoa dago balioespen-fasean berdintasun-klausulak txertatzeko garaian, bai eta aniztasun oso handia ere erabilitako klausulen tipologian, beste fase batzuetan baino handiagoa.

## 21. TAULA. Balioespen-klausulen tipologia lagineko diru-laguntzetan

| KATEGORIA                                                                                                                                     | BALIOESPEN-KLAUSULEN ERAGINPEKO ELEMENTUAK ETA KLAUSULEN BIDEZ INDARTU NAHI DIRENAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Gizartean egiturazko aldaketak lortzea edo genero-desberdintasunen oinarri diren azken faktoreetan eragiten duten klausulak                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Generoarekin lotutako estereotipo/rol/arrailak ezabatzea.</li> <li>• Emakumeak ahalduntzea.</li> <li>• Emakumeen eskubideak eraginkortasunez bermatzea.</li> <li>• Emakumeen aurkako indarkeriaren gainean eragitea.</li> <li>• Emakumeak gizartean parte hartzera bultzatzea.</li> <li>• Erantzunkidetasuna sustatzea.</li> </ul>                                                                          |
| Egiturazko klausulak, erakundeetan (erakunde-kultura) aldaketak lortzea xede dutenak emakumeen eta gizonen premiei modu orekatuan erantzuteko | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Berdintasunaren aldeko konpromisoa erakundearen aldetik (berdintasunaren aldeko erakunde-kultura).</li> <li>• Berdintasuna giza baliabideen kudeaketan eta politiketan, eta parekotasuna erakunde eskatzaileen barne-antolamenduan (berdintasunaren aldeko erakunde-kultura).</li> <li>• Erakundearen ibilbidea/esperientzia genero-berdintasunaren edo pertsonen arteko berdintasunaren arloan.</li> </ul> |

| KATEGORIA                                                                                                                                                                                                                                                                | BALIOESPEN-KLAUSULEN ERAGINPEKO ELEMENTUAK ETA KLAUSULEN BIDEZ INDARTU NAHI DIRENAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Prozedurazko klausulak eta klausula instrumentalak, jarduketak nola egin behar diren adierazten dutenak, zer tresnaren bitartez, zer esku-hartze eremutan eta/edo zer profilen gainean eragin behar duten betiere emakumeen eta gizonen berdintasunaren mesedetan</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Emakumeen eta gizonen berdintasunaren arauzko agindua betetzea –generoari arreta zeharkako moduan ematera behartzen duela–, eta diru-laguntzaren xedea eraginpean hartzen duten emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko betebeharrak ere betetzea.</li> <li>• Genero-ikuspegia duten diagnostikoak egitea genero-arrailak eta -premiak detektatzeko (proiektua detektatutako premietara egokitzea).</li> <li>• Genero-ikuspegia duten proiektuak edo aldeztik detektatutako genero-desberdintasuna zuzentzeko ekintzak nahiz ekintza positiboak dituzten proiektuak.</li> <li>• Kolektibo zehatzei lehentasuna ematea eta bazterkeria-arriskuan dauden taldeetakoak (etorkinak, desgaituak, ijitoak eta abar) diren emakumeek pairatzen duten askotariko diskriminazioaren egoera aintzat hartu behar dela ezartzea.</li> <li>• Hizkuntza ez-sexista erabiltzea sortutako dokumentazio teknikoan eta/edo administratiboan, bai eta komunikazio-jardueretan ere.</li> </ul> |

## BERDINTASUN-KLAUSULAK, DIRUZ LAGUNDUTAKO JARDUERA BETEARAZTEKO BETEBEHARRETAN

Klausula mota hori diruz lagundutako jarduerak betearazteko garaian diru-laguntzaren onuradun diren pertsona edo erakundeek bete behar dituzten xedeekin loturik dago, betiere administrazioak erabakitakoari jarraikiz.

**22. TAULA.** Diruz lagundutako jarduera betearazteko betebeharretan berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak. Kopurua eta ehunekoa

| ESKU-HARTZE EREMUAK                          | KOP.      | KOP. GUZTIRA | %         |
|----------------------------------------------|-----------|--------------|-----------|
| <b>ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOA</b>             | <b>4</b>  | <b>11</b>    | <b>36</b> |
| Hezkuntza                                    | 2         | 2            |           |
| Euskara                                      | 1         | 1            |           |
| Osasuna                                      | 1         | 1            |           |
| <b>FORU-ADMINISTRAZIOA</b>                   | <b>12</b> | <b>24</b>    | <b>50</b> |
| Hezkuntza                                    | 1         | 1            |           |
| Gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna    | 1         | 3            |           |
| Esku-hartze soziala                          | 7         | 10           |           |
| Gazteak                                      | 1         | 1            |           |
| Ingurumena                                   | 1         | 1            |           |
| Herritarren parte-hartzea                    | 1         | 1            |           |
| <b>TOKI-ADMINISTRAZIOA</b>                   | <b>10</b> | <b>15</b>    | <b>67</b> |
| Garapenerako lankidetzak eta giza eskubideak | 1         | 1            |           |
| Kultura                                      | 2         | 2            |           |
| Euskara                                      | 1         | 1            |           |
| Gizonen eta emakumeen berdintasuna           | 2         | 3            |           |
| Esku-hartze soziala                          | 2         | 3            |           |
| Gazteak                                      | 1         | 2            |           |
| Herritarren parte-hartzea                    | 1         | 2            |           |
| <b>GUZTIRA</b>                               | <b>26</b> | <b>50</b>    | <b>52</b> |

22. taulan ikusten denez, 26 diru-laguntzaren kasuan txertatu dituzte horrelako klausulak. Diru-laguntzen %52 osatzen dute, eta jada identifikatu ditugun gainerako klausulak aplikatzen dituzten diru-laguntzetan baino esku-hartze eremu gehiagotan eta askotari-koetan eragiten dute.

Alabaina, lortutako emaitzek adierazten dutenez, klausulen aplikazio-maila ez da homogeneoa administrazioaren maila guztietan. Alderatz gero, toki-administrazioan kasuen %67tan erabiltzen dira klausulak; foru-administrazioan, diru-laguntzen %50etan eta administrazio autonomikoaren kasuan, %36tan.

2.E. ERANSKINA: Lagineko diru-laguntzen eta diru-laguntzetako berdintasun-klausulen taulak eranskinean, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-helburuak, besteak beste, aipatzen dituzten betebeharren klausulak dituzten diru-laguntzetako zenbait jaso dira. Hona hemen, honako taula honetan sailkatu eta kuantifikatuta.

**23. TAULA.** Diruz lagundutako jardueraren betebeharrak zehaztean berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak eta klausulen ereduak

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA                                        |                                                                                                                                                                                                        | EAE | FORU-ALDUNDIAK | UDALAK | GUZTIRA |
|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----------------|--------|---------|
| Lagina, guztira                                                |                                                                                                                                                                                                        | 11  | 24             | 15     | 50      |
| Prozedura/tresnekin lotutako betebeharrak-klausulak dituztenak |                                                                                                                                                                                                        | 4   | 12             | 10     | 26      |
| KLAUSULEN EREDUAK                                              | Lan-taldea eratzea berdintasuna sustatzen eta genero-ikuspegia aplikatzen esperientzia eta ezagutza duen jendearekin                                                                                   | 2   | 1              | -      | 3       |
|                                                                | Genero-ikuspegia txertatzea kontratatu beharreko proiektu/zerbitzuan eta/edo betearaziko duten langileen artean (garapenean inplikaturako langileen kudeaketa) (4/2005 Legearen 16. eta 3.4 artikulua) | 2   | 3              | 1      | 6       |
|                                                                | Hizkuntza modu ez-sexistan erabiltzea (4/2005 Legearen 18.4 art.)                                                                                                                                      | 2   | 9              | 10     | 21      |
|                                                                | Datuak sexuaren arabera bereizteko betebeharrak (4/2005 Legearen 16. art.)                                                                                                                             | -   | 4              | 3      | 7       |
|                                                                | Berdintasun-irizpideekin azpikontratatzea                                                                                                                                                              | -   | 1              | -      | 1       |
|                                                                | Betearazpen-memoriak aurkeztea genero-adierazleak aintzat hartuta                                                                                                                                      | -   | 4              | -      | 4       |
|                                                                | Eragin-ebaluazioak (behar izanez gero)                                                                                                                                                                 | -   | 1              | 1      | 2       |
|                                                                | Aplikatu beharreko indarreko araudiari dagokionez eta, batik bat, otsailaren 18ko 4/2005 Legeari dagokionez                                                                                            | -   | -              | 8      | 8       |

Ikus daitekeenez, fase honetan, berdintasun-klausulen tipologia ez da balioespen-fasean bezain zabala.

Klausula horien bitartez honelako betebeharrak zehazten dira: lantalde orekatua eratzea, dela sexuaren arabera, dela genero-ikuspegia aplikatzen esperientzia eta ezagutza duten langileekin; jarduera edo jarduerak egitean genero-ikuspegia zeharkako bihurtzea; jardueretan sexuaren arabera bereizitako informazioa sortzea eta erabiltzea, behar izanez gero; idatzitako hizkuntza eta irudi ez-sexistak erabiltzea; jarraipen-sistema bat ezartzea, egiten ari den horrek zenbateko genero-eragina duen jakin ahal izateko eta, hartara, egin beharreko egokitzapenak egiteko; eraginaren ebaluazioak edo berdintasun-irizpideekin azpikontratatzeko; edo klausula orokorragotzat, aplikatu beharreko indarreko arau oro betetzea eta, bereziki, 4/2005 Legea.

## **EAE-KO ADMINISTRAZIO PUBLIKOEN TRESNAK DIRU-LAGUNTZETAN EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA ETA GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEKO**

Diru-laguntzaren klausuletan genero-ikuspegia txertatzea arautzen duen erregulazioa honako hau da, administrazioaren mailaren arabera:

**Estatuari dagokionez**, Emakumeen eta Gizonen berdintasun eragingarrirako **Lege Organikoan** (martxoaren 22ko **3/2007**) hainbat neurri xedatu dira botere publikoek lehentasuna eman ahal izan diezaieten diru-laguntzak lortzeko garaian genero-arrailak ezabatu eta zuzentzera bideratutako neurriak hartzen dituzten pertsona edo erakunde lizitatzailerik potentzialei. Horretarako:

- **15. artikulua**ren arabera, Administrazio publikoek genero-berdintasunaren printzipio hori modu aktiboan barneratuko dute euren jardueraren guztiak garatzean; eta horrek zera esan nahi du, printzipio hori aintzat hartu behar dutela kontratazioaren agiriaren atzetan (egokiak direnetan) eta xedea zehaztean, diru-laguntzen oinarri arautzaile eta deialdietan, eta hitzarmenetan.
- **35. artikulua** xedatzen denez, administrazio publikoek esparruak zehaztuko dituzte, non, emakumeen eta gizonen artean aukera-desberdintasuna izateagatik, aukera ematen den, kasuan kasuko diru-laguntzen oinarri arauemaileetara bildu ahal izateko berdintasuna eragingarritasunez lortzeko jardueren balorazioa, diru-laguntzak eskatzen dituzten erakundearen artean; ondore horietarako baloratu ahal izango dira, besteak beste, norberaren, laneko eta familiako bizitza uztartzeko neurriak, enpresaren gizarte-erantzukizunaren neurriak, edo berdintasun-arloan araututako enpresa-bereizgarria lortu izana.

**Autonomia Erkidegoaren eremuan**, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako **Legean** (otsailaren 18ko **4/2005**) oinarritzen dira.

- **3. artikulua**. Printzipio Orokorrak. 1. Tratu berdina. Debeku da pertsonen sexuan oinarritzen den bereizkeria oro, zuzenekoa zein zeharkakoa, edozein delarik ere hartarako erabilitako era. Lege honen ondoretarako: Euskal aginte publikoek ezin izango dute inolako diru-laguntza edo laguntzarik eman sexuaren ziozko bereizkeria eragiten duen edonolako jardueratarako. Sexuaren ziozko bereizkeria dela eta administrazio-zehapena edo zigor penala jaso duten pertsona fisiko edo juridikoak ere egoera berean geratuko dira, dena delako zehapen edo zigorrak dirauen denboran.
- **24. artikulua**. Elkarrekin eta erakundeak. 2. Euskal herri-administrazioek ezin izango dute inolako laguntzarik eman kideak aukeratzeko prozesuan edo lan-jardunean sexuaren ziozko bereizkeria eragiten duten elkarrekin edo erakundeei.

Gipuzkoako eta Bizkaiko foru-aldundiek –euren foru-arauetan eta berdin-berdin idatzita– esanbidez aipatzen dute ezin direla izan onuradun onarpen-prozesuan edo funtzionamenduan pertsonak sexuaren arabera bereizten dituzten elkarrekin eta erakundeak, ez eta sexuaren araberrako bereizkeria dakarren jardueraren bat egiten dutenak ere. 24. Taulan zehaztu ditugu:



**24. TAULA.** Eraginpeko Lurralde Historikoko administrazio publikoen diru-laguntzetan klausula sozialak nola aplikatu behar diren arautzen duten foru-arauek

| LURRALDEA                              | ARAUAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Gipuzkoa<br>(Gipuzkoako Foru Aldundia) | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 3/2007 Foru Araua, martxoaren 27koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko diru-laguntzei buruzkoa (12. artikulua: pertsona onuradun edo entitate laguntzaile izateko betekizunak).</li> <li>• 2/2015 Foru Araua, martxoaren 9koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa (26. art. Generoaren ikuspegia txertatzea diru-laguntzak ematean).</li> </ul> |
| Bizkaia<br>(Bizkaiko Foru Aldundiak)   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 5/2005 Foru Araua, maiatzaren 31koa, Foru Administrazioak ematen dituen diru-laguntzen araubide juridiko orokorra arautzen duena (12. artikulua. Pertsona onuraduna edo erakunde laguntzailea izateko betekizunak).</li> </ul>                                                                                                                     |

**LAGINEKO DIRU-LAGUNTZA  
ETA KONTRATUEN  
AZTERKETAREN  
BALANTZE OROKORRA**

## 2.2.4

**BERDINTASUN-KLAUSULAK  
LAGINEKO KONTRATUETAN  
APLIKATZEA**

**25. TAULA.** Berdintasun-klausulak lagineko kontratuetan aplikatzeari buruzko ondorioak

| AZTERKETA-KATEGORIAK | KONTRATUEI BURUZKO ONDORIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kontratuen tipologia | Berdintasun-klausulak dituzten kontratuen laginean, zerbitzuetako kontratuak dira nagusi (% 80), gainerako kategorien gainetik (% 13 obrak eta % 7,27 hornidurak).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Esku-hartze eremuak  | Kontratuetakako esku-hartze eremuaren arabera, berdintasun-klausulen erabilera nabarmen handiena esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuen eremuan (% 20) ikus daiteke. Kontratuetakako esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak kategorian honako hauek sartzen dira: indarkeria matxistaren biktimei harrera egiteko zentroa, familien eta familia-etxeetako inkesta, emakumeentzako telefono bidezko arreta, genero-indarkeriaren biktimei direnekiko esku-hartzea, Bilboko topaguneraren kudeaketa, haur/nerabeentzako telefono bidezko arreta, bazterkeria-arriskuan daudenentzako programa, oinarritzko gizarte-zerbitzua, indarkeria matxistaren biktimentzako arreta soziojuridikoa, Arangoitiko ostatuak eraikitzea, etxex etxeko laguntza. |

../..

| AZTERKETA-KATEGORIAK                                                                     | KONTRATUEI BURUZKO ONDORIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Klausulak xedean                                                                         | Xedean berdintasuna esanbidez txertatu dute kontratuen % 20tan (11). Berdintasuna xedean txertatuta, errazagoa da onarpenean, balioespenean eta betearazteko baldintzetan klausulak erabiltzea, inolako zalantza juridikorik gabe. Kontratu horien eraginpeko esku-hartze eremuak honako hauek dira: esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak, enplegua/ekonomia-sustapena, emakumeen eta gizonen berdintasuna eta gazteak.                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Onartzeko klausulak (kaudimen teknika eta profesionala)                                  | Kaudimen teknika eta profesionala alde aurreko betekizuntzat (onartzeko) gutxitan agertzen da lagineko kontratuetan (% 5). Horrelako klausulak gutxitan aplikatu diren arren, kontratuaren xedean berdintasuna esanbidez aipatzen den kasuetan erabili dira, kontratazioa arautzen duten arauetan horrela xedatuta dagoelako. Kontratua zehazteko garaian berdintasuna aipatzeak zenbait kasutan baino ez du ekarri onarpen-klausula hori. Egoera horrek koherentzia kentzen dio klausulak txertatzeko prozesuari eta, batik bat, klausulekin lortu nahi diren helburuei.                                                                                                            |
| Onarpen-klausulak (beste klausula batzuk)                                                | Beste onarpen-klausula batzuk –alde aurreko betekizuntzat– dira proposamen teknikoan hizkuntza ez-sexista erabiltzeko betebeharra eta/edo proposamen teknikoan berdintasuna sustatzeko jarduerak sustatzeko betebeharra. 2 kontratutan erabili dira (% 4).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Balioespen-klausulak                                                                     | Oso gutxitan aplikatu dira horrelako klausulak (% 16). Eta klausula horiek badituzten kontratuen esku-hartze eremuak emakumeen eta gizonen berdintasunarekin, esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuekin, enpleguarekin eta kirolarekin lotuta daude. Balioespen-baremo osoan, klausula mota horrek neurrizko haztapen kuantitatibo dute, eta oso osagarriak dira.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Balioespen-klausulak (berdintasuna hausteko irizpidea)                                   | Berdintasun-klausulak lehentasunezko irizpidetzat hartu dira, berdinketa-kasuan, soilik 3 kasutan. Hain gutxi erabili izanaren arrazoia zera izan daiteke, klausula horien benetako aplikazioa ez dela oso egingarria, ezohikoa baita pertsona edo erakunde lizitatzailleen artean berdinketa gertatzea.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Berdintasunarekin lotutako klausulak betearazteko baldintzetan                           | Horrelako klausulak erabili dira gehien, obretako, zerbitzuetako edo hornidurako kontratuen % 85en kasuan aurkitu baititugu; klausula horiek, aldi berean, esku-hartze eremu ugarian eragiten dute. Kontratutako jardueran betearazteko baldintza berezi sozialak zehazten dituzten klausulak dira nagusi (42 kontratu; hau da, % 89). Beste klausula batzuk ere aplikatu dira, hala nola, hizkuntza ez-sexista erabiltzearekin lotutakoak, eta sexuaren arabera bereizitako datuak sortzeari dagozkionak. Azterlan, txosten eta estatistiketan genero-ikuspegiari erreparatzea eta kontratua betearaztean berdintasun-baldintza teknikoak zehaztea kasu gutxiagotan aurkitu ditugu. |
| Penalizazio-klausulak                                                                    | Betearazteko baldintzak txertatzea bezain garrantzitsua da baldintza horiek betetzen ez badira zer ondorio izango diren zehaztea. Horrela, bada, 3 kontratutan erregistratu dituzte ondorioak klausuletan, baina kopuru hori ez da adierazgarria.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Berdintasuna kontratazio-klausuletan txertatzera behartzen duten administrazio-xedapenak | Gaur egun, maila guztietako administrazio publikoek (Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek eta udalek –zehazki, hiriburu eta udalek–) arau, instrukzio eta ordenantzak garatu dituzte, eta beren kontratazio-prozedurek bat etorri behar dute arau, instrukzio eta ordenantza horiekin klausula sozialei dagokienez, berdintasunekoak barnean hartuta. Erregulazio horietako zenbait berdintasunekoak dira berariaz.                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| AZTERKETA-KATEGORIAK | KONTRATUEI BURUZKO ONDORIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ondorio orokorrak    | <p>Kontratuak aztertu ostean, prozeduraren faseei dagokienez, baldintzen klausulak eta/edo betearazteko baldintza bereziak dira nagusi, argi eta garbi (kasuen % 85); onartzeko irizpidetzat kaudimen tekniko eta profesionalari buruzko klausulak (kasuen % 5) edo bestelako zehaztapen teknikoak (2 kasu), ordea, oso gutxitan agertzen dira.</p> <p>Xedean berdintasun-irizpideak aipatzen dituzten kontratuak % 20 dira. Balioespen-baremoan berdintasun-klausulak txertatzen dituzten kontratuak % 16 dira.</p> <p>Azterlanaren arabera, kontratuak prestatzeko (xedea), onartzeko eta esleitzeko faseetan berdintasun-klausulak erabiltzeko aukera muga-tuagoa da betearazpen-fasean eragiten duten klausulak erabiltzearena baino.</p> |

**BERDINTASUN-KLAUSULAK LAGINEKO DIRU-LAGUNTZETAN APLIKATZEA**

**26. TAULA.** Berdintasun-klausulak lagineko diru-laguntzetan aplikatzeari buruzko ondorioak

| AZTERKETA-KATEGORIAK                                  | DIRU-LAGUNTZEI BURUZKO ONDORIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Diru-laguntzak, lurraldea eta administrazioaren maila | Berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzen laginean, proportzio handiena Arabari dagokio (% 32); bigarren, Gipuzkoa dator (% 30); hirugarren, EAE (% 22); eta gainerako % 16a Bizkaia-ri dagokio. Diru-laguntzen % 48 foru-administrazioak argitaratu du, eta gainerako % 30a toki-administrazioak. % 100a norgehiagoka-prozedura bidezkoak dira.                                                                                                                                                                                               |
| Klausulen esku-hartze eremuak                         | Esku-hartze eremuaren arabera, berdintasun-klausulen erabilera nabarmen handiena (% 28) esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuen eremuan dago (honako azpikategoria hauetako diru-laguntzen erregistroa aurkitu dugu: genero-indarkeria, desgaitasuna, adingabeak, adinekoak, gizarte-zerbitzuak eta gizarte-ekintza, giza eskubideak, kulturartekotasuna...), eta horren atzetik emakumeen eta gizonen berdintasunari dagokion kategoriat dator, nekazaritza, abeltzaintza eta arrantzarekin batera (% 12 bi kasuetan), eta azkenik kultura (% 10). |
| Klausulak xedean                                      | Berdintasuna xedean aintzat hartzea da emakumeen eta gizonen berdintasuna txertatzeko lehen aukera, eta diru-laguntzen % 36k betetzen du.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

../..

| AZTERKETA-KATEGORIAK                                                             | DIRU-LAGUNTZEI BURUZKO ONDORIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kaudimen tekniko eta profesionala, aldez aurreko betekizuntzat (sartzeko)</b> | <p>Berdintasun-klausulak askotan aplikatu dira (% 88) pertsona edo erakunde onuradun izateko aldez aurreko betekizuntzat (sartzeko).</p> <p>Horrelako klausulak erabiltzea ohikoa da, eta xedean zehaztu ala ez zehaztu (kontratuen kasuan ez bezala). Halaber, berdintasunaren arloko eta diru-laguntzei buruzko araudietan babesa jasotzen dute.</p> <p>Zuzenean eskatzaileekin lotu daitezke (lehiatzeko debekua eta berdintasuna lortzeko ekintza edo politikak garatzen izandako ibilbidea) eta/edo aurkezten diren proiektu edo programak diruz laguntzeko modukoak izatearekin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 39 diru-laguntzatan aplikatu dira lehiatzea debekatzeko klausulak; hau da, guztizkoaren % 78tan.</li> <li>• Ibilbidea egiaztatzea eskatzen duten klausulak ez dira hainbeste erabili (% 14).</li> <li>• 4 kasutan (% 8) egoki iritzi izan diote horrelako klausulak aplikatzeari, diruz lagundu beharreko proiektuen gaiari dagokionez (diruz lagundu ezin diren proiektuak).</li> </ul>                                                                                                                    |
| <b>Balioespen-klausulak</b>                                                      | <p>Baremoan klausula horiei garrantzia ematea kasu asko samarretan aurkitu dugu (laginaren % 66; hau da, 33 diru-laguntza). Ehunekoak antzekoa da administrazioaren maila guztietan (% 67tik % 64ra bitarte). Diru-laguntza horien esku-hartze eremuak honako hauek dira: nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza; garapenerako lankidetzak eta giza eskubiak; hezkuntza; osasuna; kultura; esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuak; gazteak eta herritarren parte-hartzea.</p> <p>Diru-laguntzei dagokienez, berdintasun-klausulak txertatzeko garaian adostasun handiena balioespen-fasean aurkitu dugu eta, beraz, klausula mota gehiago erabili dira: gizartean egiturazko aldaketak lortzea edo genero-desberdintasunen oinarri diren azken faktoreetan eragiten duten klausulak; egiturazko klausulak, erakundeetan (erakunde-kultura) aldaketak lortzeko direnak emakumeak eta gizonak gogobetetzeko asmoz; prozedurei buruzko klausulak (jarduketak nola egin), tresnei buruzkoak (zer jardueratan, zer esku-hartze eremu zehatzetan eta/edo zer profilen gainean eragin behar den, emakumeen eta gizonen berdintasunaren mesedetan).</p> |
| <b>Betebehar-klausulak</b>                                                       | <p>Klausulak kasuen % 52tan aplikatzen dira; hau da, 26 diru-laguntzatan, eta hainbat esku-hartze eremutan. Betebehar-klausulen aplikazioa ez da balioespen-klausulen aplikazioa bezain orekatua administrazioaren mailetan, eta toki-administrazioa gailentzen zaie (diru-laguntzen % 67tan erabiltzen dituzte klausulak), foru-administrazioari (% 50) eta administrazio autonomikoari (% 36).</p> <p>Klausula mota horien kasuan, aniztasuna ez da balioespen-klausulen kasuan bezain handia, baina hala ere, heterogeneoak dira: lantalde orekatua eratzea, dela sexuaren arabera, dela genero-ikuspegia aplikatzen esperientzia eta ezagutza duten langileekin; jarduera edo jarduerak egitean genero-ikuspegia zeharkako bihurtzea; jardueretan sexuaren arabera bereizitako informazioa sortzea eta erabiltzea, behar izanez gero; idatzitako hizkuntza eta irudi ez-sexistak erabiltzea; jarraipen-sistema bat ezartzea, egiten ari den horrek zenbateko genero-eragina duen jakin ahal izateko eta, hartara, egin beharreko egokitzapenak egiteko; eraginaren ebaluazioak edo berdintasun-irizpideekin azpikontratatzeko.</p>          |

../..

| AZTERKETA-KATEGORIAK | DIRU-LAGUNTZEI BURUZKO ONDORIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ondorio orokorra     | <p>Lagineko diru-laguntzak aztertu ostean, zera esan dezakegu ondorio gisa: txertatutako berdintasun-klausula gehienak esku-hartze sozialaren eta gizarte-zerbitzuen eremukoak direla (% 28). Sarbide-klausulak erabili dira gehien (% 88), eta horien atzetik balioespen-klausulak (% 66) eta betebeharrenak (% 52) datoz. Diru-laguntzen xedean berdintasun-klausulak txertatu dituztenen ehunekoa da gehien hobetu daitekeena; izan ere, diru-laguntzen % 36k baino ez dituzte txertatu.</p> <p>Berdintasun-klausulak sarbidea izateko lehenengo fasean edo diru-laguntzen onuradun izateko balioespen-betekizuntzat erabili dira gehienbat eta, kasu horietan, baldintza hori eragozpen izaten da ondoko prozesuetan (betearazpen-fasean) aurrera jarraitzeko; betearazpen-fasean ez da hain ohikoa klausula mota hori txertatzea.</p> |

**LAGINEKO DIRU-LAGUNTZA ETA KONTRATUETAN KLAUSULAK APLIKATZEKO MODUA ALDERATZEA** <sup>24</sup>

**27. TAULA.** Klausulak dituzten kontratu eta diru-laguntzen laburpena, prozedura-ren fasearen arabera (xedea, balioespenekoak, betebeharrekoak edo betearazpenekoak) eta administrazioaren mailaren arabera. Kopurua eta ehunekoa

|                           | XEDEAN BERDINTASUNA DUTELA |            |           |               |                |           |           |            |           |
|---------------------------|----------------------------|------------|-----------|---------------|----------------|-----------|-----------|------------|-----------|
|                           | Kontratuak                 | Kontratuak | %         | Diru-laguntza | Diru-laguntzak | %         | Klausulak | Guztira    | %         |
|                           | Kontratuak                 | guztira    |           |               | guztira        |           | dituztela |            |           |
| Administrazio autonomikoa | 5                          | 28         | 18        | 4             | 11             | 36        | 9         | 39         | 23        |
| Foru-administrazioa       | 4                          | 12         | 33        | 6             | 24             | 25        | 10        | 36         | 28        |
| Toki-administrazioa       | 2                          | 15         | 13        | 8             | 15             | 53        | 10        | 30         | 33        |
| <b>GUZTIRA</b>            | <b>11</b>                  | <b>55</b>  | <b>20</b> | <b>18</b>     | <b>50</b>      | <b>36</b> | <b>29</b> | <b>105</b> | <b>28</b> |

../..

24 Saillapen hau 4/2005 Legearen jarraipenari buruzko bibliografian erabilitakoaren antzekoa da: Emakunde (2009). Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen ezarpenari buruzko Tarteko Ebaluazioa. Emakunde (2010). Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen betetze-, garatze- eta ezartze-mailaren jarraipenari buruzko azken txostena. EHU. Emakunde (2011). Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen betetze-, garatze- eta ezartze-mailaren jarraipena. Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Saila. EHUko Psikologia Fakultatea.

| BALIOESPEN-KLAUSULAK DITUZTELA <sup>25</sup> |           |                        |           |               |                            |           |                        |            |           |
|----------------------------------------------|-----------|------------------------|-----------|---------------|----------------------------|-----------|------------------------|------------|-----------|
|                                              | Kontratua | Kontratuak,<br>guztira | %         | Diru-laguntza | Diru-laguntzak,<br>guztira | %         | Klausulak<br>dituztela | Guztira    | %         |
| Administrazio<br>autonomikoa                 | 2         | 28                     | 7         | 7             | 11                         | 64        | 9                      | 39         | 23        |
| Foru-<br>administrazioa                      | 2         | 12                     | 17        | 16            | 24                         | 67        | 18                     | 36         | 50        |
| Toki-<br>administrazioa                      | 5         | 15                     | 33        | 10            | 15                         | 67        | 15                     | 30         | 50        |
| <b>GUZTIRA</b>                               | <b>9</b>  | <b>55</b>              | <b>16</b> | <b>33</b>     | <b>50</b>                  | <b>66</b> | <b>42</b>              | <b>105</b> | <b>40</b> |

| GAUZATZEKO BALDINTZEN/BETEBEHARREN KLAUSULAK DITUZTELA |           |                        |           |               |                            |           |                        |            |           |
|--------------------------------------------------------|-----------|------------------------|-----------|---------------|----------------------------|-----------|------------------------|------------|-----------|
|                                                        | Kontratua | Kontratuak,<br>guztira | %         | Diru-laguntza | Diru-laguntzak,<br>guztira | %         | Klausulak<br>dituztela | Guztira    | %         |
| Administrazio<br>autonomikoa                           | 28        | 28                     | 100       | 4             | 11                         | 36        | 32                     | 39         | 82        |
| Foru-<br>administrazioa                                | 9         | 12                     | 75        | 12            | 24                         | 50        | 21                     | 36         | 58        |
| Toki-<br>administrazioa                                | 8         | 15                     | 53        | 10            | 15                         | 67        | 18                     | 30         | 60        |
| <b>GUZTIRA</b>                                         | <b>45</b> | <b>55</b>              | <b>82</b> | <b>26</b>     | <b>50</b>                  | <b>52</b> | <b>71</b>              | <b>105</b> | <b>68</b> |

| BI IRIZPIDEAK (BALIOESPENENKOA ETA BETEBEHARRENAK) DITUZTELA |           |                        |          |               |                            |           |                        |            |           |
|--------------------------------------------------------------|-----------|------------------------|----------|---------------|----------------------------|-----------|------------------------|------------|-----------|
|                                                              | Kontratua | Kontratuak,<br>guztira | %        | Diru-laguntza | Diru-laguntzak,<br>guztira | %         | Klausulak<br>dituztela | Guztira    | %         |
| Administrazio<br>autonomikoa                                 | 2         | 28                     | 7        | 3             | 11                         | 27        | 5                      | 39         | 13        |
| Foru-<br>administrazioa                                      | 1         | 12                     | 8        | 9             | 24                         | 38        | 10                     | 36         | 31        |
| Toki-<br>administrazioa                                      | 1         | 15                     | 7        | 9             | 15                         | 60        | 10                     | 30         | 37        |
| <b>GUZTIRA</b>                                               | <b>4</b>  | <b>55</b>              | <b>7</b> | <b>21</b>     | <b>50</b>                  | <b>42</b> | <b>25</b>              | <b>105</b> | <b>26</b> |

Diru-laguntzen eta kontratuen arteko konparazioa egiten duen 27. taularen arabera, honako hau esan dezakegu:

- Xedean berdintasuna gehiago hartzen dute kontuan diru-laguntzetan (%36), kontratuetan baino (%20). Xedean berdintasuna duten tresnen –diru-laguntza eta kontratuen– laginaren ehunekoa %28 da.
- Berdintasuna hein handiagoan txertatu da diru-laguntzen balioespen-irizpideetan, kontratuetan baino (%66 eta %16). Kontratu eta diru-laguntzen baturaren ehunekoari dagokionez, 105 erregistroen %40 izango litzateke.
- Aitzitik, kontratuen %82k dituzte berdintasun-klausulak betearazpen-baldintzetan, eskatutako betebeharren artean horrelako klausulak dituzten diru-laguntzak %52 direla. Hortaz, kontratuei dagokienez, ohiko moduan fase horretan txertatzen dituzte enpresa lizitatzailen lan-baldintzei buruzko eskakizunak; gainera, irizpide sozialak

<sup>25</sup> Balioespen-klausulak dituzten kontratuetan ez dira sartzen balioespen-klausulak soilik berdinketa-kasuetan aipatzen dituztenak.

betearazpen-baldintzatzat txertatzeko aukera ere esanbidez aurreikusita dago araudian eta, beraz, ezin liteke eztabaidarik sor horiek erabiltzean. Erregistroen (kontratu eta diru-laguntzen) %68k txertatu dituzte horrelako klausulak.

- Klausula mota hori balioespen-irizpideetan nahiz betebehar-irizpideetan duten kontratu eta diru-laguntzen ehunekoa nabarmen murriztu da kontratuen laginean: soilik %7k txertatu dituzte. Diru-laguntzen kasuan, jaitsiera txikiagoa da (diru-laguntzen %42k ditu bi klausula motak).
- Datuei erreparatuta, argi ikusten da joera eta erraztasun handiagoa dagoela oraindik ere diru-laguntzetan klausulak txertatzeko, kontratuetan baino; horrela, bada, oro har, 4/2005 Legearen aplikazioari buruz egin izan diren ebaluazioetan ateratako emaitzak berretsi egin dira. Hona hemen horren arrazoi batzuk:
  - Sarri, diru-laguntzen eraginpeko esku-hartze eremuetan, diru-laguntza betearazten duten langileek baliteke berdintasunaren arloan sentsibilizazio-maila handiagoa izatea, eta lantzen dituzten gaiek potentzial handiagoa izaten da klausulak aplikatzeko eta lantalde teknikoek erresistentzia gutxiago jartzeko.
  - Gainera, ez dugu ahaztu behar enpresa-sektoreak presio handia egiten duela horrelako klausulak aplikatzeko garaian zorrotasun ez hain handiaz jokatzeko, eta presio hori handiagoa da hirugarren sektoreak edo elkarteen sektoreak egiten duena baino, azken horiek izanik diru-laguntzen onuradun nagusiak. Gainera, hirugarren sektoreak eta elkarteen sektoreak sentsibilizazio-maila handiagoa izan ohi dute klausula sozialei dagokienez.
  - Bestalde, kontratuetan egin beharreko inbertsioak zama ekonomiko handiagoa duenez, gutxitan erreparatzen zaie klausula sozialei eta, zehazki, berdintasun-klausulei bereziki.

Dena den, betearazteko/betebeharren baldintzen klausulei soilik erreparatuta, kontratuetan aplikatu izan dira proportzio handiagoan. Baliteke alde horiek sortu izana sektore publikoko kontratuei buruzko araudia murriztaileagoa delako diru-laguntzen prozedurari buruzkoa baino; izan ere, azken araudi horretan ez dago klausula sozialak txertatzeko mugarik, eta, beraz, emakumeen eta gizonen berdintasuneko klausulak txertatzeko ere ez.

SARRERA

2.3.1

Atal honetako emaitzak *on line* inkestari (encuestafacil euskarrian) emandako erantzunekin lotuta daude. Emaitza horiek joerak adierazten dituzte, eta EAEko administrazio publikoen jarduteko eredu desberdinak uzten dituzte agerian, bai eta partekatzen dituzten puntu eta pertzepzioak ere. Hala ere, laginaren tamaina (75 pertsona, administrazioaren maila guztietako ordezkari) dela eta, datu kuantitatiboen azterketa ez dugu estatistikoki esanguratsutzat hartuko.

INKESTARI ERANTZUN  
DIOTENEN IDENTIFIKAZIO  
OROKORRA

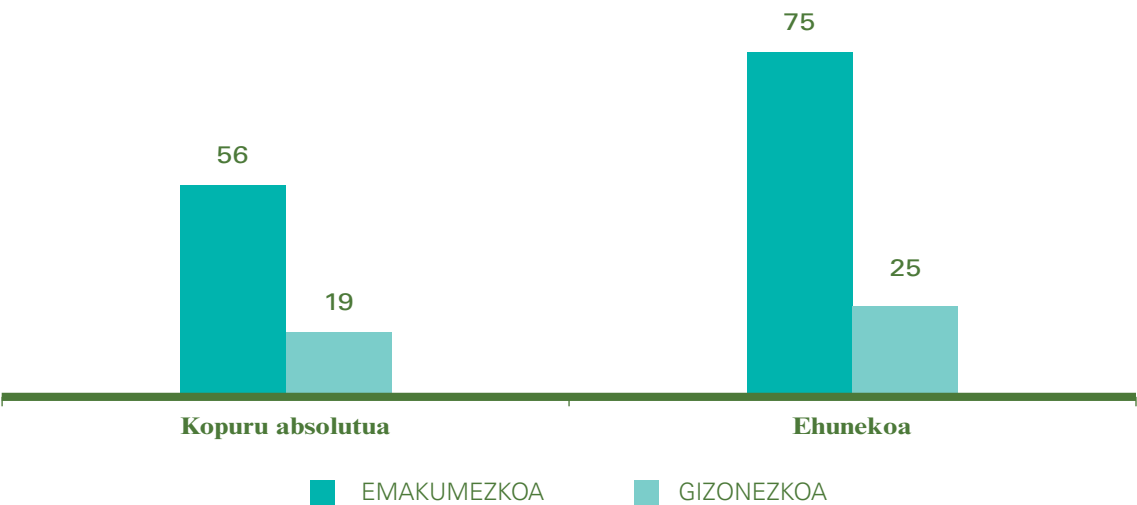
2.3.2

HARREMANETAN  
JARRITAKOEN ARTETIK  
INKESTARI ERANTZUN DIOTENAK

Emakundek 162 kontakturi bidali zien inkestan parte hartzeko gonbidapena, posta elektronikoaren bitartez, eta encuestafacil plataforman sartzeko linka atxikita zuen (plataforma horren bitartez egin eta prozesatu zen inkesta). Guztizko horretan 30 gizon, 100 emakume eta 32 kontaktu orokor (sexua zehaztu gabekoak) zeuden.

Parte hartzeko gonbidapena jaso zutenen artetik, soilik 75ek bete zituzten inkestak; hau da, guztizkoaren %46,30ek. Azken horien artetik %25 gizonak izan ziren eta %75 emakumeak.

5. GRAFIKOA. Inkestari erantzun dioten emakumeen eta gizonen kopurua eta ehunekoa



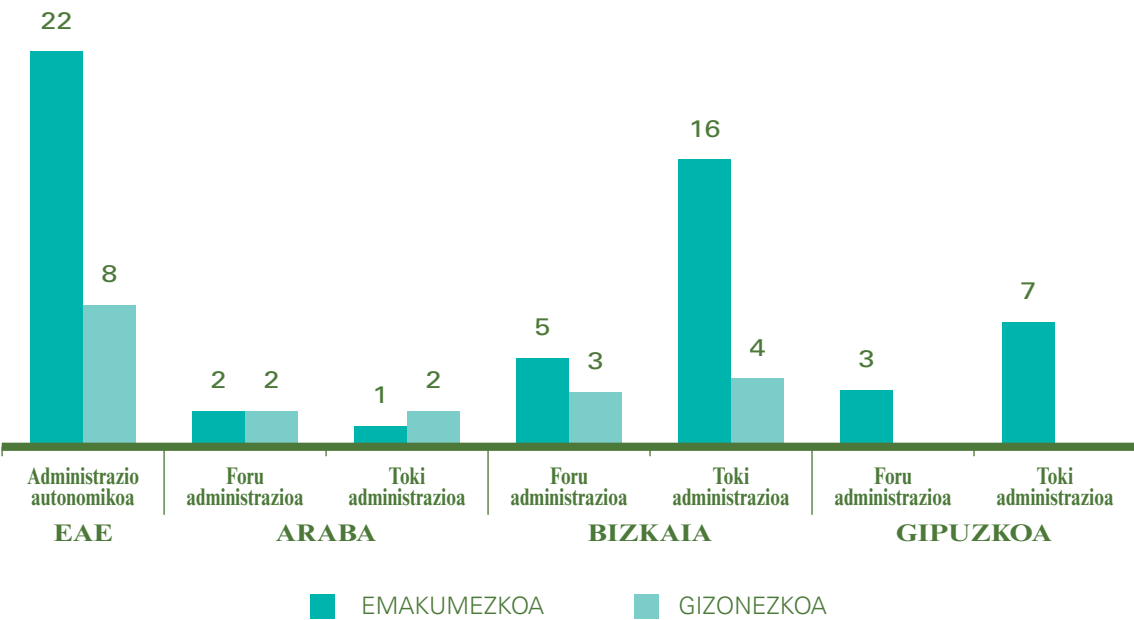


### INKESTARI ERANTZUN DIOTENAK, ADMINISTRAZIO-MAILAREN ETA ESKU-HARTZEAREN LURRALDEAREN ARABERA

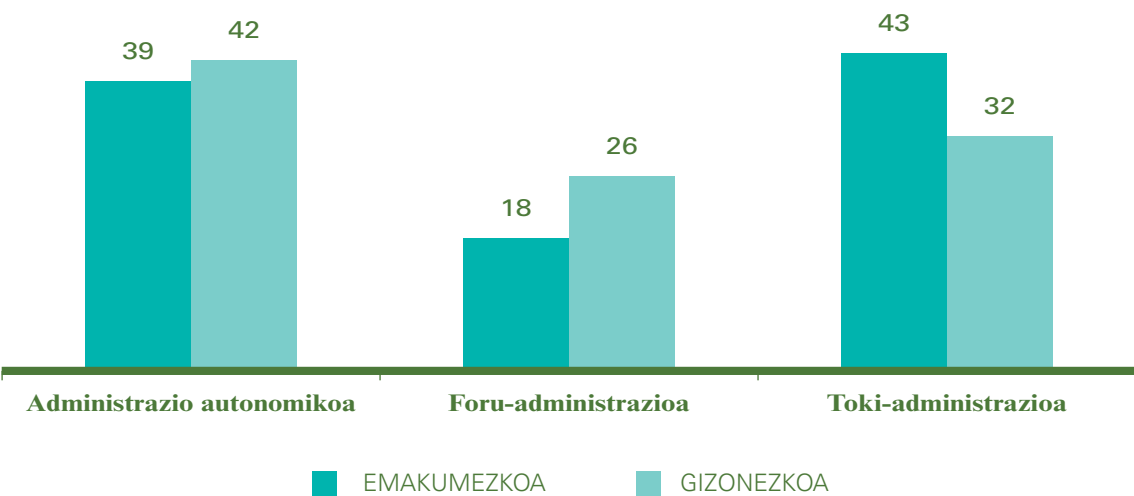
Atal honetako grafikoaren arabera, inkestari erantzun dioten emakume gehienak toki-administrazioko langileak dira (%43), eta haien atzetik administrazio autonomikoan lan egiten duten emakumeak datoz (%39). Laginean ordezkaritza txikiena duten emakumeek foru-administrazioan egiten dute lan (emakumeen %18).

Inkestari erantzun dioten gizonen kasuan, administrazio autonomikoko langileen presentzia da handiena (%42), bigarren toki-administrazioko langileak datoz (%32) eta azkenik foru-administrazioan lan egiten duten gizonak (%26).

6. GRAFIKOA. Emakumeen eta gizonen kopurua, administrazio-mailaren eta lurraldearen arabera



7. GRAFIKOA. Inkestari erantzun dioten ehunekoa, administrazio-mailaren eta esku-hartzearen lurraldearen arabera



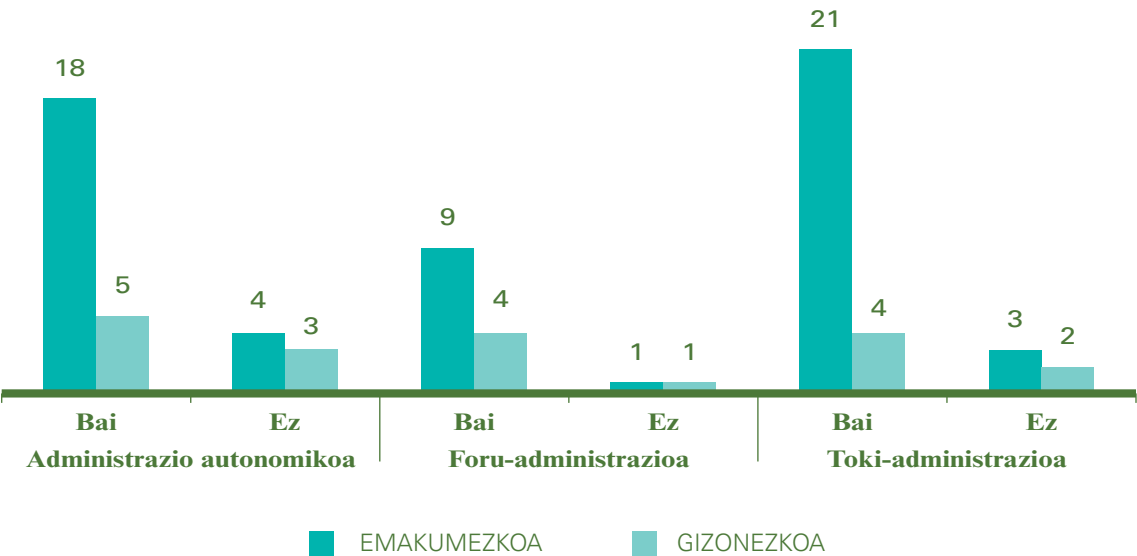
**INKESTARI ERANTZUN DIOTENEN ARTEAN, EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNAREKIN ETA GENERO- IKUSPEGIAREKIN LOTUTAKO PRESTAKUNTZA DUTENAK**

Emaitzaren arabera, berdintasun-arloan prestakuntza jaso duten emakumeen ehunekoa handiagoa da (%86) gizonena baino (%68). Prestakuntza baduten emakumeen talde honetan, toki-administrazioan lan egiten dutenak nabarmentzen dira kuantitatiboki, inkestari erantzun dioten emakumeen %38 osatzen baitute; horien atzetik adminis- trazio autonomikoan lan egiten duten emakumeak datoz (%32). Toki-administrazioan emakumeak gainordezkatuta egotearen arrazoia zera izan daiteke, maila horretan, ha- rremanetan jarritako kontaktu gehienak emakumezko berdintasun-teknikariak direla.

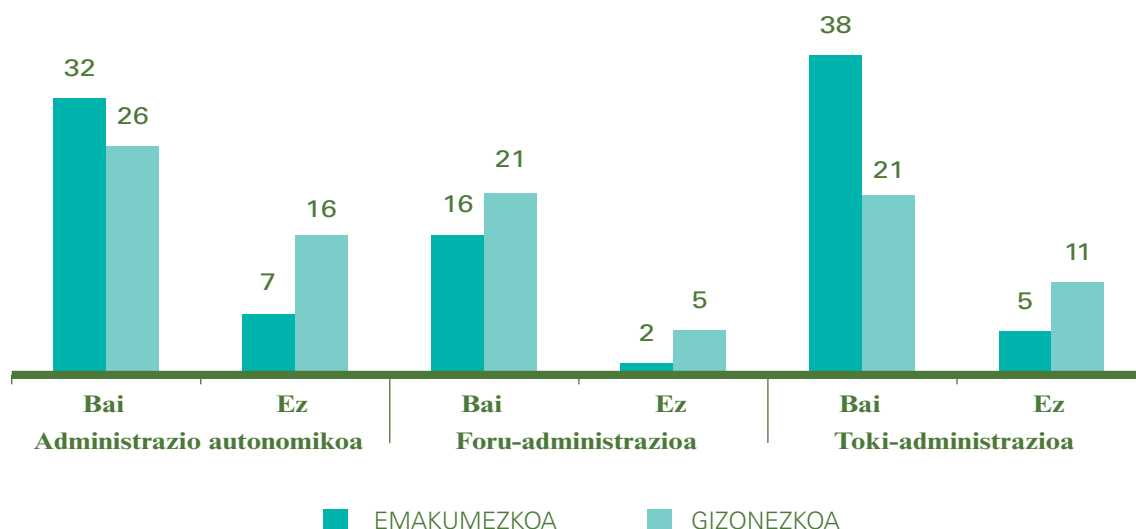
Bestalde, prestakuntza hori duten gizonen kopurua 4 eta 5 da, administrazioaren maila guztietan. Foru-administrazioaren mailan aurkitu dugu emakumeen eta gizonen presen- tia orekatuena ehunekoetan (9 eta 4, hurrenez hurren).

Prestakuntza-orduen kopuruari dagokionez, datu erlatiboen arabera, berriro ere emaku- meek jaso dituzte ordu gehiago. Hurrengo grafikoan ikus dezakegu inkestari erantzun dioten eta berdintasun-prestakuntza baduten emakumeen %77k 100 ordu baino ge- hiagoko prestakuntza jaso duela; aldiz, prestakuntza baduten gizonen kasuan, ordu kopuru berdina dutenak %31 dira.

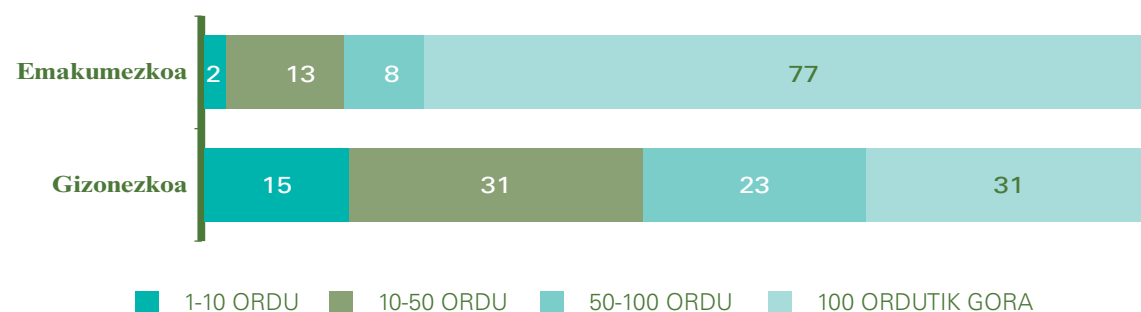
**8. GRAFIKOA.** Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin eta genero-ikuspegiare- kin lotutako prestakuntza duten emakumeen eta gizonen kopurua, eta administrazioaren maila



**9. GRAFIKOA.** Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako prestakuntza duten emakumeen eta gizonen ehunekoa, eta administrazioaren maila



**10. GRAFIKOA.** Inkestari erantzun dioten ehunekoa eta emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako prestakuntza-orduak, eta administrazioaren maila



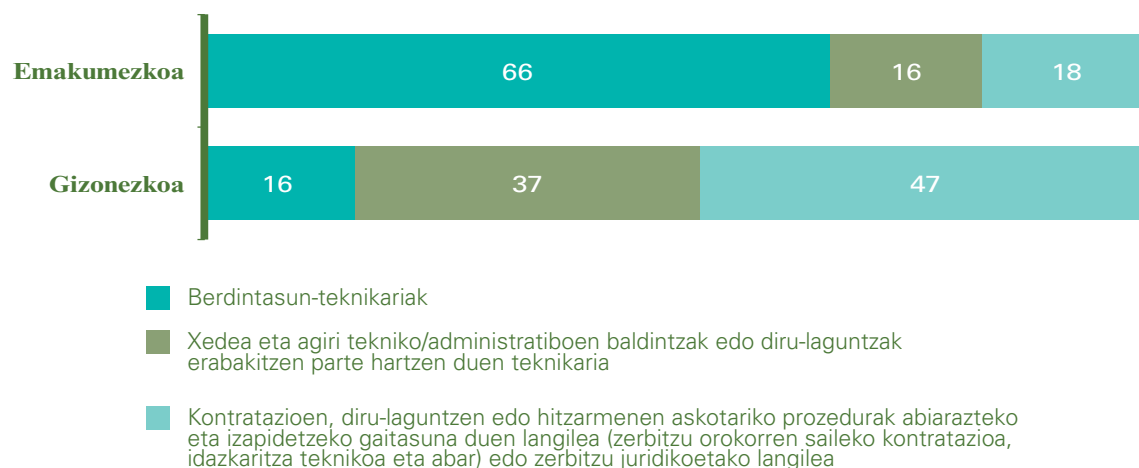
**INKESTARI ERANTZUN DIOTENAK, LANBIDE-PROFILAREN ETA ADMINISTRAZIO-MAILAREN ARABERA**

Inkestari erantzun dioten lanbide-profilari buruzko datuak administrazio-mailaren arabera aztertuz gero, toki-administrazioan berdintasun-teknikari diren emakumeen kopurua nabarmentzen da (19 emakume eta 2 gizon). Inkestari erantzun dioten eta administrazio autonomikoan lan egiten duten emakume gehienak bat datoz lanbide-profil horrekin (14, eta gizon 1), baina foru-administrazioan ez dago inkestari erantzun dion gizon bakar bat ere (4 emakume).

| LANBIDE-PROFILA                                                                                                                                          | EAE      |           |           | FORU-ADM. |           |           | TOKI-ADM. |           |           | GUZ.      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                                                                                                                                                          | G        | E         | GUZ.      | G         | E         | GUZ.      | G         | E         | GUZ.      |           |
| Berdintasun-teknikariak                                                                                                                                  | 1        | 14        | 15        | -         | 4         | 4         | 2         | 19        | 21        | 40        |
| Kontratazioen, diru-laguntzen edo hitzarmenen prozedura abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duten langileak eta/edo zerbitzu juridikoetako langileak. | 5        | 5         | 10        | 1         | 2         | 3         | 1         | 2         | 3         | 16        |
| Kontratuetoako agiri tekniko/administratiboan baldintzak eta xedea erabakitzen eta/edo diru-laguntzen aginduetan parte hartzen duten teknikariak         | 2        | 3         | 5         | 4         | 4         | 8         | 3         | 3         | 6         | 19        |
| <b>GUZTIRA</b>                                                                                                                                           | <b>8</b> | <b>22</b> | <b>30</b> | <b>5</b>  | <b>10</b> | <b>15</b> | <b>6</b>  | <b>24</b> | <b>30</b> | <b>75</b> |

37 emakume eta 3 gizon dira berdintasun-teknikariak; hau da, laginaren %53. Laginaren osaerari buruzko datu hori aintzat hartu behar da datuak aztertzean, alborapenak saihesteko; izan ere, %25a kontratu eta diru-laguntzen xedea zehazten parte hartzen duten teknikariak dira, eta %22a kontratazioen, diru-laguntzen edo hitzarmenen prozedura abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duten langileak eta/edo zerbitzu juridikoetako langileak dira.

## 11. GRAFIKOA. Inkestari erantzun dioten ehunekoa, lanbide-profilaren eta sexuaren arabera



Aurreko grafikoaren arabera, inkestari erantzun dioten emakumeen erdia baino gehiago berdintasun-teknikariak dira; aitzitik, gizonen kasuan, kontratuetoako agiri tekniko/administratiboan baldintzak eta xedea erabakitzen eta/edo diru-laguntzetan parte hartzen duten teknikariak dira.

**ADMINISTRAZIOKO  
LANGILEEK EMAKUMEEN  
ETA GIZONEN  
BERDINTASUNAREKIKO  
DUTEN JARRERARI BURUZKO  
PERTZEPZIOA**

Laginean ikusten denez, inkestari erantzun dioten % 60k baino gehiagok uste du administrazioko langileek (politikari nahiz teknikariek) jarrera ona edo oso ona dutela, oro har, berdintasunaren aurrean. Pertzepzio hori berresten duten argudio hauek eman ditzakegu:

- Aurrera egiteko eta berdintasunarekin lotutako hobekuntza-proposamenak defendatzeko interesa, eta, oro har, aldeko jarrerak aurki daitezke, nahiz eta erresistentziaren bat ere egon daitekeen.
- Sentsibilizazioa berdintasunaren arloan.
- Berdintasun-sail edo -departamentuaren dinamismoa.
- Prestakuntza, gaiari buruzko jarduerak ezartzeko.
- Berdintasuna zeharkako moduan lantzen duten Batzorde Teknikoetan parte hartzea.
- Lantalde politikoaren inplikazioa.
- Aurrekontua aplikatzea klausulak txertatzeko prozesuak lantzeko, prestakuntzaren eta material lagungarriaren bitartez.

Jarrera neutrotzat jotzen denean, horren arrazoia zera izaten da, langileen artean mobiltasio-mailak ez direla homogeenak eta, kasu gehienetan, joera nagusia izaten da berdintasuna politikoki zuzena den zerbait edo Legearen betebeharrak bat dela pentsatzea, baina horrek ez dakar emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasuna sustatzeko proaktibitatea.

Jarrera ez oso edo batere ez aldekotzat jotzen denean, balioespen hori emakumeek adierazten dute, gehienbat, teknikariei dagokienez (emakumeen % 6k eta gizon batek berak ere ez) eta zuzendaritzako langileei dagokienez (% 7 emakumeen kasuan eta % 5 gizonen kasuan), bai eta bestelako langileen artean ere (emakumeen % 7k eta gizon batek berak ere ez). Baliteke hori gertatzearen arrazoia emakume gehiago daudela izatea, eta, horregatik, adierazitako jarreretan ere aniztasun handiagoa egotea.

Jasotako iritzietan baliabide gehiago eta jarduketak zehatzak eskatzen dituzte, kontratazioan jarduten duten lantaldeen inplikazio handiagoa, bai eta sortzen diren erresistentzia mota guztiak gutxitu edo ezabatzea ere; horretarako, berdintasun-klausulen aplikazioak dituen onurei, garrantziari eta kontzeptuari buruzko prestakuntza, sentsibilizazioa, oinarriak eta argudioak proposatzen dituzte.

Bestalde, beste arrazoi bat izan daiteke egoera zehatzetan emakumeek berdintasuna eragozten duen jarreraren bat pertsonalki bizi izana. Esate baterako, emakumezko berdintasun-teknikariak –laginean presentzia nabarmena dute– arduratzen dira, hasieran,

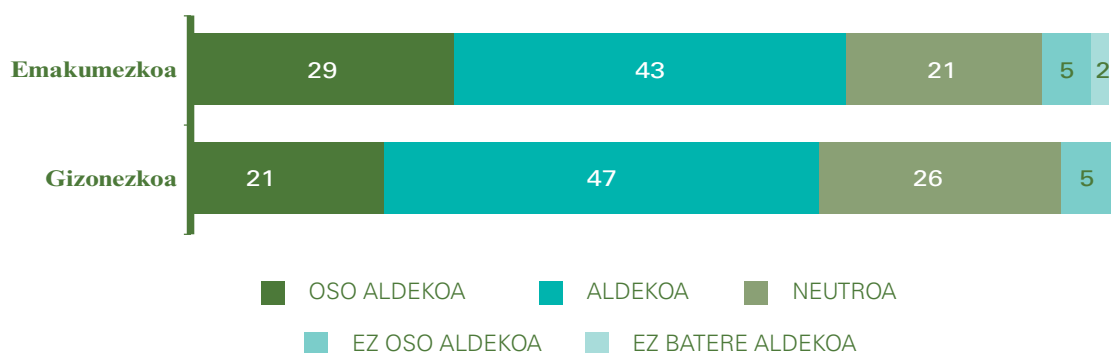
prozesuak dinamizatzeaz eta berdintasunarekin eta mota horretako klausulak aplikatzearekin lotutako gaiak proposatzeaz; horrenbestez, lehenengo erresistentziak prozesu proaktibo horretan topa ditzakete, aholkuak jasotzen ari diren langileen aldetik.

Inkestari erantzun dioten emakumeek –gizonek baino gehiago– euren lantaldeen edo laguntzaile dituzten lantaldeen jarrerak ez oso aldekotzat edo batere ez aldekotzat jotzeko joera dute (zuzendaritzako langileei buruzko balioespena ematen dutenean izan ezik; kasu horretan, gizonek eta emakumeek antzeko eta aldeko iritzia agertu ohi dute).

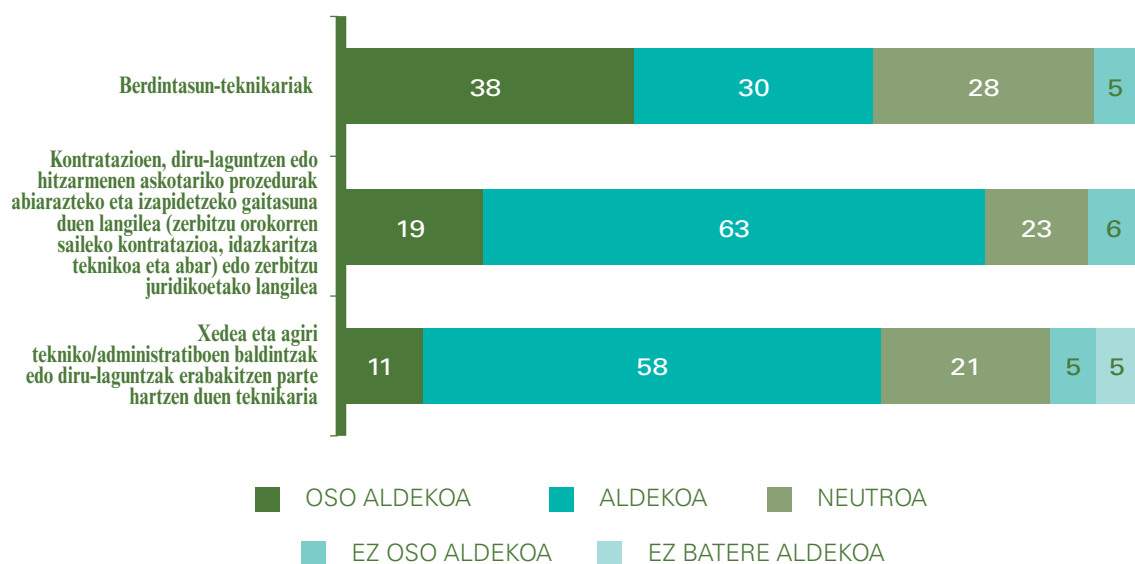
Baliteke emakumeak eszeptikoagoak eta kritikoagoak izatea, euren lantaldeen oso aldeko jarrerak balioesten dituzten arren; horixe adierazten du, bederen, emakumeen erantzunen sorta gizonena baino zabalagoa izateak.

## A) ARDURADUNAK/ZUZENDARIAK

### 12. GRAFIKOA. Arduradunen/zuzendarien jarrerari buruzko pertzepzioa, sexuaren arabera. Ehunekoak



### 13. GRAFIKOA. Arduradunen/zuzendarien jarrerari buruzko pertzepzioa, lanbide-profilaren arabera. Ehunekoak



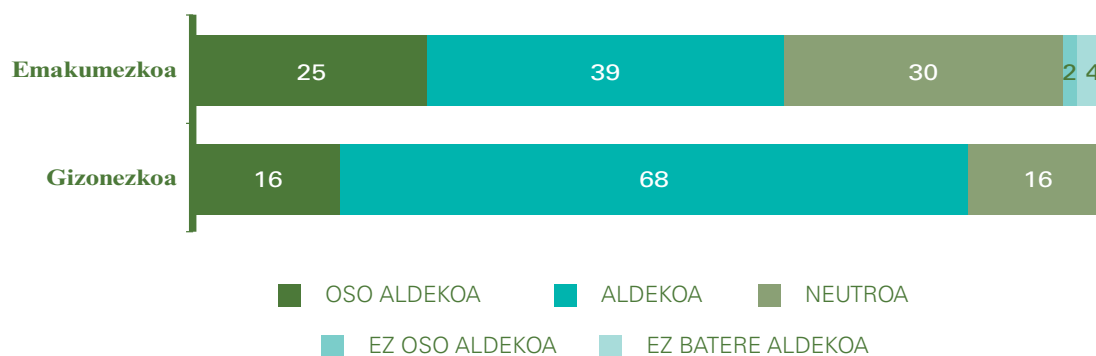
Inkestetan bildutako datuen arabera, ez dago alde nabarmenik lagineko emakumeen eta gizonen pertzepzioaren artean.

Aldiz, lanbide-profilaren arabera aztertu gero, honako alde hauek agertzen dira:

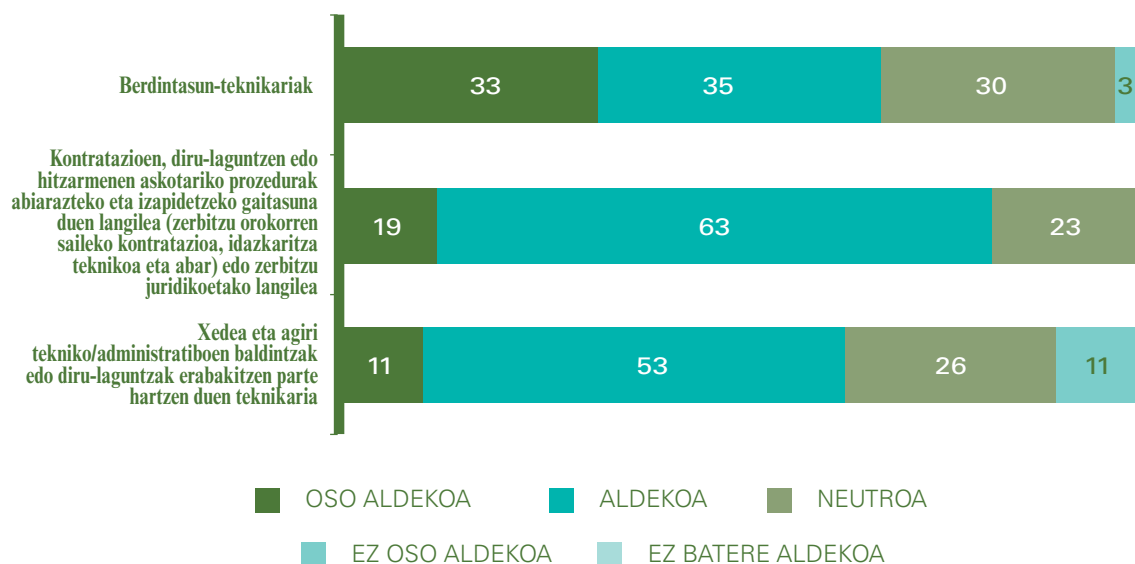
- Arduradunen edo zuzendaritzako langileen jarrera positibotzat jo dutenen artean, berdintasun-teknikarien taldeak jo du gutxien positibotzat; izan ere, laginetik lanbide-profil horri dagokion % 67k aldekotzat eta oso aldekotzat hartzen du.
- Kontratazioen, diru laguntzen edo hitzarmenen prozedurak abiarazteko eta izapide tzeko gaitasuna duten langileek eta/edo zerbitzuetao teknikariek adierazi dute iritzi positiboena arduradunen edo zuzendarien jarrerari buruz, jarrera hori aldekotzat edo oso aldekotzat jotzen baitute profila osatzen dutenen % 82k.
- Xedea eta agiri tekniko/administratiboen baldintzak erabakitzen eta/edo diru lagun tzetan parte hartzen duten teknikarien taldeak maiztasun handiagoz uste du jarrera negatiboa dela (gutxi edo ezer ez aldekoa), eta laginaren % 10 osatzen dute, beste bi profilek % 5-6 osatzen dutela.

## B) KUDEAKETAKO TEKNIKARIAK

### 14. GRAFIKOA. Kudeaketako teknikarien jarrerari buruzko pertzepzioa, sexuaren arabera. Ehunekoak



## 15. GRAFIKOA. Kudeaketako teknikarien jarrerari buruzko pertzepzioa, lanbide-profilaren arabera. Ehunekoak



Kudeaketako teknikarien jarrerari buruzko pertzepzioan alde nabarmena dago sexuaren arabera. Gizonen ustez positiboagoa da emakumeen ustez baino, aldekotzat edo oso aldekotzat jotzen baitute gizonen % 84k eta emakumeen % 64; emakumeak kritikoagoak dira kudeaketako teknikariek hartzen duten jarrerari dagokionez.

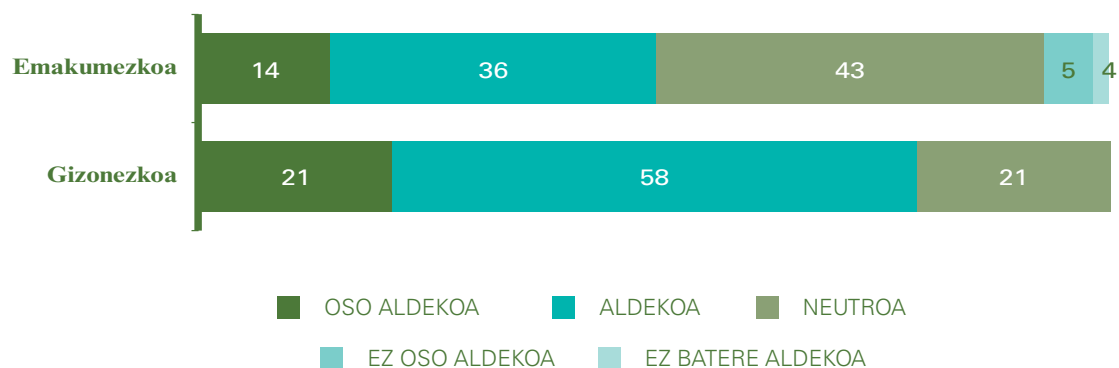
Lanbide-profilari erreparatuta:

- Kontratazioen, diru laguntzen edo hitzarmenen prozedurak abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duten langileek eta/edo zerbitzu juridikoetako langileek balioesten dute positiboan kudeaketako teknikarien jarrera, profil hori betetzen dutenen % 82k aldekotzat edo oso aldekotzat jotzen baitute.
- Pertzepzio negatiboena xedea eta agiri tekniko/administratiboen baldintzak erabakitzen eta/edo diru-laguntzetan parte hartzen duten teknikariek dute, horietatik % 11k uste baitu kudeaketako langileen profilaren jarrera ez dela aldekoa.
- Lagineko berdintasun teknikarien % 68k aldekotzat edo oso aldekotzat hartzen du aztergai ditugun teknikarien jarrera, % 30en ustez neutroa da eta % 3k uste dute ez dela aldekoa.

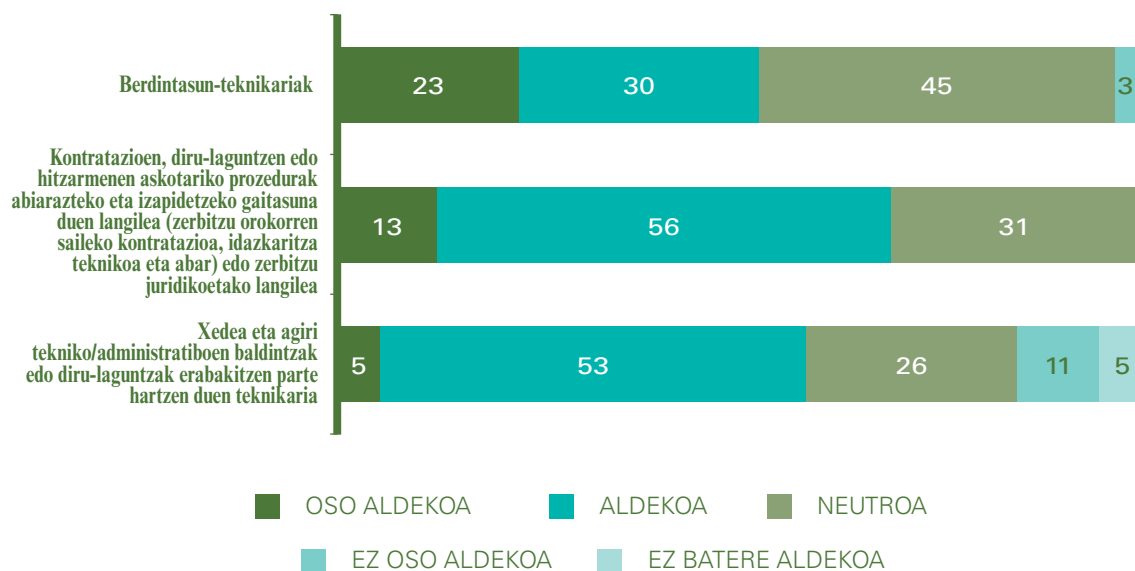


## C) BESTE LANGILE BATZUK

### 16. GRAFIKOA. Beste langile batzuen jarrerari buruzko pertzepzioa sexuaren arabera. Ehunekoak



### 17. GRAFIKOA. Beste langile batzuen jarrerari buruzko pertzepzioa lanbide-profilaren arabera. Ehunekoak



Kasu horretan, berriro ere emakumeak kritikoagoak dira gizonak baino “beste langile batzuen” jarrerari dagokionez. Lagineko lanbide-profilaren arabera:

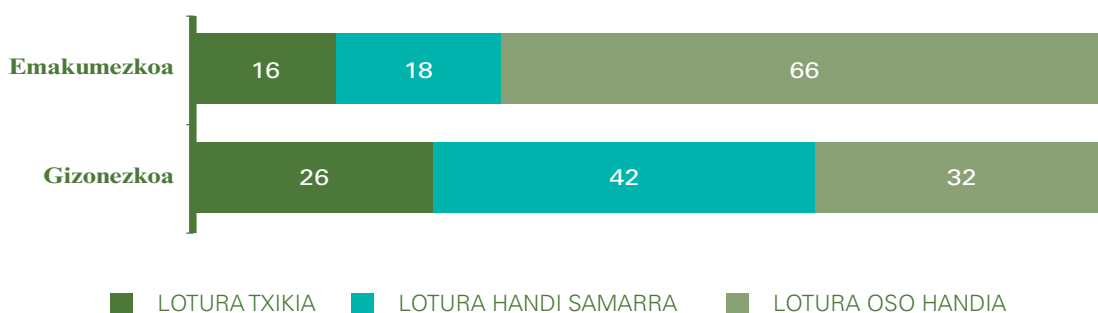
- Kontratu eta diru laguntzak abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duten langileek balioespen eskuzabalagoa egiten dute, laginaren % 69k uste baitu jarrera aldekoa edo oso aldekoa dutela. Profil hori betetzen dutenen artetik, inork ere ez du gutxi edo ezer aldekotzat jo azterlan honetan “beste langile batzuk” atalean sartutakoen jarrera.
- Berdintasun teknikarien kategorian sartzen direnek balioespen horren % 53 osatzen dute, pertzepzio positibo txikiena izanik.
- Xedea eta agiri tekniko/administratiboen baldintzak erabakitzen eta/edo diru laguntzetan parte hartzen duten teknikariek balioesten dute, maiztasun handienarekin, “beste langile batzuk” profil horren jarrera negatibotzat: % 16k erantzun du jarrera gutxi edo ezer aldekoa dela.

Pertzepzioak azaltzeko emandako iritzi guztiak 3.E. ERANSKINEAN bildu digutu: Inkestan jasotako erantzunak.

### EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA LAN EGITEN DUZUN ZERBITZU/ARLOAREN ESKU-HARTZE EREMURAKO

Hurrengo grafikoaren arabera, emakume gehienek (%84) erantzun zuten berdintasunaren gaiak lotura handi samarra edo oso handia duela esku-hartze eremuarekin (%66ren ustez lotura oso handia du, eta %18k uste du lotura handi samarra dela); aitzitik, gizonen %74k aipatu du ideia berdina (%32ren ustez lotura oso handia du, eta %42ren ustez handi samarra).

#### 18. GRAFIKOA. Emakumeen eta gizonen berdintasuna lan egiten duzun zerbitzu/arloaren esku-hartze eremurako. Ehunekoak



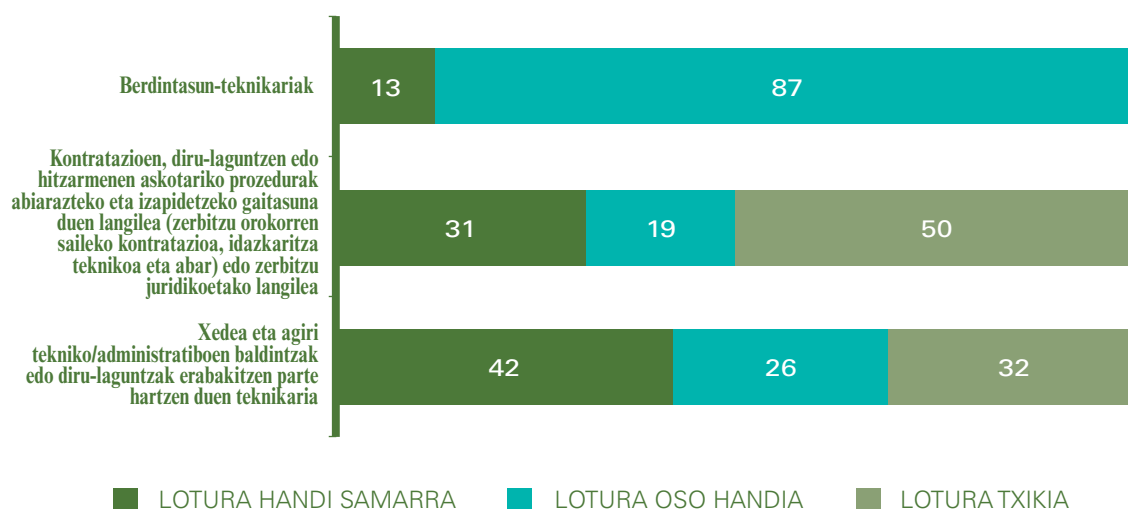
Administrazioaren maila guztietan, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legeari jarraikiz (otsailaren 18ko 4/2005) genero-ikuspegia politika eta ekintza guztietan nahi-taez aplikatu behar dela barneratu izanaren ondorio zuzena izan daitezke iritzi horiek; berdintasuna esku-hartze eremuarekin lotzeari buruzko ehuneko positiboek berresten dituzte –inkestari erantzun dioten artean, berdintasun-teknikari gehienak emaku-mezkoak dira–.

Inkestari erantzun diotenak emakumezko berdintasun-teknikariak ez direnean, gene-ro-ikuspegia elementu garrantzitsuena dela aipatu dute honako hauekin lotutako esku-hartze eremuetan eragiten duten zerbitzuetan jarduten dutenek: pertsonekin (kultura, gazteak, gizarte-gaiak), enpresak sortzearekin eta berrikuntza eta teknologiak gara-tzearekin; izan ere, eremu horietan agian diagnostikoak egin dituzte genero-arrailak detektatzeko.

Gizonen kasuan, beren eremuak berdintasunarekin lotura txikia duela pentsatzen dute-nen ehunekoa 10 puntu handiagoa da (%26) emakumeena baino (%16). Emakumeak eta gizonak pertzepzio hori adieraztera bultzatzen dituzten arrazoietan sakonduz gero, askotariko argudioak aipatu dituzte:

- *Zerbitzu honetan hitzarmenen eta diru-laguntza izendunen arloan egiten diren jar-duketek ez dute eraginik berdintasunaren arloan.*
- *Ingurumenaren eta lurralde-antolamenduaren sektoreek ez daukate genero-ikuspe-gia txertatzeko beharrik.*
- *Prozedura horietan lehia dagoelako.*
- *Estatuko eta Europako araudia lehia askean eta eskaintza ekonomikorik onenean oinarritzen da, eta horrek jarduteko marjina oso txikia uzten du.*

## 19. GRAFIKOA. Emakumeen eta gizonen berdintasuna lan egiten duzun zerbitzu/ arloaren esku-hartze eremurako, lanbide-profilaren arabera. Ehu-nekoak



Lanbide-profilaren arabera banakatuz gero, honako hau ikus dezakegu:

- Esan gabe doa berdintasun teknikarien profila dela nagusi berdintasunak norberaren lan-arloarekin lotura handi samarra edo oso handia duela pentsatzen dutenen artean (%100). Ezein pertsonak ez du esan lotura txikia duenik.
- Kontratuen, diru laguntzen edo hitzarmenen prozedurak abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duten langileak eta zerbitzu juridikoetako langileak %50-50 banatzen dira. Lanbide-profil horri dagokion laginaren erdiak uste du berdintasunak lotura txikia duela bere lan-arloarekin. Era berean, laginaren beste erdiaren ustez lotura handi samarra edo oso handia du.
- Xedea eta agiri tekniko/administratiboen baldintzak erabakitzen eta/edo diru laguntzetan parte hartzen duten teknikarien %68,4k uste dute berdintasunak lotura handi samarra edo oso handia duela beren lan-arloarekin, eta %31,6k dio lotura txikia duela.

Erantzunak azaltzeko emandako argudio guztiak 3.E. ERANSKINEAN bildu ditugu: Inkestan jasotako erantzunak.

### **KLAUSULAKTXERTATZEA SUSTATZEKO, ADMINISTRAZIOAK EGINDAKO EKINTZENTIPOLOGIA**

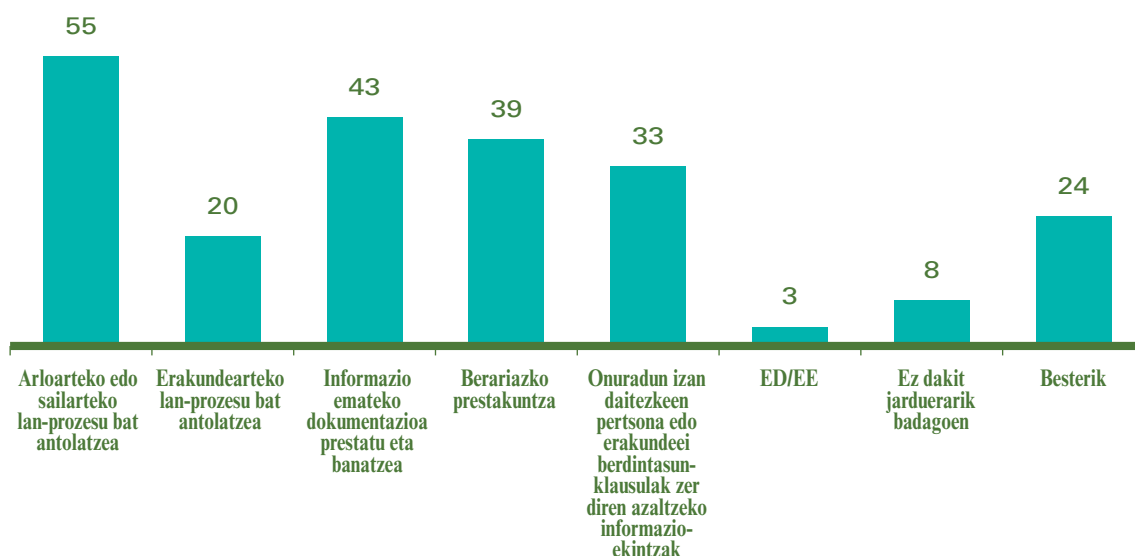
Dokumentazioa lantzeko eta banatzeko ekintzak dira garrantzitsuenak klausulak txertatzea sustatzeko, inkesten arabera; erantzunen %43 osatzen dute. Horretaz gain, berdintasun-klausulei buruzko informazio-ekintzak ere aipatu behar dira (erantzunen %33tan aipatu dituzte), bai eta prestakuntza ere (%39).

Inkesten arabera, administrazioak gutxien erabili duen ekintza zera da, erakundearteko lan-prozesu bat antolatzea (horren arrazoia honako hau izan daiteke: agian, giza baliabide guzti-guztiek ez dituzte ezagutzen erakundearteko koordinaziorako mekanismo horiek). Hala ere, erantzunen %55ek aipatu dute arloarteko edo sailarteko lan-prozesu bat antolatzea (ehunekorik handiena).

Azken batean, datuek adierazten dutenez, administrazioek arloarteko edo sailarteko lan-prozesu bat antolatzeke ekintzak egin dituzte, bai eta informazioko edo prestakuntzako ekintzak ere, baina erakunde desberdinen arteko lantaldeak antolatzea hein txikiagoan (elkarrizketatutako pertsonentzat, behintzat, horiek ziren ezagunenak).

Bestalde, %11 dira ez daki/ez du erantzun esan dutenak, edo horrelako jarduketarik egin denik ez dakitenak.

## 20. GRAFIKOA. Klausulak txertatzea sustatzeko, Administrazioak egindako ekintzen tipologia. Ehunekoak



Azkenik, egindako ekintzen beste tipologia batzuk aipatu dituzte, modu oso puntualean bada ere:

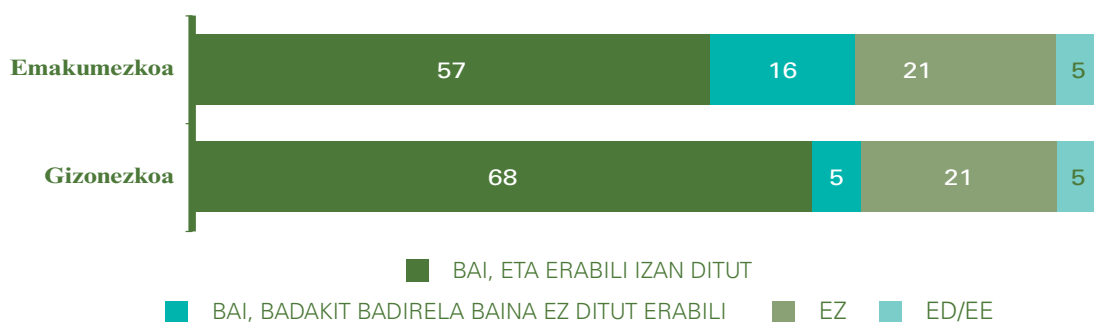
- Internet bidezko aholkularitza.
- Araudi eta jarraibide espezifikoak prestatzea.
- Enpresek eta bestelako erakundeek parte hartzeko prestakuntza.
- Berdintasun-klausulak sistematikoki txertatzea klausula administratiboen agirietan.
- Berdintasun-ataria bere intraneten; bertan, tresnen atal bat dago (Emakunde).
- Zerbitzu juridikoarekin eta kontratua sustatu duten zerbitzuekin baterako lan-prozesua egitea klausula jakin batzuk txertatzea komeni ote den aztertzeko.
- Berdintasun-klausulak aplikatu ote diren jarraipena egiteko aukera emango duen prozedura bat diseinatzen lan egitea.

### BERDINTASUN-KLAUSULAK TXERTATZEKO ORIENTABIDE, ERREGULAZIO ETA PROZEDUREI BURUZKO EZAGUTZA

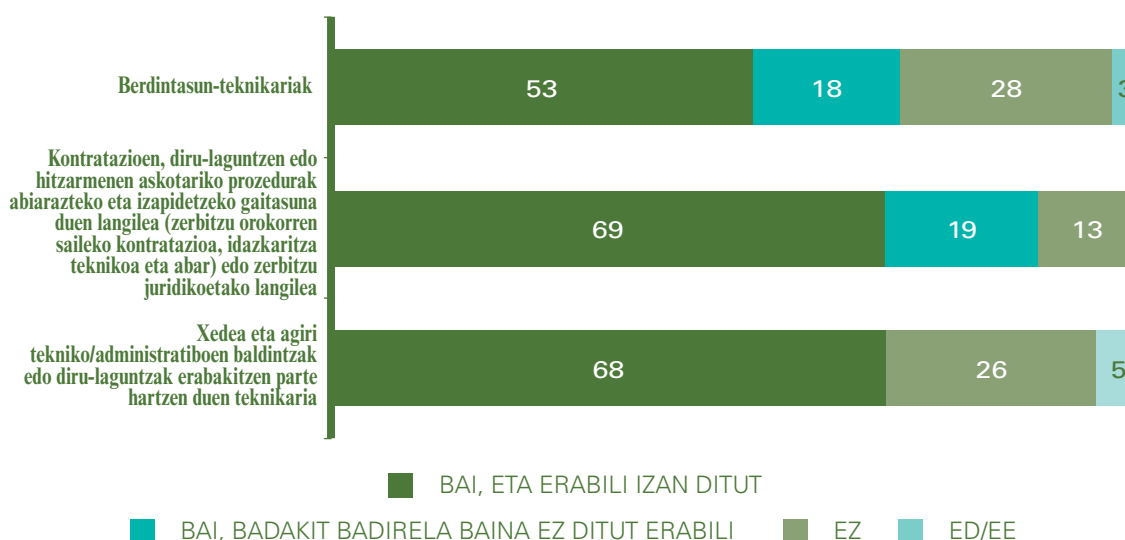
Hurrengo grafikoaren arabera, emakumeen eta gizonen ehuneko berdinak daki horrelako tresnak existitzen direla (%73). Era berean, biak ere bat datoz (%21) horrelako tresnak bazirenik ere ez jakitean.

Ezagutza-maila aztertuz gero, emakumeen eta gizonen datuak antzekoak diren arren, gizonen %68k dio tresna horiek ezagutzeaz gain, erabili ere egin dituela; emakumeen kasuan, gutxiago dira (%57) iritzi horrekin bat datozenak. Baliteke alde horren arrazoa hau izatea: emakumeen lagina gizonena baino askoz handiagoa dela, eta, horren ondorioz, erantzunak ere askotarikoagoak dira.

## 21. GRAFIKOA. Berdintasun-klausulak txertatzeko orientabide, erregulazio eta prozedurei buruzko ezagutza (sexuaren arabera). Ehunekoak



## 22. GRAFIKOA. Berdintasun-klausulak txertatzeko orientabide, erregulazio eta prozedurei buruzko ezagutza (lanbide-profilaren arabera). Ehunekoak



Berdintasun-klausulak aplikatzeko tresnen gainera ezagutza unibertsalizatzen lagundu duten tresnak (%73ren ustez) honako hauek dira, batik bat:

- Emakundek klausulei buruz prestatu, eguneratu eta elikatzen duen web orria:  
<http://www.emakunde.euskadi.eus/politika-publikoak/-/informazioa/berdintasunaren-aldeko-klausulak/>
- EAEko arlo horretako erregulazioak eta foru- eta udal-administrazioetan garatutako arau eta instrukzioak 5.E. ERANSKINA: Dokumentazioa eta bibliografia eranskinean bildu ditugu.
- Barneko zirkular eta protokoloak, genero-ikuspegia klausulen bitartez kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan txertatzea sustatzeko, betiere indarreko erregulazioarekin bat etorrira.
- Klausulen ereduak, diru-laguntzetarako nahiz kontratueterako.
- Ad hoc egindako hainbat gida; hemen aipatu ditugu: 5.E. ERANSKINA: Dokumentazioa eta bibliografia.

## LANGILEEI BERDINTASUN-KLAUSULEN ARLOKO PRESTAKUNTZA EMATEKO EKINTZETAN PARTE HARTZEA

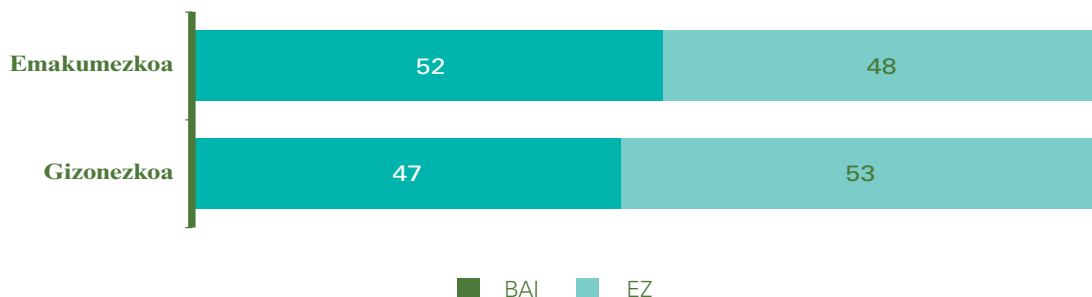
Langileen berdintasun-klausulen arloko prestakuntza emateko ekintzetan parte hartu duten emakumeen ehunekoa gizonena baino 5 puntu handiagoa da inkestari erantzun diotenen artean (emakumeak %52 eta gizonak %47).

Puntu horri gagozkiola, aurreko taularekin alderatuz gero, ikusiko dugu berdina dela berdintasun-klausulak ezagutzen dituzten emakumeen eta gizonen ehunekoa, baina ez, ordea, arlo horretako prestakuntza-saio espezifikoetara joan direnena.

Inkestetan zehaztutako ikastaroetako zenbait orokorrakoak dira, baina edukietan biltzen dituzte klausula sozialak eta berdintasun-klausulak aplikatzeko prozedurak, eta kasu horretan, gaiari buruzko prestakuntza espezifikoa jaso izana adierazi dute.

Prestakuntza-tailerrak eskaintzeari dagokionez, Emakunde nabarmendu dute eragile-tzat; izan ere, erakunde hori aipatu baitute administrazioaren hiru mailetako langileek prestakuntzari buruz hitz egitean.

### 23. GRAFIKOA. Langileei berdintasun-klausulen arloko prestakuntza emateko ekintzetan parte hartzea. Ehunekoak



Galdera-sortetan aipatutako ikastaroak atal berezi batean bildu dira, 3.E. ERANSKINEAN Inkestan jasotako erantzunak.

## KONTRATUETAN, DIRU-LAGUNTZETAN ETA/EDO HITZARMENETAN BERDINTASUN-KLAUSULAK ERABILTZEKO DERRIGORTASUN-MAILA

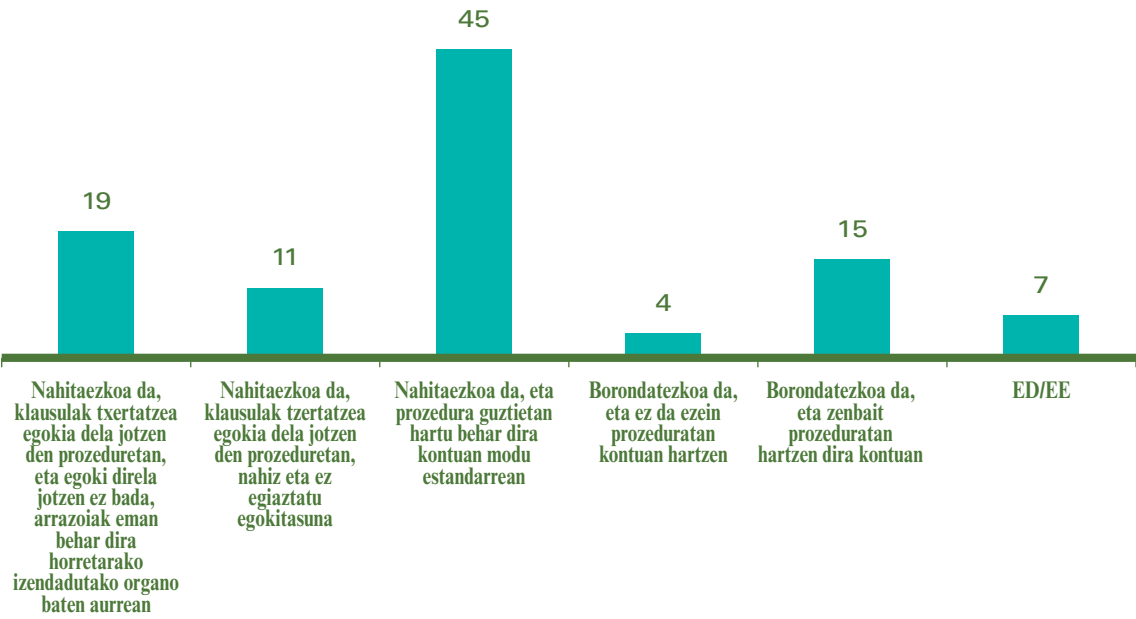
Atal honetako grafikoan ikus daitekeenez, inkesten %49tan aipatzen da klausula mota horiek derrigorrezkoak direla eta prozedura guztietan txertatzen direla; aldiz, beste muturrean, %4k dio klausula horiek txertatzea erabat borondatezkoa dela eta, beraz, ez dela ezein gastu-tresnatan txertatzen.

Bestalde, derrigorrezkoak eta borondatezkoak direla dioten erantzunak bereiziz gero:

- Lehenengo taldeari %75 dagokio eta azkenari %15.
- Alabaina, azken ehuneko horiei buruzko ñabardurak aipatu behar ditugu, zeren %11 derrigorrezkoaren eta borondatezkoaren tartean baitago, linboan, inguruabar hori

gauzatu egingo delako baina soilik egokitzen jotzen denean eta jasotakoari jarraikiz. Irizien arabera, egokitasun horrekin batera nekez aurki daiteke egiaztapen edo argudiorik.

**24. GRAFIKOA.** Emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulak txertatzeari aplikatzen zaion derrigortasuna/borondatezkotasuna kontratu edo dirulaguntzetan. Ehunekoak



**KLAUSULAK BETETZEN OTE DIREN JARRAIPENA EGITEKO MEKANISMOAK**

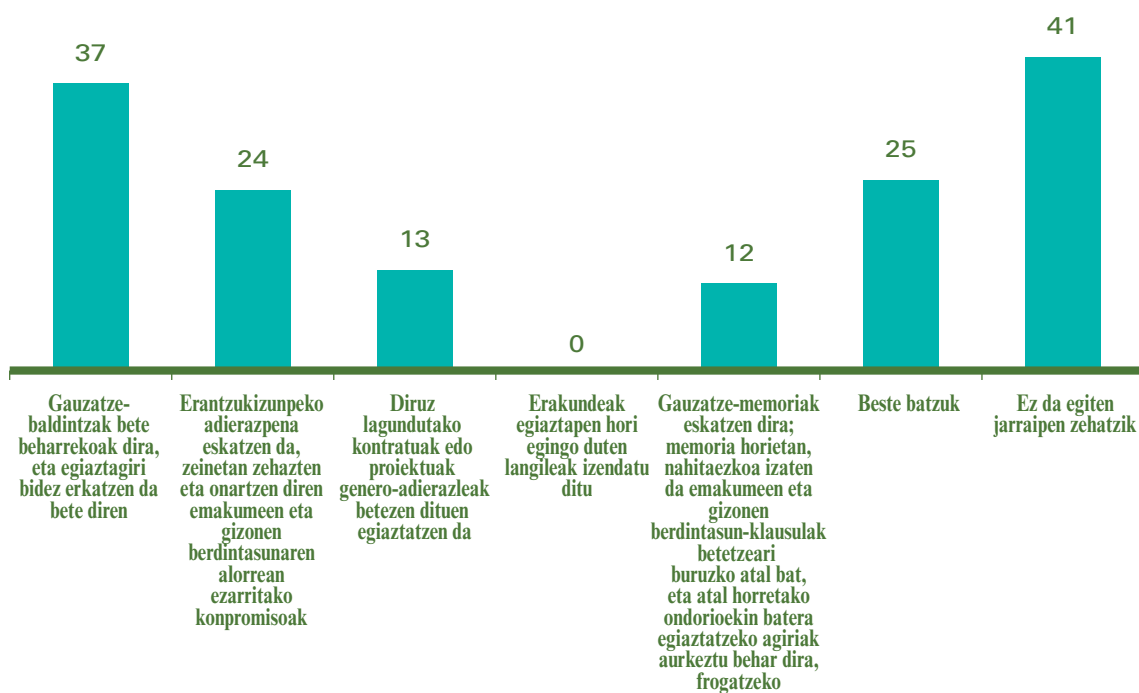
**2.3.4**

Inkestari erantzun dioten arabera, klausulak betetzen ote diren jarraipena egiteko mekanismoei (25. grafikoaren arabera) buruzko azterketa eginez gero, jarraipena nahikoa ote den balioesteari buruzko ondorioak berretsi ahal izango lirateke:

- Erakundeek ehuneko esanguratsu batek ez du klausulen jarraipena egiten (erantzunen %41en arabera).
- Kasu gehienetan, mekanismo bat dagoela esaten denean, mekanismo hori zera izaten da, egiaztatze dokumentazioa eskatzea eta erkatzea (%37), eta askotan, dokumentazio horrekin batera erantzukizunpeko adierazpena ere aurkeztu behar izaten da, konpromisoak zehazteko eta onartzeko (%24); aitzitik, honako mekanismo hauek gutxiago agertzen dira: betearazpenari buruzko memoria espezifikoaren eskaera (%12), edo kontratu edo proiektuak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan finkatutako konpromisoak betetzen dituela egiaztatzea (%13).
- Erantzunen arabera, ezein erakundek ez du izendatu betetze-maila hori egiaztatze arduradunik (%0).



## 25. GRAFIKOA. Betearazpen-klausulak betetzen ote diren jarraipena egiteko mekanismoak erakundeetan. Ehunekoak



Gainera, kontuan izan behar da ehuneko handi batek (%25ek) beste batzuk aukera hautatu zuela erantzunen artetik eta, erantzunari buruzko azalpenari erreparatuz gero, zera ondoriozta genezake, denak bat datozela jarraipena egiteko mekanismorik ez dagoela esatean. Iritzi bat aipatuko dugu, adierazgarri: *irizpide oso espezifikoetan agian bai egingo da jarraipena, baina berdintasun-klausuletan oraindik ere lan handia dago egiteke; lehenik, langileek ulertu egin behar dute zer eskatzen den eta, gero, erantzukizunak banatu eta egin beharreko lanak zehaztu egin behar dira.*

Inkestan “beste batzuk” erantzuna hautatu duten kasuetan, jasotako gainerako erantzunak atal espezifikoan jasota daude, 3.E. ERANSKINEAN: Inkestan jasotako erantzunak.

### JARRAIPENA NAHIKOA OTE DEN BALIOESTEA, BERDINTASUN-KLAUSULAK –BETEARAZTEKOAK DIRENEAN– BETETZEN DIRELA BERMATZEKO

Berdintasun-klausulak –betearaztekoak direnean– betetzen direla egiaztatzeko ebaluazioa eta jarraipena egitea funtsezkoa da, iturri bibliografikoetan aipatu denez, klausulak aplikatzearen ondorioz sortutako benetako aldaketak neurtzeko eta, horrekin batera, lortu nahi zen genero-arraileen murrizketan zenbateko eragina izan den jakiteko.

Hurrengo grafikoan ikus daitekeenez, emakumeen eta gizonen pertzepzioa desberdina da. Emakume gehienek diote ez dela jarraipen nahikoa egiten (%63), eta iritzi horretakoak diren gizonen ehunekoak 16 puntu txikiagoa da (%37).

Alabaina, emakumeen eta gizonen pertzepzioen arteko alde hori ez da hain nabarmena (3 puntu) galderari baiezeko erantzuna ematen ziotenei erreparatuz gero; bestela esateko, klausulen jarraipena egitea nahikoa dela diote emakumeen %14k eta gizonen %11k. Oraingoan ere, sexuen arteko aldearen arrazoiak ez dakite/ez dute erantzun aukera hautatu dutenak izan daiteke, gizonak gehien hautatu duten erantzuna izan baita.

Jarraipenaren nahikotasunari buruzko iritziak defendatzeko emandako argudioak honako hauen presentziarekin lotuta daude:

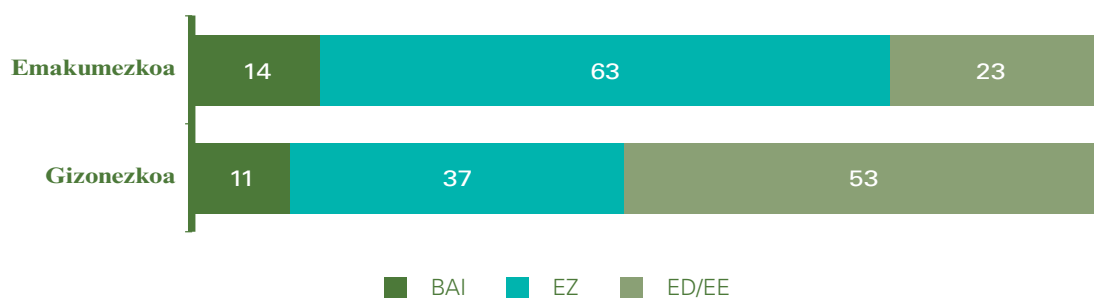
- Jarraipen hori egiteko emakumezko berdintasun-teknikari bat, lan hori egiteko kanpoko laguntza teknikoa izan dezakeena osagarri.
- Jarraipenerako diseinatutako prozedura bat, aplikatzeko prozesuan dagoena.
- Sailarteko talde tekniko bat, jarraipenean egitekoa duena.

Bestalde, jarraipena oraindik ere nahikoa ez dela azaltzeko emandako arrazoiak honela labur daitezke:

- *Teknikari arduradunaren esku dago jarraipena egin edo ez egin.*
- *Gaur egun, berdintasun-klausulak txertatzen diren arren, ez da jarraipenik egiten.*
- *Orain arte, inork ez du bere gain hartu horretaz arduratzeko erantzukizuna. Horretarako, prestakuntza, sentsibilizazioa eta konpromisoa beharko lirateke, dela politikarien aldetik, dela teknikarien aldetik.*

Nolanahi ere, argi dago bide luzea dagoela oraindik egiteke, kasu gutxitan esan baitute jarraipena nahikoa zela.

## 26. GRAFIKOA. Jarraipena nahikoa ote den balioestea, berdintasun-klausulak –be-tearaztekoak direnean– betetzen direla bermatzeko. Ehunekoak



**BERDINTASUN-KLAUSULAK  
APLIKATZEKO OZTOPOAK**

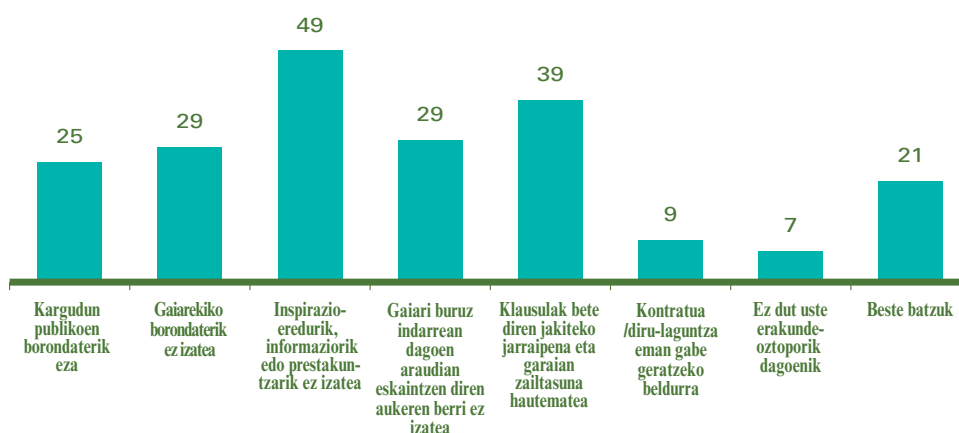
Berdintasun-klausulak aplikatzeko oztopoetako bat betearazpen-klausulen jarraipena egiteko zailtasuna da (galdera-sorten %39tan aipatu dute hori). Dena den, gehien aipatutako oztopoa honako hau da, beste batzuekin batera: inspiratzeko eredurik ez izatea, informaziorik eta/edo prestakuntzarik ez jasotzea (%49), eta, horrekin batera, indarreko araudiak eskaintzen dituen aukeren berri ez izatea (%29). Azken oztopo hori prestakuntzaren bidez gainditu ahal izango litzateke.

Oztopo horiei borondate politiko eta teknikorik eza gehitu behar zaie, baina borondate teknikorik eza gehiagotan identifikatu dute politikoa baino (%29 eta %25, hurrenez hurren). Galdera baten barruan erantzun bat baino gehiago markatzeko aukera izanik ere soilik %7k adierazi du ez dagoela muga posible instituzionalik.

Azkenik, kontratua edo diru-laguntza esleitu gabe geratzeko beldurra oso handia ez den arren (erantzunen %9), mugatzaile izan daitezkeen beste lotutako beldur edo presioak aipatu dira, hainbat erantzunetan ikusten denez. Esate baterako, *bai lanaren barne-antolamenduan, bai enpresarekiko kanpo-harremanetan sor daitezkeen arazoek beldur izatea*.

Bestalde, kontrol ekonomikoa ere kontuan izateko elementua da, antza, oztopoen artean; izan ere, *kontrol ekonomikotik eragozpen handiak jartzen dituzte*.

**27. GRAFIKOA. Berdintasun-klausulak aplikatzeko oztopoak. Ehunekoak**



Aipatutako oztopo horiei beste batzuk ere gehitu behar zaizkie, honako hauekin lotuta: araudiaren interpretazioarekin; konpromiso eta borondate politikoarekin; lantalde teknikoaren bultzadarekin; sentsibilizazioarekin; berdintasunaren aldeko erakunde-kulturarik ezarekin eta aldaketarekiko erresistentziekin; jarraipena eta ebaluazioa egiteko prozesurik ez izatearekin.

Koadroan aipatutako oztopoak zehazteko emandako iritziak 3.E. ERANSKINEAN bildu ditugu: Inkestan jasotako erantzunak.

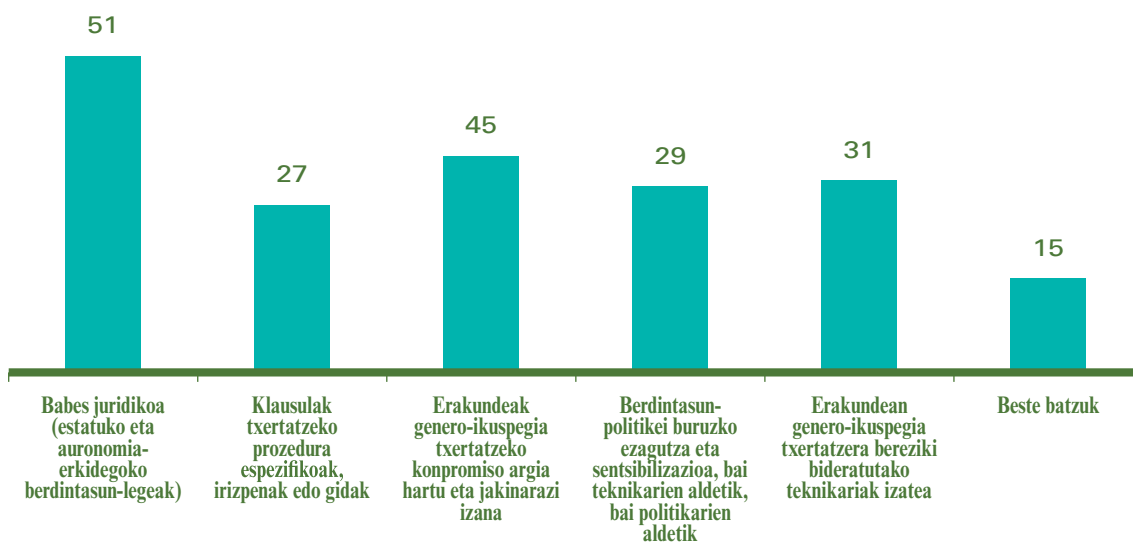
## BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATZEKO LAGUNGARRIAK DIREN FAKTOREAK

Kontratu, hitzarmen eta diru-laguntzetan berdintasun-klausulak aplikatzeko faktore lagungarriena berdintasunari buruzko legeen babes juridikoa da, alde handiarekin; inkestari erantzun dioten %51k aipatu dute.

Gainerako faktoreak parekatuta daudela esan dezakegu; beraz, erakundean genero-ikuspegia aplikatzeak garrantzi handia duen arren, dela erakundeen babesak eraginda (%35), dela klausulak aplikatzen inplikaturako langileen eraginda (%31), garrantzi handia ematen zaie bai sentsibilizazioari (%29), bai prozedura, irizpen eta gidei (%27).

Aurrekoaren ildo beretik, elkarren artean lotuta dauden faktorean zeintzuk diren nabarmen behar dugu, batik bat, sentsibilizazioa honako hauekin: erakunde-kulturan genero-ikuspegia txertatzen jarduten duten teknikarien borondate eta gaitasunarekin, beste batzuk aukera markatu ondoren; hala nola: *gure kasuan, oso garrantzitsua izan da kontratazioan berdintasunari buruzko prestakuntza duen eta oso jarrera positiboa duen teknikari bat izatea. Horren ondorioz, lan-dinamika koordinatuan aritu dira berdintasun-teknikari hori eta kontratazio-zerbitzua.*

### 28. GRAFIKOA. Berdintasun-klausulak aplikatzeko lagungarriak diren faktoreak. Ehunekoak



Faktore horiei beste batzuk ere gehitu behar zaizkie, araudiaren interpretazioarekin, lantalde teknikoak berdintasunaren arloan duen borondate eta gaikuntzarekin edo sentsibilizazioarekin lotuta.

Koadroan aipatutako faktore lagungarriak zehazteko emandako iritziak 3.E. ERANSKINEAN bildu ditugu: Inkestan jasotako erantzunak.

## **ERABILGARRITASUNARI ETA ERAGINKORTASUNARI BURUZKO PERTZEPZIOAK**

## **2.3.6**

### **BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATZEAREN PIZGARRIAK/ONURAK**

Berdintasun-klausulak aplikatzearen ondorioz hautemandako pizgarri garrantzitsuenaren (%61ek aipatu du) hau izan da: zerbitzuak eta politika nahiz ekintza publikoa interes orokorrera egokitzea, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bermatuta. Iritzi hori nahiko orokortua dago, eta argi adierazten du kudeaketa publikoan eskaintza ekonomiko onenari lehentasuna emateaz gain, lehenetsitako eskaintzan gizartean genero-arraigak murrizteko konponbideak egituratu behar direla, berdintasun-maila handiagoa lortzeko.

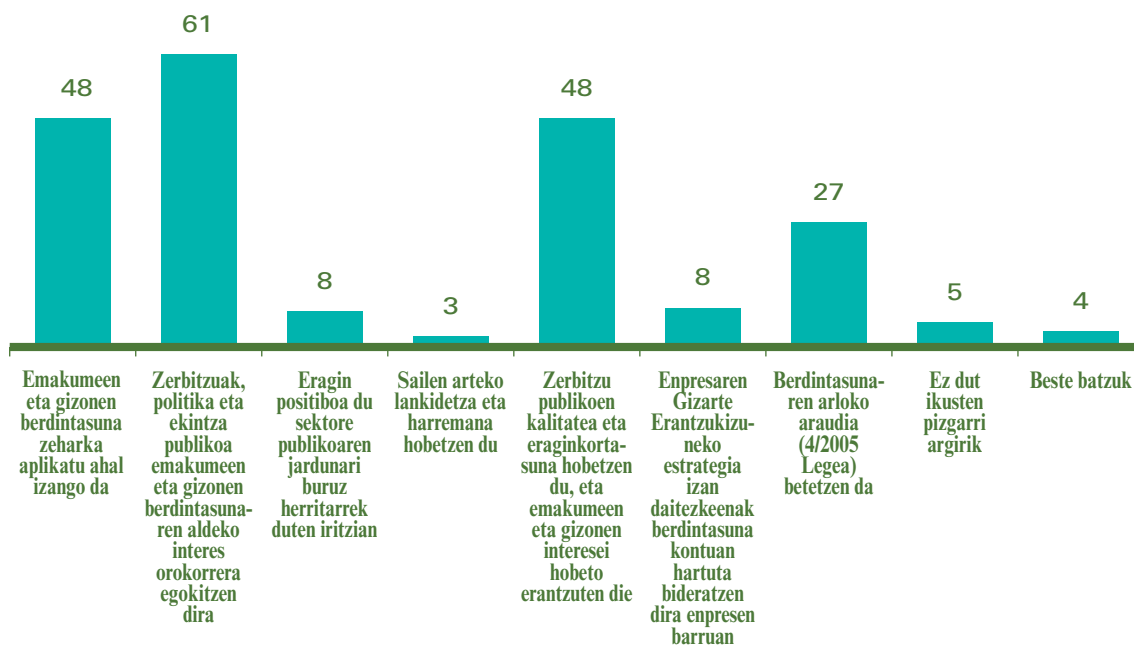
Aurreko balioespenarekin batera, inkestari erantzun dioten %48k uste dute klausula horiek lagungarri direla genero-ikuspegiaren zeharkako aplikaziorako, eta kontratatutako edo diruz lagundutako ekintzen xede diren emakume eta gizonen interesetara bideratutako zerbitzuen kalitatea hobetzeko.

Beste pizgarri bat ere aipatu nahiko genuke, jende gutxiagok aipatu duen arren (%27k): berdintasunaren arloko araudia betetzea. Horri dagokionez, interesgarria da egiaztatzea araudiaren babesaren izatea faktore lagungarri garrantzitsuenaren arren, atal honetako grafikoari jarraikiz, araudi hori betetzea bera ez dela onura garrantzitsuenaren.

Azkenik, erantzunetan «beste batzuk» aukera markatu zutenek honako alderdi hauek aipatu zituzten:

- *Berdintasun-klausulak txertatzea lagungarri izan daiteke emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna zeharkako moduan aplikatzeko.*
- *Berdintasun-politikak sektore pribatuan mobilizatzea.*
- *Genero-ikuspegia normalizatzea administrazio-jardueran, herritarrentzako (emakume nahiz gizon) zerbitzutzat.*

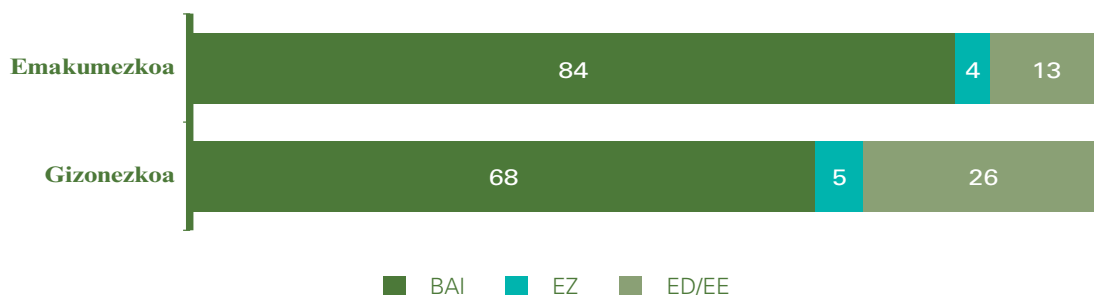
## 29. GRAFIKOA. Berdintasun-klausulak aplikatzearen pizgarriak/onurak. Ehunekoak



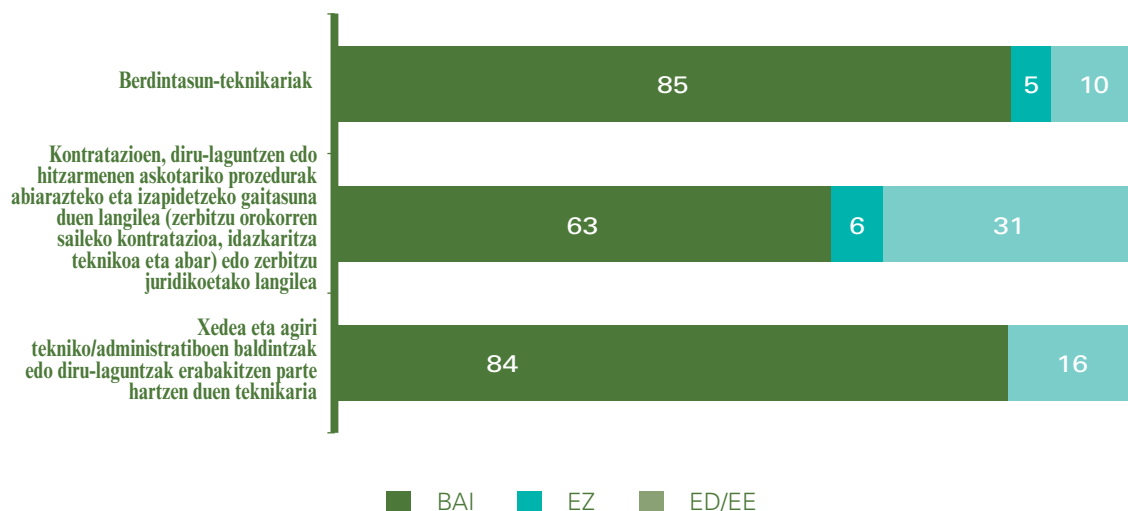
## KLAUSULEN ERAGINKORTASUNA EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUN-HELBURUAK BETETZEKO ETA/EDO GENERO-ARRAILAK MURRIZTEKO

Inkestari erantzun dioten emakumeek gizonak baino hein handiagoan uste dute klausulak eraginkorrak direla berdintasun-helburuak betetzeko eta/edo genero-arrailak murrizteko (%84 eta %68, hurrenez hurren). Klausulak eraginkorrak ez direla pentsatzen dutenen ehunekoa antzekoa da inkestari erantzun dioten emakumeen eta gizonen kasuan (%5 eta %4, hurrenez hurren). Berrito ere, gizonak emakumeak baino gehiago hautatu dute «ez daki/ez du erantzun» aukera.

## 30. GRAFIKOA. Klausulen eraginkortasuna emakumeen eta gizonen berdintasun-helburuak betetzeko eta/edo genero-arrailak murrizteko. Ehunekoak



### 31. GRAFIKOA. Klausulen eraginkortasuna emakumeen eta gizonen berdintasun-helburuak betetzeko eta/edo genero-arrailak murrizteko, sexuaren arabera. Ehunekoak



Lanbide-profilaren araberako azterketa egingo bagenu, honako ondorio hauek aterako genituzke:

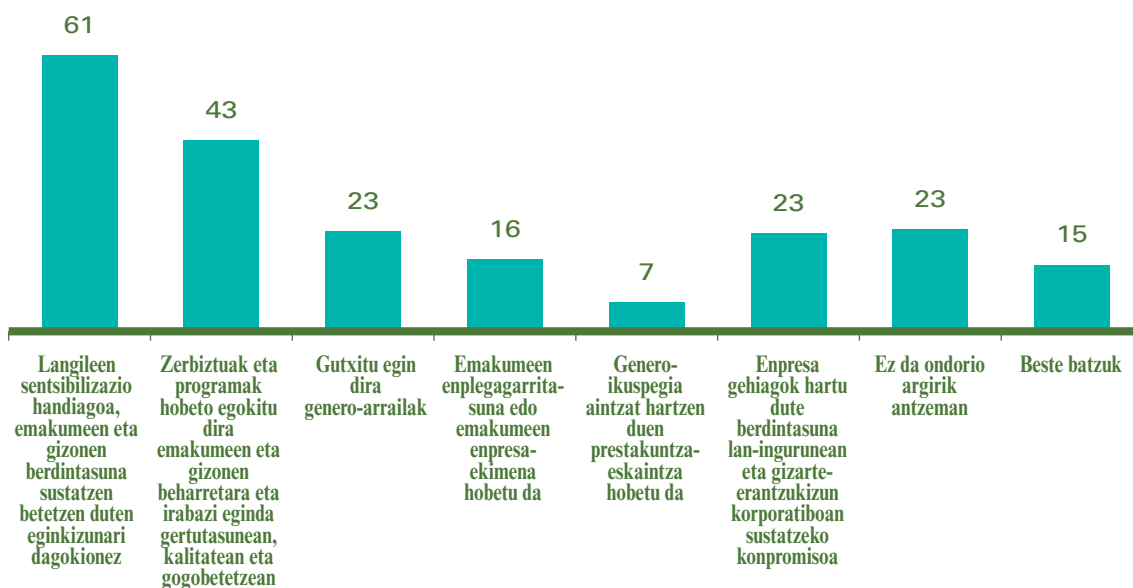
- Berdintasun teknikarien ustez (erantzunen %85 eman dituzte), klausulak eraginkorrak dira emakumeen eta gizonen berdintasun-helburuak betetzeko eta/edo genero-arrailak murrizteko. Lanbide-profil hori duen laginaren %5ek soilik uste du ez direla eraginkorrak.
- Kontratazioen, diru laguntzen edo hitzarmenen askotariko prozedurak abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duten langileek eta/edo zerbitzu juridikoetako langileek uste dute hein txikienean berdintasun-klausulak eraginkorrak direla, eta eraginkorrak ez direla dioten artean ere ehuneko handiena atera dute (%6).
- Xedea eta agiri tekniko/administratiboen baldintzak erabakitzen eta/edo diru laguntzetan parte hartzen duten teknikarien % 84k uste dute klausulak eraginkorrak direla. Lagin horren barruan, inkestari erantzun dion inork ez du uste ez direnik eraginkorrak.

Klausulak eraginkortzat jo dituztenean, gehien aipatutako arrazoiak honako hauek izan dira: klausulak eredu garriak eta biderkatzaileak direla enpresa hornitzaileak edo lizitzaileak emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren gaiarekin sentsibilizatzeko eta arduratzeko; emakumeen eta gizonen premia eta interesei kalitatezko erantzun berezitua ematea; ezabatu nahi diren genero-arrailak murrizten laguntzea; baliabideak modu orekatuan erabiltzea; zerbitzuak genero-zeharkakotasunaren arabera egokitzea.

Klausulak ez direla eraginkorrak justifikatzeko arrazoiak kasuan, klausulak betetzen ote diren jarraipenik ez dela egiten aipatu dute gehienbat.

Klausulen eraginkortasunari buruzko pertzepzioen gaineko iritziak 3. ERANSKINEAN kontsulta daitezke: Inkestan jasotako erantzunak.

**32. GRAFIKOA.** Berdintasun-klausulak aplikatzearen ondorio eta eraginak. Ehunekoak



32. grafikoan, sentsibilizazioa da protagonista, ondorio nagusitzat aipatu baitute alde handiarekin (%61). Datuetan ikus daitekeenez, lehen esandakoak badu zentzua kasu honetan, prozesuan aurrera egiteko moduari buruzko beste pista bat ematen baitu. Ildo beretik, legeak klausulak aplikatzeko lagungarri izan ziren eta, klausulak, aldi berean, lagungarri izan ziren langileak kontura daitezzen genero-berdintasuna lortzen zer egiteko betetzen duten eta prozesu horretan zer nolako inplikazioa duten.

Langileen sentsibilizazioarekin batera, inkestari erantzun dioten %43k nabarmendu dute klausulak aplikatzeak eragina izan duela zerbitzu eta programak emakume eta gizonen premietara egokitzean eta, horren ondorioz, gertukoagoak, kalitate handiagokoak eta gogobetetze-maila handiagokoak direla.

Bestalde, datuen arabera, berdintasunaren aldeko ondorio zuzenak ez dira intentsitate-maila berdinarekin hautematen; izan ere, inkestari erantzun dioten %23k uste dute garrantzitsuena genero-arrailak gutxitzea dela, eta soilik %16k dio eragin nabaria dela emakumeen enplegagarritasuna hobetzea.

Azken ehuneko hori baino handiagoa osatzen dute ondorio argirik detektatu ezin dela erantzun dutenek (erantzunen %23), ez omen dutelako iritzi bat izateko adina judizio-elementu. Eraginik ez izateari buruzko erantzunen arrazoiak honako argudio hauekin lotuta egon daitezke:

- *Oso klausula gutxi txertatu dira, eta oso eragin txikia dute, gainera; izan ere, edo kontratua betearazteko baldintza berezietan agertzen dira, eta ez zaie jarraipenik egiten, edo kontratatzeke debekua arautzen duten klausulak dira, edo sexuaren arabera bereizitako justifikazio-memoria eskatzen duten klausulak dira. Kontratu batean baino ez da txertatu horrelako klausula bat, kaudimen teknikoan, berdintasunaren eta genero-indarkeriaren arloko prestakuntza eskatzeko.*



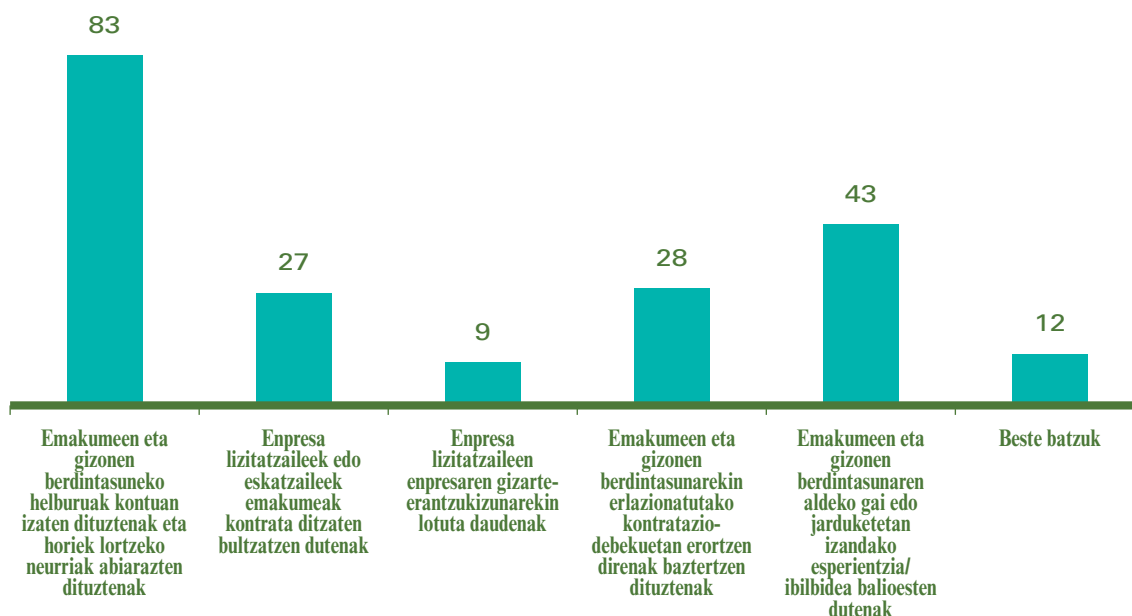
- Kontratazioaren ikuspegitik begiratuta, berdintasun-arauak aplikatzea lan-arloko kontua da eta enpresari dagokio; eta eremu pribatu horretan, kasu gehienetan, administrazioak ezin du esku-sartzerik egin. Horretaz gain, araudi gehiago ere izan behar dira kontuan, lan-arloko legeria, esaterako.
- Ez denez inolako jarraipenik egiten, ez dago jakiterik zer-nolako eragina duen.

## HOBETUNTZAK ETA PROPOSAMENAK

## 2.3.7

### FUNTSEZKOTZAT JOTAKO BERDINTASUN-KLAUSULEN TIPOLOGIA

#### 33. GRAFIKOA. Funtsezkotzat jotako berdintasun-klausulen tipologia. Ehunekoak



Grafikoaren arabera, emakumeen eta gizonen berdintasun-helburuak aintzat hartzen dituzten eta helburu horiek betetzeko neurriak ezartzen dituzten klausulak dira inkestari erantzun diotenen gehiengoak (%83) funtsezkotzat jotzen dituenak. Horien atzetik, balioespenean berdintasunaren aldeko ibilbidea dator (erantzunen %43).

Garrantzi handia dute, halaber, enpresa lizitatzailleek emakumeak kontrata ditzaten bultzatzen dutenak, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasunarekin lotutako kontratatze-debekuen pean erortzen direnak kanpoan uzten dituztenak (%27 eta %28, hurrenez hurren).

Kasuen %9tan soilik aipatu zituzten enpresen erantzukizun sozial korporatiboarekin lotutako klausulak.

Lehentasunezko klausula motari dagokionez, %28k kontratatze-debekuarena hautatu izanak kontraste egiten du azterlan askorekin; izan ere, azterlan horien arabera,

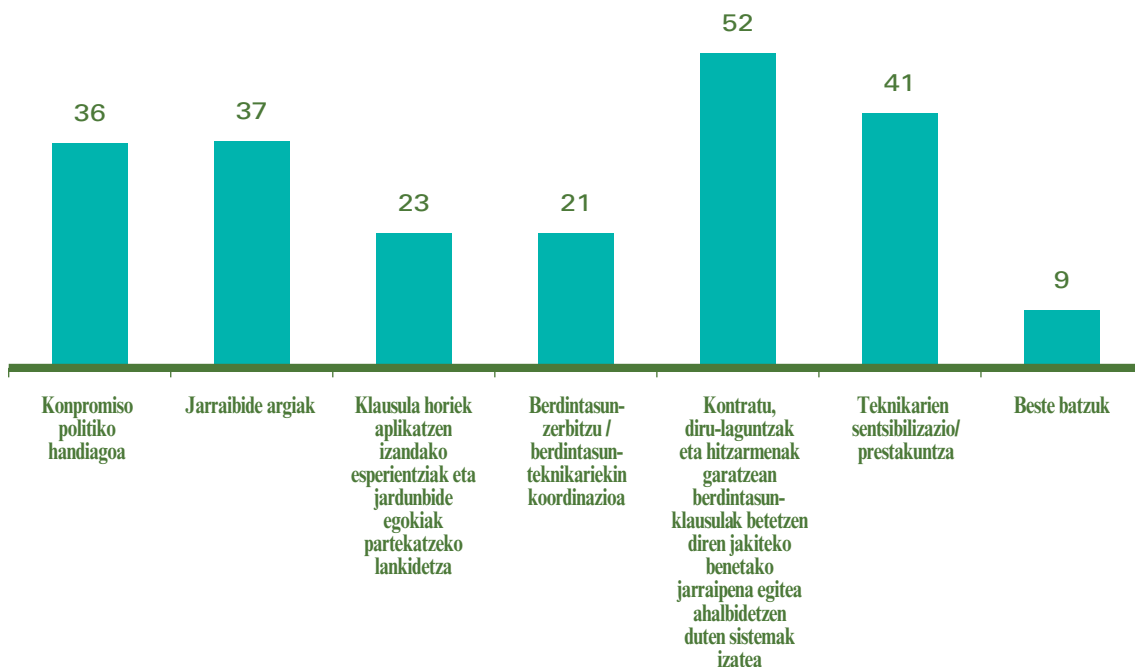
klausula horrek eginkizun erretorikoa izan dezake, administrazioak zailtasun handiak izaten baititu egiaztatzeko.

Era berean, «beste batzuk» aukera hautatu zutenek haien ustez interesgarriak izango liratekeen klausulak aipatu dituzte, hala nola:

- Kontratu/hitzarmen/dirulaguntzaren xedea emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotzen dutenak; arrazoitu egiten dutenak eta, gero, balioespen-irizpideak edo betekizunak ezartzen dituztenak.
- Kontratuaren diseinua eta betearazpena emakumeen eta gizonen errealitatea aintzat hartuta egin behar dela adierazten dutenak.
- Postu kualifikatueta eta/edo erantzukizuneko postuetan emakumeak kontratatzen dituztenak; lanbidean aurrera egiteko eta enpleguan irauteko neurriak aplikatzen dituztenak, soldata-ordainsari berdinak, kalitatezko lana eta lan egonkorra, lanaldiaren iraupena eta antolamendua eta abar.
- Erakundea aldatzeko konpromisoa sustatzen dutenak.
- Kontratuaren, dirulaguntzaren, hitzarmenaren eta sailaren araberakoa izango da. Legearen 2.3 artikulua lan-esparrutzat txertatzea eta 2.5 artikulua kasu bakoitzean nola gauzatuko den zehaztea aurrerapauso garrantzitsua izango litzateke, baina ezin da hainbeste orokortu.

## BERDINTASUN-KLAUSULAK DENBORAN IRAUTEKO MODUAN APLIKATZEN DIRELA BERMATZEKO NEURRIAK

**34. GRAFIKOA.** Berdintasun-klausulak denboran irauteko moduan aplikatzen direla bermatzeko neurriak. Ehunekoak



Grafikoko datuei erreparatuta, berretsi egiten da jarraipena egiteko sistema bat izatea dela inkestari erantzun diotenen babes handiena lortu duen neurria, funtsezkoa den aldetik berdintasun-klausulak denboran irauteko moduan aplika daitezen (%52).

Hautatutako beste neurri batzuk lehen aipatu ditugun beste oztopo batzuekin lotuta daude, hala nola: Teknikarien sentsibilizazioa/prestakuntza eta konpromiso politiko handiagoa (%41 eta %36, hurrenez hurren). Azken hori baino puntu bat eskas gehiago lortu du jarraibide argiak eskatzen dituen erantzunak (%37); horretarako, diotenez, ezinbestekoa da eragin-ebaluazio egokiak izatea, esperientziak eta jardunbide egokiak partekatze lankidetzan jardutea, langileen ahobatezko konpromisoa lortzea eta nahi-taez bete beharreko barne-araudia izatea.

## **BERDINTASUN- KLAUSULAK APLIKATZEAREN MUGAK ETA INDARGUNEAK, LANDA-LANEAN BILDUTAKOAK**

# **2.4**

### **MUGAK**

## **2.4.1**

Kontratu publikoei eta diru-laguntzei buruzko araudian, klausula sozialak aplikatzeari dagokionez, hainbat aukera eskaintzen dira emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzen duten klausulak aplikatzeko.

Dena den, prozedura posible ugari dauden arren, azterlanean ikusi denez, batzuetan baino ez da gertatzen klausula sozialen multzo osoa benetan ezartzea eta, horren ondorioz, klausulek izan dezaketen potentziala alferrik galtzen da.

Landa-lanean lortutako informazioa aztertu ostean, berdintasun-klausulak gastu publiko tresna horietan (kontratu eta diru-laguntzetan) txertatzeko dauden muga nagusiak (hau da, oztopoak eta oztopo horiek azaltzeko emandako arrazoiak) identifikatu ditugu. Muga horiek detektatzea izango da abiapuntu benetan hori daudela egiaztatzeko, eta, gomendio modura, mugak gaitzitzeko hobekuntza-proposamenak egiteko. Kategorien arabera sailkatu ditugu mugak, eta hemen deskribatu ditugu: 28:

- Arau-mugak.
- Muga politikoak.
- Muga teknikoak.
- Informazioarekin eta gaikuntza/prestakuntzarekin lotutako mugak.
- Sentsibilizazioarekin lotutako mugak.
- Klausulen tipologiarekin lotutako mugak.
- Jarraipena eta ebaluazioa egitearekin lotutako mugak.
- Klausulen hedadurarekin, eraginkortasunarekin eta onurekin lotutako mugak.

## 28. TAULA. Berdintasun-klausulak kontratu eta diru-laguntzetan aplikatzeko mugak

| KATEGORIA                    | MUGAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Arau-mugak                   | Inkestako datuen arabera, klausulak txertatzea ahalbidetzen duen faktore nagusia arauen babesa den arren, horrek ez du esan nahi eremu horretan ez dagoenik mugarik. Araudiak eskaintzen dituen aukerak zeintzuk diren <b>ez jakitea</b> , eta <b>borondate teknikorik ez izatea</b> maila berean daude oztopo gisa (% 29). Ildo horri jarraikiz, elkarrizketetan aipatzen zuten zenbait kasutan mugak aurkitzen zituztela klausulen aplikagarritasunean Sektore Publikoko kontratuen Legearen eta Diru-laguntzei buruzko Lege Orokorraren xedapenak betetzeari dagokionez. Muga horiek hasieran pentsa zitekeena baino txikiagoak dira, baina hala ere, badira are gehiago murrizteko formulak ere: berdintasuna xedean txertatzea, prestakuntza eta/edo aholkularitza ezartzea edo araudi argiagoa eta zehatzagoa idaztea. Ondorio gisa, arau argiagoak behar izatearekin lotutako eskariak dira nagusi, betiere jarraibide orokorrekin batera, bai eta derrigortasuna indartzearekin lotutakoak ere.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Muga politikoak              | Borondate teknikorik ez izatearekin batera, <b>borondate politikorik ez izatea</b> ere aipatu dute oztopo nagusitzat inkestari erantzun dioten % 25ek. Borondate politikorik ez izate horrek mugatu egiten du, legeak agintzen duen baino haratago ez joatea eragiten baitu. Horregatik gertatzen da txertatutako klausula motan ez aipatzea berariaz, alde batetik, egiturazko aldaketak egiteko aukera, kontratu eta diru-laguntzekin aldatu nahi diren genero-arrailak benetan eta egiaztatzeko moduan murriztearekin lotuta eta bestetik eta, batik bat, <b>jarraipenik eza</b> . Halaber, inkestetan ez ezik elkarrizketetan ere argi geratu denez, egun bizi dugun krisi-egoeran eragozpen asko jartzen dira kontrol ekonomikotik, eta eskaintza ekonomikoa berdintasunari gailentzen zaio. Horren guztiaren ondorioz, zenbait kasutan, <b>inkoherentzia</b> egoten da administrazioak <b>eskatzen eta sustatzen duenaren eta egiten duenaren artean</b> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Muga teknikoak               | Inkestako datuak aztertuz gero, argi geratzen da <b>borondate teknikorik eza</b> sumatzen dela, borondate politikorik eza baino 4 puntu gehiago (% 29 eta % 25, hurrenez hurren). Horixe bera adierazten zuten elkarrizketetan eta inkestako argudioetan eta, zehazki, <b>zurruntasun teknikoak</b> aipatu zuten; kasu askotan, indarreko legeria ongi ez ezagutzearen eta ez betetzearen beldurragatik gertatzen dira zurruntasun horiek, edo aldaketen beldur izateagatik edo jurisprudentziaren aurkako interpretazioak egiteko beldur izateagatik. Muga hori ere, besteak bezala, informazioko eta sentsibilizazioko mugekin lotuta dago. Inkesta eta elkarrizketetan, <b>giza baliabiderik ez izatea</b> faktore mugatzaileztat aipatu dute, batik bat, berdintasuneko langileei dagokienez, prozesu teknikoan laguntzeko eta saileko gainerakoei babesa emateaz gain, koordinatu ere egingo duena.<br><br><b>Emakumeen eta gizonen berdintasunak xede garrantzitsua</b> izan beharko luke esku-hartze eremu guztietan, zeren, elkarrizketa eta inkestetan behin eta berriz agertu denez, ez baitago eremu bakar bat ere berdintasun-klausulak aplikatzetik at geratzen dena; baina errealitatean zera ikus daiteke, zenbait pertsonak oraindik ere uste duela berdintasuna ez dagokiola euren jardun-eremuari. Administrazioetako zenbait sektore edo esku-hartze sektorialeko eremutan badirudi zailagoa dela horrelako klausulak aplikatzea, hala nola, obretan eta hirigintzan; horrelakoe-tan, teknikari eta politikoek eginkizun oso garrantzitsua betetzen dute hori horrela izan ez dadin. |
| Informazioa eta prestakuntza | Inkestari erantzun ziotenen gehiengoak muga hau hautatu zuen aukera guztien artetik (% 49). Elkarrizketetan aipatutako mugetako bat <b>giza baliabide gaiturik ez izatea</b> izan zen. Alde batetik, teknikariek eta politikariek <b>berdintasuneko prestakuntza handiagoa izatea</b> eskatzen da. Eta, bestetik, <b>klausula eta agiri tekniko</b> en ereduak prestatu behar direla, eta <b>jardunbide egokiak</b> zabaldu. Halaber, zenbait kasutan prestakuntzako eta aholkularitzako tresnak izan arren, ez dute haien berri edo ez dituzte erabiltzen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

../..

| KATEGORIA                                      | MUGAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Sentsibilizazioa                               | Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren egokitasunari eta administrazio publikoek berdintasuna sustatzen izan dezaketen eginkizunari buruzko sentsibilizazioa funtsezkoa da, <b>kontzientziazio-maila handiagoa</b> izanez gero – elkarriketetan ziotenez–, mesfidantza pertsonalak desagertu egingo liratekeelako; hartara, borondate teknikorik eta politikorik eza leundu egingo litzateke, eta aldaketarekiko erresistentziari aurre egingo litzaioke. <b>Sentsibilizatuta</b> egongo balira, hautatu beharrean dauden bakoitzean berdintasunaren alde egingo lukete. Horretarako, informazioa eta prestakuntza behar-beharrezkoak dira, muga hori murriztearekin estu-estu lotuta baitaude.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Klausulen tipologia                            | Azterketan ikusi dugunez, ahalegin handia egin da berdintasun-klausulak txertatzearen alde. Hala ere, txertatu diren klausulak <b>klausula orokorrak</b> dira eta beti ez dira izan genero-arrailek identifikatzeko alde aurreko azterketa baten ondorio; izan ere, genero-arrailek zeintzuk diren identifikatuz gero, klausulen bitartez haietan eragin baitaiteke. Kasu gehienetan, ez dago <b>diagnostiko zehatzik</b> emakumeen eta gizonen errealitateari buruz, eta, beraz, ezin da errealitate horretan eragin; horren ondorioz, genero-arrailek murrizteko <b>klausulak eta lortu nahi diren emaitzak ez dira bat etortzen</b> . Klausula horiek, kontratu gehienetan, betearaztearekin lotutako baldintza bereziak izaten dira; oso gutxitan izan ohi dira esku-hartze teknikoari buruzkoak. Diru-laguntzen kasuan, esleipenean haztatze baliogabeko irizpidetzat txertatzen dira gehienbat; alabaina, berdintasun-klausulak betetzeari buruzko baremoan duten garrantzia txikia da eta, zenbait kasutan, beste irizpide batzuekin nahastu ere egiten da, hala nola, euskararekin, baina bakoitzari dagokion balioa zehaztu gabe. |
| Jarraipena eta ebaluazioa                      | Inkestetan jasotako muga nagusietako bat da, inkestari erantzun diotenen % 15ek baino gutxiagok (% 11 emakumeen kasuan eta % 14 gizonen kasuan) uste baitute klausulen jarraipena ez dela nahikoa euren administrazioan; aldiz, % 41en ustez ez da inolako jarraipenik egiten, eta gainerakoek ez dute erantzunik eman. Hori garrantzitsua da, zeren, elkarriketetan, inkestetan eta dokumentuen azterketan aipatzen zenez, kontratuetan betearazpen-klausulak dira gehien aplikatzen direnak, baina horien betetze-mailaren jarraipenean dago ahulezia. Elkarriketetan, gai horrekiko kezka zen nagusi, eta hainbat administrazio hasia da, dagoeneko, lehen urratsak egiten bide horretan.<br><b>Jarraipena egiteko mekanismorik ez izatea egoera ia orokorra izaki</b> , klausulen –eta batik bat, betearazteko klausulen– eraginkortasuna letra hila bihur liteke. Baina, gainera, <b>penalizaziorik ere ia ez dago</b> , eta horri guztiari balizko auzi baten kostuak gehitu behar zaizkio; hau da, <i>a priori</i> agirietan zehaztu izan balitz, penalizazioa gauzatzeak eragingo lukeen auziaren kostuak.                         |
| Klausulen hedadura, eraginkortasuna eta onurak | Inkestetan aipatu den beste muga bat zera da, antza, klausulak aplikatzea xedeztat hartzen dela berdintasun-maila handiagoa lortzeko eta genero-arrailek murrizteko tresnatzat baino gehiago; hortaz, klausulekin lortutako balizko lorpenen jarraipena egitearekin lotu beharko lirateke.<br>Ildo beretik, muga hori murriztu eta klausulen hedadura eta eraginkortasuna areagotzearen, elkarriketetan zera gomendatzen zen, <b>errekerimenduak are gehiago zehaztu behar zirela</b> eta lotutako <b>adierazleen sistema</b> batekin batera aurkeztu behar zirela <b>jarraipena eta ebaluazioa</b> egin ahal izateko; era berean, egiaztatze mekanismo egingarriak eta aplikagarriak izatea ere komeni da.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

Mugak muga, EAEko administrazio publiko guztietan klausulak aplikatzeko lehen urratsak egiten hasi zirenetik metatutako esperientziari erreparatuta, indargune sorta zabalagoa ikus dezakegu, lorpen moduan, eta lorpen horiek funtsezko faktore dira administrazio publikoetatik berdintasun-klausulak aplika daitezen sustatzeko.

Azterlanean identifikatutako indarguneen artean, 29. taulan eragin handienekoak bildu ditugu, honako kategoria hauen arabera sailkatuta:

- Arau-indarguneak.
- Indargune politikoak.
- Indargune teknikoak.
- Informazioarekin eta gaikuntza/prestakuntzarekin lotutako indarguneak.
- Sentsibilizazioarekin lotutako indarguneak.
- Klausulen tipologiarekin lotutako indarguneak.
- Jarraipena eta ebaluazioa egitearekin lotutako indarguneak
- Klausulen hedadurarekin, eraginkortasunarekin eta onurekin lotutako indarguneak.

## 29. TAULA. Berdintasun-klausulak kontratu eta diru-laguntzetan aplikatzearen indarguneak

| KATEGORIA        | INDARGUNEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Arau-indarguneak | <p>4/2005 Legea eta, aurrerago, Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarri-rako 3/2007 Lege Organikoa izan dira berdintasun-klausulen aplikazioari eusten dioten arau-zutabeak.</p> <p>Lege-oinarri horiek esparrutzat hartuta, bai administrazio autonomikoak, bai foru-aldundiek, bai hiriburu-udalek lege-tresnak eta barneko administrazio-egintzak prestatu dituzte euren burua klausulak sozialak aplikatzera behartzeko.</p> <p>Gaur egun, azterlanean aipatzen diren administrazio guztiek (Eusko Jaurlaritzak, hiru foru-aldundiek eta hiriburu-udalek) <b>klausula sozialak aplikatzeko erregulazioa</b> sortu dute, eta klausula horietan emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko erreferentzia espezifikoak aurki daitezke. Administrazio bakoitzak garrantzi bereziko arau-tresnak sortu ditu, hala nola:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dagozkien lurralde-eremuetan klausula sozialen erabilera arautzen duen legeria edo araudia, bai Eusko Jaurlaritzan (legeak), bai foru-eremuan (foru-arauak).</li> <li>• Administrazio-egintzak, egintza horiek onartzen dituzten administrazio-erakundearen barneko kontratazioa arautzeko, akordioen eta instrukzioen bitartez, bai Eusko Jaurlaritzan, bai zenbait foru-aldundi eta hiriburu-udalengan.</li> </ul> <p>Hiriburu ez diren udalen kasuan, konturatu gara gero eta udal gehiago ari direla barne-arauak sortzen.</p> |

../..

| KATEGORIA                    | INDARGUNEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Indargune politikoak         | <p>Inkestako datuei erreparatuta, <b>erakundeek</b> erakundean genero-ikuspegia txertatzeko hartutako <b>konpromisoa</b> nabarmendu behar dugu berdintasun-klausulak aplikatzea ahalbideratzen duten faktore nagusien artean, arau-arloko babesaren atzetik (erantzunen % 31, eta lehenengoak erantzunen % 51).</p> <p>Borondate politiko gehiago eskatzen dutenak badiren arren, politikarien jarrerari buruzko pertzepzioa da lorpenak izan direla; izan ere, bai emakumeen, bai gizonen gehiengoak uste baitu zuzendaritzako arduradunaren jarrera aldekoa dela (% 68 eta % 72, hurrenez hurren).</p> <p>Hori horrela dela, <b>lehiaketa eta diru-laguntzetan irizpide sozialak txertatzea</b> politika orokor baten barruan sartzen dela esan dezakegu, azterlanean parte hartu duten administrazio publiko guztiek kontratazioari ikuspegi sozialetik begiratzeko konpromisoa hartuta. Lantalde teknikoen lanari babesa emateko presentzia politikoa ohiko bihurtu da jada erakundearteko eta sailarteko batzordeetan, eta horrek <b>sinergia</b> oso positiboak eragin ditu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Indargune teknikoak          | <p>Inkestari erantzun diotenek <b>technikarien jarrera aldekoa edo oso aldekoa dela</b> nabarmendu dute, berdintasunari dagokionez (emakumeen % 84k eta gizonen % 64k).</p> <p>Arauen multzoari eta jurisprudentziari esker, bateragarritasunak eta bateraezintasunak argitu dira arian-arian. Mesedegarria izan da, halaber, kontratazioari langileen egitekoa zehaztea ere, klausulak araudiaren arabera aplikatzea bideragarria ote den argudiatzeko garaian.</p> <p>Bilboko Udalean, kontratazio-zuzendaritza zeharkako organoa da eta, besteak beste, emakumeen eta gizonen berdintasuna zeharkako eta ohitura moduan aplikatu beharreko zerbait dela barneratuta du; gainera, udaleko beste arlo batzuekin ere partekatzen du ikuspegi hori.</p> <p>Funtzionarioei dagokienez, generoarekin lotutako gaietan sentsibilizazioa badagoela hauteman dugu, errezelo gehien izaten dituzten arloetan ere. Berdintasun-klausulak aplikatzeko gehien balioesten den faktoreetako bat zera da, erakundean genero-ikuspegia txertatzen berariaz lan egiten duten teknikarien parte-hartzea (erantzunen % 31, gainetik babes juridikoa eta erakundearen konpromisoa soilik dituela). Baina, era berean, aurrera egiteko funtsezkoa izan da sail osoak parte hartzeko ekintza eta berdintasun-langileek sailaren gainerakoarekin modu koordinatuan egindako ekintza, bereziki, kontratazioari langileekin.</p> |
| Informazioa eta prestakuntza | <p>Emakunde eta berdintasun-teknikariek parte hartzen duten administrazioetako berdintasun-unitate/arloak, oro har, arduratu dira inplikaturako langileak sentsibilizatzeko gain, berdintasun-klausulak gastu publikoko tresnetan (diru-laguntza eta kontratuaren) aplikatzearen ondoriozko prozeduretan informazioa eta laguntza tekniko emateaz ere.</p> <p>Idea horri eutsita, elkarriketaren batean adierazitakoa aipatzea egokitzat jotzen dugu; hain zuzen ere, Emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak kontratu, diru-laguntza eta hitzarmen publikoetan txertatzeko Gida –Sailarteko Talde Teknikoaren eta Berdintasunerako Erakundearteko Batzordearen esparruan egindakoa– oso baliagarria dela berdintasun-unitateetan erabiltzeko tresnatzat eta klausula horiei buruzko oinarritzko informazioa sailetan transmititzeko.</p> <p>Era berean, genero-berdintasunari buruzko oinarritzko <b>prestakuntza</b> eta klausulei buruzko prestakuntza espezifiko egiten ari da, antza, administrazioaren maila guztietan, klausulak aplikatu ahal izateko <i>on line</i> gune eta ikastaroen bitartez. <b>Kontsultoretza adituaren aholkuak</b> ere jasotzen ari dira. Berdintasuneko prestakuntzari dagokionez, inkestari erantzun dioten emakumeen % 85ek eta gizonen % 54k diote berdintasun-arloko 50 ordutik gorako prestakuntza jaso dutela.</p>                                       |

../..

| KATEGORIA                                      | INDARGUNEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Sentsibilizazioa                               | <p>Gero eta <b>kontzientziazio-maila handiagoa</b> dago klausula horiek txertatzeak dakartzan ondorioen gainean eta horrek emakumeen eta gizonen berdintasunean eragiten duen eraginaren gainean. Klausulak aplikatzeko funtsezkotzat jo dute pertsona talde baten <b>motibazioa edo sentsibilizazioa</b> eta berdintasun-teknikarien jarrera, sail osoaren sentsibilizazioan eragiten baitute.</p> <p>Bestalde, orain arte emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aintzat hartzen ez zuten zerbitzuetan sentsibilizazio-maila handitzen ari dela ikusi dugu.</p> <p>Horrela, bada, badirudi berdintasun-klausulak lagungarri direla emakumeen eta gizonen berdintasunaren gaineko sentsibilizazioa are gehiago handitzeko bai sailetan, bai elkarteetan, bai administrazioarekin lan egiten duten zenbait enpresatan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Klausulen tipologia                            | <p>Elkarrizketetan, klausula sozialak positibotzat balioetsi dira, tresna erabilerraza den aldetik, eta horri esker, betiere behar bezala aplikatuz gero eta jarraipena eta ebaluazioa eginez gero, <b>emaitza garrantzitsuak</b> lortzen dira.</p> <p><b>Klausula tipoen ereduak</b> prestatzea aurrerapauso garrantzitsua izan da eta, aldi berean, klausulak orokorrean aplikatzea eragin du, minimoen eredu horiei jarraikiz. Halaber, azterketak eta inkestak egiteko kontratuetan klausula teknikoak erabiltzen dira; hain zuzen ere, datuak sexuaren arabera banakatzea eskatzen da eta, modu orokorragoan, hizkuntza ez-sexista erabiltzea. Bestalde, xedean berdintasuna txertatuta duten kontratu eta diru-laguntzak nabarmentzen dira, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-irizpideak txertatzen baitituzte esleipenean/emakidan haztatzeko.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Jarraipena eta ebaluazioa                      | <p>Lorpen gutxien izan dituen eremua den arren, aurrerapausoak egin dira eta, inkestako datuen arabera, honako hauek dira: <b>egiaztatzeko dokumentazioa</b> (erantzunen % 37) eta/edo <b>erantzukizunpeko adierazpena</b> (% 24) eskatzea.</p> <p>Gaur egun, berdintasun-teknikariak arduratzen dira jarraipena egiteaz zenbait administrazioetan. Dena den, eremu horretan hobetu behar dela detektatuz gero, hainbat prozedura abiarazi dira; hala nola:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Enpresei dokumentazioa eskatzeko idazki ofiziala.</li> <li>• Batera diseinatutako jarraipen-prozedura bat, aplikatzeko bidean dagoena.</li> </ul> <p>Gero eta enpresa gehiagok ebidentziak aurkezteko interesa adierazi dute, jarraipen egokia egin ahal izateko. Jarraipen hori eta <i>a posteriori</i> ebaluazioa egiten ez diren arren, nabarmentzekoak dira, esaterako, zenbait diru-laguntzarekin batera aurkezten diren genero-eragina ebaluatze aldez aurreko txostenak.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Klausulen hedadura, eraginkortasuna eta onurak | <p>Hedadura <b>administrazioaren maila guztietara zabaltzen da</b>, lagineko 105 kontratu eta diru-laguntzetan egiaztatu ahal izan dugunez (% 37,14 EAE, % 34,29 foru-administrazioa eta % 28,57 toki-administrazioa), bai eta lurralde guztietara ere.</p> <p>Esku-hartze eremuen arabera, klausula gehien esku-hartze soziala/gizarte-zerbitzuen eremuan txertatu dira (berdintasuna aipatzen duten kontratu eta diru-laguntzen % 23,81).</p> <p>Kontratu mota aintzat hartuta, kuantitatiboki zerbitzuetako kontratuetako agiri-tan nabarmentzen da klausulen aplikazioa (kontratuen % 44). Bestalde, klausulen onurei dagokienez, inkestan <b>zerbitzuak, politika eta ekintza publikoa interes orokorrera egokitzea</b> gailendu da, betiere emakumeen eta gizonen berdintasunaren alde (% 61). Horretaz gain, <b>berdintasuna zeharkako moduan</b> aplikatzea eta zerbitzuen <b>kalitatea</b> hobetzea emakumeen eta gizonen interesei erreparatuta garrantzitsuak dira klausula horiek aplikatzeko (% 48 bi kasuetan). Elkarrizketetan nabarmentzen zen hori; izan ere, administrazioak interes orokorrari erantzuteko premia azpimarratzen da, eta klausulak xede bat –hau da, gizonen eta emakumeen berdintasuna– betetzeko baliabidetzat hartzen dira.</p> |



**BERDINTASUN-  
KLAUSULAK  
BETETZEN OTE  
DIREN JAKITEKO  
JARRAIPEN-  
EKINTZAK**

## 2.5

**SARRERA**

### 2.5.1

Administrazio publikoen ekintzan zuzenean eragiten duten mekanismo garrantzi-tsuenetako bat gastu publikoei buruzko kontuak ematea da; horretarako, gastuen aplikazioaren emaitzak fidagarriak eta egiaztagarriak izango direla jakin behar da.

Hori lortzeko, jarraipena da administrazio publikoek duten tresna, bai kontratu etako pertsona edo enpresa lizitatzailleek, bai diru-laguntza eta kontratuen onuradunek bete-arazpen-fasean hartutako betebeharrak betetzen dituztela egiaztatzeko, dela kontratuaz arduratzen den organotik, dela diru-laguntzaren instrukzio-organotik, hurrenez hurren.

Hala ere, azterlan honetan egiaztatu denez, ohikoa izaten da berdintasun-klausulekin lan egiteko gogoia adierazi eta gauzatu duten administrazioek klausulak txertatzeko lehen urratsak zorrotz betetzea. Dena dela, egiatan, praktikan ez da askorik aurreratzen klausulen eraginkortasunari dagokionez, lortu nahi diren benetako aldaketak eragiteko.

Alegia, alde batetik eta gero eta maizago, berdintasun-klausulak gero eta gehiago aplikatzen ari dira administrazioaren maila guztietako diru-laguntzen deialdien aginduetan eta agiri mota askotan, bai eta esku-hartze eremu askotan ere.

Beste alde batetik, benetan zera ikus daiteke, oraindik kasu gutxi badira ere, zenbait administrazio eta/edo sail zehatz hasi direla klausula horien betearazpenaren eta efektuen jarraipena egiteko sistemak prestatzen.

**HAINBAT ERAKUNDEK  
GAUZATUTAKO  
JARRAIPEN-EKINTZAK**

### 2.5.2

Zenbait erakundetan, kontratu eta/edo diru-laguntzetako klausulak betetzen ote diren balioespena, ebaluazioa eta kontrola egiteaz arduratzen diren pertsonak izendatu dituzte, edo lantaldeak eratu dituzte lan hori egitea ahalbidetzeko estrategiak eta tresnak sortzeko. Hona hemen jarraipenean lortutako aurrerapenen zenbait adibide:

- Lanbidek berdintasun-klausulak egiaztatzeko sistemak garatu ditu, enpresek eta/edo erakunde laguntzaileek klausulak benetan betetzen ote dituzten egiaztatzeko diseinatutako sistemak izanik, kontratuen edo diru-laguntzen bitartez.
- Eusko Jaurlaritzaren Ogasun eta Finantza Saila –klausulak betetzen direla bermatzeko kontrol-mekanismo den aldetik– idazki ofizial bat prestatzen ari da; idazki horren bitartez, kontratu bakoitzaren betearazpenean berdintasun-klausulak betetzen ote diren egiaztatzeko beharrezkoa den informazioa jaso ahal izango du enpresa esleipendunetatik.

- Gipuzkoako Foru Aldundiak lan handia egin du berdintasun-klausulak txertatzeko prozesuaren sistematizazioan eta jarraipenean. Gaur egun, kontratu eta diru-laguntzen betearazpenaren jarraipenean sakontzen ari da, eta betearazteko baldintzatzat eskatzen diren klausulen efektu, eragin edo betearazpena balioestea txertatzen ari da.
- Gasteizko Udalak lantalde edo Batzorde Tekniko bat sortzeko asmoa du, Instrukzioa betetzen dela aldizka ebaluatzeko; horretarako, erabilera-eskuliburu batean adierazleak zehaztea proposatu dute. Hurrengo urratsa zera izango da, klausulak betetzen ote diren jarraipen praktikoan lan egitea.
- Donostiako Udalean Batzorde Tekniko bat sortu dute kontratazioan klausula sozialak aplikatzen diren jarraipena eta ebaluazioa egiteko; batzorde horrek prozesuan egin beharreko ildoak finkatu eta urratsak ebaluatuko ditu, barne-xedapenak behar bezala betetzen direla ziurtatzeko.

Baina klausulak betetzen ote diren egiaztatzeko gaitutako giza baliabideak eta/edo informazioa bildu eta egiaztatzeko tresnak ez dira nahikoak edo ez dituzte prestatu ere egin, eta are gutxiago klausulen efektuak balioesteko baliabideak.

# 3

## **BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATZEKO EGINDAKO JARDUKETAK**



## SARRERA

# 3.1

Landa-lanean, informatzaile garrantzitsuenei zera eskatu zitzairen, jarduketak emaitza edo efektuekin identifikatzeko berdintasun-klausulak aplikatzeko prozesuari dagokion alderdiren batean. Laburpen honetakoak ez dira bakarrak edo onenak, baizik eta azterlanean horiexek bildu ditugu.

Jarraian, EAEko administrazioaren maila guztietako administrazio publikoetako ordezkariak adierazitako neurrien zerrenda –ez da zehatza– aurkeztuko dugu.

## AUTONOMIA ERKIDEGOA - EAE

# 3.2

### Eusko Jaurlaritza

2008ko apirilean, EAEko Gobernu Kontseiluak Autonomia Erkidegoko Administrazioaren eta bere sektore publikoaren kontratazioan gizarte irizpideak, ingurumenekoak eta beste politika publikoak barne hartzeko Erabakia onartu zuen, eta Eusko Jaurlaritzaren, Jaurlaritzako Sailen, enpresa publikoen eta erakunde autonomoen kontratuetan nahi-taez betetzekoak dira. Horren aurretik, 2007ko ekainean, klausula sozialak txertatzeari buruzko ez-legezko proposamen bat onartu zen, Eusko Jaurlaritzari erabaki hori landu eta bultzatzeko agintzen ziona.

Gaur egun, 2016ko ekainetik aurrera, Zenbait Klausula Sozial Kontratazio Publikoan Sartzeko Legea (apirilaren 7ko 3/2016) dago indarrean.

### Emakunde

Hitzarmen, diru-laguntza eta kontratueta berdintasun-klausulei buruzko Lantalde Teknikoaren koordinatzaile den aldetik, eta EAEko sektore publikoko diru-laguntza eta kontratueta berdintasun-neurriak arian-arian txertatzea ahalbidetzeko Emakundek honako tresna hauek garatu ditu azken aldian:

- Kontratu eta diru laguntzetako berdintasunari buruzko webgunea (<http://www.emakunde.euskadi.eus/politika-publikoak/-/informazioa/berdintasunaren-aldeko-klausulak/>). 2013an abiarazi zuen webgune espezializatu hori Emakundek, klausulak aplikatzea ahalbidetzeko eta emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko.
- Administrazio publikoentzako on line aholkularitza-zerbitzua (2013).
- Erakunde Laguntzaile izan nahi duten edo jada badiren enpresa eta erakunde pribatuei zuzendutako aholkularitza-zerbitzua, kontratueta berdintasun-klausulak txerta ditzaten (2015-2016).
- Enpresentzako gida: berdintasuna kontratazioan (2015).
- Kontratu, diru-laguntza eta hitzarmen publikoetan berdintasunaren aldeko klausulak sartzeari buruzko gida (2013). Gida hori Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Erakundearteko Batzordearen eta Berdintasunerako klausulei buruzko Lantalde Teknikoaren lanaren emaitza da.
- EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako planen ebaluazioak; gaur egun, EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VI. Plana (2014-2017) da.

../.

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Emakunde                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 4/2015 Legearen ezarpena ebaluatzeko askotariko azterlanak; besteak beste, <b>berdintasun-klausulak aztertzen dituzte</b>. 2015-2016 aldian, EAEko administrazio publikoen kontratu eta diru-laguntzetan berdintasun-klausulak aplikatzeari buruzko jarraipena eta ebaluazioa egiteko azterlan hau.</li> </ul> <p>2011. urtean, diru-laguntza, hitzarmen eta kontratu publikoetan berdintasunerako klausulei buruzko Lantalde Teknikoa eratu zen Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Erakundearteko Batzordearen esparruan; Emakundek koordinatzen du. Lantalde horretan, berdintasun-arloko teknikariak biltzen dira: Emakundekoak, Eusko Jaurlaritzaren berdintasun-unitateetakoak, hiru foru-aldundietakoak, Eudelekoak eta EAEko hiru udal-erakundeak.</p> |
| Lanbide                   | <p>Eusko Jaurlaritzaren Euskal Enplegu Zerbitzu den aldetik, Lanbidek berdintasun-unitate bat du Kabinete Teknikoaren egituraren barruan. Erakunde horrek egiten dituen deialdi eta kontratuetan berdintasun-klausulak arian-arian txertatzeko konpromisoa hartu du. 2015. urteaz geroztik berdintasun-klausulak egiaztatze sistemak eta adierazleak zehazteko lan-prozesua garatzen ari da (deialdi edo lizitazioen eremuan dauden genero-arrailek murrizteko potentzial handiena duten alderdiei erreparatuta); sistema eta adierazle horiek tresna izango dira, kontratu eta diru-laguntzen bitartez lankide dituen erakunde eta enpresek klausulak benetan betetzen ote dituzten egiaztatze sistemak.</p>                                                                                              |
| Ogasun eta Finantza Saila | <p>Berdintasun-klausulak betetzen direla bermatzeko kontrol-mekanismo den aldetik eta berdintasun-klausulak betetzen ote diren jarraipena egiteko, idazki ofizial bat prestatzen ari da; idazki horren bitartez, kontratua betearazten denean berdintasun-klausulak betetzen ote diren egiaztatze beharrezkoa den informazioa jaso ahal izango du enpresa esleipendunetatik.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Foru-aldundiak, oro har | Foru-aldundi guztietan foru-arau/instrukzioak prestatu dituzte kontratazio-politikan klausula sozialak eta, zehazki, berdintasun-klausulak txertatzea arautzeko. Arau horiekin batera, klausulak aplikatzea ahalbidetzeko tresnak ere egin dituzte, hala nola, gidak edo protokoloak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Arabako Foru Aldundia   | <p>2010. urtean hasi zen prozesua, Sailarteko Batzordea eta arloko batzordeak sortu zirenean. Faseka programatutako prozesua da:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li><b>1. fasea.</b> Sentsibilizazioa generoarekin eta berdintasun-klausulekin lotutako prestakuntza jasota, kontratu eta diru-laguntzen benetako kasuei buruzko gaikuntza praktikoa; zalantzak argitzeko eta ideiak trukatzeko tresnak eta <i>on line</i> gunea prestatzea.</li> <li><b>2. fasea.</b> Klausulak txertatzeko prozesua ezartzen laguntzeko antolaketa eta motibazioa, prestakuntza eta laguntza teknikoak jasota.</li> <li><b>3. fasea.</b> Klausulak txertatzeko prozesuaren jarraipena egiteko lagungarri den lan-tresna bat sortzea (Excel-en, kontratu edo diru-laguntza bakoitzean erabilitako klausulei buruzko informazioa biltzeko).</li> <li><b>4. fasea.</b> Egindako lana orokortzea, ikasitakoa Aldundiko sail guztietara eta GOFE erakunde autonomora transferituta.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Bizkaiko Foru Aldundia  | <p>Genero-ikuspegia Aldundiaren esku-hartze eremuetan eta, zehazki, kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenen klausuletan aplikatzeko prozesua honako hauetan oinarritzen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Sail arteko Batzordean.</li> <li>• Berdintasunerako planetan; zehazki, Bizkaiko emakumeen eta gizonen berdintasunerako IV. Foru Planean (2012-2015) eta, 2016. urtetik aurrera, V. Plana, betiere garatu beharreko neurrien artean berdintasun-klausulak dituztela.</li> <li>• Sailarteko talde teknikoak, sail osoko ikuspegi teknikoak duten pertsonez osatutakoa.</li> </ul> <p>Kontratazio-zerbitzuak mobilizatu zuen prozesua, Berdintasun Unitatearekin laguntzarekin. Berdintasunari buruzko klausula komunak diseinatu ziren agiri administrati-boan eta agiri teknikoan txertatzeko (batik bat, hizkuntza ez-sexista bermatzearekin eta, hala dagokionean, datuak sexuaren arabera bereiztearekin loturik).</p> <p>Diru-laguntzen kasuan, Aldundiak aldi berean onartzen ditu diru-laguntzaren deialdia eta oinarri arautzaileak. 2014. urteaz geroztik, diru-laguntzen oinarri diren foru-dekretuekin batera, generoaren arabera eraginaren alde aurreko ebaluazioari buruzko txostena egiten da; diru-laguntzetan klausulak txertatzeko tresna independentea da. Sail guztiak daude behartuta generoaren arabera eraginaren alde aurreko ebaluazio-txostenak egitera.</p> <p>Gizarte-ekintzako sailak barne-instrukzio bat prestatu du klausula horiek txertatzeko, eta bi alderdi aipatzen ditu: datuak bereizita eman behar direla eta hizkuntza ez-sexista aplikatu behar dela. 2014. urteaz geroztik, sentsibilizazioaren eta informazioaren bitartez, zerbitzuburu eta atalburu guztiengana iristeko ahalegina egiten ari da, mota horretako klausulei erreparatzen has daitezen. Legegintzaldi berri honetarako aurreikusitako azken gertaera garrantzitsua zera da, Berdintasuneko Foru Arauaren proiektua onartzea; arau horretan, emakumeen eta gizonen berdintasunari lehentasunezko tokia ematen zaio Foru Aldundiaren araudian eta agenda politikoan.</p> |

../..

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Gipuzkoako Foru Aldundia</b></p> | <p>Gipuzkoako Foru Aldundia 2010. urtean hasi zen berdintasun-klausulak kontratu eta diru-laguntzetan txertatzeko prozesuari buruz modu sistematikoan lan egiten. Hasieran, foru-sailetako idazkari teknikoei zuzendutako prestakuntza-prozesu espezifiko bat antolatu zen; horretarako, gaian espezializatutako pertsona baten laguntza teknikoa izan zuten. Prozesu horren esparruan, barne-orientabideak prestatzeko elkarlanean jardun zen, eta Foru Aldundiko zerbitzu juridikoekin eta esku-hartze organoekin ere kontrastatu zituzten orientabide horiek.</p> <p>Azkenean, Diputatuen Kontseiluak 2011ko ekainean onartu zituen orientabideak, 2011ko ekainaren 21ean hartutako Erabakiarekin; Erabaki horren bitartez, Gipuzkoako Foru Aldundiaren jarduera-esparruko kontratu eta diru-laguntzetan emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko klausulak sartzeko jarraibidea onartu da.</p> <p>Hartara, berdintasun-klausulei buruzko lana erakunde osora zabaldu zen eta orain arte bere horretan jarraitu du, Emakumeen eta gizonen berdintasunerako Organoaren babespean. Urte hauetan guztietan, hiru foru-arau onartu dira klausula sozialak eta berdintasun-klausulak Foru Aldundiaren kontratu eta diru-laguntzetan txertatzeko:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 4/2013 Foru Araua, uztailaren 17koa, Foru Sektore Publikoko obra kontratuetan klausula sozialak txertatzekoa.</li> <li>• 11/2014 Foru Araua, urriaren 29koa, erosketa publiko sozialki arduratsuari buruzko kontratu-klausulak foru-sektore publikoko kontratazioan txertatzekoa.</li> <li>• 2/2015 Foru Araua, martxoaren 9koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako. Arau horren 25. eta 26. artikuluetan, genero-ikuspegia Foru Aldundiaren kontratu eta diru-laguntzetan bereziki txertatzea garatzen da.</li> </ul> <p>Horrek aurrerapauso garrantzitsua eragin du; izan ere, barne-jarraibide eta akordioez gain, Gipuzkoak arau-esparru oso osatua baitu orain gaiarekin lotuta. Hori horrela, klausula sozialak txertatzeko bi foru-arau daude, berdintasun-klausulak bereziki eta zehazki garatzen dituztenak. Horretaz gain, gai hori Emakumeen eta gizonen berdintasunerako 4/2005 Legean baino zehaztasun handiagoz garatzen duen Emakumeen eta gizonen berdintasunerako Foru Araua duen lehen lurraldea da; argi dago, beraz, lege horrek bultzada handia eman diola gaiari.</p> <p>Gaur egun, klausulen jarraipena egiten ari dira, benetan izan daitezen eraginkor. Horretarako, Berdintasunerako Sailarteko Talde Teknikoaren esparruan, idazkaritza teknikoekin batera ari dira lanean, Berdintasunerako Sailarteko Batzordearen laguntzarekin. Lan horren ondorioz, GFAk 2012-2015 aldian erabilitako klausulen jarraipenari buruzko lehen katalogoa landuta daukate. Gainera, erabilitako klausulen benetako eraginaren arrisku eta aukerei buruzko azterketa kualitatiboa egiten ari dira.</p> |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



EAEEn gero eta udalerri gehiago dira urteak daramatzatenak klausula sozialekin eta berdintasun-klausulekin lanean; haien artetik zenbaitek barne-araudia ere prestatu dute eta kontratuen agirietan edo diru-laguntzetan zuzenean txertatzen dituzte, edo udal-planetan edo osoko bilkuretan zer asmo duten jasotzeko adierazpenak egiten ari dira, kontratuetoako agirietan arian-arian txertatzeko konpromisoa euren gain hartuta.

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Hiriburuetoako udalak, oro har</b> | Hiru hiriburuetoako udalek barnean nahitaez betetzeko eta erregulazioko tresnak dituzte klausulak sozialak aplikatzeko –eta klausula horien artean daude berdintasunekoak–, barne-araudiaren bitartez (akordioak, instrukzioak, ordenantzak, ebazpenak eta/edo zerbitzuetoako xedapen partikularrak). Tresna horiekin batera, informazioa, prestakuntza eta erabilera-eskuliburuak ere landu dituzte.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Bilboko Udala</b>                  | <p>2009. urtean hasi zen klausula sozialak modu egituratuan txertatzen, Bilboko Udalaren osoko bilkuraren Erabaki bidez. Berdintasun-klausulei dagokionez, 2010. urtean hasi zen lanean Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako III. Planari jarraikiz (2009-2011), eta, horren atzetik, Gizon eta Emakumeen Arteko Berdintasunaren Aldeko IV. Udal Plana onartu zuen (2014-2017). Esparru horretan, sailen artean lan egiteko hainbat prozesu garatu dira berdintasun-klausulak diru-laguntzetan txertatzeko; batik bat, balioespen-irizpide gisa. Kontratuetoako agirietan, zehazki, klausula administrati-boetan, berdintasun-klausulak biltzen dituzten agiri tipoak daude eta zeharkako moduan erabiltzen dira. Kontratuetoan klausula sozialak aipatzen direnean, bereizi egiten dira berdintasun-klausula zehatzak eta klausula sozial orokorrak.</p> <p>Kontratazio Zuzendaritzak dinamizatu du klausula sozialei eta, zehazki, berdintasun-klausulei emandako arreta, barneratuta baitu kontratazioan aplikatutako berdintasunaren diskurtsoa, eta udaleko beste sailei helarazten eta laguntzen ari da.</p> <p>Kontratuen kasuan bezalaxe, diru-laguntzen kasuan ere klausula sozialak aplikatzen hasi zen eta, gero, berdintasun-klausulak, baina modu heterogeneoan aplikatzen zituzten sail guztietan. Garapenerako lankidetzaren eta giza eskubideen eremuan, emakumeen eta gizonen berdintasuna lantzen duten xedapen bereziak daude.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Donostiako Udala</b>               | <p>2012an, Udaletik contratazio publiko arduratsua sustatzea onartu zuen Gobernu Batzarrek eta, besteak beste, produktua edo hornitzailea hautatzeko berdintasun-irizpideak aintzat hartzea erabaki zuten. 2013. urtean, irizpide horiek txertatzeko Jarraibideak onartu zituzten, Gida berezi batekin batera. 2014ko uztailaren 24ko Ebazpen bidez, contratazioan klausula sozialak aplikatzen diren jarraipena eta ebaluazioa egiteko Batzorde Tekniko bat sortzea onartu zuten; batzorde horrek prozesuan egin beharreko ildoak finkatu eta urratsak ebaluatuko ditu, barne-xedapenak behar bezala betetzen direla ziurtatzeko. Batzorde Tekniko horren osagarri, Mahai Berdea dago; Mahai Berdeak jarraibide horiek egiten parte hartu zuen.</p> <p>Datuak erregistratzeko, aplikazio informatiko bat dago, kontratuetoako klausulei buruzko euskarri informatikoa duena; horri esker, kontsultei buruzko informazioa, egindako txostenak, araudia eta agiriak eguneratu daitezke, hainbat bertsiotan. Klausulak aplikatzeko prozesuari buruzko informazioa jasotzeko xedez sortu zuten aplikazio hori, ez klausula horien efektuen jarraipena egiteko.</p> <p>Udala genero-ikuspegia aintzat hartzen duten aurrekontuak prestatzeko egiten ari den lanaren barruan, hainbat sailetako langileek prestakuntza jaso zuten 2014an, generoak aurrekontuetan duen eraginari buruz.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Donostiako Udalaren Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako III. Planaren (2014-2018) esparruan, helburutzat finkatuta dago berdintasunerako klausulak kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan txertatzea.</li> <li>• 2015-2019 aldiko Gobernu Programaren esparruan, Ogasun eta Finantza Delegazioaren helburuetoako bat da, contratazio publikoari dagokionez, Udalak egiten dituen administrazio-kontratuetoan gizarte-, ingurumen-, etika-, lan-, hizkuntza- eta berdintasun-baldintzak hobeto betetzen direla bermatzea.</li> </ul> |

../..

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Gasteizko Udala</b></p> | <p>2010ean hasi zen berdintasun-klausulekin lotutako lanari ekiten, Gasteizko Berdintasunerako II. Planaren esparruan. 2013an, Udalaren osoko bilkuran sailen arteko lantalde berri bat sortzea erabaki zen gai bera lantzeko eta gai horretan aurrera egiteko, eta hainbat sailetan klausula sozialekin eta ingurumenekoekin egindako lana aztertu zuten; gero, Udalaren kontratazio-prozesuetan aplikatzeko proposamenak egin zituzten.</p> <p>2015ean, Gasteizko Udalak kontratazio gizartearekiko arduratsua eta iraunkorra egiteko jarraibidea onartu zen, eta aurreko jarraibidean lau eremutarako lehendik xedatutakoa zehaztu zen: Gizarte-eremuan: Gizarte- eta lan-arloko integrazioa eta hizkuntza-irizpideak; genero-berdintasuna: Emakumeek lan-merkatuan sartzeko aukera, enpleguaren kalitatea eta adierazgarritasuna; Bidezko Merkataritza: Erosketa publiko etikorako irizpideak; Ingurumena: Produktu, zerbitzu eta obren bizi-zikloan ingurumenaren gaineko inpaktua murrizteko errekerimenduak.</p> <p>Babes politikoa oso garrantzitsua izan da, bai eta Santiago Lesmes jaunak emandako prestakuntza eta aholkularitza juridikoa ere, prozesua legitimatzeko baliagarri izan baita.</p> <p>Jarraibidean, lantalde edo Batzorde Tekniko bat sortzeko asmoa aurreikusten da, Instrukzio edo Jarraibidea betetzen dela aldizka ebaluatzeko; horretarako, erabilera-eskuliburu batean adierazle sorta bat proposatu dute. Hurrengo urratsa zera izango da, klausulak betetzen ote diren jarraipen praktikoan lan egitea.</p> |
| <p><b>Getxoko Udala</b></p>   | <p>Osoko Bilkurak klausulak sozialak txertatzeko konpromisoa hartu zuen. Berdintasuna sartuta dagoen arren, gehien-gehien arlo hauetan aplikatzen dira klausula horiek: laneratzeko enpresetan, egoera ahulean dauden pertsonen enplegua sustatzen, eta erosketa publiko arduratsuan.</p> <p>Berdintasun Plana nabarmendu behar dugu, berdintasun-klausulak txerta daitezen sustatzeko helburua jasota baitago planean; halaber, Klausula Sozialen Batzordea ere badago –generikoa da, ez soilik berdintasuneko–.</p> <p>Hona hemen egindako zenbait lan: klausula sozialak txertatzeari buruzko prestakuntza (borondatezkoa), klausula sozialak txertatzera animatzen duten mezuak bidaltzea; eta, diru-laguntzen kasuan, lan handiagoa egin da deialdiak egiten direnean gomendioak emateko.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>Abantoko Udala</b></p>  | <p>Diru-laguntzak esleitzeko berdintasun-klausulak arautzen dituen Udal Ordenantzan balioespen-irizpideak aipatzen dira, eta erakunde eskatzaileek irizpide horiek bete beharko lituzkete. Hona hemen zenbait irizpide: <i>Aurkezten diren erakundeak ez dira egongo administrazio publikoekin kontratazeko debekuaren eraginpean hainbat arrazoiengatik, besteak beste, emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako arrazoiengatik; erakundeetako lantaldeen osaera sexuaren arabera bereizita (zuzendaritzako organoak barnean hartuta; datuak sexuaren arabera bereizita dauzkan justifikazio-memoria aurkeztea).</i></p> <p>Gobernu-talde politikoaren laguntzarekin, Emakumeen eta gizonen berdintasunerako Udal Ordenantza prestatu da eta, besteak beste, kontratu nahiz diru-laguntzetan berdintasun-klausulak ezartzei buruzko kapitulu bat sartzeko prebentzioa txertatu dute, Abantoko Emakume eta Gizonen Berdintasunerako III. Planean xedatutakoari jarraikiz. Gainera, arduradun teknikoek eta politikoek zuzendaritzako lantaldea osatu dute. Lantalde horrek, erakundearentzat ez ezik, udalerriko lurralde- eta gizarte-eremurako ere interesekoak diren gaiak lantzen ditu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

# 4

## **ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK**



Azterlanaren ataletan jasotako azterketa xehatua egin dugunez, orain, amaitzeko, laburpen bat egingo dugu: detektatu ditugun elementu komunak, lortu nahi ziren aurrerapen orokorrak eta etorkizunean lorpen gehiago izatea muga dezaketen eragozpen nagusiak aipatuko ditugu. Hona hemen lorpen garrantzitsuenak.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legea onestean (otsailaren 18ko 4/2005), oinarri batzuk ezarri ziren, kontratazio publikoan eta diru-laguntzen arloko jardueran emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak txertatzea babestu duen araudia geroago garatzeko.

Lorpen eta aurreraketako batzuk honako hauek dira:

- Autonomia Erkidegoan zein Foru Aldundian eragina duen legeria egitea.
- Maila diferentetako administrazioetan barneko manuak definitzea. Alde horretatik, Euskadin, Eusko Jaurlaritzaz gain, aldundi eta udal ugari –hiriburuetakoak zein hiriburuetakoak ez direnak– klausula sozialak txertatzean barnean artatu behar diren prozedurak definitzeko tresnez hornitu dira.
- Arauak aplikatzea, eta bide horretatik honako hauek prestatzea: argudio juridikoak, araua interpretatzeko gidak, ereduzko agiri administratiboak eta gauzak errazten dituzten beste tresna baliotsu batzuk, adibidez prestakuntza zehatza, horrekin batera doazela kontratuetan eta diru-laguntzetan berdintasun klausulak modu praktikoa aplikatzeko tresna edo gidak.

Azken urteetan, aurrerakada nabarmena eta zeharo positiboa egon da araudiaren garapenean eta administrazio ugari barnean erregulatzeko egintza administrazioen presaketan. Dena den, egia da, halaber, oraindik ere badirela hobetu beharreko zenbait alderdi; hala nola:

- Kontratazioko edo diru-laguntzetako prozesuetan inplikaturako langileek klausula sozialei buruz eta, zehazki, berdintasun-klausulei buruz indarrean dagoen araudia ez ezagutzea.
- Borondate teknikorik eta politikorik ez izatea (lantalde teknikoak klausula horiek txertatzeko garaian edo lan egiteko modua aldatzeko garaian izaten dituzten erresistentziak nabarmentzen dira hein handienez).
- Zenbait erakunde, sail, zerbitzu edo arlotan, berdintasun-klausulak txertatzea legezko eskakizunak betetzeko formula hutsa baino ez da oraindik ere. Lehen ere nabarmendu dugunez, helburua ez da klausulak aplikatzea bera, baizik eta, klausula horiek aplikatzeari esker, genero-arrailak murriztea edo ezabatzea.

## **4.1.2**

Erakunde bakoitzak berdintasun-klausulak txertatzeko hartutako konpromisoa arian-arian sendotu egin da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legea onartuz geroztik, ulertu baitute klausula horiek izaera sozialekoak eta garrantzitsuak direla desberdintasun-egoerak leheneratzeko eta herritarren eskaerari erantzuteko.

Autonomia Erkidegoko berdintasun-erakunde den aldetik, Emakundek bete duen egin-kizuna positibotzat balioesten da paperean, bai eta erakunde bakoitzeko berdintasun-teknikariak (berdintasun-unitateak, berdintasun-arloak eta abar) egindako lana ere, sentsibilizazioan eta prestakuntzan ez ezik, berdintasun-klausulen prozesuaren bultzadan eta jarraipenean ere. Iraganean egindako lan handiak eragina izan du administrazioen eta administrazioetako langileen sentsibilitatean, eta azterlan honetan aipatu ditugun aurrerapenak lortu dira.

Egindako bidearen ondorioz, erakundearen kontratuzko eta/edo diru-laguntzetako jardueran inplikaturako langileak (politikariak eta teknikariak) kualifikatu egin dira. Eta horrek eragina izan du prozesuari bultzada ematen, betiere eskuratutako esperientziari eta ikasitakoari esker; eta klausula horiei garrantzi txikiena ematen zieten zerbitzuetan ere bai.

Labur esanda, beraz, indartu egin da erakunde publikoek kontratu eta diru-laguntzetan genero-ikuspegia txertatzeko hartutako konpromisoa, nahiz eta ez modu homogeneoan, eta, aldi berean, handitu egin da emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren aldeko kontzientziazioa, diru-laguntzen onuradun potentzial diren enpresa eta erakundeen artean.

Eragozpenik ere izan da bide horretan; berdintasun-klausulen errendimendua eta eraginkortasuna ez dira uste bezain handiak izan. Hona hemen zenbait erronka:

- Administrazio publikoen borondate politiko eta teknikoak; izan ere, jabetu behar dute erakundeak helburuak betetzeko gai direla, kontratuen eta diru-laguntzen bitartez, eta ez soilik zerbitzu edo obra bat egikaritzeko edo hornidurak jasotzeko. Ez badira horretaz jabetzen, emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzera bideratutako xedeak betetzeko aukera alferrik galduko dute.
- Gaian adituak eta gaituak diren giza baliabideez hornitzea, gainerako langileentzat oinarri izan daitezkeelako prozesu teknikoan, edo zuzenean kontratazioko edo diru-laguntzetako prozesuei buruzko erabakiak hartzen parte hartzen dutela.

## **4.1.3**

Aztertu dugun informazioari erreparatuta, langileak berdintasun-klausulak kontratu nahiz diru-laguntzetan txertatzeko prozesuetan jarduteko gaitu izana da lorpen garrantzitsuenetako bat. Egindako prestakuntza-saioen bitartez jakintza-maila handiagoa lortu dute eta, horrekin guztiarekin, kontratazioko eta diru-laguntzetako prozeduretan esku

hartzen dutenen konpromisoan eta borondatean eragin positiboa izatea lortu da, betiere proposatutako helburuak betetzearen.

Tresnei dagokienez izandako aurrerapen garrantzitsuenetako bat zera da, EAEko administrazio publiko guztiek gidak prestatu dituztela klausulak agiri tekniko eta administrati-boetan eta diru-laguntzen deialdietan txertatzeko, eta gida horietako zenbait parte-har-tzearen bitartez landu dituzte. Aldi berean, tresnak sortu dituztenez, elkarriketan parte hartu dutenek hautemandako klausula-ereduen eta agiri teknikoen ereduen premiari erantzun zaio.

Prestakuntza, bideratzeko tresnak eta ereduak abiapuntu dira sailetako teknikariek genero-ikuspegia txerta dezaten beren lanean.

Aurrerapenak aurrerapen, gainditu beharreko erronkatzat jotzen da oraindik ere giza ba-liabideen gaikuntza areagotzea jardueran genero-ikuspegia txerta dezaten eta, zehazki, prestakuntza espezifiko eta espezializatua –esku-hartze eremuetara egokituta–, betiere berdintasun-klausulekin lotutako prestakuntza izanik, bai eta administrazio publikoetatik kudeatzen dituzten askotariko kontratu eta diru-laguntzetan modu praktikoan aplika-tzearekin ere. Horretarako, honako hauek, gutxienez, beharko lirateke:

- Kontratu eta diru-laguntza publikoei buruzko araudiak klausula sozialei eta emaku-meen eta gizonen berdintasunerako klausulei dagokienez zer aukera eskaintzen dituen argi eta garbi azaltzea.
- Klausulen bitartez zer genero-arrailen gain eragin daitekeen detektatzea, ikusaraztea eta ulertzea.
- Erabat legezkoak direla argudiatzea eta egiaztatzea, frogatzeko moduan, adibideekin eta/edo esperientziak elkartrukatuta; horretarako, EAEko eta EAEtik kanpoko administrazio publikoen testuinguruan dauden jardunbide egokiak zabaldu eta ezagutarazi behar dira.
- Klausula sozialek zer onura dakartzaten nabarmentzea, arreta berdintasun-klausulei zuzenduta, genero-arrailek murrizteko edo ezabatzeke.

## SENTSIBILIZAZIOA

### 4.1.4

Emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko eta berdintasun-klausulak aplika-tzearen erabilgarritasunari buruzko sentsibilizazioa areagotzea lortu da informazioaren eta prestakuntzaren bitartez.

Oro har, berdintasun-klausulei dagokienez, sentsibilizazio-lanaren ondorioz administrazio publikoetako langileek ez ezik, enpresa hornitzaile eta diruz lagundutako erakundeek ere balio handiagoa eman diete klausulei eta haien xedeei, eta aintzat hartu dituzte. Azken batean, gero eta kontzientzia-maila handiagoa detektatu dugu horren gainean eta inplikaturako pertsonen motibazioak ere gora egin du. Emakunde eta berdintasun-tek-nikariak (administrazioaren maila guztietako berdintasun-unitate edo -arlotakoak) ardu-ratu dira klausulen inguruko sentsibilizazioaz, prestakuntzaz eta aholkularitza tekniko-a emateaz sail, arlo edo zerbitzuetako langileei.

Dena den, prestakuntzaren kasuan bezalaxe, sentsibilizazioa ez da aski oraindik ere eta, beraz, alderdi hori lantzen jarraitu beharra dago.

Azterlanean parte hartu duten EAEko administrazio publikoetako agenda, politika, estrategia eta plan gehienetan modu eraginkorrean txertatu da kontratu eta diru-laguntzen jardueran berdintasun-klausulak sartzeko gaia.

Bai Eusko Jaurlaritzan, bai foru-aldundietan, bai hiriburuetako udaletan, gaur egun, klausulak sozialak eta, zehazki, berdintasun-klausulak aplikatzen ari direla esan dezakegu, prozeduraren fase guztietan, bai eta betebeharraren edo betearazpenaren fasean ere; hala ere, ez dira modu homogeneoan aplikatzen erakunde guztietan, ez eta orokorrean ere erakunde bakoitzeko sail, arlo eta/edo zerbitzu guztietan.

Esku-hartze arloen artetik, berdintasunarekin, gazteekin, kulturarekin eta gizarte-gaiekin lotutakoak –hau da, herritarrei gehien zuzentzen direnak– izan dira, antza, berdintasun-klausulei erreparatzeko eta klausula horiek benetan aplikatzeko betebeharra hein handienera barneratu dutenak, klausulak ez baitituzte hartzen onartzeko eta balioesteko irizpidetzat soilik; izan ere, xedean eta betebeharretan ere txertatzen dituzte.

Diru-laguntzetan klausula mota gehiago aplikatzen dituzte kontratuetan baino; izan ere, kontratuei buruzko araudia murriztaileagoa da diru-laguntzena baino, diru-laguntzei buruzko araudian klausula sozialak txertatzeko muga txikiagoak baitaude.

Detektatu ditugun gabeziak zera dira, klausula horien ezarpena eskakizun generikoetan (hizkuntza ez-sexista, datuak sexuaren arabera berezitatea egotea eta abar) oinarritzen dela eta, eskakizun horiek zenbait kasutan gehiago egokitzen diren arren, ez diete erantzuten herritarrek berdintasunaren arloan dituzten premia espezifikoak edo ezin izan da eskakizun horien jarraipena finkatu.

Berdintasun-politikak indartzeko jarduerari dagokienez, EAEko administrazio askotan klausulen aplikazioa ezarri, koordinatu eta dinamizatzeko ezarri den lan-prozedura Batzorde politiko eta teknikoak (erakundeartekoak, sailartekoak, arloartekoak) eratzean oinarritzen da.

Balioespen orokorra positiboa da, bai inkestetan, bai elkarrizketetan; izan ere, ezarritako lan-dinamika baliozkoa dela berretsi da, eta politikariak eta teknikariak biltzen dituzten Batzordeei eman zaie garrantzi handiena.

Emaitzen arabera, koordinazioko tresna horiek martxan daude Eusko Jaurlaritzan, foru-aldundietan eta hiriburuetako udaletan, bai eta azterlanean parte hartu duten beste udal batzuetan ere, eta koordinazioko tresna horiek aurrerapausoak lortzeko baliagarritzat jo dituzte, nahiz eta oraindik ere badagoen zer hobetu funtzionamenduari dagokionez. Detektatutako mugak honako hauek dira, besteak beste:



- Esku-hartze eremu guztien ordezkaritza orekatuak parte-hartze murrizta izatea edo ez parte hartzea (batik bat, kontratazioan inplikazio handieneko langileek).
- Bilera gutxi egin izana.
- Agendak eduki eta guzti ezartzea.

## JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA

### 4.1.7

Alderdi honetan espero da hobekuntza gehien. Azterlanean argi geratu da aurrerapauso eta lorpen handiak egin direla klausulak ezartzeari dagokionez, baina gabezia oso garrantzitsua dago ezarpenaren ondoko prozesuetan (ezarpenaren jarraipena egitea eta emaitza eta eraginak ebaluatzea).

Tamalez, jarraipena egiteko jardueren ohiko kudeaketa ia ezdeusa dela esan dezakegu, kontratu, diru-laguntza edo hitzarmenekin lotutako proiektuak abian jarritakoan.

Dena den, gabezia horren balioespen positiboa egin dezakegu; izan ere, egindako landa-lanaren arabera, inkestari erantzun diotenak jabetu dira gabezia horretaz eta, arian-arian, jarraipenaren eta ebaluazioaren alderdiak hobetzeko ekintza eta proposamenak egiten ari direla diote. Orain arte:

- Berdintasunaren arloko eta materialak prestatzeko erreferentziako erakunde izaki autonomia-erkidegoan, Emakundek orientabide metodologiko berezituak garatu ditu.
- Beste zenbait administrazio –hala nola, Lanbide edo Ogasun eta Finantza Saila Eusko Jaurlaritzan, eta Gipuzkoako Foru Aldundia– eta hainbat udal –hala nola, Donostiakoa edo Gasteizkoa– ahaleginak eta baliabideak inbertitzen ari dira jarraipen-prozedurak abiarazteko. Horien bitartez, erantzukizunak mugatu dituzte, betearazpenaren jarraipena egiteko prozeduran berdintasun-ikuspegia bultzatzeko epean erabaki dituzte eta zenbait adierazle ere finkatu dituzte, egiaztapenerako tresnekin batera.
- Beste zenbait administrazio urrunago daude, ez baitute abiarazi oraindik horri buruzko prozedurarik eta/edo ez dutelako esperientziarik kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan klausulak txertatzen eta, hortaz, ez dute jarraipenik ere egin. Horrela, bada, administrazio horiek erronka handiagoak dituzte gainerakoek baino.

Funtsezkoa da garatzen diren berdintasun-klausulen ebaluazioa egin ahal izatea eta jarraipena egitea, betearazpen-prozesua burututakoan. Hori eginez gero, gainera, klausulen prozesuaren bilakaerari buruzko ikuspegia lortu ahal izango da eta emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko bidean aurrera egiteko ekintza berriak finkatu ahal izango dira.

## **4.1.8**

Azken urteotan garatutako esperientziei esker, nahiz eta administrazioen artean alde nabarmenak dauden garapen-mailan, honako hau lortu dugu: arau multzo bat, sentsibilizatutako eta prestatutako jende multzo bat, giden eta protokoloen babesa duten argudioak, eta oinarritzko prozesu metodologiko bat, praktikan oinarritutakoa. Hortaz, argi dago aurrerabide handia egon dela eta EAEko administrazio publikoak aitzindari eta erreferente bihurtu direla: aitzindari, ibilbide luzea egina dutelako, eta erreferente, interesa duten beste administrazio publiko batzuentzat eta/edo autonomia-erkidegoetako beste gobernu batzuentzat, gai honi dagokionez.

Berdintasun-klausulak aplikatzea lorpen handia da, baina ez soilik frogatu delako administrazio publikoak inbertsioak egiten ari direla emakumeen eta gizonen arteko diskriminazioa ezabatzeko eta berdintasuna sustatzeko; baizik eta baita erakundean berdintasunaren aldeko aldaketa bultzatzeko bitarteko bihurtuko direlako ere, dela administrazio publikoen barruan, dela kontratuen nahiz diru-laguntzen bitartez lankide diren enpresen artean.

Esku hartzeko proposamen metodologikoak garatu, espezializatu eta dibertsifikatu egin dira, eta klausula sozialak aplikatzeko hasierako asmo-adierazpenak gainditu ere egin dira. Era berean, berdintasun-klausulak aplikatzeko metodologiak, informazioa eta sentsibilizazioa sustatzen dituzten ekintza eta jarduerak indartu egin dira.

Azterlanean, argi geratu da joera eta erraztasun handiagoa dagoela klausulak diru-laguntzetan txertatzeko, kontratuetan baino.

Orain, klausulen helburuak eta edukia indartzeko ekintza eta neurri berriei erreparatu behar diegu, eta batik bat, klausula horien jarraipena eta ebaluazioa egiteko neurriak aplikatzeko ekintza eta neurriei.

## **4.2**

Azterlan hau idatzi dugunean, honako mezu hau transmititzea oso garrantzitsua dela adierazi nahi izan dugu: berdintasun-klausulak txertatzea legezkoa dela, gizartearen eskariari erantzuten diola, aplikatzea posible dela eta onurak dakartzala.

Azterlan honen aurkikuntzekin marraztu dugun egoera hartu dugu abiapuntu atal honetan zerrendatutako gomendioak egiteko. Gomendio horien helburua azterlanaren xede diren administrazioei orientabidea eskaintzea da, berdintasun-klausulak kontratu eta diru-laguntzetan aplikatzeko aurrerabidean sakondu eta aurrera egiteko neurriei buruz.

Zehaztasuneko asmorik izan gabe, gomendio hauen abiapuntu dira egindako lorpenak eta prozesuetan detektatutako indar eta mugak, eta jarduteko ildoen arabera antolatu ditugu, aurreko ataletan erabili ditugun ildoekin bat.

Egungo lege-egoeran, Euskal Autonomia Erkidegoan, emakumeen eta gizonen berdintasuna politika orokorretan txertatzearen aldeko edukiak, metodoak eta materialak perfektionatzeko jarraituko dela aurreikus daiteke epe motz eta ertainean, eta, beraz, baita azterlanaren gaiarekin lotutako alderdietan ere. Honako gomendio hauek eman behar ditugu:

- Emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzen duten legezko aurreikuspenak zorrotasun juridikoz betetzen jarraitzea; horretarako, funtsezkoa da kontratazioan eta diru-laguntzetan eragiten duten arauzko aginduen berri erakundeen barruan ematen jarraitzea. Araua betetzeko zorrotasun hori argudio argietan oinarritu behar da, une oro, araua interpretatzen lagunduko duten eta hartutako erabakiak inolako zalantzarik gabe babestuko dituzten argudioetan (aldeko txosten juridikoak egitea eta zabaltzea, aldizkari juridikoetako artikuluak, erabileraren aldeko epaiak).
- Sektore Publikoko Kontratuen Legea Erkidegoko zuzentarau berrietara egokitzeko zorian dagoela baliatzea indarrean dauden Instrukzioak berrikusteko; izan ere, aukera ezin hobea da klausula sozialei eta, zehazki, berdintasun-klausulei dagokienez Instrukzio aurreratuagoak egiteko.

Informatzaile garrantzitsuenen multzoa bat dator honako hau esatean: araudian ez da behartzen administrazio baten gastua egikaritzeko tresna guztietan (diru-laguntzak, kontratuak, hitzarmenak) berdintasun-klausulak txertatzera, baizik eta soilik hori egitea bultzatzen da eta horretarako aukera ematen du klausulak xedapenen arabera eta egokiak badira; horrela, bada, lidergo eta konpromiso politikoari garrantzia ematen jarraitu behar zaio, egunez egun berrituta.

Horrelako klausulak txertatzea edo ez txertatzea kargudun publikoek emandako jarraibideen mende dago, hein handiegian. Jarraibide horiek zehazteko, politikariek konpromisoa hartu behar dute (gakoa da berdintasunari dagokionez, sentsibilizazioarekin, borondatearekin eta lidergoarekin batera) eta ahaleginak inbertitu behar dira une oro modu berean jokatzeko dakartzan inertzietatik eta errutinatik urruntzeko. Horretarako, honako hau gomendatzen da:

- Kalitate/prezio onenari lehentasuna ematea berdintasunarekin lotutako alderdiak ere aintzat hartu eta txertatu ahal izateko, baina kostuak ahaztu gabe, betiere.
- Politikarien eta teknikarien artean batera lan egiteko ildoak ezartzea. Klausulekin lotutako lana zenbat pertsona gehiagok ezagutu, onartu eta sentitu interes sozialaren onerako dela, orduan eta onarpen eta eraginkortasun handiagoa izango du. Estrategia hori lan-batzordeen bitartez uztartzeak emaitza optimoak eman ditu halaxe egin duten EAEko administrazio publikoetan.
- Administrazioaren esku-hartze eremu guztietan generoarekin lotutako gaietan informazioa eta aholkularitza sendotzea, baina pertsonen ongizatean zuzeneko era-

gina dutenetatik urrunen dauden gaiak eta jardueran genero-ikuspegia txertatzeko erresistentzia handien egiten dutenak ere barnean hartuta.

- Klausulak txertatzearen errentagarritasun politiko eta soziala balioetsi eta transmititzea, baldin eta klausulak aplikatzen badira eta kanpoaldera behar bezala jakinarazten badira. Ahalik eta babes politiko handiena bilatzea komeni da; babes hori osoko bilkuraren erabakia izan daiteke, eta herritarrek eta langileek kontratazio publikoko prozesuetan klausula sozialak txertatzeko borondatea dutela adieraz dezake.
- Erakundeko zerbitzu juridikoetako arduradunekin ekintza espezifikoak egitea, bai eta esku-hartzearen eta antzeko instantzien arduradunekin ere.

Proposamen horiekin guztiekin, modu batera edo bestera, lantaldeek (politikoei eta teknikoek) sumatuko dute aurrekontu publikoaren kudeaketan berdintasun-neurriak txertatzeko premia dagoela eta hori gauzatzeko beharrezkoak diren baliabideak ere izango dituzte.

## TEKNIKARIAK

### 4.2.3

Teknikariak funtsezko osagai dira prozesuan; izan ere, azken batean, teknikariek egiten baitute premien diagnostikoa, haiek planifikatzen dituzte ekintzak eta haiek kudeatzen eta aplikatzen dituzte prozedurak erakunde bakoitzaren kontratuetan eta diru-laguntzetan. Hortaz, ezinbestekoa da giza taldeen prestakuntza, sentsibilizazioa eta motibazioa lortzea; horretarako:

- Klausulak erabiltzeko erresistentzia handiena nork, zer sailek eta/edo zer barne-egiturek egiten duen erabaki behar da, eta erresistentzia horiek ezabatzeko jarduketaren estrategia bideratua aplikatu behar da; hau da, laguntzeko materialak banatu (gidak, ereduak, jardunbide egokien deskribapenak) eta lehenik sentsibilizazioko jarduketekin batera uztartu, eta gero, prestakuntzako ekintzekin.
- Emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan eta klausula sozialen erabileran teknikariek prestakuntzako zer premia zehatz duten detektatzea, berdintasun-klausulei bereziki erreparatuta. Prestakuntza-ekintza sistematikoak eta mailakatuak proposatzea, premia horiei erantzuteko.
- Diru-laguntzetako prozesuekin zuzeneko lotura duten pertsonak klausulei buruzko prestakuntza-prozesuetan sartzea.
- Prozesu horietan laguntzeko tresna zehatzak garatzea eta tresna horien erabilerari buruzko prestakuntzako eta hedapeneko jarduketak ere prestatzea.
- Berdintasun-klausulak aplikatzeko prozesuak lantzen dituzten koordinazio-egiturei (Batzordeak, lantalde tekniko eta politikoak...) jarraipena egitea eta sendotzea. Azterlanean bildutako esperientzien artetik, emaitza positiboak izan dituztenen arrakastaren gakoa sailen arteko elkarlana eta koordinazioa izan da, betiere klausulak ohiko prozeduretan eta politika orokorretan txertatzeari dagokionez. Baterako lanaren bitartez kontratazioaz edo zerbitzu juridikoez arduratzen diren profesionalen lantaldearen inplikazioa bermatu behar da, batik bat, gainerako arloen eragile direlako eta, batzuetan, ez dutelako jarrera oso irekia). Arlo guztien arteko diziplina anitzeko ikuspegia izatea biziki garrantzitsua da, lankidetzak eta parte-hartzea ezin-

bestekoak dira zenbait sektore-eremutan beste batzuetan baino gehiago gertatzen diren erresistentziak murriztu edo ezabatzeke.

- Administrazioen esku-hartzeetan berdintasuna txertatzen dela zaintzeko eta sustatzeko arduradunak diren aldetik, berdintasun-teknikariekin etengabe harremanetan egotea eta lan-harreman naturala izatea, behar denean haiei aholku eskatuta. Berdintasun-teknikariek funtsezko eginkizuna bete beharko dute oraindik orientabide praktikoan. Bestela esateko, haiek egitetik egiteko moduari buruzko orientabidea ematera igaro behar dute, protagonista proiektuak edo diru-laguntzak kudeatzeaz arduratzen den pertsona hori izanik. Emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan, zubiak eta loturak eratzea oso garrantzitsua da, langileek aldaketaren aurrean izan ditzaketen erresistentziak murrizten laguntzeko.
- Jendeari zera ikusarazi behar zaio, administrazio publikoaren helburuak ez direla soilik obra bat edo zerbitzu bat preziorik merkeenean eta kalitaterik handienarekin ematea, baizik eta interes sozialari erantzutea ere bai.

## INFORMAZIOA ETA PRESTAKUNTZA

### 4.2.4

Landa-lana aztertu ostean ateratako ondorioen arabera, sakonki landu beharreko alderdi bat nabarmendu beharko genuke, baldin eta berdintasun-klausulak kontratazioan eta diru-laguntzetan benetan txertatzea lortu nahi bada: informazioa eta prestakuntza, hain zuzen.

Berdintasun-klausulei behar bezala ekiteko jakintzarik eta ahalmen teknikorik ez dagoela topatu dugu, kasu askotan, gaiarekiko agertutako erreparoen atzean. Horrek boron-daterik eta konpromisorik eza dakar, berdintasun-teknikariei erantzukizun hori esleitu ostean –ez soilik prozesua dinamizatzea, baizik eta klausulak diseinatzea bera ere bai, batzuetan– eta betetzen ote den jarraipena egitea ere bai; zalantzarik gabe, lan-karga handia eragiten du horrek eta baliabiderik gabe ezinezkoa da hori egitea.

Gaur egun oraindik ere bada erresistentziarik, baina hein txikiagoan; eta genero-berdintasuna administrazio publikoaren aurrekontu-helburuak betetzeko zein garrantzitsua den konturatzeko ere zailtasunak badira.

Bide horretan lan eginez gero, egun dauden oztopoak murriztu edo ezabatu egingo lirateke, eta aurrerapauso positiboak lortuko genituzke. Horri dagokionez, honako jarduketa hauek egitea gomendatzen da:

- Ezarri aurretik, sail guztietako teknikariei prestakuntza ematea aurreikusi behar da, oztopo edo mugarik izan ez dadin eta prozesuak orokortzea errazagoa izatearren. Funtsezko alderdi hori honako hauekin indartu daiteke:
  - Jardunaldiak, klausulak aplikatzeko prozesuan berriak direnei oinarrizko nozioak transmititzeko, kontzientziatu daitezen eta berdintasun-klausulak *zergatik* eta *zertarako* diren jakin dezaten; halaber, klausulak betetzen direla *nola* egiaztatu ere jakin behar dute.
  - Jardunbide egokiei buruzko informazioko eta sentsibilizazioko tailer praktikoak, legealdi bakoitzeko alderdi politiko berriei eta hasten diren teknikari berriei

zuzenduta. Administrazioan lan egiten dutenek jabetu egin behar dute gure kontratazioek izaera soziala dutela.

- Lantaldeek prestakuntzaz gain, aholkularitza espezializatua eta sektoriala (esku-hartze eremuak) ere badutela bermatzea; eta, gainera, prozedura lege-bermeekin egiteko laguntza tekniko eta juridikoa ere eman behar du.
- Administrazioako langileek erreferenteak eskatu dituztenez, hainbat administraziotan eremu horretan egindako lana zabaltzea lagungarri izango litzateke, zalantzarik gabe, berdintasun-klausulak EAEko eta beste autonomia-erkidego batzuetako administrazio publikoen kontratazio eta diru-laguntzetako prozeduretan benetan txertatzeko gutxieneko elementuen sorta komuna eratzeke.
- Aurrekoaren ildo beretik, gaiarekin loturik garatzen ari diren metodologia, gidak, protokoloak, barne-araudiak eta abar eguneratu eta inbentarioarekin jarraitu egin behar dela aipatu da (Emakundek klausulei buruz prestatu, eguneratu eta elikatu duen web ataria ezinbesteko baliabidea da). Hori guztia egitea bezain garrantzitsua da hori guztia argitaratzea, webgune baten bitartez. Webgune horretan, klausulak aplikatzeak eragiten dituen ondorioen jarraipena eta ebaluazioa egiteko material metodologikoa ere txertatu beharko litzatekeela nabarmendu da.
- Prestakuntzatik eta gaikuntzatik horren ondoriozko benetako aplikaziora igaroko dela bermatzea; trantsizio hori, hein handi batean, administrazio bakoitzak erakunde moduan duen borondatearen eta sentsibilizazioaren araberakoa izango da (lantalde arduradun politikoak emandako bultzada politikoa, batik bat, eta lantaldeak klausulak aplikatzearekin arduratuta egotea). Prestakuntza hori egiteko, adibideak egokitu egin daitezke prestakuntza jasotzen ari den sail edo eremuaren esku-hartze eremuetara.
- Administrazioaren barruan (arlotako langileengan), enpresetan edo lankide diren beste enpresa batzuetan eragitea ere lortu behar da; hartara, berdintasun-klausulen aplikazioari eta betetzeari buruzko informazioa eskuratuko da. Informazioa eman egin behar da, pixkanaka eta modu mailakatuan bada ere, enpresak eskakizunetara egokitzeko aukera izan dezaten.

## SENTSIBILIZAZIOA

### 4.2.5

Landa-lana aztertu ostean zera ondoriozta daiteke, egunez egun, gero eta kontzientziazio-maila eta konpromiso handiagoa dagoela EAEko administrazio publikoetan berdintasunarekin, eta bide horretan neurriek egiteko borondatea ere badutela.

Dena den, berdintasun-klausulen arloan oraindik ere sumatzen da administrazio guztiek berdintasun-klausulak aplikatzearen garrantziari buruz kontzientziatu behar dituztela langileak. Emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzearekin sentsibilizazio, konpromiso eta inplikazio handiagoa lortzeko, sentsibilizazio-ekintzetan eduki praktikoagoa duen prestakuntza sartu beharko litzateke.

Ildo beretik, honako proposamen hauek oso garrantzitsuak dira:

- Informazioa eta argudioak ematea klausulak aplikatzeak zer helburu duen eta zer onura ekar ditzakeen jakiteko. Zabaltzen diren mezuak, ahal den heinean, zentrali-

zatuta egotea eta edukia homogeneous izatea garrantzitsua da, kontratazio-organo guztietarako.

- Orientabide argiak ezartzea berdintasun-klausulak administrazio publikoen barruan aplikatzeko premiari dagokionez, berdintasun-klausulak aplikatzeko giro egokia sortzearen, oro har; hartara, klausulak aplikatzea ez da geratuko sentsibilizazio-maila handieneko langileen aukeraren eta borondatearen baitan.
- Gauzak nola egin behar diren orientabideak ematea. Genero-ikuspegia praktikan gauzatuta ikustea lagungarri izan daiteke sentsibilizazio eta inplikazio pertsonala lortzeko; beraz, lana zabaltzea garrantzitsua da, kontratuak eta diru-laguntzak egiteko beste modu bat eratzen laguntzeko. Azken batean, teoritik praktikara igarotzea da erronka nagusia.

#### **KLAUSULEN TIPOLOGIA**

### **4.2.6**

Zer genero-arrailetan eragitea den premia-koena erabaki behar da, berdintasun-lehenetasunak finkatu behar dira eta kontratu, diru-laguntza edo hitzarmenaren xedean sar ote daitezkeen balioetsi; arrail horiek murrizteko kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan zer klausula txerta daitezkeen erabaki, prozeduraren zer fasetan txertatuko diren finkatu eta, kontratu, diru-laguntza edo hitzarmena betearazitakoan, klausulak zenbateraino bete diren jarraipena egiteko eta balioesteko lagungarri izango diren sistemak eta baliabideak prestatu behar dira.

#### **ERAKUNDEETAN BATERA LAN EGITEKO PROZEDURAK EZARRI ETA FINKATZEA**

### **4.2.7**

Jakin ongi dakigu generoarekin lotutako desoreka eta arrailak kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan klausulak txertatuta gainditzeko ahalegin handia egin behar dela denbora luzez eta hori lortzeko eragile asko eta askotarikoek parte hartu behar dutela; hori horrela izanik, ezinbestekoa da lantalde teknikoak edo lan-batzordeak sortzea (ez daudenean), indartzea eta/edo sendotzea, eta zeregin bat esleitzea horiei klausulak txertatzeko estrategia egokienak garatzen, bai eta jarraipena egiten ere, betetzen ote diren eta lortu nahi diren egiturazko aldaketen gainean zer nolako ondorio eta aurrerapenak izan diren jakiteko.

Lantaldeak antolatze-ko agenteen inplikazio handiagoa behar da eta, besteak beste, sortzen dituzten sinergiak direla eta, interesgarria izango litzateke lantaldeak sortzeaz gain, gainerako langileei ikusaraztea eta parte-hartzaile gehiagori parte hartzeko aukera ematea.

Sakondu beharreko beste zeregin bat da klausulak aplikatzeko eta batik bat, betebeharretan edo betearazteko baldintzetan txertatu diren berdintasun-klausulen jarraipena egiteko tresna eta metodologiei buruzko esperientziak elkartrukatzeko guneak presta daitezkeen sustatzea.

Jarraipenaren fasean oraindik ere beharrezkoa da administrazio publikoen ohiko jardunbidean modu bideratuagoan eta irmoagoan lan egitea. Oraingoan, jarraipena egiteko mugatzat aipatzen da behar beste baliabide –giza baliabideak, teknikoak, ekonomikoak eta denbora– ez izatea, eta berdintasuna lehen mailako aldagaitzat ez hartzea ebaluazio- edo jarraipen-prozesuetan.

Betearazpen-klausulekin hartutako konpromisoen adostasuna betetzeko, zalantzarik gabe, jarraipeneko eta kontroleko mekanismoak antolatu behar dira. Klausulen emaitzak detektatzeko, aukera bakarra jarraipena eta ebaluazioa egitea da; hortaz, funtsezkoa da konturatzeko klausulen eta ondorioen jarraipenik egiten ez bada, kontratazio publikoaren edo diru-laguntzen bitartez sustatutako emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna ez dela eraginkorra izango.

Azken batean, jarraipena indartzeko aurrerapauso edo atzerapausoak batik bat politikarien borondatearen eta sentsibilizazioaren arabera izango dira, berdintasun-klausulak tresnatzat hartuta betiere, emakumeen eta gizonen benetako berdintasuna lortzeko bidean aldaketak eragiteko, eta ez helburutzat.

Jarraian, horri dagokionez, jarraipena egiteko sistema egoki bat prestatzeko beharrezkoa denari buruzko gomendioak –landa-lanean bildu ditugunak– azalduko ditugu:

- Generoa aintzat hartzen duen jarraipena eta ebaluazioa egitearen aldeko borondate politiko garbia izatea, gastu publikoaren kalitatea eta eraginkortasuna hobetzeko funtsezko urratsa den aldetik. Zentzu horretan, administrazioaren egiaztapenak ez ezik, jarraipena eta kontrola ere betetzeko proposatu diren berdintasun-helburuetan eta jarduketa teknikoaren garapenean oinarritu behar direla ulertu behar da.
- Klausula sozialak aplikatzen ote diren jarraipena eta ebaluazioa egiteko batzorde teknikoak edo lantaldeak –sortuta baldin badago– lanean jarraitzea, berdintasun-klausulei erreparatzeko mandatu bereziarekin. Ez badago sortuta, era dadin lortu behar da.
- Jarraipena, egiaztapena eta ebaluazioa egiteko sistema, gomendio zehatzekin. Gomendio horiek sistematizatuak, formalizatuak eta hedatuak izan behar dute eta, tresnekin batera, jarduteko prozeduren azalpena ere izan behar dute. Kontratazio- edo instrukzio-organo bakoitzak ohiko funtzionamenduan txertatu beharko luke jarraipen-sistema hori. Praktikan, berdintasun-teknikariek hortxe egon beharko dute jarraipena egin eta ebaluatu beharreko edukiak zeintzuk diren eta hori egiteko modu egokiena zein den zehazteko garaian.
- Giza baliabide nahikoak izatea. Langileei gaitasunak eman behar zaizkie generoarekin lotutako gaiak eta berdintasun-klausulak ulertzeko eta betetze-mailaren jarraipena egiteko. Sistema eraginkorra izango da baldin eta kontratuan inplikaturako lantaldea gai bada ezarpenaren jarraipena egiteko kontratuaren kudeaketa-fasean.
- Jarraipena in situ egitea baliabide oso baliagarria da betearazten den horren kalitatea egiaztatzeko, baina zailagoa da baliabide ekonomikoez eta giza baliabideez hornitzea. Bestela, honako aukera hauek proposatu dira: egiaztapenerako galde-sorta bat egitea edo txosten teknikoaren eredu bat prestatzea, pertsona edo enpresa hornitzaileei edo diruz lagundutakoiei zuzenduta, betiere hartutako betebeharrak bete dituztela frogatzeko ebidentziak edo egiaztagiriak aurkeztuz gero. Eskatutakoa



zenbateraino betetzen den jakiteko modu bat da. Bi kasuetan, erabiliz gero, orientazioko gida bat izan beharko lukete lagun, administrazio-ko langileek kalitatea ebaluatu ahal izateko eta erakunde edo pertsona lizitatzailerik eta onuraduneri galdera bakoitza zuzen interpretatzen eta zer ahalbidetu behar duten jakiten laguntzeko.

- Klausulei buruzko dokumentazio administratiboa eta, bereziki, betetze-mailaren jarraipen teknikoari buruzkoa, formatu estandarrekoa erakunde bereko sail guztientzat eta baterako lanaren fruitu izango dena.
- Enpresa esleipendunetako edo diruz lagundutako erakundeetako langileen lan-baldintzen jarraipena egitea, kontratistak edo erakunde onuradunak onartutako konpromisoak betetzen direla modu erregularrean egiaztatuta, betearazteko baldintza berezi diren aldetik. Jarraipen hori egitea oso garrantzitsua da; hain zuzen ere, berdintasunaren arloan betearaztea onartu diren baldintza teknikoaren jarraipena egitea bezain garrantzitsua.
- Inplikaturako alderdien artean komunikazio egokia izatea, prozesuan aholkuak emateko, kontratazio-organoa edo diru-laguntzaren instrukzio-organoa ordeztzen duenaren eta erakunde edo pertsona lizitatzailerik eta onuradunen artean.
- Aurreikusitako zehapena betetzea, betiere ezar daitezkeen penalizazioak agiri edo deialdi batean arautu badira, baldin eta jarraipena edo egiaztapena egin ostean enpresa esleipendunak edo diruz lagundutako erakundeak ez badu behar bezala erantzun.
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legearen etorkizuneko garapenetako bat klausulen jarraipena egiteko edukia izan daiteke.



E

ERANSKINAK



# LAGINEKO KONTRATUEN ETA KONTRATUETAKO BERDINTASUN- KLAUSULENTAULAK

## 1.E

| KLAUSULA MOTA                                                                                                | KONTRATUA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kontratuaren izenburuan berdintasuna edo genero-ikuspegia zehaztuta                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Berdintasuneko eta genero-politiketako zerbitzua (Abantoko Udala).</li> <li>Genero-ikuspuntutik ikus-entzunezko edukiak ekoizteko eta ekitaldiak zuzenean emateko zerbitzua kontratatzea (EAE).</li> <li>Gazteriaren Foru Erakundearen Gazte Bidaia 2015 Programako jardueren zerbitzua, emakumeen eta gizonen berdintasun-irizpideak txertatuta, gizarte- nahiz ingurumen-baldintzak eta beste politika publiko batzuei buruzko baldintzak bete beharrekoa (AFA).</li> </ul>                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Agiriaren xedea aipatzen den atalean, emakumeen eta gizonen berdintasunari erreparatu behar zaiola zehaztuta | <ul style="list-style-type: none"> <li>2015eko Biztanleria Aktiboaren kualifikazioari buruzko inkestaren landa-lana egitea (CAE).</li> <li>Euskadiko familiei eta etxeko unitateei buruzko 2015eko inkestaren landa-lana egitea (CAE).</li> <li>2016ko mugikortasunari eta garraio-eskariaren egoerari buruzko azterlana egitea (EAE).</li> <li>Zierbenako Oinarrizko Gizarte Zerbitzua (Zierbenako Udala).</li> </ul>                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kontratuaren xedea den presztazioari buruzko baldintza gehigarriak: Horri dagokionez, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen (otsailaren 18ko 4/2005)16. artikuluan xedatutakoa bete beharko da. Halaber, Lege horretako 3.4 artikulua ere aintzat hartu behar da; izan ere, artikulua horren arabera EAEko herri-aginteen politika eta ekin-tza guztietan genero-ikuspegia txertatu behar da (EAE).</li> <li>Emakumea eta familia: Laneko eta familiako bizitza bateragarri egiteko lor daitezkeen baliabide eta laguntzetan orientabidea eta informazioa ematea eta izapidetzea (Zierbenako Udala).</li> </ul> |
| Zuzenduta dagoen pertsonen profila zehaztuta                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Genero-indarkeriaren biktimetarako informazioko eta telefono-arretako zerbitzu espezializatua ematea (EAE).</li> <li>Indarkeria matxistaren biktimei laguntzeko eta harrera egiteko zentroen erabileraren eta kudeaketaren emakida (GFA).</li> <li>Psiko-hezigarri esku-hartzea eta genero indarkeriaren biktimetarako akonpainamendu sozialaren zerbitzua, eta harrera-pisuen mantenu fisikoa kontratatzeko lizitazioa (AFA).</li> <li>Indarkeria matxistaren biktimei diren emakumeei arreta soziojuridikoa emateko zerbitzua (GFA).</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Indarkeria matxistaren biktimak (adinez nagusi diren emakumeak edo emantzipatutako emakume adingabeak eta emakume horien mende dauden pertsonak).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

**BERDINTASUN-KLAUSULAK  
KONTRATAZIORAKO ALDEZ  
AURREKO BETEKIZUNTZAT  
DITUZTEN KONTRATUAK  
(ONARTZEKO)**

## 1.1.E

| KONTRATUA                                                                                                                                                             | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Genero-ikuspuntutik ikus-entzunezko edukiak ekoizteko eta ekitaldiak zuzenean emateko Zerbitzua kontratatzea (EAE)</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kontratua betetzeko honako arlo hauetan esperientzia eta prestakuntza duten profesionalak eskain ditzakeela egiaztatu beharko du: Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarrian prestakuntza duten langileak (gutxieneko prestakuntza: ikastaro bat edo batzuk –presentzialak edo on line–, gutxienez 50 ordu osatzen dutela) eta/edo emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-ekintzak garatzen burututako ibilbidea (gutxienez sei hilabeteko lan-esperientzia) dutenak; alderdi horiek egiaztatzeke, titulazioa eta/edo lan-esperientzia espezifikoaren ziurtagarria aurkeztu beharko da.</li> </ul> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Indarkeria matxistaren biktimei laguntzeko eta harrera egiteko zentroen erabileraren eta kudeaketaren emakida (GFA)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Zerbitzuko langileentzako prestakuntza-plana izatea, indarkeria matxistaren biktimen eta nahiz gizon eta emakumeen arteko berdintasun arloan; horrekin batera, lantalderako aldizkako kanpoko ikuskapen-plana izatea. Prestakuntza-plan horren edukietan landu beharko da, bai Gipuzkoako Foru Aldundiak indarkeria matxistaren inguruan prestatutako terminologia-proposamena, bai ikuspegi feministatik ahalduentzeko arreta emateko gakoak.</li> </ul>                                                                                                                                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Berdintasuneko eta genero-politika zerbitzua (Zierbenako Udala)</li> </ul>                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Azken hiru urteetan, gutxienez bi toki-erakunderekin Berdintasunaren eta Genero Politiken zerbitzua garatzeko kontratua sinatu izana egiaztatu beharko dute enpresek.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

**KONTRATAZIORAKO ALDEZ  
AURREKO BETEKIZUNTZAT  
BESTE BERDINTASUN-  
KLAUSULA BATZUK  
DITUZTEN KONTRATUAK**

## 1.2.E

| KONTRATUA                                                                                         | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2015eko Gazte Auzolandegien zuzendaritza, animazio eta jarraipen lanak egiteko zerbitzua (EAE)    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Aurkeztuko diren proposamen tekniko balarazio egokia egitea bideratzearen, enpresa lizitatzailerik animazio-proiektu bat aurkeztu beharko dute lizitatzen duten auzolandegi bakoitzeko. Auzolandegian genero-berdintasuna, erantzukidetasuna eta zaintzaren etika sustatzeko jardueraren bat gehitu beharko du proiektu teknikoak.</li> </ul> |
| 2016 eta 2017 urteetan Bizkaiko Foru Aldundiaren sailerako eraikinak eta zentroak garbitzea (DFB) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Lizitatzailerik ez dute hizkuntzaren erabilera sexistarik egingo proposamenak prestatzerakoan eta lantzerakoan.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                    |

../..

| KONTRATUA                                                                                                                                                                  | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Genero-ikuspuntutik ikus-entzunezko edukiak ekoizteko eta ekitaldiak zuzenean emateko Zerbitzua kontratatzea (EAE)                                                         | Proposamen teknikoa; ponderazioa: 49 puntu: Zerbitzua ematean genero-ikuspegia sartzeko proposamena: Gehienez 4 puntu. Zerbitzua emateari dagokionez, lizitatzaillearen proposamenak agiri teknikoan xedatutako irizpideak betetzea balioetsiko da, gobernuaren ekintzaren inklusiboa eta zabala eskainita.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspena idatzi eta izapidetzeko prozesu parte-hartzailea bideratzeko laguntza teknikoaren kontratua (EAE)                        | Eskaintzak baloratzeko irizpideak: Parte-hartze prozesuan zehar gizonen eta emakumeen ordezkartza orekatua sustatzeko neurriak, zein gizonen eta emakumeen egoera, baldintza, jomuga eta beharrian ezberdinak biltzekoa. (5 puntu).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Psiko-hezigarri esku-hartzea eta genero indarkeriaren biktimentzako akonpainamendu sozialaren zerbitzua, eta harrera-pisuen mantenu fisikoa kontratatzeke lizitazioa (AFA) | Formula bidez ebaluagarriak (gehienez 50 puntu). a) Prestakuntza (12 puntu) Erakundearen prestakuntza-plana 2016-2017rako. Puntu 1 emango da gutxienez 15 orduko ikastaro bakoitzeko, eta 1.5 puntu gutxienez 25 orduko ikastaro bakoitzeko, betiere prestakuntza egiteko garaian zerbitzu honetan jarduten duen lantaldeko kideek parte hartu badute eta honako gai hauetakoren bati buruzkoa bada –gehienez 12 puntu lor daitezke–: Gizonen eta emakumeen eta gizonen berdintasuna, genero-kulturartekotasuna eta esku-hartze soziala, harrera eta lehen laguntza psikosoziologikoak genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei, adingabeak eta genero-indarkeria, desgaitasuna eta genero-indarkeria, adinekoak eta genero-indarkeria, esku-hartze psikosozioedukatiboa eta gizartean laguntzea genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei.<br>b) Erakundeak gizonen eta emakumeen berdintasunarekin duen konpromisoa Puntu 1: Puntu 1 emango zaie Emakundek otsailaren 11ko 11/2014 Dekretuan xedatutakoaren arabera ematen duen Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Lankidetzaren Erakundea aitortzea jaso duten enpresa lizitatzailerei. Puntu 1 emango zaie aurreko kasuan egon ez arren, Berdintasun Ministerioak urriaren 26ko 1815/2009 Errege Dekretuaren arabera ematen duen Berdintasuna enpresan bereizgarria duten enpresa lizitatzailerei. |
| Kontratuaren Esleitze Akordioa: Berioko Udal Futbol Zelaia KU-Pen Zerbitzu Publikoa Kudeatzea (Donostiako Udala.)                                                          | Dinamizazio komunitarioaren plana (gehienez 35 puntu):<br><ul style="list-style-type: none"> <li>Federatu lizentzia duten kirolarientzako txapelketak: Gehienez 15 puntu. Balorazioan kontuan hartuko da zenbat egun izango diren, zenbat taldek parte hartuko duten eta emakumeen eta/edo ezarpen-maila apalagoko diziplinak zenbateraino bultzatuko diren.</li> <li>Unean uneko aisialdi-jarduerak antolatzea: gehienez 10 puntu. Balorazioan kontuan hartuko da zenbat egun izango diren, zenbat taldek parte hartuko duten eta emakumeen eta/edo ezarpen-maila apalagoko diziplinak zenbateraino bultzatuko diren.</li> <li>Kirolariak, entrenatzaileak, arbitroak eta teknikariak prestatzeko edo teknifikatzeko jarduerak: Gehienez 10 puntu. Balorazioan kontuan hartuko da zenbat egun izango diren, zenbat taldek parte hartuko duten eta emakumeen eta/edo ezarpen-maila apalagoko diziplinak zenbateraino bultzatuko diren.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Kontratuaren Esleitze Akordioa: Puioko Udal Futbol Zelaia KU-Pen Zerbitzu Publikoa Kudeatzea (Donostiako Udala.)                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

../..

| KONTRATUA                                                                               | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Etxez etxeko Laguntza Zerbitzua (Zierbenako Udala)                                      | Balio-iritziaren arabera haztatzekoak diren irizpideak: Honako atal hauek eta aurkeztu beharreko dokumentazioa balioetsiko dira: Proiektu teknikoa: Gehienez 49 puntu lanerako metodologia, koordinazioaren organigrama eta prozedura, eta ebaluazio-metodoa, honako alderdi hauen arabera: 1.7 Orientazio soziala. Enpresa lizitatzailerik honako hauen existentzia deskribatu beharko dute: Laneratzeko hitzarmena duten langileen ratioak, familia eta lana bateragarri egiteko neurriak, lan-baldintzak hobetzeko neurriak, emakumeek enpresen zuzendaritza-organoetan duten parte hartzea. Euskara sustatzea (programaren garapena). |
| Zierbenako Oinarrizko Gizarte Zerbitzua (Zierbenako Udala)                              | Irizpide honetan, honako alderdi hauek balioetsiko dira: (...) 1.5 Orientazio soziala. Enpresa lizitatzailerik honako hauen existentzia deskribatu beharko dute: Laneratzeko hitzarmena duten langileen ratioak, familia eta lana bateragarri egiteko neurriak, lan-baldintzak hobetzeko neurriak, emakumeek enpresen zuzendaritza-organoetan duten parte hartzea. Euskara sustatzea (programaren garapena).                                                                                                                                                                                                                              |
| Nerbioi-Ibaizabal eskualdean gazteen enplegua sustatzeko tresnak (Arrigorriagako Udala) | Ziurtagiriak, errekonozimendu ofizialak eta plataforma sozialak izatea honako kategoria hauetan: 0 puntutik puntu 1era bitarte. Berdintasunarekin nahiz euskararekin lotutako gaietan edo erakunde sozial moduan ziurtagiria edo errekonozimendua. Ziurtagiri bakoitzeko 0,33 puntu, eta gehienez ere puntu 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

## KONTRATATUTAKO JARDUERA BETEARAZTEKO BALDINTZAK ZEHAZTEAN BERDINTASUN- KLAUSULAK DITUZTEN EAE-KO KONTRATUAK

### 1.3.E

| KONTRATU KOPURUA ETA<br>KLAUSULEN KATEGORIA                                                                                                                                                                                         | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten EAEko 27 kontratutan aurkitu ditugu <b>lan-arloko eta kudeaketa-arloko berdintasunezko politikak</b> dituzten klausulak: <b>Enplegua lortzea eta enpleguaren kalitatea</b> | Kontratua gauzatzekoan, enpresa kontratistak edo psiko-sozioedukatiboa emakumeen eta gizonen berdintasuna bermatu behar du, hala tratuan nola enplegua lortzeko aukeran, sailkapen profesionalean, sustapenean, iraunkortasunean, prestakuntzan, kontratua azkentzean, ordainsarietan, lanaren kalitatean eta egonkortasunean, eta lanaldiaren iraupenean eta antolaketan. Halaber, kontratua gauzatzekoan, enpresa kontratistak edo azpikontratistak lanean ari diren pertsonen bitartez pertsonala, familiakoa eta lana uztartzen laguntzeko neurriak ezarri behar ditu. |

../..



| KONTRATU KOPURUA ETA KLAUSULEN KATEGORIA                                                                                                                                                                                                                                                                             | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten EAEko 27 kontratutan aurkitu ditugu <b>sexu-jazarpenaren prebentzioarekin</b> lotutako klausulak                                                                                                                                                            | Halaber, 10 langile baino gehiagoko enpresa kontratistek edo azpikontratistek neurriak hartu behar dituzte kontratua beteko duten emakumezko langileek sexu-jazarpenik eta sexuagatikozko jazarpenik paira ez dezaten, eta neurriak hartzen dituztela bermatu behar dute; hala nola, jardunbide egokien kodeak prestatu eta zabaltzeko behar dituzte, informazio-kanpainak eta prestakuntza-ekintzak egin eta prozedura zehatzak ezarri, jazarpenak saihesteko eta jazarpena jasan dutenek aurkeztutako salaketak edo erreklamazioak bideratzeko.                                                                                                                                                                                                                                 |
| Betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten EAEko 27 kontratutan aurkitu ditugu honelako klausulak: enpresak langileak kontratatu behar baditu eta langileen artean sexuaren arabera desoreka badago, <b>emakume bat kontratatu beharko du, edo emakume baten aldi baterako kontratua finko bihurtu</b> | Kontratua gauzatzeko langile berriak kontratatu behar badira eta enpresa kontratistak edo azpikontratistak desoreka badauka emakumeen eta gizonen artean, kontratua gauzatzeko, eta gauzatzen den aldi osorako, emakumea kontratatu beharko du edo, behintzat, emakume bat aldi baterako kontratatuta badu, mugagabe kontratatu beharko du. Langile talde desorekatua izango da langile guztien artean emakumeak % 40 baino gutxiago badira.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten EAEko 10 kontratutan aurkitu ditugu <b>hizkuntzaren erabilera ez-sexista</b> aipatzen duten klausulak                                                                                                                                                       | Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari Legearen (otsailaren 18ko 4/2005), 18.4 artikulua betetzea: Euskal herri-aginteez ez dute hizkera sexista erabiliko, ez zuzenean, ez beste pertsona edo erakunde batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten EAEko 7 kontratutan aurkitu ditugu <b>datuak sexuaren arabera bereizteko betebeharra</b> aipatzen duten klausulak                                                                                                                                           | Sexuaren arabera bereizteko aukera aintzat hartuko da, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen (otsailaren 18ko 4/2005) 16. artikuluan xedatutakoaren arabera.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten EAEko 4 kontratutan aurkitu ditugu <b>genero-ikuspegia txosten, azterlan eta estatistiketan</b> txertatzea aipatzen duten klausulak                                                                                                                         | Bereziki, azpimarratu nahi dugu Legearen artikuluetan zera eskatzen dela, azterlan eta estatistiketan genero-ikuspegia modu eraginkorrean txertatzea.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten EAEko 6 kontratutan aurkitu ditugu <b>genero-ikuspegia kontratatu beharreko proiektu/zerbitzuan txertatu behar dela</b> esanbidez aipatzen duten klausulak                                                                                                  | <b>2015eko Gazte Auzolandegien zuzendaritza, animazio eta jarraipen lanak egiteko zerbitzua:</b> Auzolandegian genero-berdintasuna, erantzukidetasuna eta zaintzaren etika sustatzeko jardueraren bat gehitu beharko du proiektu teknikoak.<br><b>2015eko Gazte Auzolandegien zuzendaritza, animazio eta jarraipen lanak egiteko zerbitzua.</b> Kontratua betearazteko aldiaren sortzen den dokumentazio, publizitate, irudi eta material guztietan sexismo-rik gabeko hizkera erabili behar da, emakumeen kontrako bereizkeria edo estereotipo sexistak bultzatzen dituzten irudiak saihestu behar dira, eta berdintasunaren aldeko irudiak sustatu behar dira, presentzia orekatua, aniztasuna, erantzukidetasuna eta rol eta genero-identitate pluraltasuna sustatzen dutenak. |

../..

| KONTRATU KOPURUA ETA KLAUSULEN KATEGORIA | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                          | <p>Genero-ikuspuntutik ikus-entzunezko edukiak ekoizteko eta ekitaldiak zuzenean emateko Zerbitzua kontratatzea Jardueraren helburuen artean berdintasun-arloko helburu zehatzak sartuko dira; Proiektuaren esparruan landu daitezkeen txostenetan datuak sexuaren arabera bereizi behar dira; Emakumeen eta gizonen parte-hartzea genero-premien arabera bermatzeko estrategiak diseinatuko dira.</p> <p>2016ko mugikortasunari eta garraio-eskariaren egoerari buruzko azterlana egitea. Euskadiko familiei eta etxeko unitateei buruzko 2015eko inkestaren landa-lana egitea. 2015eko Biztanleria Aktiboaren kualifikazioari buruzko inkestaren landa-lana egitea. Lege horren 3.4 artikulua aintzat behar da; izan ere, artikulua horren arabera EAEko herri-agingintza politika eta ekintza guztietan genero-ikusegia txertatu behar da.</p> |

## KONTRATATUTAKO JARDUERA BETEARAZTEKO BALDINTZAK ZEHAZTEAN BERDINTASUN- KLAUSULAK DITUZTEN KONTRATUAK, FORU-ALDUNDIETAKOAK

### 1.4.E

| KONTRATU KOPURUA ETA KLAUSULEN KATEGORIA                                                                                                                                                                                                                               | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Foru-aldundietako kontratuei dago-kienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 6 kontratutan aurkitu ditugu <b>lan-arloko eta kudeaketa-arloko berdintasunezko politikak</b> dituzten klausulak: <b>Enplegua lortzea eta enpleguaren kalitatea</b> | <p>Kontratista esleipendunak kontratua gauzatzean, baldintza bereziak aplikatuko ditu lan merkatuan sartzeko zailtasun bereziak dituzten pertsonen enplegua sustatzeko, lan merkatuan gizonezkoen eta emakumezkoen arteko desberdintasunak ezabatzeko, langabeziari aurre egiteko, lantokian trebakuntza sustatzeko edota ingurumen edo gizarte arloko beste helburu batzuk betetzeko (AFA).</p> <p>Kontratua gauzatzekoan, enpresa kontratistak edo azpikontratistak emakumeen eta gizonen berdintasuna bermatu behar du, hala tratuan nola enplegua lortzeko aukeran, sailkapen profesionalean, sustapenean, iraunkortasunean, prestakuntzan, kontratua azkentzean, ordainsarrietan, lanaren kalitatean eta egonkortasunean, eta lanaldiaren iraupenean eta antolaketan (BFA).</p> |
| Foru-aldundietako kontratuei dago-kienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 3 kontratutan aurkitu ditugu <b>sexu-jazarpenaren prebentzioarekin</b> lotutako klausulak                                                                           | Enpresa esleipendunak sexu-jazarpenaren edo sexu-jazarpenari eta sexuagatiko jazarpenari aurre egiteko protokoloa egiaztatu behar du; protokolo horretan, jazarpen horren prebentziorako prozedura bereziak zehaztu behar dira eta jazarpen hori jasan dutenek aurkez ditzaketen salaketa edo erreklamazioak bideratu behar dira (AFA).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

../..

| KONTRATU KOPURUA ETA<br>KLAUSULEN KATEGORIA                                                                                                                                                                                                                                                                        | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Foru-aldundietako kontratuei dago-kienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 3 kontratutan <b>klausula bereziak txertatu dituzte Berdintasun Plan bat indarrean dutela egiaztatzeari buruz, betiere enpresa lizitatzailleek 250 langile baino gehiago badituzte, eta/edo neurriak</b></p> | <p>Enpresa esleipendunak 250 langile baino gehiago baditu, Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarrirako 3/2007 Lege Organikoan aurreikusitako Berdintasun Plana diseinatu eta benetan aplikatu duela egiaztatu beharko du (AFA).</p> <p>Neurri horien artean, 125 langile baino gehiago dituzten enpresek emakumeen eta gizonen berdintasunerako planak egin beharko dituzte edo neurriak hartu beharko dituzte enpresaren antolaketaren barruan. Neurri horiek dokumentu bidez egiaztatu beharko dira, Berdintasun Plana, Hitzarmen Kolektiboa, ituna edo enpresak langileen alde emandako baldintzak onartzeko Akordio edo Erreko- nozimenduren bat aurkeztuta (AFA).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>Foru-aldundietako kontratuei dago-kienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 7 kontratutan aurkitu ditugu <b>hizkuntza-zen erabilera ez-sexista</b> aipatzen duten klausulak</p>                                                                                                          | <p>Kontratua betearazteagatik sortzen den dokumentazio, publizitate, irudi eta material guztietan sexismo-rik gabeko hizkera erabili behar du enpresak edo erakunde esleipendunak, emakumeen kontrako bereizkeria edo estereotipo sexistak bultzatzen dituzten irudiak sai-hestu behar dira, eta berdintasunaren aldeko irudiak sustatu behar dira, presentzia orekatua, aniztasuna, erantzukidetasuna eta rol eta genero-identitate pluraltasuna sustatzen dutenak (AFA).</p> <p>Kontratistak generoaren ikuspegia kontuan izan beharko du kontra- tua egikaritzean sortzen diren txosten, idatzi, datu bilketa, estatisti- ka eta abarretan hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista egitea sortzen diren agiri eta euskarrietan (GFA).</p> <p>Enpresa esleipendunak, kontratua indarrean dagoen bitartean, ez du hizkuntzaren erabilera sexistarik egingo behin betiko ezein dokumentu idatzi edo digitalean, eta, gainera, datuak sexuaren ara- bera bereizi beharko ditu pertsonen buruzko edozein estatistiketan, guztia otsailaren 18ko 4/2005 Legeak, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoak, 2.3 artikuluan xedatutakoaren arabera, bertan aipatzen baitira gorde beharreko printzipio orokorrak (BFA).</p> |
| <p>Foru-aldundietako kontratuei dago-kienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 4 kontratutan aurkitu ditugu datuak <b>sexuaren arabera bereizteko</b> be- tebeharra aipatzen duten klausulak</p>                                                                                            | <p>Enpresak datuak sexuaren arabera bereizi beharko ditu pertsonen buruz egiten duen edozein estatistikatan (BFA).</p> <p>Balioespen-ereduetan, berdintasuna sustatzeko jardueren dago- kien alderdi ebaluagarriak sartuko dira, hizkuntza ez-sexista erabili- ta eta informazioa sexuaren arabera bereizita (AFA)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>Foru-aldundietako kontratuei dago-kienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 3 kontratutan aurkitu ditugu <b>gene- ro-ikuspegia txosten, azterlan eta estatistiketan txertatzea</b> aipatzen duten klausulak.</p>                                                                         | <p>Kontratistak generoaren ikuspegia kontuan izan beharko du kontra- tua egikaritzean sortzen diren txosten, idatzi, datu bilketa, estatisti- ka eta abarretan hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista egitea sortzen diren agiri eta euskarrietan (GFA).</p> <p>Memoria: Zerbitzua amaitutakoan, eta, betiere, 2015-10-16a bai- no lehen, enpresa esleipendunak honako hau aurkeztu behar du: Genero- adierazleak ez ezik, zerbitzuaren erabiltzaileen edo onu- radunen edo zerbitzua eman duten langileen datuak ere sexuaren arabera bereizita. Datu horiei guztiei esker ebaluatu ahal izango da aplikatutako berdintasun-neurrien eraginkortasuna. Berdintasun-ar- loan prestakuntza espezifikoak duten langileek egin beharko dute genero-eraginari buruzko memoriaren zati hori (AFA).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

../..

Foru-aldundietako kontratuei dago-  
kienez, betearazteko baldintzetan  
berdintasun-klausulak dituen kon-  
tratu 1 aurkitu dugu **genero-ikus-  
pegia kontratatu beharreko proie-  
ktu/zerbitzuan txertatzea** ikusgai  
jartzen duena

**Gazteriaren Foru Erakundearen Gazte Bidaiak 2015 Progra-  
mako jardueren zerbitzua, emakumeen eta gizonen berdinta-  
sun-irizpideak txertatuta, gizarte- nahiz ingurumen-baldintzak  
eta beste politika publiko batzuei buruzko baldintzak bete be-  
harrekoa (AFA)** Enpresak proiektu bat aurkeztu beharko du eskain-  
tzan, oinarrizko honako ildo hauek garatzeko

A) Helburu orokorrak eta espezifikak:-Agiri hauetan zehazten diren  
jardueren funtsezko helburua zera da, GAZTE BIDAIK programan  
parte hartzen duten gazte arabarrei gun e ludiko integratzaile bat  
eskaintzea, bazterkeriarik gabekoa, honelako helburuak lantzeko  
tokia izanik (...) lana genero-berdintasunean, hezkidetz berdinta-  
sunean.

B) Ebaluazio-eredua: Horretaz gain, jarduera ebaluatze ko eredu bat  
ere sartu behar da proiektuan, eta jardueraren azken egunean parte-  
hartaileei banatu beharko zaie. Balioespen-ereduetan, berdinta-  
suna sustatzeko jarduer ei dagozkien alderdi ebaluagarriak sartuko  
dira, hizkuntza ez-sexista erabil ita informazioa sexuaren arabera  
bereiz ita.

B) Jardueren memoria: Hirugarren fasea: Zerbitzua amaitutakoan,  
eta nolanahi ere, 2015-10-16a baino lehen, enpresa esleipendunak  
honako hau aurkeztu behar du: Genero-berdintasuna, adierazleak  
ez ezik, zerbitzuaren erabiltzaileen edo onuradunen edo zerbitzua  
eman duten langileen datuak ere sexuaren arabera bereiz ita. Datu  
horiei guztiei esker ebaluatu ahal izango da aplikatutako berdinta-  
tasun-neurrien eraginkortasuna. Berdintasun-arloan prestakuntza  
espezifikoa duten langileek egin beharko dute genero-eraginari  
buruzko memoriaren zati hori.

C) Berdintasunaren xede den zerbitzuaren oinarrizko baldintzak

- Enpresa esleipendunak aisialdiko eta denbora libreko ekintzetan  
genero-ikuspegia txertatzearen arloko material didaktikoetara ego-  
kitu beharko ditu programazioa eta jarduerak; material hori Gazte-  
riaren Foru Erakundeak emango du eta, zehazki, GFEak argitaratu  
duen Monitoreentzako Gida Praktiko a Indarkeria sexistaren preben-  
tzioa aisialdiko jardueretan.

-Enpresa esleipenduna behartuta dago hizkuntza ez-sexista erabil-  
tzera kontratuarekin lotutako dokumentazio guztian, bai eta sortzen  
eta erabiltzen duen informazio guztia sexuaren arabera bereiz tera  
ere.

- Enpresa esleipendunak genero-berdintasunari buruzko alderdi  
guztiak bete beharko ditu, bai eta funtsezkotzat jotzen diren bete-  
arazteko gainerako baldintzak ere.

D) Monitoreen artean gizonen eta emakumeen berdintasunezko  
presentzia bermatzeko beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu  
enpresak.

../..

| KONTRATU KOPURUA ETA<br>KLAUSULEN KATEGORIA                                                                                                                                              | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Foru-aldundietako kontratuei dagokienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituen kontratu 1ean <b>ezartzen dira penalizazioak berdintasun-klausulak betezen ez badira</b> | <b>Arabako Foru Aldundiak jasotako telefono-deien arreta-zerbitzua:</b><br>Penalizazioak ezarri dira:-Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egiteko betebeharra betetzen ez bada, ez-betetzea gertatu den ekitaldiari dagokion kontratuaren zenbatekoari % 0,1eko penalizazioa ezarriko zaio.-Enpresak sexu-jazarpenari eta sexuagatiko jazarpenari aurre egiteko protokoloa baduela ez bada egiaztatzen, ez-betetzea gertatu den ekitaldiari dagokion kontratuaren zenbatekoari % 0,1eko penalizazioa ezarriko zaio Arabako Foru Aldundiak aurkezteko eskatu eta berandu aurkeztutako hilabete edo frakzio bakoitzeko. 3/2007 Legean aurreikusitako Berdintasun Plana diseinatu eta benetan aplikatu dela ez bada egiaztatzen (enpresak dituen langileen kopurua dela eta egiaztapen hori egin behar duenean), ez-betetzea gertatu den ekitaldiari dagokion kontratuaren zenbatekoari % 0,1eko penalizazioa ezarriko zaio Arabako Foru Aldundiak aurkezteko eskatu eta berandu aurkeztutako hilabete edo frakzio bakoitzeko. |

## KONTRATATUTAKO JARDUERA BETEARAZTEKO BALDINTZAK ZEHAZTEAN BERTINTASUN- KLAUSULAK DITUZTEN KONTRATUAK, UDALENAK

## 1.5.E

| KONTRATU KOPURUA ETA<br>KLAUSULEN KATEGORIA                                                                                                                                                                                                     | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Udalei dagokienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 4 kontratutan aurkitu ditugu <b>lan-arloko eta kudeaketa-arloko berdintasunezko politikak</b> dituzten klausulak: <b>Enplegua lortzea eta enpleguaren kalitatea</b> | Kontratua gauzatzerakoan, erakunde emakidadunak edo azpiemakidadunak emakumeen eta gizonen berdintasuna bermatu behar du, hala tratuan nola enplegua lortzeko aukeran, sailkapen profesionalean, sustapenean, iraunkortasunean, prestakuntzan, kontratua azkentzean, ordainsarietan, lanaren kalitatean eta egonkortasunean. Halaber, kontratua gauzatzerakoan, erakunde emakidadunak edo azpiemakidadunak lanean ari diren pertsonen bizitza pertsonala, familiakoa eta lana uztartzen laguntzeko neurriak ezarri behar ditu (Donostiako Udala).<br><br>Kontratistak Eusko Legebiltzarraren Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legean –otsailaren 18ko 4/2005– eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako Lege Organikoan –martxoaren 22ko 3/2007– ezarritako printzipioak eta betebeharrak bete beharko ditu. |
| Udaletako 2 kontratutan aurkitu ditugu <b>sexu-jazarpenaren prebentzioarekin lotutako</b> klausulak                                                                                                                                             | Prozedura zehatzak ezartzera behartuta dago halakoak saihesteko eta jazarpena jasan dutenek aurkeztutako salaketa edo erreklamazioak bideratzeko. (Donostiako Udala).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

../..

| KONTRATU KOPURUA ETA KLAUSULEN KATEGORIA                                                                                                                                                                                                                                                                                           | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Udalei dagokienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 6 kontratutan aurkitu ditugu honelako klausulak: <b>enpresak langileak kontratatu behar baditu eta langileen artean sexuaren araberako desoreka badago, emakume bat kontratatu beharko du, edo emakume baten aldi baterako kontratua finko bihurtu</b> | <p>Kontratua gauzatzeko langile gehiago kontratatzea beharrezkoa bada eta erakunde emakidadunak eta azpiemakidadunak taldean duen emakume kopurua, gizonezkoekin alderatuta, desorekatua bada, kontratua gauzatzeko eta horrek irauten duen bitartean, gutxienez emakume bat kontratatu beharko du, edo aldi baterako kontratua duen emakume baten kontratua finko bihurtu beharko du. Langile talde desorekatua izango da langile guztien artean emakumeak % 40 baino gutxiago badira (Donostiako Udala).</p> <p>Kontratu honetan gizartean eta lanean txertatzeko baldintza bereziak txertatu behar direla erabaki bada KARATULAn, enpresa esleipendunak lana lortzeko zailtasun berezia duten langabeen % 20, gutxienez, kontratatze konpromisoa hartuko du (Gasteizko Udala).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Udalei dagokienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 3 kontratutan klausula bereziak txertatu dituzte <b>Berdintasun Plan bat indarrean dutela egiaztatzeari buruz, betiere enpresa lizitatzailerak 250 langile baino gehiago badituzte, eta/edo neurriak</b>                                               | 250 langile baino gehiago dituen enpresa kontratistak egiaztatu beharko du emakumeen eta gizonen berdintasunerako plana duela, eta plan horrek Gizonen eta Emakumeen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Legeak ezarritako edukia duela (Bilboko Udala).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Udaletako kontratuei dagokienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 3 kontratutan aurkitu ditugu <b>hizkuntzaren erabilera ez-sexista</b> aipatzen duten klausulak                                                                                                                                           | Kontratistak honako hauek bermatu beharko ditu: dokumentazio, publizitate, irudi edo material guztietan, hizkuntza ez sexista erabiliko dela, emakumeen irudi diskriminatzaile edo estereotipo sexista oro saihestuko dela, eta irudi jakin bat sustatuko dela, balio hauek izango dituenak: berdintasuna, emakume eta gizonen presentzia orekatu bat, aniztasuna, ardura partekatua, eta rol eta genero identitate plurala (Bilboko Udala).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Udaletako kontratuei dagokienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituen kontratu 1 aurkitu dugu <b>genero-ikuspegia kontratatu beharreko proiektu/zerbitzuan txertatzea esanbidez</b> aipatzen duena                                                                                                               | <p><b>Berdintasunaren eta Genero Politiken Zerbitzua</b> (Zierbenako Udala). Zerbitzuari atxikitako langileek(...) berdintasunari buruzko prestakuntza espezifiko izan beharko dute, 180 ordukoa. Klausula hau oinarritzkoa da. Klausula hau betetzen ez bada, udalak kontratua desegin ahal izango du.</p> <p>Bilboko udalerrian bizitegi-bazterketaren arriskuan eta/edo egoeran daudenentzat gizarte mailan esku hartzeko programa gestionatzea eta garatzea; Bilboko 2016ko FANT Fantasiatzko Zinemaren jaialdiko jardura zinematografikoak programatzea eta koordinatzea; Bilboko Udal Liburutegien Sarearen bildumarako bibliografiako, ikus-entzunezko eta multimediako materialaren hornidura. Materiala edozein hizkuntzatan eta edozein adinetakoentzat izan daiteke(Bilboko Udala). Kontratistak honako hauek bermatu beharko ditu: dokumentazio, publizitate, irudi edo material guztietan, hizkuntza ez sexista erabiliko dela, emakumeen irudi diskriminatzaile edo estereotipo sexista oro saihestuko dela, eta irudi jakin bat sustatuko dela, balio hauek izango dituenak: berdintasuna, emakume eta gizonen presentzia orekatu bat, aniztasuna, ardura partekatua, eta rol eta genero identitate plurala.</p> |

../..

| KONTRATU KOPURUA ETA<br>KLAUSULEN KATEGORIA                                                                                                                          | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Udaletako kontratuei dagokienez, betearazteko baldintzetan berdintasun-klausulak dituzten 3 kontratutan <b>ezarri dituzte kontratua suntsiarazteko kausak</b></p> | <p><b>Kontratuaren Esleitze Akordioa:</b> BERIO/PUIOko Udal Futbol Zelaia KUPen Zerbitzu Publikoa Kudeatzea. Sexua dela eta (...) diskriminazioa eragiten duen jarduketa oro (Donostiako Udala).</p> <p><b>Berdintasunaren eta Genero Politiken Zerbitzua</b> (Zierbenako Udala). Zerbitzuari atxikitako langileek(...) berdintasunari buruzko prestakuntza espezifiko izan beharko dute, 180 ordukoa. Klausula hau oinarritzkoa da. Klausula hau betetzen ez bada, udalak kontratua desegin ahal izango du.</p> |

### 30. TAULA. Xedean berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak

| KLAUSULA MOTA                                          | DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Diru-laguntzaren definizioan berdintasuna zehaztuta    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2015 Genero berdintasunaren aldeko antolamendu aldaketako prozesuak sustatzeko lankidetzak-erakundeei zuzendutako laguntzen eskabidea (EAE).</li> <li>• 2015 2016, 2016 2017 eta 2017 2018 ikasturteetan hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduerak-proiektuak (EAE).</li> <li>• Genero ikuspuntutik ikus entzunezko edukiak ekoizteko eta ekitaldiak zuzenean emateko zerbitzua kontratatzea (EAE).</li> <li>• Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten jarduerak (Elkarteak) (GFA).</li> <li>• Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten jarduerak (Udalak) (GFA).</li> <li>• Kirolean berdintasunaren alde egiten duten proiektuak eta programak (GFA).</li> <li>• Genero berdintasunaren alorrean jarduerak eta proiektuak egiteko diru-laguntzak (Gasteizko Udala).</li> <li>• Berdintasuneko eta genero politiketako zerbitzua (Abantoko Udala).</li> <li>• Emakume eta gizonen berdintasuna sustatzeko programa, proiektu eta jarduerak norgehiagoka araubidepean diru-laguntzak ematea. Udala (Arrigorriagako Udala).</li> <li>• Irabazi asmorik gabeko erakundeentzako diru laguntzak 2015 Berdintasuna (GFA)</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Zuzenduta dagoen pertsona/erakundeen profila zehaztuta | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Genero indarkeriaren biktima diren emakumeentzako diru-laguntzak (EAE).</li> <li>• Irabazi asmorik gabeko erakundeei zuzendutako emakumearen eta familiaren arloko diru-laguntzak 2015erako (BFA).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Indarkeriaren biktimak.</li> <li>• Emakumeak eta familia.</li> <li>• Emakumeen elkarteak eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk, xede bakarra emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzea dutela.</li> <li>• Ikastetxeak hezkidetzak sustatzeko.</li> </ul> |

../..



| KLAUSULA MOTA                                                                                                        | DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Aginduaren xedea aipatzen den atalean, emakumeen eta gizonen berdintasunari erreparatu behar zaiola zehaztuta</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Elkariteei eta irabazteko xederik gabeko erakundeei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia (AFA).</li> <li>• Araba eta Trebiñuko konderriko udal eta kuadrillei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia (AFA).</li> <li>• Gasteizko udalerriko auzo eta herri-auzoetan programak eta/edo jarduerak antolatu eta gauatzeko sortzen diren gastuei aurre egiten laguntzeko digu-laguntzak. Udala (Gasteizko Udala).</li> <li>• Gazteei zuzendutako proiektu edo zerbitzuak bideratzeko digu-laguntzak. Udala (Gasteizko udala).</li> <li>• 2015eko diru laguntzak irabazi-asmo gabeko elkarreentzat Lankidetza Udala (Donostiako Udala).</li> <li>• 2015eko diru laguntzak irabazi-asmo gabeko elkarreentzat Herri Partaidetza Udala (Donostiako Udala).</li> <li>• 2015eko diru laguntzak irabazi-asmo gabeko elkarreentzat. Kultur Aniztasuna (Donostiako Udala).</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Honako deialdi honek bilatzen du konkurrentzia librean diru-laguntzak plazaratzea, zeharbi-dez genero ekitatea, ekologia eta gizarte sostengarritasuna, giza eskubideak eta indarkeria-eza aktiboa sustatzen duten garapenerako lankidetza-proiektuak gauzatu ahal izateko.</li> <li>• Horrela, bada, diruz laguntzeko moduko proiektuak izango dira honako helburu hauek dituztenak: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Berdintasuna sustatzea.</li> <li>– Berdintasuneko diagnostikoak eta planak egitea.</li> <li>– Emakumeek kiroletan parte har dezaten sustatzeko proiektu eta/edo ekintzak garatzea.</li> </ul> </li> <li>• Diruz lagun daitezkeen jarduerak emakumearen arloan: a) Arrisku-egoera eragiten dieten gizarte-arazo bereziak dituzten emakumeentzako lege aholkularitzako zerbitzuak, b) Sustatu, gaitu, trebatu, sentsibilizatu eta dibulgatzeko jarduerak, baldin eta arrisku-egoeran dauden emakumeen kolektiboaren gizarteratze osoa bilatzen badute, c) Mendekotasuna duten senideak zaintzeaz arduratzen diren zaintzaile ez profesionalentzako laguntza jarduerak.</li> <li>• Gazteen artean, gizonezko nahiz emakumezko izan, etxeko ardurak banatzea sustatzen duten proiektuak, eta, halaber, talde-dinamiketan gizonezko nahiz emakumezkoen artean ardurak banatzea.</li> <li>• Proiektuak edo jarduerak ezin izango dira diruz lagundu baldin eta ez badute genero-ikusegia txertatzen eta emakumeen irudi estereotipua eta pasiboa sustatzen badute.</li> </ul> |

## 2.2.E

| DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | LEHIATZEA DEBEKATZEKO<br>KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2015eko diru laguntzak irabazi asmo gabeko elkarteentzat - Kultur Aniztasuna (Donostiako Udala).</li> <li>• Araba eta Trebiñuko konderriko udal eta kuadrillei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko (AFA).</li> <li>• 2015 2016, 2016 2017 eta 2017 2018 ikasturteetan hezkidetza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduera-proiektuak (EAE).</li> <li>• Tokiko Agenda 21etako ekintza planak garatzeko diru-laguntzak (GFA).</li> <li>• Aisialdian eta kirol arloan euskara sustatzeko proiektuak garatzen dituzten pertsona juridiko pribatuei diru-laguntzak ematea (Gasteizko Udala).</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Diru-laguntzak emateko modua arautuko da honako hauek erabilita: Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legea, 24.2 artikulua xedatzen duenez, «euskal herri-administrazioek ezin izango diete inolako laguntzarik eman kideak aukeratzeko prozesuan edo lan-jardunean sexuaren ziozko bereizkeria eragiten duten elkarte edo erakundeei»; Emakumeen eta gizonen arteko benetako berdintasunerako 2007ko martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoa, eta Donostiako Udalaren 2014-2018 III. Berdintasun Plana.</li> <li>• Berdintasunaren arloko araudia betetzearen adierazpen sinatua (AFA).</li> <li>• Eskaera egiten duten erakundeek ez dute eduki behar diru-laguntza edo laguntza publikoak eskuratzeko aukera ukatzen dion zigor administratibo edo penalik, ez eta diru-laguntzak jasotzeko legezko debekurik ere, sexuagatiko diskriminazioaren ondoriozko lege-debekuak barne (Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen amaierako seigarren xedapenak arautzen duen ildotik) (EAE).</li> <li>• Erakunde horiek arau hauetan aurreikusitako debeku egoera guztietatik salbu egongo dira: 2007ko martxoaren 27ko 3/2007 Foru Araua, Gipuzkoako Lurralde Historikoko diru-laguntzei buruzkoa (12. artikulua); 2015eko martxoaren 9ko 2/2015 Foru Araua, emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzkoa -26. artikulua-; eta, indarrean dagoen gainerako araudia (GFA).</li> <li>• Ezingo dute diru-laguntzarik jaso beren baitan gizon eta emakumeen presentzia eta parte-hartzea berdintasun egoeran gauzatzea galarazten duten elkarteek, salbu eta, sexu bakarreko kideek osatutako elkarteak izanik, helburu nagusia baldin bada gizon eta emakumeen arteko berdintasuna lortzeko emakumezkoen nahiz gizonezkoen berariazko interes eta beharrak sustatzea (Gasteizko Udala).</li> </ul> |

../..

| DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | IBILBIDEARI BURUZKO KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten jarduerak (Elkarteak) (GFA).</li> <li>• Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten jarduerak (Udalak) (GFA).</li> <li>• 2015-2016, 2016-2017 eta 2017-2018 ikasturteetan hezkidetza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduera-proiektuak (EAE).</li> <li>• Araba eta Trebiñuko konderriko udal eta kuadrillei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko (AFA).</li> <li>• 2015eko diru laguntzak irabazi asmo gabeko elkarteentzat. Berdintasuna (Donostiako Udala).</li> <li>• Genero berdintasunaren alorrean jarduerak eta proiektuak egiteko diru-laguntzak (Gasteizko Udala).</li> <li>• 2015eko diru laguntzak irabazi asmo gabeko elkarteentzat. Donostia Kultura Enpresa Erakunde Publikoa. (Donostiako Udala).</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Diru-laguntzak honako hauek eskatu ahal izango dituzte: emakumeen elkarte eta federazioek eta irabazi-asmorik gabeko elkarteek (2007ko ekainaren 22ko 7/2007 Legeak, Euskadiko Elkartei buruzkoak, ezartzen duen eremukoak); eta fundazioek, baldin eta xede eta jarduera esparru bakarra badute emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzea, eta baldin eta 1994ko ekainaren 17ko 12/1994 Legeak, Euskal Autonomia Erkidegoko fundazioei buruzkoak, ezartzen duen eremukoak badira (GFA).</li> <li>• Erantzukizunpeko adierazpen baten bidez (eskabide-orrian bertan azaltzen da), betebeharrak hauek egiaztatuko dira: h) Ikastetxean hezkidetzako eta genero-indarkeriaren prebentzioko arduradun bat edukitzea. Hark horretarako egokiak diren ezaugarriak bete beharko ditu: langile finkoa, ikastetxea ondo ezagutzen duena, sentsibilizatuta dagoena, eta prozesua dinamizatzeko, koordinatzeko eta buru izateko gaitasunak dituen, i) Berdintasun-ordezkaritza izango den pertsona bat edukitzea Ordezkaritza Organo Gorenean (OOG), j) Berdintasunerako Batzordea izatea. Hezkuntza-komunitate osoa ordezkatuta egongo da bertan (EAE).</li> <li>• Eskabideekin batera ondoko dokumentazioa aurkeztu behar da: e) Erakundearen legezko ordezkaritza sinatutako aitortpen arduratsua. Erakundeak genero berdintasunarekin duen engaiamendua ziurtatuko da bertan (l. eranskinean jasota) (AFA).</li> <li>• Diru-laguntza jaso ahal izango dutenak: Irabazi-asmorik gabeko emakume-elkarteak, ekainaren 22ko 7/2007. Elkartei buruzko Euskadiko Legearen aplikazio-eremuaren barruan daudenak/Elkarte mistoak, baldin eta emakumeen idazkaritza badute, edo ordezkaritza edo funtzionamendu autonomoko beste edozein organo, eta horren helburua baldin bada elkartearen mugimendu mistoan emakumeen parte-hartze aktiboa sustatzea eta proiektuak edo ekintzak egitea emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko hainbat elkartetan: auzoan, kulturen, kirolen, hezkuntzan, gizartearen eta abarretan. Organo horren izaera, helburuak eta funtzionamendu autonomoa argi azalduko dira elkartearen estatutuaren, eta bere eraketa efektiboa ere behar bezala egiaztatuko da (Donostiako Udala).</li> <li>• Deialdi honen onuradun izan daitezke 4.1 emakumeen elkarteak zein genero-berdintasunaren aldeko ibilbidea egiaztatzen duten bestelako elkarteak (Donostiako Udala).</li> <li>• Eskabidearekin batera dokumentu hauek aurkeztu behar dira: Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako irizpideak elkartearen egitura eta funtzionamenduan (Donostiako Udala).</li> </ul> |

../..

| DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | DIRUZ LAGUNDU EZIN DIREN PROGRAMA/<br>PROIEKTUEI BURUZKO KLAUSULEN<br>ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Genero berdintasunaren alorrean jarduerak eta proiektuak egiteko diru-laguntzak (Gasteizko Udala).</li> <li>• Gasteizen gizarte proiektuak burutzeko diru laguntzak (Gasteizko Udala).</li> <li>• 2015eko diru laguntzak irabazi asmo gabeko elkarteentzat - Kultur Aniztasuna (Donostiako Udala).</li> <li>• 2015eko diru laguntzak irabazi asmo gabeko elkarteentzat. Berdintasuna (Donostiako Udala).</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ez dira diruz lagunduko: a) Ikuspegi feminista argirik ez duten edo emakume eta gizonen arteko berdintasunaren ikuspegi argirik adierazten ez duten proiektuak. d) Elkarte eska-tzailearen bazkideei ez besteri eskaintzen zaizkien proiektuak, baldin eta helburua erakundea berdintasunaren printzipioari egokitzea ez bada, bai eta erakundearen funtzionamendua eta jarduna ere. (Gasteizko Udala).</li> <li>• Ez dira deialdi honen xede izango: Gizon eta Emakumeen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legea urratzen duten gizarte proiektu edo programak.</li> <li>• 2015eko ekitaldian genero berdintasunean aurrera egiten laguntzeko jarduerak eta proiektuak egiteko, irabazi-asmorik gabeko elkarteek eskatu ahalko dituzte deialdi honetan araututako diru-laguntzak, baldin eta Euskadiko Elkarteen Legearen -7/2007 legea, ekainaren 22koa- aplikazio-eremuan sartzen badira, Herri-tar Erakundeen Udal Erregistroan izena emana dutelarik eta beren jarduera-eremua Gasteizko udalerrian dutelarik.</li> <li>• Proiektuak edo jarduerak ezin izango dira diruz lagundu baldin eta ez badute genero-ikuspegia txertatzen eta emakumeen irudi estereotipa-tua eta pasiboa sustatzen badute.</li> </ul> |

BALIOESTEKO  
ELEMENTUTZAT  
BESTE BERDINTASUN-  
KLAUSULA BATZUK  
DITUZTEN DIRU-LAGUNTZAK

2.3.E

| DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                       | EGITURAZKO ALDAKETETAN ERAGINA<br>DUTEN KLAUSULEN ADIBIDEAK<br>(IZAERA SOZIALA)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2015eko diru-laguntzak irabazi-asmo gabeko elkar-teentzat. Lankidetza (Donostiako Udala)                                                                                                                            | <p>Proiektuak laguntzen du herri hartzailleko emakume eta gizonen benetan parte hartzeko prozesu eta guneak sor daitezen.</p> <p>Emakumeak protagonista izan behar du, garape-naren politiko, sozial eta ekonomikorako ekile den heinean.</p> <p>Emakumeen partaidetza arlo komunitario eta pu-blikoan sustatzen du proiektuak.</p> <p>Generoarekiko kontzientzia izatea ahalbidetuko duten ekintzak egitea ere sartzen da proiektuan.</p> <p>Maskulinitate hegemonikoa deseraikitzea lortzeko eta berdintasunezko maskulinitate eredu berriak sustatzeko gaitasun ekintzak egitea ere hartzen du proiektuak.</p> |
| 2015eko diru-laguntzak irabazi-asmo gabeko elkar-teentzat. Giza Eskubideak. (Donostiako Udala)                                                                                                                      | <p>Proiektuak gizarte-balioak eta genero-ikuspegia jasotzea, baita emakumeen partaidetza estereo-tiporik gabeko jarreretatik sustatzea ere, emaku-meon jabekuntzan lagunduz.</p> <p>Emakumeen jabekuntza helburu duten proiektuak.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 2015eko diru-laguntzak irabazi-asmo gabeko elkar-teentzat. Berdintasuna. (Donostiako Udala)                                                                                                                         | <p>Berdintasunean gizezkoen sentsibilizazioa eta parte-hartzea sustatzen dituzten proiektuak.</p> <p>Bizitza pertsonala, lanekoa eta familiakoa batera-tzen edota banatzen laguntzen duten proiek-tuak. Emakumeen eskubideak, historia eta pen-tsamendu feminista hedatzea helburu duten proiektuak, baita ere emakumeen erreferentzia eta genealogia sortzen dutenak.</p>                                                                                                                                                                                                                                        |
| Elkarteei eta irabazteko xederik gabeko erakundeei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia (AFA) | Sexuen araberako rolei eta estereotipoei arreta berezia ematen dieten proiektuak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

../..

| DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                        | EGITURAZKO ALDAKETETAN ERAGINA<br>DUTEN KLAUSULEN ADIBIDEAK<br>(IZAERA SOZIALA)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kirolean berdintasunaren alde egiten duten proiektuak eta programak (GFA)                                                                            | <p>Zer-nolako eragina izango duen proiektuak kirolean berdintasuna sustatzen.</p> <p>Emakumeen kontrako bereizkeria bultzatzen duten irudiak saihestu behar dira, eta berdintasunaren aldeko irudiak sustatu behar dira, presentzia orekatua, aniztasuna, erantzukidetasuna eta rol-identitate pluraltasuna sustatzen dutenak.</p> <p>Kirol antolakuntzaren egituraren aldaketak sortzera eta kirol arloan emakumeen parte hartzea erraztera bideratutako proiektuak edo ekintzak.</p> |
| Gizarte-zerbitzuetako jarduerekin zerikusia duten ikastaroak, jardunaldiak, biltzarrak eta mintegiak antolatze laguntzen deialdi publikoa 2015 (AFA) | Jarduerak emakume eta gizonen arteko berdintasun, erantzunkidetasun edo estereotipoak hausteko arloan aurrera egiten laguntzen badu: 5 puntu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Elkarte edo fundazioentzako laguntza deialdia, ezinduei zuzendutako programak eta jarduerak garatzen laguntzeko 2015 (AFA)                           | <p>Emakume eta gizon ezinduen artean aukera-berdintasuna bermatuko duten programak eta ekintzak sustatzeko. Dibertsitate funtzionala daukaten emakumeak ikusarazi eta haiei mesede egiten dieten ekintzak sustatu eta egiteko.</p> <p>Emakume ezinduenganako genero-indarkeriari aurrea hartzeko eta, halako egoeretan, esku hartzeko.</p>                                                                                                                                             |
| Elkarte edo fundazioentzako laguntza deialdia, adinekoei zuzendutako programak eta jarduerak garatzen laguntzeko 2015 (AFA)                          | <p>Adinekoen parte-hartzea, ongizatea eta prestakuntza sustatzeko, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna eta erantzunkidetasuna bultzatuta-Emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasuna bermatuko duten programak eta ekintzak sustatzeko.</p> <p>Adineko emakumeenganako genero-indarkeriari aurrea hartzeko eta, halako egoeretan, esku hartzeko.</p>                                                                                                                        |
| Desgaitasunen bat duten pertsonen gizarteratzea eta arretarako diru-laguntzak 2015erako                                                              | Langileak kontratatze politikak (kontratuen tipologia, desgaitasuna duten pertsonak hartzea eta erakundearen plantillan dauden emakumeen porzentajea): 15 puntu gehienez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

../..

| DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                                                                     | EGITURAZKO ALDAKETETAN ERAGINA DUTEN KLAUSULEN ADIBIDEAK (ERAKUNDE-KULTURA)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2015 Genero-berdintasunaren aldeko antolamendu-aldaketako prozesuak sustatzeko lankidetzak-erakundeei zuzendutako laguntzen eskabidea (EAE)                                                                                                                       | Kanpoko pertsona fisikoak edo juridikoak genero-diagnostikoak eta/edo emakumeen eta gizonen arteko Berdintasun Planak egiten duen esperientzia (gehienez 20 puntu): Kanpoko pertsona fisikoak edo juridikoak gutxienez hiru genero-diagnostikotan eta emakumeen eta gizonen arteko Berdintasun Planetan egile gisa parte hartu duela frogatzea (15 puntu). Genero-diagnostiko bat baino gehiagotan eta/edo emakumeen eta gizonen arteko Berdintasun Plan bat baino gehiagotan egile gisa parte hartu du (5 puntu). GGKEren baten genero-diagnostiko bat baino gehiagotan eta/edo emakumeen eta gizonen arteko Berdintasun Plan bat baino gehiagotan egile gisa parte hartu du (5 puntu gehiago). Prozesua suspertuko duen pertsona fisikoak edo juridikoak GGKE batean, Genero Erreferente gisa kontratatua, gutxienez urtebeteko esperientzia frogatzea (15 puntu). Gutxienez urtebeteko esperientzia, GGKE batean langile tekniko kontratatu gisa, eta erakunde horretan egondako denboraldian generoari buruzko barne-taldean edo antzeko taldeetan parte hartu duela frogatzea (10 puntu). |
| 2015-2016, 2016-2017 eta 2017-2018 ikasturteetan hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduerak-proiektuak (EAE)                                                                                                                             | Ikastetxeak egindako bidea eta premien zehaztapena (2,5 puntura arte). Honako alderdi hauek hartuko dira kontuan: I) Ikastetxeak, ondoren aipatzen diren esparruetan, jarduerak, programak eta proiektuak sustatzen, prestakuntzan eta abarretan egindako bidea: hezkidetzan, gizonen eta emakumeen arteko berdintasunean, genero-indarkeriaren prebentzioan, sexu-aniztasunean, harreman afektibo sexualetan. (0,75 puntu, gehienez ere), II) Eskualdeetako Berritzeguneek hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioaz antolatutako mintegietan parte hartzea (0,50 puntu, gehienez ere).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 2014-2015, 2015-2016 eta 2016-2017 ikasturteetan hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduerak-proiektu integralak (EAE)                                                                                                                    | Honako alderdi hauek hartuko dira kontuan: Ikastetxeak, ondoren aipatzen diren esparruetan, jarduerak, programak eta proiektuak sustatzen, prestakuntzan eta abarretan egindako bidea: hezkidetzan, gizonen eta emakumeen arteko berdintasunean, genero-indarkeriaren prebentzioan, sexu-aniztasunean, harreman afektibo sexualetan. (Puntu 1, gehienez ere).<br><br>Eskualdeetako Berritzeguneek hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioaz antolatutako mintegietan parte-hartzea. (0,50 puntu, gehienez ere).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Genero-berdintasunaren alorrean jarduerak eta proiektuak egiteko diru-laguntzak (Gasteizko Udala)                                                                                                                                                                 | Emakumeen elkarte bat baldin bada: Elkarrekin egin duen jardueraren ibilbidea: Elkarrekin feminismoaren eta genero-berdintasunaren inguruan azken bi urteotan egin duen jardueraren ibilbidea (15 puntu). Elkarrekin misto bat baldin bada: Antolaketa berdintasun-printzipiora egokitzea: Elkarrekin Zuzendaritza Batzarreko ehuneko 40 baino gehiago emakume izatea (5 puntu).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Nazio Batuen sistemako Nazioarteko Erakundeei eta horiei atxikitako pertsona juridikoen-tzak laguntzak, nazioarteko erakunde horiek lurralde txirotuetan gauzatzen dituzten garapen-proiektuetan parte hartzen duten borondatezko lankidetzak bekak emateko (EAE) | 1- a) Nazioarteko Erakundeak adierazitako lanari egokitzen zaion lanbide-profila eta dagokion titulazio akademikoa: 20 puntu gehienez. b) 10 puntu: Honako jarduerak-erakunde hauetan kokatzen diren programa edo proiektuetan txertatzen bada zeregina: Eskubide Unibertsalak, gobernantza demokratikoa eta tokiko boterea, tokiko garapen ekonomikoa eta ingurumena kontserbatzea, eta emakumeen ahalgintza:<br><br>2- a) Garapenerako lankidetzaren edo generoaren arloko prestakuntza espezifikoak: 20 puntu gehienez. b) 5 puntu gehienez: Garapenerako lankidetzaren edo generoaren arloarekin loturiko ikastaro espezifikoak egin dituela egiaztatzen bada. 20 eta 40 ordu bitarteko ikastaroak: 1 puntu ikastaro bakoitzeko. 41 eta 60 ordu bitarteko ikastaroak: 2 puntu ikastaro bakoitzeko. 61 orduko edo gehiagoko ikastaroak: 4 puntu.                                                                                                                                                                                                                                            |

../..

| DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                       | EGITURAZKO ALDAKETETAN ERAGINA DUTEN KLAUSULEN ADIBIDEAK (ERAKUNDE-KULTURA)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Gizarte-zerbitzuen eremuko elkarte edo fundazioentzako laguntza deialdia, haiek mantentzen laguntzeko 2015eko deialdia (AFA)                                                                                        | Erakundearen zuzendaritza-batzordearen kideen ehuneko 40, gutxienez, emakumeak izatea.<br><br>Berdintasun plana edo berdintasun hori lortzera bideratutako jarduera espezifikoak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Araba eta Trebiñuko konderriko udal eta kuadrillei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia (AFA) | Erakundearen genero berdintasunarekiko engaiamendua: Engaiamendu argia duten eta engaiamendu horren balizko edukiak l. eranskinean (aitorpen arduratsua) jaso dituzten erakundeak edo erakundeek puntu 2 gehiago jasoko dituzte.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Genero-berdintasunaren alorrean jarduerak eta proiektuak egiteko diru-laguntzak (Gasteizko Udala)                                                                                                                   | Emakumeen elkarte bat baldin bada: Elkarateak egin duen jardueraren ibilbidea: Elkarateak feminismoaren eta genero-berdintasunaren inguruan azken bi urteotan egin duen jardueraren ibilbidea. (15 puntu).<br><br>Elkarte misto bat baldin bada: Antolaketa berdintasun-printzipiora egokitzea: Elkaratearen Zuzendaritza Batzarreko ehuneko 40 baino gehiago emakume izatea (5 puntu). Elkaratea eta horren funtzionamendua berdintasun-printzipiora egokitzeko azken bi urtean hartu diren neurriak edota 2015. urtean hartuko diren neurriak (5 puntu). Elkarateak feminismoaren eta genero-berdintasunaren inguruan azken urteotan egin duen jardueraren ibilbidea (5 puntu). |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeei zuzendutako emakumearen eta familiaren arloko diru-laguntzak 2015erako (BFA)                                                                                                      | Erakunde eskatzaileak berdintasunaren sustapenarekin duen konpromisoa. Konpromiso hau, Foru Dekretu honen 8b) artikuluan azaltzen den ziurtagiria aurkeztuz frogatuko da.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| DIRU-LAGUNTZA                                                                             | PROZEDURAZKO ALDAKETETAN EDO TRESNETAN ERAGINA DUTEN KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2015eko diru-laguntzak irabazi-asmo gabeko elkarateentzat. Berdintasuna. Donostiako Udala | Sailartekotasuna kontuan hartzen duten proiektuak, honako dimentsioen bitartez: adina, immigrazioa, sexu- eta genero-identitatea, aniztasun funtzionala, pobrezia edo gizarte-bazterketa.<br><br>Proiektuak bere garapenean genero-ikuspegia barneratzea (justifikazioan, helburuetan, jardueretan, metodologian, ebaluazioan, talde teknikoaren edo kontratatu beharreko pertsonen profil profesionalen). Emakumeen parte-hartzea eta sentsibilizazioa sustatzen duten proiektuak. |
| Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten jarduerak (Elkarateak)-GFA      | Jabekuntzaren ikuspegian oinarrituta, emakumeekin bakarrik lantzekoa den proiektua bada: 10 punturaino. Ea proiektuak aurreikusten duen honelako emakumeen partaidetza sustatzeko estrategiak diseinatzea eta garatzea: desberdintasun handiagoko posizio eta baldintzetan egon litezkeen eta, tradizionalki, instituzioetatik aldenduago bizi izan diren emakumeak (gazteak, migratzaileak, ijitoak, zaintzaileak, sexu-langileak, etxeko langileak, eta abar).                    |

../..



| DIRU-LAGUNTZA                                                                                                                                                                                                       | PROZEDURAZKO ALDAKETETAN EDOTRESNETAN ERAGINA DUTEN KLAUSULEN ADIBIDEAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kirolean berdintasunaren alde egiten duten proiektuak eta programak (GFA)                                                                                                                                           | Aurkeztutako proiektua Gipuzkoako Foru Aldundiaren Berdintasun Planarekin bat etortzea. Komunikazio, argitalpen, programa, ikastaro eta abarretan hizkeraren erabilera ez-sexista bermatzea; emakumea diskriminatzen duten irudiak saihestea eta berdintasunaren, aniztasunaren, askotariko eginkizunen eta erantzunkidetasunaren irudia sustatzea. Emakumeek kirol-arloan bizi duten egoera ezagutzera bideratutako ikerketa proiektuak.                                                     |
| Elkarteei eta irabazteko xederik gabeko erakundeei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia (AFA) | Proiektua dagokion lurraldeko udalean edo udaletan dauden testuiguruaren eta errealitatearen azalpen argia eta laburra, eta azaldutako premia konpontzeko edo hobetzeko ekarpena. Genero ikuspegia kontuan hartu beharko da. Proiektuan genero berdintasunaren ikuspegia jasotzea. Proiektu osoan genero-berdintasunaren ikuspegia nola txertatu den baloratuko da (datuak sexuen arabera banatuta, hizkera inklusiboa, proiektuan parte hartzen duten pertsonen genero prestakuntza, etab.). |
| Araba eta Trebiñuko konderriko udal eta kuadrillei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia (AFA) | Proiektuan genero berdintasunaren ikuspegia jasotzea (gehienez, 3 puntu): Aurreko 2. eta 4. puntuetan adierazitakoaz gainera, proiektu osoan genero-berdintasunaren ikuspegia nola txertatu den baloratuko da (datuak sexuen arabera banatuta, hizkera inklusiboa, proiektuan parte hartzen duten pertsonen genero prestakuntza, etab.) eta arreta berezia emango zaie sexuen araberako rolei eta estereotipoei.                                                                              |
| Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten jarduerak (Udalak)-GFA                                                                                                                                    | Ea proiektuak aurreikusten duen honelako emakumeen partaide-tza sustatzeko estrategiak diseinatzea eta garatzea: desberdintasun handiagoko posizio eta baldintzetan egon litezkeen eta, tradizionalki, instituzioetatik aldenduago bizi izan diren emakumeak (gazteak, migrazioaileak, ijitoak, zaintzaileak, sexu-langileak, etxeko langileak, eta abar): Gehienez 10 puntu.                                                                                                                 |
| 2015-2016, 2016-2017 eta 2017-2018 ikasturteetan hezikidetza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduerak-proiektuak-EAE                                                                                 | Ikasleentzako jarduerak: estereotipoak, interakzio-plana, espazioen erabilera, genero-indarkeriaren prebentzioa, heziketa afektibo eta sexuala, orientazio akademikoa...).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Azpeitiko herriko ekonomia sustatzera bideratutako diru-laguntzak. 1. Enplegua sortu edo mantentzera zuzendutako proiektu industrialak. 2015 (Azpeitiko Udala)                                                      | Irizpide hauek kalkulatu dira: b) Enplegua ematen zaien lehentasunezko kolektiboak (aurretik inolako lan kontraturik izan ez duten gazte langabetuak, onarturiko ezintasun bat duten pertsonak, emakume langabetuak).                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Nekazaritzako eta jateko produktuen kalitate-araubideetarako laguntzak (EAE)                                                                                                                                        | Balorazio-irizpideak: Esleipen-prozedura: Ekoizle gazte edota emakume kopurua, zenbat sartu diren azken bost urteetan diruz lagundu behar diren promozio-jarduerak aurkeztzen dituzten kalitate-araubideetan. 0 eta 40 puntu artean (40 puntu: 10 gazte edota emakume baino gehiago sartu duten araubidea).                                                                                                                                                                                   |

1. **Desgaitasunen bat duten pertsonen gizarteratzea eta arretarako diru-laguntzak 2015erako (BFA).** Ebaluatzeko eta/edo esleitzeko prozesuak (organoaren osaera) Batzorde teknikoa antolamenduaz, instrukzioaz eta diru-laguntzak emateko proposamenak egiteaz arduratuko den kide anitzeko organoa izango da, eta haren osaeran Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 2005eko otsailaren 18ko 4/2005 Legeko 3.7 artikuluan ezarritakoa bete behar da. Batzorde teknikoak honako kide hauek izango ditu: Batzordeburua: Pertsonen Autonomia Sustatzeko eta Mendetasunari Arreta Eskaintzeko zuzendari nagusia.
2. **Irabazi-asmorik gabeko erakundeei zuzendutako emakumearen eta familiaren arloko diru-laguntzak 2015erako (BFA).** Diru-laguntzak emateko prozedura antolatu, bideratu eta ebazteko organo eskudunak osatzerako orduan, kontuan hartu beharko da bi sexuen artean ordezkartza orekatuta egotea. Horrek esan nahi du bi sexuek izan beharko dutela ordezkariaren bat gutxienez, hala ezartzen baitu Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legearen 20. artikuluan.
3. **Tokiko Agenda 21etako ekintza-planak garatzeko diru-laguntzak (GFA).** Balioespen-Batzordea osatzeko orduan lehentasuna emango zaio ondo trebatutako, gaitutako eta prestatutako gizon eta emakumeen presentzia orekatua bermatzeari. Ondorio horretarako, aipatutako batzordea gizonen eta emakumez osatuta egon dadin ahalik eta gehien egingo da, eta Emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko Foru Arauaren (martxoaren 9ko 2/2015) 21. artikuluan xedatutakoari jarraikiz, bi sexuak gutxienez %40 izatea bermatuko da.
4. **Laguntza ekonomikoak talde teknikoak sortu eta mantentzeko, adikzioen prebentzio komunitariorako programak garatzeko, arriskuak eta kalteak prebenitu eta gutxitzeko, bai eta 2015eko ekitaldian jarduera-eremu hauetan ohitura osasungarriak sustatzeko ere.** Kide anitzeko organoko Idazkaritza beteko du batzordeburuak batzordekideen artean izendatutako pertsonak. Balioespen-batzordeko osaera parekidea bilatuko da, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legeak 3.7 artikuluan xedatutakoa bete dadin
5. **Elkarteei eta irabazteko xederik gabeko erakundeei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia:** Balorazio-batzorde batek aztertuko ditu eskabideak. Batzordeburua Diputatu Nagusiaren Kabinetearen Zuzendaria edo hark eskuordetutako pertsona izango da, eta kideak Berdintasun, Lankidetzeta eta Kulturartekotasunaren zerbitziburua eta Diputatu Nagusiaren Kabinetearen Zuzendaritzari atxikitako immigrazio teknikari bat izango dira. Idazkari Diputatu Nagusiaren Kabinetearen Zuzendaritzaren administrazio orokorreko teknikari batek jardungo du; hitza bai, baina ez du botorik izango hark. Batzorde horretako kide batek gutxienez emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko ezagupenak edota haren aplikazio praktikoko esperientzia izango ditu.

**DIRUZ LAGUNDUTAKO  
JARDUERA BETEARAZTEKO  
BETEBEHARRETAN  
BERDINTASUN-KLAUSULAK  
DITUZTEN DIRU-LAGUNTZAK**

## 2.5.E

| DIRU-LAGUNTZAK                                                                                                                                 | BERDINTASUNAREN ARLOAN ESPERIENTZIA ETA EZAGUTZA DUEN LANTALDEA ERATZEA                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2015-2016, 2016-2017 eta 2017-2018 ikasturteetan hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduerak-proiektuak (EAE)          | Betebeharrak: Hezkidetzako eta genero-indarkeriaren prebentzioari arduradunak Berritzeguneen eskualde-mintegietan parte hartuko du. Horietan, deialdi honetan parte hartzen duten ikastetxeak elkartu eta koordinatuko dira, eta aholkuak emango zaizkie.                                  |
| 2014-2015, 2015-2016 eta 2016-2017 ikasturteetan hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduerak-proiektu integralak (EAE) | Betebeharrak: Ikastetxeko hezkidetzako eta genero-indarkeriaren prebentzioari arduraduna izendatzea. Hark ezaugarri hauek bete beharko ditu: langile finkoa, ikastetxea ondo ezagutzen duena, sentsibilizatuta dagoena, eta dinamizatzeko, koordinatzeko eta buru izateko gaitasunak ditu. |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeek zuzendutako emakumearen eta familiaren arloko diru-laguntzak 2015. urterako (GFA)                            | Diruz lagundutako jarduerak gauzatzeko baldintza bereziak definitzea: Emakumeen eta gizonen ordezkariak orekatua bermatu beharko dute eratzeko diren batzordeetan eta lan taldeetan.                                                                                                       |

| DIRU-LAGUNTZAK                                                                                                                                 | PROIEKTUAN/ZERBITZUAN ETA/EDO HURA BETEARAZIKO DUTEN LANGILEEN ARTEAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2015-2016, 2016-2017 eta 2017-2018 ikasturteetan hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduerak-proiektuak (EAE)          | 2015-2016, 2016-2017 eta 2017-2018 ikasturteetan hezkidetzari eta genero-indarkeriaren prebentzioari heltzeko jarduketak-proiektuak aurkeztea.                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 2014-2015, 2015-2016 eta 2016-2017 ikasturteetan hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jarduerak-proiektu integralak (EAE) | 2014-2015, 2015-2016 eta 2016-2017 ikasturteetan hezkidetzak eta genero-indarkeriaren prebentzioa modu integralean lantzeko jarduketak-proiektu integralak aurkeztea.                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeek zuzendutako emakumearen eta familiaren arloko diru-laguntzak 2015. urterako (BFA)                            | Diruz lagun daitezkeen jarduerak emakumearen arloan: a) Arrisku-egoera eragiten dieten gizarte-arazo bereziak dituzten emakumeentzako lege aholkularitzako zerbitzuak, b) Sustatu gaitu, trebatu, sentsibilizatu eta dibulгатzeko jarduerak, baldin eta arrisku-egoeran dauden emakumeen kolektiboaren gizartratze osoa bilatzen badute, c) Mendekotasuna duten senideak zaintzeaz arduratzen diren zaintzaile ez profesionalentzako laguntza jarduerak. |

../..

| DIRU-LAGUNTZAK                                                                                                                                         | PROIEKTUAN/ZERBITZUAN ETA/EDO HURA BETEARAZIKO DUTEN LANGILEEN ARTEAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tokiko Agenda 21etako ekintza-planak garatzeko diru-laguntzak (GFA)                                                                                    | Generoaren ikuspegia ere kontuan hartuko da; eta, horrenbestez, ez da diskriminazio elementurik erabiliko, ez hizkuntzan ez irudietan.                                                                                                                                                                  |
| Gizarte-zerbitzuetako jarduerekin zerikusia duten ikastaroak, jardunaldiak, biltzarrak eta mintegiak antolatzeke laguntzen deialdi publikoa 2015 (AFA) | Lege horren babespean, argitaratzen diren irudietan pertsonak ez dira giza duintasun handiagoz edo txikiagoz agertuko euren sexuaren arabera, ez dira sexu objektu soil gisa agertuko eta ez da erabiliko estereotipo sexistarik eta genero rol eta identitateen dibertsifikazio sexuala bultzatuko da. |
| Irabazi-asmorik gabeko erakunde-entzako diru-laguntzak - 2015. Lan-kidetza (Donostiako Udala)                                                          | Eskabidea egindako proiektuek honako hauek bete beharko dituzte: b) Genero ikuspegia ere kontuan izatea fase guztietan, ez baita genero aldetik neutroa den proiekturik, eta ikuspegi hori ez duen proiektuak kalte egiten dio emakumeen posizioari.                                                    |

| DIRU-LAGUNTZAK                                                                                                                                         | HIZKERA EZ-SEXISTA ERABILTZEA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Euskara hutsezko eguneroko prentsa inprimatua eta toki jakinetan zabaltzen diren informazio orokorreko aldizkariak (EAE)                               | Onuradunaren betebeharrak. Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legean xedatutakoari jarraituz, hizkera sexistarik ez erabiltzea. Gizon eta emakumeen rolei dagokienez, erabilera estereotipaturik ez dagoela bermatzea.                                                                                                                                                                                                                   |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeei zuzendutako emakumearen eta familiaren arloko diru-laguntzak 2015. urterako (BFA)                                    | Ez dute hizkera sexistarik erabiliko.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Tokiko Agenda 21etako ekintza-planak garatzeko diru-laguntzak (GFA)                                                                                    | Generoaren ikuspegia ere kontuan hartuko da; eta, horrenbestez, ez da diskriminazio elementurik erabiliko, ez hizkuntzan ez irudietan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Gizarte-zerbitzuetako jarduerekin zerikusia duten ikastaroak, jardunaldiak, biltzarrak eta mintegiak antolatzeke laguntzen deialdi publikoa 2015 (AFA) | Hizkuntzaren erabilera ez-sexista bermatu behar da agiri guztietan, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legean xedatutakoa betez. Lege horren babespean, argitaratzen diren irudietan pertsonak ez dira giza duintasun handiagoz edo txikiagoz agertuko euren sexuaren arabera, ez dira sexu objektu soil gisa agertuko eta ez da erabiliko estereotipo sexistarik eta genero rol eta identitateen dibertsifikazio sexuala bultzatuko da. |
| Aisialdian eta kirol-arloan euskara sustatzeko proiektuak garatzen dituzten pertsona juridiko pribatuei diru-laguntzak ematea (Gasteizko Udala)        | Emakume eta Gizonen Berdintasunari buruzko otsailaren 18ko 4/2005 Legean xedatutakoari jarraituz, hizkera sexistarik ez erabiltzea, ez eta genero-rolari buruzko estereotiporik ere.                                                                                                                                                                                                                                                                                |

../..

| DIRU-LAGUNTZAK                                                                                    | HIZKERA EZ-SEXISTA ERABILTZEA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Genero-berdintasunaren alorrean jarduerak eta proiektuak egiteko diru-laguntzak (Gasteizko Udala) | Elkarte onuradunek irudiaren erabilera ez sexista egin beharko dute, eta rolen berdintasun, dibertsitate eta aniztasunaren eta erantzunkidetasunaren balioetan oinarritutako irudia sustatuko da. Horrez gain, saiaturik dira publizitate-iragarkirik ez ematen edo erakusten; gizakiak giza duintasunari dagokionez menpeko edo nagusi gisa agertzen badira sexua dela eta; edo objektu sexual huts balira bezala; baita genero-indarkeria justifikatzen, ezerezean uzten edo bultzatzen badute ere. Betebehar hori betetzen ez bada, diru-laguntza osorik edo horren zati bat itzultzeko eska daiteke. |
| 2015eko diru-laguntzak irabazi-asmo gabeko elkarreentzat - Kultur Aniztasuna (Donostiako Udala)   | Diruz lagundutako jarduerak sortutako komunikazio guztiak hizkuntza muinbakar edo inklusiboan egitea, eta emakumeen eta gizonen arteko irudiak estereotiporik gabekoak eta kopuruz ere parekoak izatea.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| DIRU-LAGUNTZAK                                                                                                      | AZPIKONTRATATZEA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeei zuzendutako emakumearen eta familiaren arloko diru-laguntzak 2015. urterako (BFA) | Diruz lagundutako jarduerak gauzatzeko baldintza bereziak definitzea: Onuradunek diruz lagundutako jarduerak azpikontratatzeko; Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legean ezarritakoaren arabera, diru-laguntzaren xedea gauzatzeko agindua jasotzen duten entitateek errespetatu beharko dituzte lege horretan ezarritako printzipio orokorrak, bere lanaren barruko estatistikak genero ikuspegiaren arabera egokitu beharko dituzte, ez dute hizkera sexistarik erabiliko, eta emakumeen eta gizonen ordezkartza orekatua bermatu beharko dute eratzen diren batzordeetan eta lantaldeetan. |

| DIRU-LAGUNTZAK                                                                                                                                   | BETEARAZPEN-MEMORIAK GENERO-ADIERAZLEEN ARABERA AURKEZTEA                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Gizarte Ekintza Sailaren 2015eko diru-laguntzak, Bizkaiko adinekoen elkarrean programak egiteko (BFA)                                            | Erakunde onuradunen betebeharrak izango dira diruz lagundutako jardueraren portzentajeak sexuaren arabera bereizita aurkeztea eta, beharrezkoa bada, emaitzen analisisa egin eta emakume eta gizonen artean berdintasun handiagoa lortzeko hartu beharreko neurriak ere aztertzea.                                                                                    |
| 2015eko umeen eta nerabeen arloko diru-laguntzak (BFA)                                                                                           | Erakunde onuradunak honako hau egiten saiatuko dira: Diru-laguntza ematen zaion jarduerak jasotzen duten pertsonen portzentajeen aurkezpenean, sexuaren karizko desagregazioa egingo da, eta bidezkoa bada, etorkizunean emakumeen eta gizonen artean berdintasun handiagoa erdiesteko hartu beharreko neurrien eta horien emaitzen gaineko azterlanak abiaraziko da. |
| Gizarte-zerbitzuak jarduerekin zerikusia duten ikastaroak, jardunaldiak, biltzarrik eta mintegiak antolatze laguntza deialdi publikoa 2015 (AFA) | Abian den ekitaldian diruz lagundutako jarduerak bakoitzaren azalpen memoria, justifikazio eredu normalizatuaren arabera, berdintasunarekin eta genero ikuspegiarekin lotutako alderdien berri emanaz.                                                                                                                                                                |

../..

| DIRU-LAGUNTZAK                                                                                           | BETEARAZPEN-MEMORIAK GENERO-ADIERAZLEEN ARABERA AURKEZTEA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Genero-berdintasunaren alorrean jarduerak eta proiektuak egiteko diru-laguntzak (Gasteizko Udala)</p> | <p>Egindako proiektuaren oroitidazkia, lortutako emaitzen balioespena barne. Oroitidazki horretan sexuaren arabera (gizonezkoak eta emakumezkoak) bereizita aurkeztu beharko dira datuak. Genero-identitatearen arabera jaso badituzte datuak elkarteek, horiek ere bereizita aurkeztu beharko dituzte; hau da, gizonezkoak, emakumezkoak eta bestelako genero-identitateak bereizita (ez emakumezkoekin, ez gizonezkoekin identifikatzen ez direnak, hala nola transexualak, transgeneroak, intersexualak edo bestelako errealitateak).</p> |

Erantzunetan emandako argudioei erreparatuta, honako hausnarketa hauek aurkitu ditugu:

| BALIOESPENA | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Aldekoa     | <ul style="list-style-type: none"><li>• Arduradunek hobetzeko proposamenak defendatzeko interesa adierazten dute.</li><li>• Arloan berdintasunean prestakuntza handia duen edo, bestela, emakumeen eta gizonen berdintasunaren aldeko jarrera oso argia duen jende gutxi dago,.</li><li>• Teknikarien kasuan, pertsonaren arabera izaten da; erresistentziak izaten dira bai-na, oro har, jarrera aldekoa eta bideratzailea izaten dute.</li><li>• Eremu horretan lan egin behar dela ulertzen da, eta garrantzitsua da hori susta-tzea. Gai hori dagokionez, informazioa eta prestakuntza jasotzeko prest dago jendea.</li><li>• Arloa oso feminizitua dago eta, gainera, emakumeen eta gizonen berdintasuna oso barneratuta duen jendeak osatzen du.</li><li>• Bai politikariek, bai teknikariek jarrera oso aldekoa dute emakumeen eta gizonen berdintasuna ahalbidetuko duten ekintza eta programak egiteari dagokionez.</li><li>• Prestakuntzaren bat egin dugu; gehienak emakumeak dira eta eremu soziala landu dugu.</li><li>• Jarrera oso positiboa da klausulei dagokienez, berdintasun-sailean lan egiten bai-tugu.</li><li>• Alkate andrea oso inplikaturik dago berdintasunarekin.</li><li>• Jarrera pertsonala oso argi dago gure elkarriketetan, eta beste zerbitzu batzuetan ere egin ditugu hainbat saialdi gaiarekin.</li><li>• Saileko gizarte-langileak (emakumeak) oso kontzientziatuta daude berdintasunare-kin.</li><li>• Saileko politiketan txertatuta daude berdintasunarekin lotutako alderdiak. Ez dut kontrako ezer entzun. Horrek lan gehiago ekarriko ez badigu.</li><li>• Zenbait taldekidek badute gaiari buruzko prestakuntza; hortaz, berdintasunaren ar-loko jarduerak ezartzea errazagoa da. Gehiengo sentsibilizatuta eta zabalik dago berdintasunaren alde lan egiteko.</li><li>• Berdintasunaren gaia sail guztietan zeharkako moduan lantzen duen Batzorde Tek-nikoan parte hartzen dugu, eta gure aurrekontuak berdintasunaren eremuan duen garrantzia identifikatzen goiko mailan kokatzen gara, emakumeen eta gizonen ber-dintasunarekin zuzenean lotutako helburu eta ekintzak identifikatzen baititugu.</li><li>• Aurrekontua bideratu dugu, materiala prestatzeko kontratazioak egin ditugu, enpre-setako berdintasun-planen inguruan trazio-ekintzak txertatu ditugu, Jaurilaritzako langileei gaiari buruzko prestakuntza ematen diegu.</li></ul> |

../..

| BALIOESPENA | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Neutroa     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Oro har, sailak jarrera neutroa duela esan dezakegu berdintasunari dagokionez, bai arduradun politikoen aldetik, bai gainerako langileen aldetik. Esan gabe doa jende proaktiboa hortxe dagoela eta, aitzitik, berdintasunari oztopoak eta erresistentziak jartzen dizkion jendea ere bai. Hala eta guztiz ere, ildo nagusia neutraltasuna da.</li> <li>Jarrerak ez dira homogeneousak erakundeko kide guztien artean. Jarrerak pertsonekin oso lotuta daude; pertsona batzuek jarrera aldekoagoa dute eta beste batzuek erresistentzia handiagoa agertzen dute; ez da erraza kategorien arabera sailkatzea. Aldiz, klausulak aplikatzen ote diren jarraipena egiteko ez da hainbeste lanik egiten, eta oso gutxitan ikusten da hori.</li> <li>Berdintasuna onartzen da baina politikoki zuzena delako; ez da ezer egiten, eta ez dute ulertzen besteok zerbait egitea.</li> <li>Legea betetzea laneko premisa da. Hala ere, zaila izaten da saileko politikek (Ekonomiaren Garapen eta Lehiakortasun Saila) emakumeen eta gizonen berdintasunarekin zer nolako lotura duten ikustea.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Aurkakoa    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Teknikarien artean, saileko bakarra naiz ni. Zuzendaritzako langileak bat datoz arduradun politikoarekin, ez dago erdi-mailako kargudunik eta berdintasunaren aldeko jarrera duen arren, nire ustez hori guztia baliabide eta jarduketa zehatzen bitartez frogatzen da. Horregatik, nik balioespen negatiboa egiten dut.</li> <li>Kontratazioaz arduratzen diren politikariak ez dira berdintasun-politiken aldekoak; horrela, bada, kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan klausulak txertatzearen aldekoak ere ez. Teknikariek eta beste langile batzuek askotariko erresistentziak adierazten dituzte bileretan eta aholkularitzarako egin ditugun saialdietan.</li> <li>Langileak, oro har, ez daude oso kontzientziatuta gaiarekin. Zuzendaritzako ardura-dunak agian zertxobait gehiago, presio politikoarengatik eta itxurakeriagatik, egin behar delako.</li> <li>Zuzendariak eta zerbitzuburu nahiz atalburuek konpromiso handiagoa hartu behar dute.</li> <li>Ezjakintasun handia dago genero-ikuspegiak dakarrenarekin. Jarrera, hortaz, teoriarik bederen aldekoa bada ere, praktikan berdintasuna sustatuko luketen neurrien aurkako erreakzioak sortzen dira. Aldeko jarrera teorikoa deuseztatu egiten da kontrako erreakzio horrekin.</li> <li>Erakunde autonomo honetan lan egiten duten pertsona askoren ustez berdintasuneko politika publikoek ez dute oinarririk. Oro har, salbuespenak salbuespen, interesik eza eta ezjakintasun handia dira nagusi gai horretan.</li> </ul> |



## 3.2.E

Erantzunetan emandako argudioei erreparatuta, honako hausnarketa hauek aurkitu ditugu:

| BALIOESPENA                         | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lotura oso handia edo handi samarra | <ul style="list-style-type: none"> <li>Jaurlaritzaren Saila da eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005. Legea betetzen dela zaindu behar du; izan ere, 3.4 artikuluan honako hau xedatzen da: Euskal agente publikoek genero-ikuspedia txertatu behar dute beren politika eta ekintza guztietan, eta abar.</li> <li>Herritarrei begira, sail honek ez du eskumen handirik berdintasunaren arloan. Dena dela, gobernantzaaren eremuan sail hau oso estrategikoa da. Bereziki, Euskal Autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorrak egiten dituelako eta, hortaz, aurrekontuetan genero-ikuspedia txertatzeko aukera ematen duten politikak ezartzeko gaitasuna du.</li> <li>Berdintasun Unitate honen lanaren bitartez, berdintasuneko politika publikoen estrategia eta eskariak politika sozialen eta enplegu-sustapenaren politiken definizioan bertan txertatu nahi ditugu.</li> <li>Jarduketa-eremua ez da berdintasuna, baina kulturarekin lotuta dago eta, beraz, bai eta berdintasunaren, gizartearen eta abarren arloekin ere.</li> <li>Nire zerbitzuan diru-laguntzak ematen dira, eta laguntza horiek azkenean pertsonen eragiten diete.</li> <li>Gure eginkizunetako bat da enpresa berritzaileak sortzen laguntzea (eta emakume ekintzaileak gutxiago dira gizon ekintzaileak baino) eta kultura ekintzailea eta zientifikoa sustatzea (alderdi hori funtsezkoa da etorkizunean genero-estereotipoak ezabatzeko).</li> <li>Unitate administratiboa da, eta emakume asko daude teknikarien postuetan.</li> <li>Foru Aldundiaren Berdintasun-arloa da.</li> <li>Zerbitzu espezifikoa da, baina udal-plan bat dugu eta zeharkakotasuna printzipio bat da; bestela esateko, berdintasun-politika publikoak Udalaren eremu guztietara zabaltzeko borondate politikoa dago.</li> <li>Zuzendaritza arduratzen da, besteak beste, Biktimei Laguntzeko zerbitzuaz. Zerbitzu honen zerbitzuak eskatzen dituztenen ehuneko handiena emakumeak dira.</li> <li>Berdintasuna zeharkako gaia da, eta gauza guztiekin dago lotuta; dena den, udalekin ere lantzen ditut berdintasun-gaiak.</li> <li>Toki Araubideko zerbitzuan izapidetzen diren diru-laguntza izendunek eta hitzarmenek ez dute eraginik emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan.</li> <li>Gure arloa zeharkakoa da, zeharkakorik baldin bada; hortaz, genero-politikak zeharkako bihurtzeari bultzada ematea funtsezkoa da. Bestalde, gure arloan espediente asko izapidetzen ditugu eta, beraz, esparru horretako jarraibide jakin batzuk betetzen direla egiaztatu behar izaten dugu.</li> <li>Berdintasunerako Plana ezartzeko eginkizunak betetzen ditudalako.</li> <li>Arau, diru-laguntza eta hitzarmenen proposamenei buruzko txosten juridikoak egiten ditugu.</li> <li>Berdintasun-teknikaria naiz.</li> <li>Programa eta zerbitzu guztiek lotura zuzena daukate pertsonekin; hortaz, badute genero-eraginik.</li> <li>Gizartea eraldatzeko tresna oso garrantzitsu batekin lan egiten dugu, kontratazioaren, diru-laguntzen eta abarren bitartez. Eragin-eremu oso aberatsa da, eta oso ustiatzen da.</li> </ul> |

../..

| BALIOESPENA   | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lotura txikia | <ul style="list-style-type: none"> <li>Lotura handiagoa izan zezakeen (Ingurumen Hezkuntza) baina, praktikan, lotura txikia du.</li> <li>Kontratazio Batzordean ez dira klausula berriak finkatzen; baizik eta ezarritakoek kontratazioaren arloan indarrean dagoen legeria betetzen dutela aztertzen dugu, lizitazioa baino lehen.</li> <li>Obra publikoan garrantzitsua da zer obra egingo den (errepide bat, bizitza zain-tzeko zentro baten orde); erabaki horiek politikoak dira eta teknikariena baino goragoko mailan hartzen dira erabaki horiek.</li> <li>Zerbitzu honetan hitzarmenen eta diru-laguntza izendunen arloan egiten diren jarduketek ez dute eraginik berdintasunaren arloan.</li> <li>Ingurumenaren eta lurralde-antolamenduaren sektoreetan ez dago genero-ikus-pegia txertatu beharrik.</li> <li>Prozedura horietan gaitasuna dagoelako.</li> <li>Estatuko eta Europako araudia lehia askean eta eskaintza ekonomikorik onenean oinarritzen da, eta horrek jarduteko marjina oso txikia uzten du.</li> <li>Bide-azpiegituren sailean lan egiten dut.</li> <li>Kontratazio-sailaren arduradun naiz (langileak ez diren kontratazio administratiboa).</li> </ul> |

## GAIARI BURUZ EGINDAKO IKASTAROAK

### 3.3.E

| ADMINISTRAZIOAREN<br>MAILA | IKASTAROAREN IZENBURUA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Administrazio autonomikoa  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Genero-ikuspegia kontratu publikoetan nola txertatu, 2014. urtean.</li> <li>Berdintasunaren inguruko oinarritzko ikastaroa, IVAPena, eta Berdintasun-politikak kudeatzeko prestakuntza-programa, IVAPena hori ere.</li> <li>Genero-berdintasuna kontratazio eta diru-laguntza publikoetan.</li> <li>Emakunderen jardunaldia, 2013ko apirilaren 9an, Erakundearteko Lantalde Teknikoaren eta Sailarteko Talde Teknikoaren esparruan.</li> <li>Kontratu, diru-laguntza eta hitzarmen publikoetan berdintasunaren aldeko klausulak sartzeko gidaren aurkezpen-ekitaldia.</li> <li>Emakundek antolatutako jardunaldia (Berdintasuna eta bikaintasuna sustatzen duten enpresen jardunaldia). Bestalde Lehendakartzako zerbitzu juridikoak prestakuntza espezifikoa jaso zuen duela zenbait urte Santiago Lesmes jaunak eskainita.</li> <li>Emakundek antolatutako jardunaldia: Berdintasun-klausulak diru-laguntzetan, hitzarmenetan eta kontratu publikoetan.</li> <li>Genero-ikuspegia kontratazioan jardunaldia (goiz bat).</li> <li>Berdintasun-klausulak kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetan jardunaldia.</li> <li>Generoaren eraginaren alde aurretiko ebaluazioa.</li> <li>Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna kontratu publikoak esleitzeko betekizun edo pizgarri, 2014ko Kalitatearen Astea.</li> </ul> |

../..

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA | IKASTAROAREN IZENBURUA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Foru-administrazioa     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Arabako Foru Aldundiko lantaldeko langileei zuzendutako gaikuntza, kontratu, hitzarmen eta diru-laguntzetan generoa txertatzeko.</li> <li>• Ikastaro bat Sailarteko taldearen esparruan.</li> <li>• Kontratueta, diru-laguntzetan eta hitzarmenetan berdintasun-klausulak txertatzeko oinarrizko prestakuntza eta ikastaroa.</li> <li>• Berdintasunerako Legea eta horren aplikazioa Bizkaiko Foru Aldundian (ikastaro horretan klausulak ere aztertu genituen) eta Emakundek antolatutako jardueretan.</li> <li>• Hizkuntzari buruzko tailer eta ikastaroak, coaching-a Sailarteko Batzorde Teknikoko kide izateagatik, genero-politikak zeharkako bihurtzea, aurrekontuak genero-ikuspegia aintzat hartuta, EPIG eta abar.</li> <li>• Foru Aldundiaren Prestakuntza Planaren sartzen diren hainbat ikastaro.</li> <li>• Hainbat ikastaro, baina haietako bat egin genuen EAEko administrazio publikoek kontratazioaren eta klausula sozialen arloko jardunbide egoiak identifikatzeko lana egin ondoren, betiere kontratazio publikoan txertatzeko.</li> </ul> |
| Toki-administrazioa     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Berdintasun-klausulak. Emakunde.</li> <li>• Berdintasunari buruzko ikastaro ez-espezifikoa; beste hainbat alderdi ere biltzen zituen: Lan-baldintzak, merkataritza etikoa, bazterkeria-arriskuan daudenak laneratzea.</li> <li>• Genero-ikuspegia politika publikoetan txertatzeko oinarriak.</li> <li>• Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren aldeko klausulak diru-laguntza, hitzarmen eta kontratu publikoetan (Santiago Lesmes).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Baiezko erantzunen kasuan, honako argudio hauek bildu ditugu:

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA   | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Administrazio autonomikoa | <ul style="list-style-type: none"> <li>Berdintasuneko kontratu espezifiko asko daude eta uste dut egiten dela, baina ez dakit ziur. Nik kudeatzen ditudan kontratuak txikiak dira, eta genero-ikuspegia xedean sartuta egoten da.</li> <li>Kanpoko aholkulari baten laguntzarekin, berdintasun teknikaria ardura tzen da diru-laguntzak jaso dituzten enpresen eta beste erakunde batzuen jarraipena egiteaz, klausula horiek txertatu diren kasuetan.</li> <li>Berriki sortu da jarraipen hori egiteko prozedura bat eta 2016. urtearen hasieran abiaraziko da. Prozedura hori Araubide Juridikoaren Zuzendaritzarekin eta Kontratazioarekin adostuta dago.</li> <li>Kontratu, diru laguntza eta hitzarmen guztietan aipatu behar da, zerbitzu juridikoek klausula horiek erabili direla baliozkotu ahal izan dezaten.</li> </ul> |
| Foru-administrazioa       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kontratuetan, langileak kontratatze prozesuak administrazioaren kontrolpean daude.</li> <li>Niri dagokidan kudeaketaz hitz egin dezaket eta, kasu horietan, emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko jarraipena egiten da bai berdintasun-klausulei dagokienez, bai –ahal den heinean– kontratu guztiak diseinatu eta betearazteko garaian berdintasuna txertatzeari dagokionez.</li> <li>Berdintasunerako Sailarteko Talde Teknikoaren bitartez ari da lantzen hori guztia.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

Ezezko erantzunen kasuan, honako argudio hauek bildu ditugu:

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA   | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Administrazio autonomikoa | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kontratuari buruzko dokumentazioan genero-ikuspegia txertatu behar dela dioen arren, ez da zehazten baldintza hori betetzen dela baliozkotzeko prozedurarik ba ote dagoen. Horregatik, teknikari arduradunaren esku geratzen da jarraipena egitea ala ez egitea.</li> <li>Organo kontratatzaileak berak ezarri behar ditu kontratuak betearaztearen jarraipena egiteko baliabideak. Ez dakit klausula sozialen jarraipenik egiten ote den, baina ez dut uste horrelakorik dagoenik.</li> <li>Jarraipena ez da nahikoa.</li> <li>18.000 €. Ezinezkoa da</li> <li>Diru-laguntzen arloan, kontrol-prozedurak hobetu beharko lirateke ziu-rrenik.</li> <li>Gaur egun, ez da inolako jarraipenik egiten berdintasun-klausulak behar bezala aplikatzen ote diren jakiteko.</li> </ul> |

../..

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA   | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Administrazio autonomikoa | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gaur egun, berdintasun-klausulak txertatzen diren arren, ez da jarraipenik egiten. Alde batetik, diru-laguntzetan, laguntza horiek kudeatzen dituzten teknikariek ez dakite oso ondo klausula horiek nola neurtu, edo zer egin behar duten betearazteko. Bestalde, orain arte inork ez du bere gain hartu horretaz arduratzeko erantzukizuna. Horretarako, prestakuntza, sentsibilizazioa eta konpromisoa beharko lirateke, dela politikarien aldetik, dela teknikarien aldetik.</li> <li>• Betearazteaz arduratzen diren zerbitzuek ezin dute dena egin: Kontratuaren xede diren prestazioak betearazten ote diren kontrolatzera, hizkuntza-klausulak, sozialak, ingurumenekoak, berdintasunekoak, lehia askekoak eta abar betetzen ote diren.</li> <li>• Ez da inolako jarraipenik egiten ezein klausula sozialetan.</li> <li>• Ez, ez dagoelako planik ezarrita.</li> <li>• Informazio eta prestakuntza nahikorik ez dagoelako eta egitura bikoi-tzagatik (poliziarrena eta zibila).</li> <li>• Jarraipen hori ez delako sistematikoki egiten.</li> <li>• Zeren ez baita ia jarraipenik egiten kontratatutako enpresek betearazteko baldintza berezietan esaten dutena egia ote den jakiteko.</li> <li>• Nik dakidala, oraingoz, benetan gauza bakarra kontrolatzen da: klausulak txertatzea, baina ez dut uste beste ezer egiten denik, ez kasu guztietan, behintzat. Horretarako, saileko teknikariek inplikatu beharko lukete eta ez dakit inplikatzeko diren; ez dakit eskatzen ote zaien ere.</li> <li>• Prozeduretan berdintasun-klausulak txertatzeko ahalegina bai egiten da, baina ez horien jarraipena egiteko.</li> </ul> |
| Foru-administrazioa       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Behin bai kontratatu zen aholkulari bat kontratu baten jarraipena egiteko.</li> <li>• Oro har, ez da jarraipena egiten.</li> <li>• Nire ustez erakundean bada inplikaturako langilerik, baina prozesua hasiberria da, eta orokortu egin behar da, eragina neurtzeko tresnak garatu behar dira eta etengabeko prestakuntza ere behar da, jarraipen hori behar bezala egiteko.</li> <li>• Alderdi teknikoan ez daude oso txertatuta.</li> <li>• Ezartzeko prozesuan dago.</li> <li>• Kontratu/hitzarmenak sustatzen dituzten zerbitzuetan baliabideak falta dira (urtean 250 baino gehiago izaten dira).</li> <li>• Ez da egiten ondoko egiaztapenik; beraz, paperean jasotzen den guztiak ez du ezertarako ere balio, gero ez delako egiaztatu ere egiten.</li> <li>• Ez da jarraipenik egiten.</li> <li>• Nire irudipena zera da, legezketasunaren azken bermatzaile den hori (Esku hartzeko Zerbitzua) ez dela behar beste inplikatzeko (ez dago barneratuta berdintasuna, besteak beste, lege-betekizun bat dela eta beste lege-betekizun batzuk bezalaxe, kontuan hartu behar da).</li> <li>• Hastapenetan gaude. Nire ustez oraindik ezin izan da egiaztatu justifikazioetan egiaztatzen ote den deialdian jarritako genero-baldintzak betetzen diren ala ez diren betetzen. 2016. urtean aztertu beharko da hori.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

../..

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toki-administrazioa     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Udal txikia denez, hitzarmen, diru-laguntza eta kontratuak obra txikienak izaten dira, gizarte-zentroetarako, eta hedadura ere txikia izaten dute.</li> <li>• Betetzen ote den egiaztatzeko mekanismoak falta dira; adibidez: obra-<br/>ren edo zerbitzuaren azken ziurtapenean berdintasun-klausulak bete-<br/>tzen diren edo ez diren betetzen adierazten duen aldeko edo kontrako<br/>txosten bat nahitaez egin behar izatea, edo betearazpen-memoriak,<br/>klausulak betetzen diren aztertzen duen atal eta guzti.</li> <li>• Ez dago jasota.</li> <li>• Ez dago martxan eta mekanismoa ez da ezarri (kontratuetan). Diru-<br/>laguntzen kasua ez dut ezagutzen.</li> <li>• Klausulak benetan betetzen ote diren ez da kontrolatzen.</li> <li>• Jarraipen sistematikorik ez da egiten.</li> <li>• Ez da jarraipenik egiten.</li> <li>• Dagozkien teknikarien inplikazio faltagatik.</li> <li>• Denbora, langileak, baliabideak eta abar falta direlako.</li> <li>• Teoriatik praktikara urrats handia egin behar delako.</li> <li>• Ez dagoelako jarraipena egingo duen organo espezifikorik.</li> <li>• Ez dakitelako jarraipena nola egin behar den; klausulak txertatzea nahi-<br/>koa dela uste dute.</li> <li>• Klausula horiek ezartzeko prozesuaren hastapenetan gaude, eta ez<br/>dugu horretarako beharrezkoak diren mekanismo eta tresnarik.</li> <li>• Hainbat dokumentutan finkatu da, baina ez dago ezer zehatzik egin<br/>behar denari buruz.</li> </ul> |

## **3.5.E**

“Beste batzuk” aukera hautatu dutenen kasuan, erantzunak honako hauek izan dira:

- Ez dagokio nire sailari kontratuaren betearazpenaren jarraipena egitea; beraz, ez dugu horri buruzko daturik.
- Berdintasun Plana betetzea.
- Jarraipena egin behar duen arloaren arabera.
- Ez dakit sailek jarraipenik egiten ote duten emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko betearazteko klausula bereziei dagokienez.
- Beste arlo batzuetan zer egiten duten ez dakit. Batik bat, balioespen-irizpideetan agertzen dira berdintasun-klausulak.
- Diseinutik hasita, genero-berdintasuna eta desberdintasunen azterketa, hala bada-gokio, kontratuaren barru-barruan egoteko ahalegina egiten da.
- Legearen 2.3 artikulua diru-laguntzen betebeharretan sartzen da.
- Kontratuaren arduradunak egin beharko luke jarraipena, beste klausula batzuk betetzen direla kontrolatzen duen bezalaxe.
- Kontratazioetan erabiltzen diren mekanismoak eta diru-laguntzetan erabiltzen direnak bereizi egin behar dira, argi eta garbi.
- Onartutako neurriak honako alderdi hauei ematen die garrantzia: enplegua lortzeari; lanbide-arloko sailkapenari, iraupenari eta prestakuntzari; soldata-ordainsariei, berdintasunezko irudiei, rolen aniztasunari, hizkuntza ez-sexistari.
- Aipatutako atalak kontrolatzeko, jarraipena egiteko eta gainbegiratzeko mekanismoak dira, baina mekanismo horiek abiarazteko prozesuan gaude oraindik.
- Irizpide oso espezifikoetan agian bai egingo da jarraipena, baina berdintasun-klausuletan oraindik ere lan handia dago egiteke; lehenik, sailekoek ulertu egin behar dute zer eskatzen den eta, gero, erantzukizunak banatu eta egin beharreko lanak zehaztu egin behar dira.
- Kontratuari atxikitako berdintasun-arloko alderdiak egiaztatu egiten dira egiaztapen-sistema batean oinarrituta, *on line* galde-sorta baten bitartez.
- Plan Gidaria onartu ostean, gastu publikoko programetan berdintasun-printzipioa txertatzeko zera egiaztatu behar da, kontratuak edo proiektuak betetzen dituela finkatutako genero-adierazleak.

| MUGA MOTAK                                            | EKARPENAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Araugintzakoak                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mandatu juridiko bidez derrigorrezkotasunik ez izatea.</li> <li>• Ezin da ulertu Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legeak kontratu eta diru-laguntzetan aplikatu beharreko beste arau batzuen derrigortasun-maila berdina izatea.</li> <li>• Araudian alderdi jakin batzuk txertatzeko ezartzen den marjina zein den jakin behar da.</li> <li>• Lehia askearen eta bestelako politiken arteko talka.</li> </ul>    |
| Politikoak                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Emakumeen eta gizonen berdintasuna ez da erakundearen lehentasuna.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Teknikoak                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kontratuaren sustatzaileak eginkizun aktiboagoa bete beharko luke.</li> <li>• Kontrol ekonomikotik jasotako trabak.</li> <li>• Zerbitzu juridikoetan bertan zurruntasun handiegia izatea, batzuetan, formula berriak, irizpide berriak... txertatzeko.</li> <li>• Berdintasun teknikaria behin behineko langilea izan da.</li> </ul>                                                                                           |
| Informazioarekin eta sentsibilizazioarekin lotutakoak | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kontzientziaziorik eza eta ezjakintasuna.</li> <li>• Klausula aurreratuagoak txertatuta dituzten eredu zehatzak falta dira; xedean bertan genero-ikuspegia txertatu behar dela ezartzen duten kontratuak.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                           |
| Jarraipenarekin eta ebaluazioarekin lotutakoak        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Klausula orokorrak dira, eta ez zaie jarraipenik egiten kontratua be-tearaztean.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Beste oztopo batzuk                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Presa.</li> <li>• Lan egiteko modu berri horiek ez daude gure erakunde erakundean txertatuta oraindik; alegia, ordenagailuarekin idazten dugu automati-koki, ez ditugu idazteko makinak eskatzen.</li> <li>• Bai lanaren barne antolamenduan, bai kanpo harremanetan sor dai-tezkeen arazoen beldur izatea.</li> <li>• Aldaketarekiko erresistentzia, gaiari, errutina apurtzeari beldurra. Erakunde txikia izatea.</li> </ul> |



| FAKTORE<br>LAGUNGARRI MOTA                            | EKARPENAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Araugintzakoak                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>Berdintasunerako III. Planaren helburuetako bat zen, eta hartutako konpromisoa bete da.</li> <li>Erakundean bertan nahitaez bete beharreko araudia.</li> <li>Politikoki erabakia hartu zen unean, teknikoki dokumentazioa prestatu zen, alderdi guztiek aho batez onartu zuten eta martxan hasi zen.</li> </ul>                    |
| Teknikoak                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>Gure kasuan oso garrantzitsua izan da teknikari batekin kontatzea kontratazioan, berdintasunari buruzko prestakuntza eta jarrera oso positiboa duela. Horren ondorioz, lan-dinamika koordinatua sortu da teknikari horren eta kontratazio-zerbitzuaren artean.</li> <li>Zenbait pertsonaren borondatea maila teknikoan.</li> </ul> |
| Informazioarekin eta sentsibilizazioarekin lotutakoak | <ul style="list-style-type: none"> <li>Pertsona talde baten motibazioa.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

## 3.8.E

Erantzun positiboen kasuan, honako argudio hauek bildu ditugu:

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA   | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Administrazio autonomikoa | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mekanismo bat dira, eta emakumeei eta gizonei administrazioetako baliabide eta zerbitzuak baldintza berdinetan baliatzeko aukera ematen diete. Gainera, administrazio publikoaren zereginak eredugarri izan behar du, eta gizarteari eta sektore pribatuari jardunbideak markatu behar dizkio.</li> <li>• Xedatutakoa betetzen dela ziurtatzeko jarraipena egiten baldin bada, onura beti egongo da. Formula hori beharrezkoa da administrazioetik kanpoko gainerako agenteek konpromisoa hartu eta emakumeen eta gizonen berdintasunaren alde egin dezaten.</li> <li>• Genero-ikuspegia administrazioarentzat nahiz herritarrentzat ematen diren zerbitzu, jarduketa eta proiektuetan ezartzearen oinarri da.</li> <li>• Administrazio publikoa emakumeen eta gizonen premietara egokitzearen aplikazio praktikoa direlako.</li> <li>• Berdintasuna enpresa-eremuan txertatzeko tresnarik eraginkorrenetakoa da.</li> <li>• Klausula edo irizpide horietan administrazioak nola jardun behar duen zehaztu beharko litzateke; izan ere, administrazioak aintzat hartu behar du lorpenetako bat emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzea dela.</li> <li>• Helburuak bai, argi daude, baina jarraipenarekin gauza asko daude egiteko.</li> <li>• Sailaren jarduketetan generoari ematen zaion garrantzia ertaina edo ertain-txikia denez, eremu maskulinizatu batean zaila da klausulen aplikazioa aldaketa sozialarekin lotzea.</li> <li>• Bai, zeren gehienak berdintasuneko proiektu espezifikoak baitira eta genero-ikuspegia kontratazioaren xedean txertatuta dute. Beste gauza bat da berdintasun-klausulak zenbateraino txertatzen diren nire erakundearen hornitzaile diren enpresen kontratazioan.</li> <li>• Nire ustez, sartzen ari garen klausulak oso eraginkorrak izango dira (lehen aurrerapena izan da hori) behar bezala aplikatzen hasten direnean; horretarako, kanpoko agenteek argi ulertu beharko dute zer diren eta zer eskatzen zaion horiei dagokionez, eta kontua seriozki hartu beharko dute; bestalde, barrukook ere lan egin beharko dugu zer eskatzen dugun zehazteko eta behar bezalako jarraipena egiteko. Une honetan klausulak ez betetzeak ez du ondorio handirik eragiten; batzuetan borondate kontua dela uste du jendeak.</li> <li>• Batez ere, kontzientzia hedatzen ari da; beraz, herritarrek eta erakundeek berdintasuna agenda politikoa dagoela ikusten dute, garatzen ari den gaia dela.</li> <li>• Klausula horiek txertatzearen arrazoiak berdintasun-helburua betetzea izan beharko luke, eta gauzak ongi eginez gero, helburu hori beteko litzateke. Baina nire ustez, beste gai askotan bezalaxe, bete behar den izapide hutsa baino ez dira. Hobe da programa bakarreko bi kontratu edo diru-laguntzatan soilik txertatzea klausulak, ongi aukeratuta zeinetan, eta gero jarraipen zorrotza egitea. Eta ez klausulak denetan txertatzea, apaingarri, gero ezer ez egiteko.</li> <li>• Gure eskumenari dagokionez eta, zehazki, Ertzaintzan eta Larrialdien kudeaketan, genero-arrai asko ditugu. Eremu horietan egiten diren kontratazioetan (Ertzaintzaren promozioetan test psikoteknikoak egitea, unibertsitateekin praktikak egiteko egiten diren hitzarmenak, genero-indarkeriari buruzko estatistikak egitea, prestakuntza gure Akademian...).</li> <li>• Izan ere, gure ekintza eta erabakiek administrazioarekin harremana duten herritarrengan eta enpresetan eragiten dute (gaiari gehiago erreparatuko diote).</li> <li>• Zenbait kontratutan ezinbestekoa da genero-ikuspegia txertatzea, emakumeen eta gizonen egoera desberdinak aztertu ahal izateko eta egoera horietan eragin ahal izateko.</li> </ul> |

../..

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Foru-administrazioa     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Urrats hori egingo ez balitz, ezinezkoa izango litzateke aurrera egitea. Baina, no-lanahi ere, hori bakarrik ez litzateke nahikoa izango.</li> <li>• Kontratazio publikoak eta sustapen-jarduerak zuzenean eta zeharka duen eragina gizarte-eremu zabal batera hedatzen da.</li> <li>• Egokiak baldin badira eta betearazpenaren jarraipen eraginkorra egiten bada, emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzen lagundu behar dute.</li> <li>• Emakumeak ikusgai jartzeko balio dute eta, zenbait kasutan, emakumeak proiektuetan sartzeko aukera proposatzeko.</li> <li>• Noski, administrazio publikoen bitartez eragin positiboa izan daiteke, berdintasunari dagokionez, gizartean.</li> <li>• Betiere klausulak egoera bakoitzaren arabera egokitzen badira eta jarraipena behar bezala antolatzen bada. Ez dute erretorikoak izan behar, eraldatzaileak baizik.</li> <li>• Administrazioak erreferente izan behar du gizartearen gainerakoarentzat berdintasun-klausulak aplikatzeari dagokionez; lortu nahi dena gizartea aldatzea da, emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzea.</li> <li>• Administrazioak eragin handia du jarduera ekonomikoan. Administrazioak eskatu egiten badu berdintasunaren arloan, enpresek eskatutako hori bete egin beharko dute kontratuak lortu nahi badituzte, eta orain arrarotzat jotzen dena normaltasunez onartuko da azkenean.</li> <li>• Desberdintasun sozialari zuzenketak de facto egiteko bidea da, administrazio-prozedura zehatz horri dagokion arloan; horretaz gain, neurri horiek potentzial pedagogiko handia dute beren eremuan.</li> <li>• Beste gai askotan bezalaxe, berdintasunaren gaia bide luzeko lasterketa da, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna zerbait naturala eta normala izan dadin lortzea da kontua.</li> <li>• Klausulak txertatu behar izateak zuzeneko eragina du kontratuaren errealitatean. Gainera, berdintasuna txertatzeko mekanismoak direnez, klausulak jartzen dituen teknikariak hobeto txertatuko ditu beste tresna batzuk ere bere lanean.</li> </ul> |
| Toki-administrazioa     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aplikazioa bete egin beharko da kargudun publikoa bat ala beste izan. Denek normaltzat joko dute aplikazioa, eta errazagoa izango da ezartzea.</li> <li>• Nire ustez neurri guztiak (ezarpen txikiak eginez hasita) positiboak dira eta arian-arian gehiago ezar daitezke.</li> <li>• Genero-ikuspegia Udaletik egiten den edozein programatan txertatuz gero, emakumeen eta gizonen berdintasuna hobetzeko eta protokolizatzeko jarduketan aurrera egingo da indar handiagoz.</li> <li>• Baliabide publikoen erabilera orekatua eta ekitatiboa ote den alde aurretik hausnartzera eta ondoren ebaluatzerara behartzen dute.</li> <li>• Kontratazioetan edo hautaketa-prozesuetan klausula horiek ez direnean aplikatzen, emakumea ez dago berdintasun-egoeran.</li> <li>• Administrazio publikoek sortutako enplegua lortzeko aukerak igualitarioa izan behar du, eta eginkizun positiboa beharrezkoa da, batik bat, kalitatezko enpleguetan.</li> <li>• Legea betetzeak ez du bermatzen mundu guztiak berdintasunaren balioa barneratuta izatea, baina gaiari arreta handiagoa ematera behartzen gaitu.</li> <li>• Berdintasuneko eta aukerak parekatzeko politika berriak ezartzearekin batera, emakumeen eskubideei buruzko pedagogia eta sentsibilizazioa <i>de facto</i> egiten da, berdintasunari dagokionez.</li> <li>• Enpresei eta elkartei esku-hartze eta programetan generoarekin lotutako gaiei erreparatzeko eskatzen zaielako.</li> <li>• Bai, betiere jarraipena eginez gero.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

../..

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA | ARGUDIOAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toki-administrazioa     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Esku-hartze publikoaren fase guztietan zaindu behar dugu emakumeen berdintasunezko interesak defendatzen direla, eta ekintza horren bitartez errazagoa izango da hori lortzea.</li> <li>• Emakume gehiago kontratatzeko lagungarri izan daiteke, enpresak berdintasuneko/bateragarritasuneko planei buruz gehiago kontzientziatzeko, elkarreentako erabakiguneetan eragina izan dezake, proiektuetan genero-ikuspegia txertatzea eragin dezake eta abar.</li> <li>• Baina horretarako klausulak txertatzeko ohitura zabaldu egin behar da; orain ez dira asko aplikatzen, diru-laguntzetan ez bada.</li> <li>• Udal honen zerbitzuak egokitzeko aukera egokia izan daiteke, emakumeen eta gizonen berdintasuna zeharkako bihurtzea lortzeko.</li> <li>• Hori egiteko, egoera zein den aztertu behar da eta, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna ardatz izanik, sektoreen arabera diskriminazioak saihestu.</li> <li>• Urrats bat gehiago izango da.</li> </ul> |

Erantzun negatiboen kasuan, honako argudio hauek bildu ditugu:

| ADMINISTRAZIOAREN MAILA   | ARGUDIOAK                                                                                                             |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Administrazio autonomikoa | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Askotan, enpresek ez dakite berdintasun-klausularik dagoenik ere.</li> </ul> |
| Toki-administrazioa       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zuzeneko jarraipena egin behar da.</li> </ul>                                |

Dagokion informazioa jasotzeko sistema bat diseinatu eta aplikatu dugu, eta hainbat tresna eta teknika uztartu ditugu sistema horretan:

- 1) **Bigarren mailako informazio-iturrietan (dokumentazioa biltzea) oinarritutako ebaluazio-teknikak.**

Aztergaiarekin lotura duten dokumentuak bildu eta erregistratu ditugu, eta/edo esparru orokorra zehazteko eta azterlanaren xedeari buruzko ezagutza zehaztu eta handitzeko lagungarri direnak.

- 2) **Lehen mailako informazioa biltzeko ebaluazio-teknikak, parte-hartzea sustatzen dutenak:**

- **Inkesta elektronikoa** (galde-sorta bidez): 162 erregistrori zuzendutakoa izan da, eta *on line* aplikazio baten bitartez (encuestafacil) egin dugu haiekin kontaktua. Profila zehazteko 6 galdera eta aztergaiari buruzko 17 galdera ziren (irekiak, bi aukera itxi eta Likert eskalak). 75 pertsonak bete dute inkesta.
- **Sakontzeko elkarrizketa** (egituratutako gidoia, gehienez 10 galdera); EAEko administrazio publikoaren maila guztietako 12 ordezkariarekin egin dugu, bai eta gaian aditua den pertsona batekin ere.

Ebaluatzeko tresnak eta teknikak aplikatuta landa-lanean bildu dugun informazioa datu-baseetara irauli dugu; teknika bakoitzerako datu-base espezifiko bat genuen, eta horietan oinarrituta ustiatu ditugu datuak:

- **On line inkestak.** Inkesten bidez lortutako erantzunak datu-base batean irauli ditugu (Excel); hartara, ustiapen estatistikoa ia automatikoa izan da.
- **Elkarrizketak.** Elkarrizketetan bildutako informazioa word-eko fitxategietan irauli dugu.
- **Erabilitako beste dokumentu-iturri batzuk.** Kasu bakoitzean, informazioa hautatu eta dagozkion datuak iragazi egin dira.

Aldizkari ofizialen eta hitzarmenen kasuan, erregistro-fitxa bat (ikus 6.E. Eranskina) erabili dugu emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulak diru-laguntza, kontratu eta hitzarmenetan nola txertatu diren aztertzeko.

Azterketaren funtsa honako hau izan da, batez ere:

- **Azterketa deskriptiboa, estatistikoa**, adierazle kuantitatiboen **maiztasunean oinarrituta**. Informazio kualitatiboari dagokionez (elkarriketak), informatzaileen mintzaldietan gehien errepikatu diren eta adierazgarrienak diren alderdiak aterako ditugu.
- **Korrelazioen azterketa**, alde batetik, administrazioen profilen eta, bestetik, lortutako emaitza eta eraginen artean egon daitezkeen erlazioak zehazteko (esaterako, klausulak zenbateraino ezarri diren edo erabilgarritasun-mailaren pertzepzioa, autonomia-erkidegoko edo Foru Aldundiko administrazioa den arabera).
- **Balioespen-azterketa**, azterlana egiteko ebaluazio-irizpideei jarraikiz eta finkatutako helburuen arabera.

- **Sektore Publikoaren Kontratazio Plataforma:**  
<https://contrataciondelestado.es/wps/portal/plataforma>
- **Kontratazio publikoa Euskadin:**  
<https://www.euskadi.eus/w32-1081/eu/v79aWar/comunJSP/v79aCambioldioma.do?idioma=eu>
- **Diru-laguntzak Euskadin:** <http://www.euskadi.eus/hasiera/>
- **EHAA. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkaria:** <https://www.euskadi.eus/ehaa>
- **ALHAO. Arabako Lurralde Historikoaren Aldizkari Ofiziala:**  
<https://www.araba.eus/BOTHA/Inicio/SGB05001.aspx?Idi=es>
- **GAO. Gipuzkoako Aldizkari Ofiziala:**  
[https://ssl4.gipuzkoa.net/boletin/asp/consulta\\_boletines\\_masopciones.asp?idioma=eu](https://ssl4.gipuzkoa.net/boletin/asp/consulta_boletines_masopciones.asp?idioma=eu)
- **BAO. Bizkaiko Aldizkari Ofiziala:** [http://apps.bizkaia.net/BTWC/BAO\\_BOB?idi=eu](http://apps.bizkaia.net/BTWC/BAO_BOB?idi=eu)

Informatzaile garrantzitsuenak Eusko Jaurlaritzaren sail, arlo edo zerbitzuetako ordezkariak izan dira, hiru foru-aldundietakoak: Bizkaia, Gipuzkoa eta Araba, eta EAEko hainbat udalerritakoak (hiriburu- eta hiriburu ez direnak). Modu batera edo bestera kontaktuan jarritako pertsona guztiek esperientzia profesionala izan dute berdintasunaren gaiarekin eta/edo klausula sozialak kontratu eta diru-laguntzetan txertatzearekin.

Guztira 162 lagunekin egin dugu kontaktua, eta **inkesta on line** bidali genien (euskaraz eta gaztelaniaz); administrazio publikoarekin egindako kontratu, diru-laguntza eta/edo hitzarmenak izapidetu, ebaluatu eta kudeatzearen eremuko lanak egitearekin lotura du pertsona horien lanbide-profilak (berdintasun-teknikariak, administrazioaren hainbat arlotako –lankidetzak, giza baliabideak, kontratazioa, esku-hartzea, erosketak, justizia, aholkularitza juridikoa, euskara, kultura, idazkaritza teknikoa, zerbitzu orokorrak, lan-harremanak...– teknikariak).

Inkestak parte hartzeko gonbidapena Emakundek igorri zuen *on line*, euskarazko eta gaztelaniazko mezu-eredu bat erabilita. Azaroaren 18an ireki zen inkesta; hasieran amaiera-eguna azaroaren 30a bazen ere, azkenean abenduaren 6ra arte luzatu zen inkesta betetzeko aukera. 75 pertsonak erantzun zioten inkestari; hau da, kontaktutako pertsonen laginaren %46,29ak.

Horretarako, datu-base bat osatu genuen Emakunderen eta administrazio publikoetako berdintasun-teknikarien laguntzarekin. Informazioa honako hauen bidez eskatu zen:

- Mezu elektronikoen bidez.
- Emakunden 2015eko azaroaren 6an egin zen bileran; azterlanaren aurkezpena egiteko lehen bilera izan zen hori, eta ikuspegi metodologikoa Erakundearteko Lantalde Teknikoarekin egiaztatu zen.

Aurrekontua kudeatzeko tresna juridikoetako (kontratuak eta diru-laguntzak) eta galde-sortetako informazioa bildu eta aztertzen zen bitartean, 13 pertsona hautatu eta elkarrizketak egin genizkien. 12 pertsona administrazioaren maila guztietako ordezkariak ziren (9 erakunde, guztira) eta klausulak aplikatzen esperientzia zuten. Gaiari aditua den pertsona bati ere egin genion elkarrizketa; Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioekin lan egiten esperientzia handiko aditua da.

### 31. TAULA. Azterlanean parte hartu duten informatzaile garrantzitsuenak

| IZENA                                                                                                       | ADMINISTRAZIOA                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Berdintasuneko zerbitzuburua. Berdintasunerako Zuzendaritza Nagusia                                         | Gipuzkoako Foru Aldundia                                            |
| Berdintasun-teknikaria (Gizarte Zerbitzuen Saileko Berdintasun, Lankidetza eta Kulturartekotasun Zerbitzua) | Arabako Foru Aldundia                                               |
| Genero Politiketarako Idazkaritza Teknikoa. Berdintasunerako Unitatea                                       | Bizkaiko Foru Aldundia                                              |
| Berdintasun-teknikaria. Aukera-berdintasunaren Zerbitzua                                                    | Getxoko Udala                                                       |
| Enplegu eta Gizarte Politiketako Saila                                                                      | Eusko Jaurларitza                                                   |
| Berdintasuneko zerbitzuburua                                                                                | Gasteizko Udala                                                     |
| Ogasun eta Finantza Saileko berdintasunerako administrazio-unitateko berdintasun-teknikaria                 | Eusko Jaurларitza                                                   |
| Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzuaren Zuzendaritza Nagusiko Kontratazio-zerbitzuko teknikaria               | Eusko Jaurларitza                                                   |
| Berdintasun, Lankidetza eta Jaietako sekzioburua (Berdintasuna)                                             | Bilboko Udala                                                       |
| Sekzioburua Alkatetza eta Kontratazio sailean. Kontratazio Zuzendaritza                                     | Bilboko Udala                                                       |
| Antolamendu eta Kalitateko Zerbitzuko laguntzeko unitateko teknikaria                                       | Donostiako Udala                                                    |
| Gizarte-ekintza eta Berdintasun Saileko teknikaria                                                          | Abantoko Udala                                                      |
| Aholkulari aditua (Klausula sozialak, kontratazio publiko arduratsua, desgaitasuna, gizarteratzea).         | DE PAR EN PAR. Aholkularitza Klausula Sozialetan eta Gardentasunean |

Elkarrizketen edukia transkribatu egin zen eta testua elkarrizketatutako pertsonen iorri genien ontzat eman zezaten, bildutako datuak objektiboak eta fidagarriak zirela bermatzeko.



### LEGERIA

| EREMUA                                        | DOKUMENTUAK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Europa - Europar Batasuna                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014/24/EB Zuzentaraua, 2014ko otsailaren 26koa, Kontratazio publikoari buruzkoa.<sup>26</sup></li> <li>2006/54/EE Zuzentaraua, 2006ko uztailaren 5koa, enpleguari eta okupazioari lotutako gaitan emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasunaren eta aukera-berdintasunaren printzipioak aplikatzeari buruzkoa.</li> <li>Eskualdeetako Lantaldearen irizpena, honako gai honi dagokionez: "EBko kontratazio publikoen politikaren modernizazioa: Kontratazio publiko eraginkorragora doan Europar merkatua.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Estatua                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarriakoa.</li> <li>3/2011 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 14koa, Sektore Publikoko Kontratuen 30/2007 Legearen testu bategina onartzen duena, administrazio-klausulen agiriaren oinarritzko edukiari buruzkoa.<sup>27</sup></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Autonomia Erkidegoa - EAE                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>1/1997 Legegintza Dekretua, azaroaren 11koa, Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bategina onartzen duena.</li> <li>4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa (20.2 art.).</li> <li>3/2016 Legea, apirilaren 7koa, Zenbait Klausula Sozial Kontratazio Publikoan Sartzekoa.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Foru-erakundeak - Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa | <p><b>Araba</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>1/2014 Foru Araua, otsailaren 12koa, Foru sektore publikoko obra kontratueta klausula sozialak txertatzekoa.</li> <li>5/2015 Foru Araua, otsailaren 11koa, foru sektore publikoaren kontratazioan erosketari publiko sozialki arduratsuari buruzko kontratu-klausulak txertatzekoa.</li> </ul> <p><b>Bizkaia</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>5/2005 Foru Araua, maiatzaren 31koa, Foru Administrazioak ematen dituen diru-laguntzen araubide juridiko orokorra arautzen duena (Bizkaia) (berdintasun-klausulak ditu).</li> </ul> <p><b>Gipuzkoa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>4/2013 Foru Araua, uztailaren 17koa, Foru Sektore Publikoko obra kontratueta klausula sozialak txertatzekoa.</li> <li>11/2014 Foru Araua, urriaren 29koa, erosketari publiko sozialki arduratsuari buruzko kontratu-klausulak foru-sektore publikoko kontratazioan txertatzekoa.</li> <li>2/2015 Foru Araua, martxoaren 9koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunarekoa.</li> <li>3/2007 Foru Araua, martxoaren 27koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko diru laguntzei buruzkoa (berdintasun-klausulak ditu).</li> </ul> |

<sup>26</sup> Zuzentzari horren bitartez honako hau indargabetu zen: Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2004/18/EE Zuzentzari, 2004ko martxoaren 31koa, obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak esleitzeko prozedurak koordinatzeari buruzkoa.

<sup>27</sup> Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunarekin lotutako gaiak dagokienez, Administrazio Kontratazioaren Aholku Batzordeak administrazio-klausula komunaren agiriaren oinarritzko edukiari buruz 2007an "SPKLaren ondoren" argitaratutako gomendioan xedatzen den bezala, kontratu batek Europako Funtsaren finantzaketa jasotzen duenean, besteak beste, emakumeen eta gizonen berdintasunaren aldeko Erkidegoko lehentasunekin eta jardura politikoekin koherente izan behar du.

## BARNEKO ADMINISTRAZIO-EGINTZAK

| EREMUA                        | DOKUMENTUAK ETA DOKUMENTUETAKO XEDAPENAK APLIKATU BEHAR DITUEN ERAKUNDEA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Autonomia Erkidegoa - EAE     | <p>Eusko Jaurlaritza (sailak, erakunde autonomoak, zuzenbide pribatuko erakunde publikoak eta administrazio autonomikoari dagozkion erakundeak)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Gobernu Kontseiluak 2008ko apirilaren 29an hartutako Erabakia; Erabaki hori gizarte- zein ingurumen-irizpideak eta bestelako politika publikoak administrazio autonomikoaren eta horren sektore publikoaren kontratazioan txertatzeari buruzkoa da, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko irizpideak finkatzen ditu<sup>28</sup> (6/2008 Ebazpena, ekainaren 2koa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarreko Harremanetarako zuzendariarena).</li> <li>Gobernu Kontseiluak 2009ko urriaren 6an hartutako Erabakia, obra, hornidura eta zerbitzu kontratuarentako karatula bateratuaren eta berariazko klausula administrazioen pleguen ereduak prozedura ireki, murriztu eta negoziatu bidez onartzeko. (18/2009 Ebazpena, urriaren 9koa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarreko Harremanetarako zuzendariarena).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                            |
| Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa   | <p><b>Gipuzkoako Foru Aldundia</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Diputatuen Kontseiluak 2011ko ekainaren 21ean hartutako Erabakia; horren bitartez, Gipuzkoako Foru Aldundiaren jardura-esparruko kontratu eta diru-laguntzetan emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko klausulak sartzeko jarraibidea onartu da.</li> </ul> <p><b>Bizkaiko Foru Aldundia</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Bizkaiko Foru Aldundiaren 2013ko urriaren 29ko Gobernu Kontseiluak erabaki bidez onartutako jarraibidea, lan-baldintzak eta neurri sozialak mantentzeki buruzko irizpideak ezartzen dituen, Bizkaiko Foru Aldundiaren kontratazio-prozeduran aplikatzeko.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Tokikoa – Hiriburu eta udalak | <p><b>Bilboko Udala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Bilboko Udaleko Osoko Bilkurak 2009ko urtarrilaren 28an hartutako Erabakia: Bilboko Udalaren Osoko Bilkurak zera eskatu dio Gobernu Batzarrari, Udalak sustatutako kontratuetan klausula sozialak kontuan hartzeko eta txertatzeko.</li> <li>Bilboko Udaleko Osoko Bilkurak 2010eko martxoaren 25ean hartutako Erabakia: Bilboko Udalaren Osoko Bilkurak inbertsioak sustatzearen eta zerbitzuak ematearen alde egin du enplegua sortzeko bidetzat, eta kontratazio publikoan klausula sozialak txertatzeko konpromisoa berretsi du.</li> </ul> <p><b>Donostiako Udala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Donostiako Udalak kontratazioetan irizpide sozialak, etikoak eta ingurumen-, lan- eta berdintasun-irizpideak txertatzeko emandako jarraibideak, bai eta horiek guztiak txertatzeko gidaliburua ere. 2013/06/21.</li> </ul> <p><b>Gasteizko Udala</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Gasteizko Udalaren kontratazioan klausula sozialak sartzeko jarraibidea. 2010/07/18ko Gobernu Batzarrean onetsia.</li> <li>Gasteizko Udalak kontratazio gizartearekiko arduratsua eta iraunkorra egiteko jarraibidea, 2015/10/16, bai eta jarraibidea erabiltzeko eskuliburua ere.</li> </ul> |

28 Horren aurrekaria izan zen Eusko Legebiltzarrak 2007ko ekainaren 8an onartutako legez besteko proposamena, “kontratazio-prozeduran klausulak sozialak txertatzeari” buruzkoa; Eusko Jaurlaritzari klausula sozialak garatzeko eskatzen zitzaion bertan.

|                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Berdintasun-planak.<br>EAE                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>EAEko emakumeen eta gizonen berdintasunerako V. Plana (2010-2013).</li> <li>EAEko emakumeen eta gizonen berdintasunerako VI. Plana (2014-2017).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                 |
| Berdintasun-planak.<br>Foru-aldundiak                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Gipuzkoako Foru Aldundiaren Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako II. Foru Plana (2012-2020).</li> <li>Gipuzkoako Foru Aldundiaren Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako III. Foru Plana (2010-2014).</li> <li>Bizkaiko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako IV. Foru Plana (2012-2015).</li> </ul>                                                    |
| Parte hartu duten hiriburu-<br>etako udaletako<br>berdintasun-planak<br>(azterlana egin denean<br>indarrean daudenak) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vitoria Gasteizko Emakume eta Gizonen Berdintasunerako III. Plana (2014-2015).</li> <li>Donostiako Emakume eta Gizonen Berdintasunerako III. Plana (2014-2018).</li> <li>Bilboko Gizon eta Emakumeen Arteko Berdintasunaren Aldeko IV. Udal Plana (2014-2017).</li> <li>Azterlanean parte hartu duten beste udal batzuetako berdintasun planak.</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Klausula sozialen arloko protokoloak, gidak, jarduketari buruzko material estandarizatuak, jardunbide egokiak (zehazki, berdintasun-klausulak) (Estatua)</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Egiturazko Funtsetan eta Kohesio Funtsean Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasun Politikei buruzko Sarea 2007-2013 (2014). I+G+B-ko ekintzak kontratatzeke prozesuetan genero-klausulak sartzeko gida. Osasun, Gizarte Zerbitzu eta Berdintasun Ministerioa. Emakumearen Institutua.</li> <li>Egiturazko Funtsetan eta Kohesio Funtsean Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasun Politikei buruzko Sarea 2007-2013 (2011). Klausulen prozesu bat ezartzeko mainstreaming-eko lan-taldearen galde-sortak aztertzea.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>Klausula sozialen arloko protokoloak, gidak, jarduketari buruzko material estandarizatuak, jardunbide egokiak (berdintasun-klausulak) (EAE)</p>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Berdinsarea Berdintasunaren aldeko eta emakumeen aurkako indarkeriaren kontrako Euskadiko Udal Sarea. GIDA EAeko gizon eta emakumeen arteko Berdintasun esparruko ordenantza.</li> <li>Emakunde (2007). Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legearen 20.2 artikularen garapen arauemailea egiteko proposamen teknikoak. Administrazio publikoaren prozesuetan genero-ikuspegia sartzeko.</li> <li>Emakunde (2012). Informazioa, kontratu publiko baterako lizitatzen diren edo diru-laguntza publiko baterako lehiatzen diren enpresa, entitate eta pertsonentzat.</li> <li>Emakunde. Lesmes, S. (2013). Gida: Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren aldeko klausulak kontratu, diru-laguntza eta hitzarmen publikoetan.</li> <li>Emakunde. Genero klausulak dituzten diru laguntza publikoen deialdiaren eredia.</li> <li>Emakunde. Urbieta Iceta, M. eta Ziordia Fernández de Garaialde M. (2014). Enpresentzako gida: berdintasuna kontratazioan.</li> <li>Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Nagusiaren, erakunde eta gainerako entitate publikoen kontratazioan gizarte eta ingurumen irizpideak zein bestelako politika publikoak sartzeko agindua.</li> <li>Emakundek prestatu duen gai horretan espezializatutako webgunetik lortutako beste dokumentu batzuk.</li> </ul> |
| <p>Klausula sozialen arloko protokoloak, gidak, jarduketari buruzko material estandarizatuak, jardunbide egokiak (berdintasun-klausulak) (Foru-aldundiak)</p>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Gipuzkoako Foru Aldundia (2011). Gizon-emakumeen arteko berdintasunerako klausulak kontratueta eta diru-laguntzetan.</li> <li>Gipuzkoako Foru Aldundia (2014). Berdintasun-klausulak txertatzeko eta horien jarraipena egiteko sistematizazio eta jarraipen gida.</li> <li>Gipuzkoako Foru Aldundia (2015). Gipuzkoako Foru Aldundiaren kontratu publikoetan gizarte-klausulak ezartzei buruzko Gida praktikoa.</li> <li>Gipuzkoako Foru Aldundia (2015). Gipuzkoako Foru Aldundiko kontratu publikoetan eta diru-laguntzetan gizon-emakumeen arteko berdintasunarekin lotura duten klausula sozialak gehitzeko gida.</li> <li>Arabako Foru Aldundia (2015). Arabako Foru Aldundiaren kontratazio pleguetan, diru-laguntzetan eta hitzarmenetan genero-ikuspegia sartzeko protokoloa.</li> <li>Arabako Foru Aldundia. Gizarte Ongizaterako Foru Erakundean 2011-2014an berdintasun-klausulen diseinuari buruzko txostena (Arabako Foru Aldundiaren barne-dokumentua).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

- Emakunde (2006). Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen ezarpenari buruzko Hasierako Ebaluazioa.
- Emakunde (2007). Lesmes, S. eta Axpe. Kontratu publikoetan genero ikuspegia txertatzea. Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 4/2005 Legearen 20.2 artikularen garapena.
- Emakunde (2009). Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen ezarpenari buruzko Tarteko Ebaluazioa.
- Emakunde (2010). Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen betetze-, garatze- eta ezartze-mailaren jarraipenari buruzko azken txostena. EHU.
- Emakunde (2011). Berdintasun politikek EAEEn sortutako kapital sozialaren azterketa.
- Emakunde (2011). Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen betetze-, garatze- eta ezartze-mailaren jarraipena. Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Saila. EHUko Psikologia Fakultatea.
- Emakunde (2012). Hitzarmenetan, diru laguntzetan eta kontratuetan berdintasun neurriak ezartzeko irizpideak eta tresnak. Erakundearteko Lantalde Teknikoa. Behin behineko dokumentua.
- Emakunde (2013). EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako V. Planaren ebaluazioa. 2012. urtea. Jarraipen-memoria.
- Emakunde (2014). X. legegintzaldiko plana eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VI. Plana garatuz. 2014ko jardueren ebaluazioa.

DIRU-LAGUNTZA, KONTRATU ETA HITZARMENETAN BERDINTASUN-KLAUSULAKTXERTATZEAREN ERREGISTRO-GIDA

Kodea:.....  
Aldizkariaren eguna:.....  
Aldizkariaren zenbakia:.....

**AZTERKETAN DETEKTATU BEHARREKO HELBURU OROKORRA:**  
EAEko administrazio publikoek egiten dituzten diru-laguntza, kontratu eta hitzar-  
menetan genero-ikuspegia txertatzea xedean eta/edo klausulak.

|                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Deialdi mota                                          | <input type="checkbox"/> Diru-laguntza<br><input type="checkbox"/> Kontratazioa<br><input type="checkbox"/> Hitzarmena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Kontratua bada-Mota                                   | <input type="checkbox"/> Obra<br><input type="checkbox"/> Zerbitzuak<br><input type="checkbox"/> Hornidura                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Xedea                                                 | (Eremu librea)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Emakumeen eta gizonen berdintasuna aipatzen da xedean | <input type="checkbox"/> Ez<br><input type="checkbox"/> Bai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Hizkuntza ez-sexista erabiltzen da                    | <input type="checkbox"/> Ez, maskulinoa erabiltzen da generiko moduan<br><input type="checkbox"/> Bai, dokumentu osoan<br><input type="checkbox"/> Bai, baina ez beti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Esku-hartze eremua                                    | <input type="checkbox"/> Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza<br><input type="checkbox"/> Garapenerako Lankidetza eta Giza Eskubideak<br><input type="checkbox"/> Kultura<br><input type="checkbox"/> Kirola<br><input type="checkbox"/> Hezkuntza<br><input type="checkbox"/> Enplegua/Ekonomia-sustapena<br><input type="checkbox"/> Euskara<br><input type="checkbox"/> Gizonen eta emakumeen berdintasuna<br><input type="checkbox"/> Immigrazioa<br><input type="checkbox"/> Esku-hartze soziala/Gizarte-zerbitzuak<br><input type="checkbox"/> Gazteak<br><input type="checkbox"/> Ingurumena<br><input type="checkbox"/> Herritarren parte-hartzea<br><input type="checkbox"/> Osasuna<br><input type="checkbox"/> Bestelakoak |
| Administrazioaren izena                               | (Eremu librea)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Administrazioaren maila                               | <input type="checkbox"/> Administrazio autonomikoa<br><input type="checkbox"/> Foru-administrazioa<br><input type="checkbox"/> Toki-administrazioa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Esku hartzeko lurraldea                                               | <input type="checkbox"/> Autonomia Erkidegoa<br><input type="checkbox"/> Araba<br><input type="checkbox"/> Bizkaia<br><input type="checkbox"/> Gipuzkoa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Diru-laguntzaren deialdi mota                                         | <input type="checkbox"/> Norgehiagoka-prozedura bidezko diru-laguntza<br><input type="checkbox"/> Zuzenean emateko diru-laguntza (diru-laguntza izenduna)<br><input type="checkbox"/> Ez da zehazten<br><input type="checkbox"/> Beste batzuk (Eremu librea)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Lehiaketa mota                                                        | <input type="checkbox"/> Norgehiagoka bidezko lehiaketa publikoa<br><input type="checkbox"/> Ohiko izapidez edo presako izapidez bideratzeko lehiaketa publikoa<br><input type="checkbox"/> Mugatutako prozedura<br><input type="checkbox"/> Ez da zehazten<br><input type="checkbox"/> Beste batzuk (Eremu librea)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Hitzarmen mota                                                        | <input type="checkbox"/> Administrazio publikoen arteko lankidetzaz-hitzarmenak<br><input type="checkbox"/> Diru-laguntza bat zuzeneko emakida bidez gauzatzen duten hitzarmenak, lege-mailako arau baten bitartez<br><input type="checkbox"/> Zuzenean emateko ezohiko hitzarmen edo diru-laguntza                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Berdintasun-klausulak (eskakizun-maila)                               | <input type="checkbox"/> Nahitaezko betekizuna<br><input type="checkbox"/> Balioespen-irizpidea<br><input type="checkbox"/> Irizpide erretorikoa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Nahitaez bete beharreko klausulak                                     | (Eremu librea)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Balioespen-irizpideko klausulak                                       | (Eremu librea)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Irizpide erretorikoko klausulak                                       | (Eremu librea)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Kontratuetao klausulen tipologia (prozedurazko aukerak) <sup>29</sup> | <input type="checkbox"/> Kontratuaren xedean<br><input type="checkbox"/> Kaudimen teknikoari eta profesionalari buruzko betekizunetan<br><input type="checkbox"/> Zehaztapen teknikoetan<br><input type="checkbox"/> Eskaintzak balioesteko irizpideetan<br><input type="checkbox"/> Kontratutako jardura gauzatzeko baldintza bereziak eskatzerakoan<br><input type="checkbox"/> Bestelakoak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Diru-laguntzetako klausulen tipologia <sup>30</sup>                   | <input type="checkbox"/> Diru-laguntzaren edo laguntzaren xedean<br><input type="checkbox"/> Balioespen- eta/edo esleipen-prozesuetan (adibidez, epaimahaiaren edo balioespen-organoen osakeran emakumeen eta gizonen ordezkariak orekatua ezarri, edo horietan berdintasunaren alorreko prestakuntza duten pertsonak edo erakundeek parte har dezaten sustatuz)<br><input type="checkbox"/> Diru-laguntzak jasotzeko betekizunetan<br><input type="checkbox"/> Diruz lagundutako jardura edo proiektua balioesteko irizpideetan<br><input type="checkbox"/> Pertsona edo erakunde eskatzaileak balioesteko irizpideetan<br><input type="checkbox"/> Diruz laguntzen den jardura egiteko betebeharrean<br><input type="checkbox"/> Bestelakoak |

29 EAEko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako VI. Planaren ebaluazioa egiteko galde-sortan oinarrituta ateratako sailkapena. (Emakunde).

30 Idem.

|                                                                                                                                              |                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Hitzarmenetako klausulen tipologia                                                                                                           | <input type="checkbox"/> Diruz lagundutako jarduera betearazteko baldintzak |
| Diruz lagundutako edo kontratazioaren xede den jardueran ekin-tza positiboko neurriak txertatzea balioesten duen klausula                    | <input type="checkbox"/> Ez<br><input type="checkbox"/> Bai                 |
| Diruz lagundutako edo kontratazioaren xede den jardueran ekin-tza positiboko neurriak txertatzea balioesten duen klausula zehaztea           | (Eremu librea)                                                              |
| Diruz lagundutako edo kontratazioaren xede den jardueran gene-ro-ikuspegia txertatzea balioesten duten klausulak                             | <input type="checkbox"/> Ez<br><input type="checkbox"/> Bai                 |
| Diruz lagundutako edo kontratazioaren xede den jardueran gene-ro-ikuspegia txertatzea balioesten duten klausulak zehaztea                    | (Eremu librea)                                                              |
| Pertsonak/erakundeek emakumeen eta gizonen berdintasuna aplikatzen izan duten ibilbidean gaitasun teknikoa balioesten duen klausula          | <input type="checkbox"/> Ez<br><input type="checkbox"/> Bai                 |
| Pertsonak/erakundeek emakumeen eta gizonen berdintasuna aplikatzen izan duten ibilbidean gaitasun teknikoa balioesten duen klausula zehaztea | (Eremu librea)                                                              |
| Betearaztean emakumeak onuraduntzat aipatzen dituzten klausulak                                                                              | <input type="checkbox"/> Ez<br><input type="checkbox"/> Bai                 |
| Betearaztean emakumeak onuraduntzat aipatzen dituzten klausulak zehaztea                                                                     | (Eremu librea)                                                              |
| Aurreko klausulen desberdinak direnak zehaztea                                                                                               | (Eremu librea)                                                              |

*Iturria:* Geuk egina, honako hau oinarritzat hartuta: EHAAtik eta hiru lurralde historikoetako aldizkari ofiziale-tatik ateratako informazioa husteko erregistro-fitxak (Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen (otsailaren 18ko 4/2005) betetze-mailaren, garapenaren eta aplikazioaren jarraipen-txostenetan aplikatutakoak).



### I. IDENTIFIKAZIO OROKORRA

#### 01.G HAUTATU ZURI DAGOKIZUNA:

- ☐ Gizona.
- ☐ Emakumea.

#### 02.G ADIERAZI ZUK LAN EGITEN DUZUN ERAKUNDEAREN ADMINIS- TRAZIOAREN MAILA:

- ☐ Administrazio autonomikoa.
- ☐ Foru-administrazioa.
- ☐ Toki-administrazioa.

#### 03.G ZEHAZTU ZUK LAN EGITEN DUZUN ERAKUNDEAREN ESKU HARTZEKO LURRALDEA.

- ☐ Araba.
- ☐ Gipuzkoa.
- ☐ Bizkaia.
- ☐ Euskal Autonomia Erkidegoa.

#### 04.G BA AL DUZU PRESTAKUNTZARIK EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNAREKIN LOTUTAKO GAJETAN?

- ☐ Bai.
- ☐ Ez.

#### 05.G BAIETZ ERANTZUN BADUZU, ADIERAZI ZURE PRESTAKUNTZA ZENBAT ORDUKOA IZAN ZEN.

- ☐ 1-10 ordu
- ☐ 10-50 ordu
- ☐ 50-100 ordu
- ☐ 100 ordutik gora

## **06.G MARKATU ZUREN LANBIDE-PROFILAREKIN BAT DATORRENA ETA AZTERLANAREN XEDEAREKIN LOTURA DUENA: (HAINBAT AUKERA)**

- ☐ Kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetako berdintasun-klausulen gaia lantzen duen erakundearteko lantalde teknikoko kidea.
- ☐ Kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenetako berdintasun-klausulen gaia lantzen duen sailarteko taldeko edo arloarteko lantaldeko kidea.
- ☐ Kontratazioen, diru-laguntzen edo hitzarmenen askotariko prozedurak abiarazteko eta izapidetzeko gaitasuna duen langilea (Zerbitzu Orokorren saileko kontratazioa, idazkaritza tekniko eta abar).
- ☐ Zerbitzu juridikoetako langilea.
- ☐ Xedea eta agiri tekniko/administratiboen baldintzak erabakitzen parte hartzen duen teknikaria.
- ☐ Diru-laguntzen aginduen xedea eta baldintzak erabakitzen parte hartzen duen teknikaria.
- ☐ Berdintasun-teknikaria.
- ☐ Beste batzuk \_\_\_\_\_

## **II. BERDINTASUN-KLAUSULAK ETA HAIEK APLIKATZEKO MODUA**

## **07.G ORO HAR, EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNARI DAGOKIONEZ, KATEGORIAREN ARABERA, ZURE ZERBITZU/ARLOKO LANGILEEN JARRERA HONAKO HAU DA, ZURE USTEZ: (MARKATU GURUTZE BATEKIN ZURE USTEA ADIERAZTEN DUEN JARRERA).**

- ☐ Oso aldekoa   ☐ Aldekoa   ☐ Neutroa
- ☐ Gutxi aldekoa   ☐ Ezer aldekoa
- ☐ Arduradunak-Zuzendariak
- ☐ Kudeaketako teknikariak
- ☐ Beste langile batzuk:
- ☐ Arrazoitu zure erantzuna \_\_\_\_\_

## **08.G MARKA EZAZU ZURE USTEZ HONAKO HAUEI BURUZKO ZURE PERTZEPZIOA HOBEKIEN ADIERAZTEN DUEN AUKERA: EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNAK ZENBATEKO LOTURA DUZUK LAN EGITEN DUZUN ZERBITZU/ARLOAREN ESKU-HARTZE EREMUAREKIN (AUKERA BAKARRA)**

- ☐ Lotura oso handia.

☐ Lotura handi samarra.

☐ Lotura txikia.

☐ Ez du loturarik.

☐ ED/EE

Arrazoitu zure erantzuna: \_\_\_\_\_

**09.G ZER EKINTZA EGIN DITU ZURE ERAKUNDEAK (JAURLARITZAK, ALDUNDIAK, UDALAK) KONTRATU, DIRU-LAGUNTZA ETA HIZARMENETAN EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO KLAUSULAK TXERTATZEN DIRELA ZIURTATZEKO? (HAINBAT AUKERA).**

☐ Arloarteko edo sailarteko lan-prozesu bat antolatzea.

☐ Erakundearteko lan-prozesu bat antolatzea.

☐ Informazioa emateko dokumentazioa prestatu eta banatzea.

☐ Prestakuntza espezifiko.

☐ Onuradun izan daitezkeen pertsona edo erakundeei berdintasun-klausulak zer diren azaltzeko informazio-ekintzak.

☐ Ez dakit jarduketaren bat egin ote den.

☐ ED/EE

☐ Beste batzuk: Deskribatu. \_\_\_\_\_

**10.G BA AL DAKIZU ZURE ERAKUNDEAN BA OTE DAGOEN BARNEKO EDO KANPOKO ORIENTABIDE, ERREGULAZIO, PROZEDURARIK BERDINTASUN-KLAUSULAK KONTRATU/DIRU-LAGUNTZA/HIZARMENETAN TXERTATZEKO? (AUKERA BAKARRA)**

☐ Ez

☐ Bai, eta erabili izan ditut.

☐ Bai, badakit badiela baina ez ditut erabili.

☐ ED/EE

(Baiezkoa erantzun baduzu, idatzi erregulazioaren/dokumentuaren izenburua) \_\_\_\_\_

**11.G Parte hartu al duzu langileei berdintasun-klausulen arloko prestakuntza emateko ekintzetan edo proگرامetan? (aukera bakarra)**

☐ Ez

☐ Bai

(Baiezkoa erantzun baduzu, idatzi ikastaroaren izenburua) \_\_\_\_\_

## 12.G ZURE USTEZ, EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA KONTRATU, DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENETAN BERARIAZ AIPATZEA: (AUKERA BAKARRA)

- ☐ Derrigorrezkoa da, eta prozedura guztietan modu estandarrean hartu behar dira kontuan.
- ☐ Derrigorrezkoa da klausulak txertatzeko moduko prozedurak baldin badira, baina ez da egiaztatzen zein diren txertatzeko modukoak.
- ☐ Derrigorrezkoa da klausulak txertatzeko moduko prozedurak baldin badira, eta klausulak txertatzeko modukoak ez baldin badira, ego-kitasun hori egiaztatzeko izendatutako organo baten aurrean arrazoiak eman behar dira.
- ☐ Borondatezkoa da, eta zenbait prozeduratan hartzen dira kontuan.
- ☐ Borondatezkoa da, eta ez da ezein prozeduratan hartzen kontuan.
- ☐ ED/EE.

### III. KLAUSULAK BETETZEN OTE DIREN JARRAIPENA EGITEKO MEKANISMOAK

## 13.G ZURE USTEZ ZURE ERAKUNDEAK BEHAR BESTEKO JARRAIPENA EGITEN AL DU BERDINTASUN-KLAUSULAK, BETEARAZTEKOAK DIRENEAN, KONTRATUA, HITZARMENA EDO DIRU-LAGUNTZA BETEARAZTEN DENEAN BENETAN BETETZEN DIRELA BERMA-TZEKO? (AUKERA BAKARRA)

- ☐ Ez
- ☐ Bai
- ☐ ED/EE

Ezezkoa erantzun baduzu, adierazi labur-labur zergatik ez \_\_\_\_\_

Baiezkoa erantzun baduzu, mesedez, justifika ezazu labur-labur zure erantzuna: \_\_\_\_\_

## 14.G ZURE ERAKUNDEAK ZER MEKANISMO DITU DIRUZ LAGUNDU-TAKO PROIEKTU BATEAN EDO ZERBITZU BAT EMATEAN BE-TEARAZTEKO KLAUSULAK BETETZEN OTE DIREN JARRAIPENA EGITEKO? (EMAN LEHENTASUNA GEHIENEZ 3 AUKERARI ETA, MESEDEZ, AHAL IZANEZ GERO, BESTE BATZUK ERE BETE).

- ☐ Betearazteko baldintzak betebeharrak dira; kontratu batean lizita-tzen denak edo diru-laguntza bat lortzeko lehiatzen denak bete beharreko betebeharrak, hain zuzen, eta egiaztatzeko dokumenta-zioaren bitartez frogatzen da betetzen ote diren.

- ☐ Erantzukizunpeko adierazpena eskatzen da, eta horren bitartez, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan ezarritako konpromisoak zehaztu eta onartu egiten dira (kontratazioa edo sortutako enpleguak, Berdintasun Plana, ekintza positiboko neurriak, genero-ikuspegia aintzat hartzen duten ebaluazioak, hizkuntzaren erabilerak ez sexista eta abar).
- ☐ Diruz lagundutako proiektu edo kontratuak genero-adierazleak betetzen dituela egiaztatzen da; adierazle horiek erakundeak alde aurretik finkatzen ditu eta erakunde esleipendunei edo onuradunei argi eta garbi ematen zaie haien berri.
- ☐ Kontratazio-organo garen aldetik, egiaztapen hori egiteaz arduratzeko diren langileak zehaztuta ditugu.
- ☐ Betearazpen-memoriak eskatzen ditugu; memoria horietan, emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulak betetzeari buruzko atal bat nahitaezkoa izaten da, eta atal horretako ondorioekin batera egiaztatzeko agiriak aurkeztu behar dira, frogatzeko.
- ☐ Ez da egiten jarraipen zehatzik.
- ☐ Beste batzuk: Deskribatu \_\_\_\_\_

#### IV. BERDINTASUN-KLAUSULAK TXERTATZEKO OZTOPOAK ETA FAKTORE LAGUNGARRIAK

### 15.G ZURE USTEZ ZER OZTOPOK IZAN DEZAKETE ERAGINIK HANDIENA KONTRATU, DIRU-LAGUNTZA EDO HITZARMEN BATEAN BERDINTASUN-KLAUSULAK TXERTATZEKO GARAIA? (EMAN LEHENTASUNA GEHIENEZ 2 AUKERARI ETA, MESEDEZ, AHAL IZANEZ GERO, BESTE BATZUK ERE BETE).

- ☐ Kargudun publikoen borondaterik eza.
- ☐ Gaiarekiko borondate teknikorik ez izatea.
- ☐ Inspiratzeko eredurik eza, informaziorik eta/edo prestakuntzarik eza.
- ☐ Gaiari buruz indarrean dagoen araudian eskaintzen diren aukeren berri ez izatea.
- ☐ Klausulak betetzen ote diren jarraipena eta ebaluazioa egiteko garaian hautemandako zailtasuna.
- ☐ Kontratua/dirulaguntza eman gabe geratzeko beldurra.
- ☐ Ez dut uste erakundeek aldetik oztoporik dagoenik.
- ☐ Beste batzuk (mesedez, adierazi zein) \_\_\_\_\_

## 16.G ZURE USTEZ, ZEINTZUK IZAN DIRA ZURE ERAKUNDEAN BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATZEA AHALBIDETU DUTEN FAKTO-REAK? (EMAN LEHENTASUNA GEHIENEZ 2 AUKERARI ETA, MESEDEZ, AHAL IZANEZ GERO, BESTE BATZUK ERE BETE)

- ☐ Babes juridikoa (estatuko eta autonomia-erkidegoko berdintasun-legeak).
- ☐ Klausulak txertatzeko prozedura espezifikoak, irizpenak edo gidak.
- ☐ Erakundeak genero-ikuspegia txertatzeko konpromiso argia hartu eta jakinarazi izana.
- ☐ Berdintasun-politikei buruzko ezagutza eta sentsibilizazioa, bai teknikarien aldetik, bai politikarien aldetik.
- ☐ Erakundeak genero-ikuspegia txertatzera bereziki bideratutako teknikariak izatea.
- ☐ Beste batzuk (mesedez, adierazi zein)\_\_\_\_\_

### V. ERABILGARRITASUNARI ETA ERAGINKORTASUNARI BURUZKO PERTZEPZIOAK

## 17.G ZURE USTEZ, ZURE ERAKUNDEAK ZEIN PIZGARRI/ONURA NAGUSI IZANGO DITU GENERO-KLAUSULAK TXERTATUZ GERO? (EMAN LEHENTASUNA GEHIENEZ 2 AUKERARI ETA, MESEDEZ, AHAL IZANEZ GERO, BESTE BATZUK ERE BETE)

- ☐ Emakumeen eta gizonen berdintasuna zeharkako moduan aplikatu ahal izango da.
- ☐ Zerbitzuak eta politika nahiz ekintza publikoa interes orokorrera egokitzen dira, emakumeen eta gizonen berdintasuna zainduta.
- ☐ Eragin positiboa sektore publikoaren jardunari buruz herritarrek duten iritzian.
- ☐ Sailen arteko lankidetza eta harremana hobetzen du.
- ☐ Zerbitzu publikoen kalitatea eta eraginkortasuna hobetzen du, eta emakumeen eta gizonen interesei hobeto erantzuten die.
- ☐ Enpresaren Gizarte Erantzukizuneko estrategia posibleak berdintasunean bideratzen dira enpresen barruan.
- ☐ Berdintasunaren arloko araudia (4/2005 Legea) betetzen da.
- ☐ Ez dut ikusten pizgarri argirik.
- ☐ Beste batzuk (mesedez, adierazi zein)\_\_\_\_\_

**18.G ZURE USTEZ HORRELAKO KLAUSULAK ETA/EDO IRIZPIDEAK APLIKATZEA ERAGINKORRA AL DA ZURE ERAKUNDETIK EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUN-HELBURUAK BETE DAITEZEN SUSTATZEKO ETA/EDO ESKU-HARTZE EREMUAN DETEKTATUTAKO GENERO-ARRAILAK MURRIZTEKO? (AUKERA BAKARRA)**

- ☐ Ez
- ☐ Bai
- ☐ ED/EE

Ezezkoa erantzun baduzu, adierazi labur-labur zergatik ez \_\_\_\_\_

Baiezkoa erantzun baduzu, mesedez, justifika ezazu labur-labur zure erantzuna: \_\_\_\_\_

**19.G ZURE USTEZ, ZEINTZUK DIRA ZURE ERAKUNDETIK BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATU IZANAREN ONDORIOZ LORTU DIREN ONDORIO ETA ERAGIN NAGUSIAK? (EMAN LEHENTASUNA GEHIENEZ 3 AUKERARI ETA, MESEDEZ, AHAL IZANEZ GERO, BESTE BATZUK ERE BETE)**

- ☐ Administrazioko langileen sentsibilizazio handiagoa, emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzen betetzen duten eginkizunari dagokionez.
- ☐ Administrazio publikoaren zerbitzu eta programak hobeto egokitzten dira emakumeen eta gizonen premietara, eta herritarrek hurbiltasun, kalitate eta gogobetetze-maila handiagoa izaten dute.
- ☐ Genero-arrailak (emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak) murrizten dira.
- ☐ Emakumeen enplegararritasuna edo emakumeen enpresa-ekimena hobetzen da.
- ☐ Genero-ikuspegia aintzat hartzen duen prestakuntza-eskaintza hobetzen da.
- ☐ Berdintasuna lan-ingurunean eta gizarte-erantzukizun korporatiboan sustatzeko konpromisoa enpresa gehiagok hartzen dute.
- ☐ Ez da ondorio argirik detektatzen.
- ☐ Beste batzuk (mesedez, adierazi zein) \_\_\_\_\_

**VI. HOBEKUNTZAK ETA PROPOSAMENAK**

**20.G ZURE USTEZ, ZER KLAUSULA MOTA DIRA FUNTSEZKOAK BERDINTASUNA EGOKITZAT JOTZEN DEN KONTRATU, DIRU-LAGUNTZA ETA HITZARMENETAN SARTZEKO GARAIA? (EMAN LEHENTASUNA GEHIENEZ 2 AUKERARI ETA, MESEDEZ, AHAL IZANEZ GERO, BESTE BATZUK ERE BETE)**

- ☐ Emakumeen eta gizonen berdintasuneko helburuak kontuan izaten dituztenak eta hori lortzeko neurriak abiarazten dituztenak.

- ☐ Enpresa lizitatzailleak edo eskatzailleak emakumeak kontrata ditzan bultzatzen dutenak.
- ☐ Enpresa lizitatzailleen enpresaren gizarte-erantzukizunarekin lotuta daudenak.
- ☐ Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako kontratatzekeo debekuen eraginpean daudenak kanpoan uzten dituztenak.
- ☐ Emakumeen eta gizonen berdintasunaren aldeko gai edo jarduketan izandako esperientzia/ibilbidea balioesten dutenak.
- ☐ Beste batzuk: Deskribatu. \_\_\_\_\_

## 21.G ZURE USTEZ, ZER NEURRI INDARTU BEHAR DIRA ETORKIZUNEAN HORRELA KO KLAUSULAK OHIKO MODUAN APLIKATZEKO ETA, HORRETAZ GAIN, ZURE ERAKUNDEAN DENBORAN LUZE IRAUN DEZATEN? (EMAN LEHENTASUNA GEHIENEZ 2 AUKERARI ETA, MESEDEZ, AHAL IZANEZ GERO, BESTE BATZUK ERE BETE)

- ☐ Konpromiso politikoa.
- ☐ Jarraibide argiak.
- ☐ Klausula horiek aplikatzen izandako esperientziak eta jardunbide egokiak partekatzeko lankidetzak.
- ☐ Berdintasun-zerbitzuekin/berdintasun-teknikariekin koordinatzea.
- ☐ Kontratu, diru-laguntza eta hitzarmenak garatzean berdintasun-klausulak betetzen ote diren benetako jarraipena egitea ahalbidetzen duten sistemak izatea.
- ☐ Teknikarien sentsibilizazioa/prestakuntza.
- ☐ Beste batzuk: \_\_\_\_\_

## 22.G GALDE-SORTAN PROPOSATUTAKO GALDEREI EMAN DIZKIEZUN ERANTZUNEAN BALANTZE OROKORRA EGINEZ, IDENTIFIKA EZAZU ZEINTZUK DIREN, ZURE USTEZ, HOBETU BEHARREKO ARLOAK ZURE ERAKUNDEAN KONTRATU, DIRU-LAGUNTZA ETA/ EDO HITZARMENETAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEKO.

\_\_\_\_\_

## 23.G HOBETU BEHARREKO ARLO HORIETARA KO ZER PROPOSAMEN EGINGO ZENUKE? (ORDENATU ITZAZU 1ETIK 3RA, BETIERE 1AK IZANIK LEHENTASUN HANDIENA ETA 3AK TXIKIENA).

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_

Eskerrak eman nahi dizkizugu zure denboragatik eta eskaini diguzun informazio baliagarriagatik.



### ALDEZ AURREKO GALDERAK

- ☐ Izena:
- ☐ Abizenak:
- ☐ Erakundea:
- ☐ Kargua/Lanpostua:
- ☐ Zenbat denbora daramazu kargu horretan?
- ☐ Karguan betetzen dituzun eginkizun nagusiak:
- ☐ Aurrekontua kudeatzeko tresnetakoren batean berdintasun-klausulak aplikatzearekin lotutako erantzukizun garrantzitsuenak: Hitzarmenak, diru-laguntzak eta kontratuak.

### EMAKUMEEN ETA GIZONEN ARTEKO BERDINTASUNAREN ALDEKO KLAUSULAK KONTRATU, DIRU-LAGUNTZA ETA/EDO HITZARMENETAN

#### GAIA ZERTAN DEN

**01.G** GALDERA. ZURE ERAKUNDEAK ZER EKINTZA EGIN DITU EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUN-KLAUSULAK KONTRATAZIOKO, DIRU-LAGUNTZETAKO EDO HITZARMENAK EGITEKO PROZESUETAN APLIKA DAITEZEN BULTZATZEKO?

**02.G** GALDERA. ZURE USTEZ INFORMAZIO NAHIKOA AL DAGO GENERO-IKUSPEGIA AINTZAT HARTZEN DUTEN KONTRATU/DIRU-LAGUNTZEI BURUZ, BAI ZURE ERAKUNDEAN, BAI ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOAK EMANDA?

**03.G** GALDERA. ZER ESPERIENTZIA IZAN DUZU ZUK KONTRATU/DIRU-LAGUNTZA/HITZARMENETAN BERDINTASUN-KLAUSULAK TXERTATZEAREN INGURUAN?

#### EGOKITASUNA ETA ONDORIOAK BALIOESTEA

**04.G** GALDERA. ZURE ERAKUNDEAREN ZER ESKU-HARTZE EREMUTAN DA GARRANTZITSUA, ZURE USTEZ, KONTRATU/DIRU-LAGUNTZA/HITZARMENETAN EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA AINTZAT HARTZEA?

**05.G** GALDERA. ZURE USTEZ, BERDINTASUN-KLAUSULAK APLIKATZEA ERAGINKORRA AL DA? (AUKERAK EMAN: BAI/EZ/EE/ED). ZERGATIK?

**06.G** GALDERA. ZURE USTEZ, EAEKO ADMINISTRAZIOEN EREMU OROKORREAN ZEIN IZAN DIRA LORPEN NAGUSIAK? ETA ZURE ERAKUNDEAN, ZEHAZKI?

**IZAN DAITEZKEEN MUGAK ETA/EDO FAKTORE LAGUNGARRIAK IDENTIFIKATZEA**

**KLAUSULAKTXERTATZEA MUGATZEN EDO AHALBIDETZEN DUTEN ALDERDIAK**

**07.G** GALDERA. ZURE USTEZ, ZEIN DIRA ADMINISTRAZIOAK BERDINTASUN-KLAUSULAK TXERTATZEKO GARAIA DITUEN MUGA NAGUSIAK? (INFORMAZIOARI BURUZKOAK, ARAUGINTZAKOAK, TEKNIKOAK, EKONOMIKOAK..., SARBIDEAREKIN LOTUTAKOAK BETEARAZTEAREKIN LOTUTAKOAK BAINO GEHIAGO, EDO ALDERANTZIZ; ETA, AHAL DELA, ZEHAZTU ITZAZU).

**08.G** GALDERA. ZEINTZUK DIRA, ZURE USTEZ, HORRELAKO KLAUSULAK APLIKATZEAREN ABANTAILAK? BESTELA ESATEKO, ZER ONURA MOTA IZAN DEZAKETE ERAKUNDE PUBLIKOEK, ZURE USTEZ, AURREKONTUA KUDEATZEKO TRESNA JURIDIKOETAN HORRELAKO KLAUSULAKTXERTATUTA?

**KONPONBIDEAK ETA/EDO HOBETZEKO PROPOSAMENAK IDENTIFIKATZEA**

**09.G** GALDERA. IDENTIFIKATU DITUZUN MUGA HORIEK KONPONTZEKO GOMENDIORIK EMANGO AL ZENUKE?

**10.G** GALDERA. ZER MOTATAKO NEURRI EDO KONPONBIDEAK PROPOSATUKO ZENITUZKE ETORKIZUNEAN, ALDE BATETIK, KLAUSULAK GEHIAGO APLIKA DAITEZEN SUSTATZEKO ETA BESTETIK, ETA, BATIK BAT, KLAUSULA HORIEK BENETAN BETETZEN DIRELA BERMATUKO DUTEN JARRAIPEN-MEKANISMOAK APLIKATZEKO KONPROMISOA SUSTATZEKO?

| XEDEA                                                                                                                                                                                                              | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA   | EREMUA | ERAKUNDEA |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|---------------------------|--------|-----------|
| 60 zuzkidura-bizitoki eraikitzea Arangoitin (Bilbo)                                                                                                                                                                | Kontratua                   | Obrak            | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Mundaka itsasadarreko ezkeraldeko kolektore nagusia eraikitze 2. proiektu xehatua. Sukarrieta eta Lamiarango HUaren arteko zatia                                                                                   | Kontratua                   | Obrak            | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Lanen zuzendaritzarako laguntza teknikoa, Mundaka itsasadarreko ezkeraldeko kolektore nagusia, Sukarrieta eta Lamiarango HUaren arteko zatia 2. proiektu xehatua                                                   | Kontratua                   | Obrak            | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Galdakaoko (Bizkaia) IES ELEXALDE BHI ikastetxean irisgarritasuna bermatzeko eta fatxadak zaharberritzeko lanak egiteko gauzatze proiektua zuzendaritza fakultatiboa egiteko kontratazio espedienteak<br>Kontratua |                             | Zerbitzuak       | Hezkuntza                                | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Bide-prestakuntzako irakaslearen kurtsoko aurrez-aurreko fasea irakasleko zerbitzua                                                                                                                                | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Hezkuntza                                | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| 2015eko Biztanleria Aktiboaren kualifikazioari buruzko inkestaren landa-lana egitea                                                                                                                                | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Enplegua/<br>Ekonomia-sustapena          | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| «Auzia Euskaraz» proiektua bultzatu eta sustatzeko dinamizatzaileen zerbitzua kontratatzea                                                                                                                         | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Euskara                                  | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Euskadiko familiei eta etxeko unitateei buruzko 2015eko inkestaren landa-lana egitea                                                                                                                               | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Bilboko deribazio judizialaren bidezko familia-elkar-gunearen kudeaketa                                                                                                                                            | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |

../..

| XEDEA                                                                                                                                                    | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRATIO-<br>MAILA   | EREMUA | ERAKUNDEA |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|---------------------------|--------|-----------|
| Genero-indarkeriaren biktimentzako informazioa eta telefono-arretako zerbitzu espezializatua ematea                                                      | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Haur eta nerabeei informazioa, aholkularitza eta orientazioa telefono bidez emateko zerbitzua eskaintzea                                                 | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| 2015eko Gazte Auzolandegien zuzendaritza, animazio eta jarraipen lanak egiteko zerbitzua                                                                 | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Gazteak                                  | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Aztertu 2016-2018 (Ibaialde-Azterkosta): ibaiei eta kostei buruzko ingurumen-heziketa izeneko programa kudeatzea eta garatzea                            | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Ingurumena                               | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren hainbat eraikinetarako telekomunikazio-zerbitzuak                                                          | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Helikopteroak mantentzea eta haien piezak berritzea                                                                                                      | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| 2016ko mugikortasunari eta garraio-eskariaren egoerari buruzko azterlana egitea                                                                          | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Eusko Jaurlaritzak Bilbon dituen hainbat eraikinetako garbiketa eraginkorrera bideratutako zerbitzu teknikoak, administratiboak eta kudeaketa-zerbitzuak | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Sentsore meteorologikoaren kalibrazioa                                                                                                                   | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Segurtasun Saileko ibilgailuak mantendu eta konpontzea                                                                                                   | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| EAEren 2015eko ortofotografia egiteko postprozesu fotogrametrikotarako zerbitzua                                                                         | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |

../..

| XEDEA                                                                                                                                                                                                                       | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                           | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA      | EREMUA | ERAKUNDEA |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|-------------------------------------------------|------------------------------|--------|-----------|
| Hezkuntza, Hizkuntza Po-<br>litika eta Kultura Sailaren<br>menpeko Araba, Gipuzkoa<br>eta Bizkaiko Ikastetxe pu-<br>blikoetarako altzari ez ho-<br>mologatuaren hornidura,<br>entrega eta instalazioa                       | Kontratua                   | Hornidurak       | Hezkuntza                                       | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Hezkuntza, Hizkuntza Po-<br>litika eta Kultura Sailaren<br>menpeko Araba, eta Bi-<br>zkaiko Ikastetxe publikoe-<br>tarako sukalde integrala,<br>makinaria eta sukalde osa-<br>garrien hornidura, entrega<br>eta instalazioa | Kontratua                   | Hornidurak       | Hezkuntza                                       | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Suaren aurkako lohihar-<br>tze beltzen eta kazadora<br>desmuntagarriaren anorak<br>beltzen hornikuntza                                                                                                                      | Kontratua                   | Hornidurak       | Bestelakoak                                     | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Barrualde-Galdakao ESI-<br>ko farmazia-zerbitzuaren<br>biltegi orokorrean senda-<br>gaiak biltegitatu, kudeatu<br>eta banatzeko sistema<br>baten hornidura                                                                  | Kontratua                   | Hornidurak       | Osasuna                                         | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |
| 2015eko enplegu-planaren<br>jarraipena eta ebaluazioa<br>egiteko laguntza teknikoa                                                                                                                                          | Kontratua                   |                  | Enplegua/<br>Ekonomia-<br>sustapena             | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Genero ikuspuntutik ikus-<br>entzunezko edukiak ekoi-<br>ztea eta ekitaldiak zuzenean<br>emateko zerbitzua<br>kontratatzeko                                                                                                 | Kontratua                   |                  | Gizonen<br>eta emaku-<br>meen ber-<br>dintasuna | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Ihiza aldiakari digitalaren<br>sei aleen edukia gauzatzea                                                                                                                                                                   | Kontratua                   |                  | Ingurumena                                      | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Lurralde Antolamenduaren<br>Gidalerroaren berrikuspe-<br>na idatzi eta izapidetzeko<br>prozesu parte-hartzailea<br>bideratzeko laguntza tek-<br>nikoaren kontratua                                                          | Kontratua                   |                  | Bestelakoak                                     | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |
| EAEn nekazaritza, arrantza<br>eta elikaduraren sektoree-<br>tako elkarte eta federazio<br>profesional eta enpresa-<br>rialei laguntzak (Elkarteak<br>Programa)                                                              | Diru-<br>laguntza           |                  | Nekazaritza,<br>abeltzaintza<br>eta arrantza    | Administrazio<br>autonomikoa | EAE    | EJ        |

../..

| XEDEA                                                                                                                                                                                                                                                     | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                        | ADMINISTRATIO-<br>MAILA   | EREMUA | ERAKUNDEA |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|----------------------------------------------|---------------------------|--------|-----------|
| Nekazaritzaren, elikagaien eta arrantzaren sektoreetan oinarritzko ikerketako, ikerketa industrialeko eta garapen esperimentaleko proiektuetan gastuak eta inbertsioak egiteko laguntzak                                                                  | Diru-laguntza               |                  | Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza       | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Nekazaritzako eta jateko produktuen kalitate-araubideetarako laguntzak                                                                                                                                                                                    | Diru-laguntza               |                  | Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza       | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Nekazaritza, arrantza eta elikadurako sektorearen arlo zientifiko, teknologiko eta enpresarialetako ikertzaile eta teknologo gazteen prestakuntzarako laguntzak                                                                                           | Diru-laguntza               |                  | Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza       | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| 2015 Genero-berdintasunaren aldeko antolamendu-aldaketako prozesuak sustatzeko lankidetzak-erakundeei zuzendutako laguntzen eskabidea                                                                                                                     | Diru-laguntza               |                  | Garapenerako Lankidetzak eta Giza Eskubideak | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Nazio Batuen sistemako Nazioarteko Erakundeei eta horiei atxikitako pertsona juridikoentzako laguntzak, nazioarteko erakunde horiek lurralde txirotuetan gauzatzen dituzten garapen-proiektuetan parte hartzen duten borondatezko lankideei bekak emateko | Diru-laguntza               |                  | Garapenerako Lankidetzak eta Giza Eskubideak | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Euskara hutsezko eguneroko prentsa inprimatua eta toki jakinetan zabalitzen diren informazio orokorreko aldizkariak                                                                                                                                       | Diru-laguntza               |                  | Euskara                                      | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzako diru-laguntzak                                                                                                                                                                                          | Diru-laguntza               |                  | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak     | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |

../..

| XEDEA                                                                                                                                                                                                                                                         | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA   | EREMUA | ERAKUNDEA |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|-----------------------|---------------------------|--------|-----------|
| Laguntza ekonomikoak talde teknikoak sortu eta mantentzeko, adikzioen prebentzio komunitario-rako programak garatzeko, arriskuak eta kalteak prebenitu eta gutxitzeko, bai eta 2015eko ekitaldian jarduera-eremu hauetan ohitura osasungarriak sustatzeko ere | Diru-laguntza               |                  | Osasuna               | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| 2015-2016, 2016-2017 eta 2017-2018 ikasturteetan hezkidetza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jardura-proiektuak                                                                                                                                  | Diru-laguntza               |                  | Hezkuntza             | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |
| 2014-2015, 2015-2016 eta 2016-2017 ikasturteetan hezkidetza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko jardura-proiektu integralak                                                                                                                         | Diru-laguntza               |                  | Hezkuntza             | Administrazio autonomikoa | EAE    | EJ        |

../..

## ARABAKO FORU ALDUNDIA

| XEDEA                                                                                                                                                                                                                                              | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRATIO-<br>MAILA | EREMUA | ERAKUNDEA     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|-------------------------|--------|---------------|
| Psiko-hezigarri esku-hartzea eta genero indarkeriaren biktimentzako akonpainamendu sozialaren zerbitzua, eta harre-ra-pisuen mantenu fisikoa kontratatzeko lizitazioa                                                                              | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Foru-administratioa     | ARABA  | Foru Aldundia |
| Gazteriaren Foru Erakundearen Gazte Bidaia 2015 Programako jardueren zerbitzua, emakumeen eta gizonen berdintasun-irizpideak txertatuta, gizarte- nahiz ingurumen-baldintzak eta beste politika publiko batzuei buruzko baldintzak bete beharrekia | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Gazteak                                  | Foru-administratioa     | ARABA  | Foru Aldundia |
| Arabako Foru Aldundiko Udal Zerga eta Katastro Zerbitzuan jarritako katastro-informazioari buruzko sistema 2016an onik zaintzeko eta haren euskarri-rako laguntza teknikoa                                                                         | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Foru-administratioa     | ARABA  | Foru Aldundia |
| Arabako Foru Aldundiak jasotako telefono-deien arreta-zerbitzua                                                                                                                                                                                    | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Foru-administratioa     | ARABA  | Foru Aldundia |
| Arabako Foru Aldundia-ren errepide sarearen ezaugarri fisiko eta geometriko, egiturazko eta funtzionalen ezaugarrien inbentarioa egiteko zerbitzua                                                                                                 | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Foru-administratioa     | ARABA  | Foru Aldundia |
| Gizarte-zerbitzuetako jarduerekin zerikusia duten ikastaroak, jardunaldiak, biltzarrak eta mintegiak antolatze laguntzen deialdi publikoa.2015                                                                                                     | Diru-laguntza               |                  | Hezkuntza                                | Foru-administratioa     | ARABA  | Foru Aldundia |
| Nekazaritza eta abeltzaintza azokak antolatze eta egiteko diru-laguntzak (Toki Erakundeak)                                                                                                                                                         | Diru-laguntza               |                  | Enplegua/ Ekonomia-sustapena             | Foru-administratioa     | ARABA  | Foru Aldundia |

../..



| XEDEA                                                                                                                                                                                                                                                         | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                              | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA      | EREMUA | ERAKUNDEA        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|----------------------------------------------------|------------------------------|--------|------------------|
| Erakunde publikoen-<br>tzako laguntza deialdia,<br>gizartegintza jarduera ere-<br>muaren barruko progra-<br>mak eta jarduerak gara-<br>tzen laguntzeko. 2015eko<br>deialdia                                                                                   | Diru-<br>laguntza           |                  | Esku-hartze<br>soziala /<br>Gizarte-<br>zerbitzuak | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | ARABA  | Foru<br>Aldundia |
| Elkarte edo fundazioen-<br>tzako laguntza deialdia,<br>adingabeei eta haien fa-<br>miliei zuzendutako pro-<br>gramak eta jarduerak gara-<br>tzen laguntzeko. 2015eko<br>deialdia                                                                              | Diru-<br>laguntza           |                  | Esku-hartze<br>soziala /<br>Gizarte-<br>zerbitzuak | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | ARABA  | Foru<br>Aldundia |
| Elkarte edo fundazioen-<br>tzako laguntza deialdia,<br>ezinduei zuzendutako pro-<br>gramak eta jarduerak gara-<br>tzen laguntzeko. 2015eko<br>deialdia                                                                                                        | Diru-<br>laguntza           |                  | Esku-hartze<br>soziala /<br>Gizarte-<br>zerbitzuak | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | ARABA  | Foru<br>Aldundia |
| Elkarte edo fundazioen-<br>tzako laguntza deialdia,<br>adinekoei zuzendutako<br>programak eta jardue-<br>rak garatzen laguntzeko.<br>2015eko deialdia                                                                                                         | Diru-<br>laguntza           |                  | Esku-hartze<br>soziala /<br>Gizarte-<br>zerbitzuak | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | ARABA  | Foru<br>Aldundia |
| Gizarte-zerbitzuen<br>eremuko elkarte edo<br>fundazioentzako laguntza<br>deialdia, haiek manten-<br>tzen laguntzeko. 2015eko<br>deialdia                                                                                                                      | Diru-<br>laguntza           |                  | Esku-hartze<br>soziala /<br>Gizarte-<br>zerbitzuak | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | ARABA  | Foru<br>Aldundia |
| Elkarte edo fundazioen-<br>tzako laguntza deialdia,<br>landa-eremuko adinekoei<br>zuzendutako programak<br>eta jarduerak garatzen<br>laguntzeko. 2015eko deial-<br>dia                                                                                        | Diru-<br>laguntza           |                  | Esku-hartze<br>soziala /<br>Gizarte-<br>zerbitzuak | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | ARABA  | Foru<br>Aldundia |
| Elkarte eta fundazioen-<br>tzako laguntza deialdia,<br>beraien gizarte lokalak<br>birgaitzen eta egokitzen<br>laguntzeko eta beraien<br>gizarte jarduerak eta/edo<br>programak garatzeko<br>beharrezko guztiaz horni-<br>tzen laguntzeko. 2015eko<br>deialdia | Diru-<br>laguntza           |                  | Esku-hartze<br>soziala /<br>Gizarte-<br>zerbitzuak | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | ARABA  | Foru<br>Aldundia |

../..

| XEDEA                                                                                                                                                                                                         | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRATIO-<br>MAILA | EREMUA | ERAKUNDEA     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|-------------------------|--------|---------------|
| Elkarteei eta irabazteko xederik gabeko erakundeek zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia | Diru-laguntza               |                  | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Foru-administrazioa     | ARABA  | Foru Aldundia |
| Araba eta Trebiñuko konderriko udal eta kuadrillei zuzendutako diru-laguntzak, sentsibilizazioa eta kultura arteko bizikidetza sustatzera bideratutako programak edota jarduerak garatzeko. 2015eko ekitaldia | Diru-laguntza               |                  | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Foru-administrazioa     | ARABA  | Foru Aldundia |

## UDALAK

| XEDEA                                                                                                                                             | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA        | ADMINISTRATIO-<br>MAILA | EREMUA | ERAKUNDEA       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------|-------------------------|--------|-----------------|
| "Basaldea" baratzeazintza ekologikoko enpresen mintegiko kudeaketa, asistentzia eta kontrol zerbitzua 2014ko urritik 2015eko irailera bitarte     | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Enplegua/ Ekonomia-sustapena | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |
| Gasteizko autobus geltokia onik zaindu eta garbitzeko zerbitzua                                                                                   | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                  | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |
| Gasteizko Udalaren herri-tarrei laguntzeko bulegoetako mezularitza-zerbitzua, premiazko pakete-bidalaketan eta dokumentazio-garraioaren zerbitzua | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                  | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |
| Elikadura-ohitura osasun-garriak bultzatzeko jarduerak garatzea                                                                                   | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Osasuna                      | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |
| Gasteizko Udala erabilera orokorrerako bulegoetako fotokopiagailu eta inprimagailuetarako paper birziklatuz eta ekologikoz hornitzea              | Kontratua                   | Hornidurak       | Bestelakoak                  | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |
| Aisialdian eta kirol-arloan euskara sustatzeko proiektuak garatzen dituzten pertsona juridiko pribatuei diru-laguntzak ematea                     | Diru-laguntza               |                  | Euskara                      | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |

../..

| XEDEA                                                                                                                                                         | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRATIO-<br>MAILA | EREMUA | ERAKUNDEA       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|-------------------------|--------|-----------------|
| Genero-berdintasunaren alorrean jarduerak eta proiektuak egiteko diru-laguntzak                                                                               | Diru-laguntza               |                  | Gizonen eta emakumeen berdintasuna       | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |
| Gasteizen gizarte proiektuak burutzeko diru-laguntzak                                                                                                         | Diru-laguntza               |                  | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |
| Gazteentzako proiektuetarako edo zerbitzuetarako diru-laguntzak                                                                                               | Diru-laguntza               |                  | Gazteak                                  | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |
| Gasteizko udalerriko auzo eta herri-auzoetan programak eta/edo jarduerak antolatu eta gauzatzeko sortzen diren gastuei aurre egiten laguntzeko diru-laguntzak | Diru-laguntza               |                  | Herritarren parte-hartzea                | Toki-administrazioa     | ARABA  | Gasteizko Udala |

## BIZKAIKO FORU ALDUNDIA

| XEDEA                                                                                                                                                                           | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA | EREMUA  | ERAKUNDEA     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|-------------------------|---------|---------------|
| Eskola Kirola programaren garapena 2015/2016 denboraldian                                                                                                                       | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Kirola                                   | Foru-administrazioa     | BIZKAIA | Foru Aldundia |
| 2016 eta 2017 urteetan Bizkaiko Foru Aldundiaren sailtako eraikinak eta zentroak garbitzea                                                                                      | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Foru-administrazioa     | BIZKAIA | Foru Aldundia |
| Zallan bi-3602 errepidea hobetzea, 24+840 eta 27+240 kilometro-puntuen artean                                                                                                   | Kontratua                   |                  |                                          | Foru-administrazioa     | BIZKAIA | Foru Aldundia |
| Abereen osasunari lotutako programak garatzeko, Bizkaiko Lurralde Historikoko abeltzainen talde eta elkarsteentzako laguntza ekonomikoak eta laguntza horien 2015erako deialdia | Diru-laguntza               |                  | Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza   | Foru-administrazioa     | BIZKAIA | Foru Aldundia |
| Bizkaiko Lurralde Historikoko arraza garbien abeltzainen elkarteei eta abeltzainen elkarte sektorialeiei emango zaizkien diru-laguntzak eta laguntza horien 2015erako deialdia  | Diru-laguntza               |                  | Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza   | Foru-administrazioa     | BIZKAIA | Foru Aldundia |
| Bizkaian 2015eko ekitaldian antzerki, dantza eta musikako ikuskizunen programazioak egiteko Foru Aldundiaren diru-laguntzak                                                     | Diru-laguntza               |                  | Kultura                                  | Foru-administrazioa     | BIZKAIA | Foru Aldundia |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeei zuzendutako emakumearen eta familiaren arloko diru-laguntzak 2015erako                                                                        | Diru-laguntza               |                  | Gizonen eta emakumeen berdintasuna       | Foru-administrazioa     | BIZKAIA | Foru Aldundia |
| Desgaitasunen bat duten pertsonen gizarteratzea eta arretarako diru-laguntzak 2015erako                                                                                         | Diru-laguntza               |                  | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Foru-administrazioa     | BIZKAIA | Foru Aldundia |

| XEDEA                                                                                                      | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                  | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA      | EREMUA  | ERAKUNDEA        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|----------------------------------------|------------------------------|---------|------------------|
| 2015eko umeen eta nera-<br>been arlorako diru-lagun-<br>tzak                                               | Diru-<br>laguntza           |                  | Gazteak                                | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | BIZKAIA | Foru<br>Aldundia |
| Gizarte Ekintza Sailaren<br>2015eko diru-laguntzak,<br>Bizkaiko adinekoen elkar-<br>teen programak egiteko | Diru-<br>laguntza           |                  | Herri-<br>tarren<br>parte-har-<br>tzea | Foru-<br>adminis-<br>trazioa | BIZKAIA | Foru<br>Aldundia |

## UDALAK

| XEDEA                                                                                                                                                                                                                             | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                              | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA | EREMUA  | ERAKUNDEA                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|----------------------------------------------------|-------------------------|---------|---------------------------|
| Berdintasuneko eta gene-<br>ro-politiketako zerbitzua                                                                                                                                                                             | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Gizonen<br>eta emaku-<br>meen ber-<br>dintasuna    | Toki-<br>administrazioa | BIZKAIA | Abantoko<br>Udala         |
| Nerbioi-lbaizabal eskual-<br>dean gazteen enplegua<br>sustatzeko tresnak                                                                                                                                                          | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Enplegua/<br>Ekonomia-<br>sustapena                | Toki-<br>administrazioa | BIZKAIA | Arrigorria-<br>gako Udala |
| Emakume eta gizonen<br>berdintasuna sustatzeko<br>programa, proiektu eta<br>jarduerai norgehiagoka<br>araubidepean diru-lagun-<br>tzak ematea                                                                                     | Diru-<br>laguntza           |                  | Gizonen<br>eta emaku-<br>meen ber-<br>dintasuna    | Toki-<br>administrazioa | BIZKAIA | Arrigorria-<br>gako Udala |
| Bilboko 2016ko FANT<br>Fantasiazko Zinemaren<br>jaialdiko jarduera zinema-<br>tografikoak programatzea<br>eta koordinatzea                                                                                                        | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Kultura                                            | Toki-<br>administrazioa | BIZKAIA | Bilboko<br>Udala          |
| Bilboko udalerrian bizi-<br>tegi-bazterketaren arris-<br>kuan eta/edo egoeran<br>daudenentzat gizarte<br>mailan esku hartzeko pro-<br>grama gestionatzea eta<br>garatzea                                                          | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze<br>soziala /<br>Gizarte-<br>zerbitzuak | Toki-<br>administrazioa | BIZKAIA | Bilboko<br>Udala          |
| Bilboko Udal Liburu-<br>tegien Sarearen bildu-<br>marako bibliografiako,<br>ikus-entzunezko eta multi-<br>mediako materialaren horni-<br>dura. Materiala edozein<br>hizkuntzatan eta edozein<br>adinetakoentzat izan dai-<br>teke | Kontratua                   | Hornidurak       | Kultura                                            | Toki-<br>administrazioa | BIZKAIA | Bilboko<br>Udala          |

../..

| XEDEA                                   | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA | EREMUA  | ERAKUNDEA        |
|-----------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|-------------------------|---------|------------------|
| Etxez etxeko laguntza-zerbitzua         | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Toki-administrazioa     | BIZKAIA | Zierbenako Udala |
| Zierbenako Oinarrizko Gizarte-zerbitzua | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Toki-administrazioa     | BIZKAIA | Zierbenako Udala |

## GIPUZKOA

# 7.4.E

### GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA

| XEDEA                                                                                                                     | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRAZIO-<br>MAILA | EREMUA   | ERAKUNDEA     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|-------------------------|----------|---------------|
| Gipuzkoako Foru Liburutegien erreserbako funts dokumentalak mailaka digitalizatzeko eta dokumentuok gordetzeko zerbitzuak | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Kultura                                  | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |
| Indarkeria matxistaren biktimei laguntzeko eta harrera egiteko zentroen erabileraren eta kudeaketaren emakida             | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |
| Indarkeria matxistaren biktima diren emakumeei arreta soziojuridikoa emateko zerbitzuak                                   | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |
| Kultura, Gazteria eta Kirol Departamentuko Kultura Zuzendaritzarako Komunikazioko Aholkularitza                           | Kontratua                   | Zerbitzuak       | Bestelakoak                              | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |
| Ikuskizun eszenikoak sustatzeko eta ikuskizun eszenikoak ekoizteko espazioak lagatzeko diru-laguntzak                     | Diru-laguntza               |                  | Kultura                                  | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |
| Gipuzkoako kultur elkarlanean diru-laguntzak, urteko egitasmoak edo jarduerak egiteko                                     | Diru-laguntza               |                  | Kultura                                  | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |

../..

| XEDEA                                                                           | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA              | ADMINISTRATIO-<br>MAILA | EREMUA   | ERAKUNDEA     |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------|-------------------------|----------|---------------|
| Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten jarduerak (Elkarteak) | Diru-laguntza               |                  | Gizonen eta emakumeen berdintasuna | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |
| Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzen duten jarduerak (udalak)    | Diru-laguntza               |                  | Gizonen eta emakumeen berdintasuna | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |
| Kirolean berdintasunaren alde egiten duten proiektuak eta programak             | Diru-laguntza               |                  | Gizonen eta emakumeen berdintasuna | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |
| Tokiko Agenda 21 etako ekintza-planak garatzeko diru-laguntzak                  | Diru-laguntza               |                  | Ingurumena                         | Foru-administrazioa     | GIPUZKOA | Foru Aldundia |

## UDALAK

| XEDEA                                                                                                                                                                           | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                        | ADMINISTRATIO-<br>MAILA | EREMUA   | ERAKUNDEA        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|----------------------------------------------|-------------------------|----------|------------------|
| Azpeitiko herriko ekonomia sustatzera bideratutako diru-laguntzak.1. Enplegua sortu edo mantentzera zuzendutako proiektu industrialak.2015                                      | Diru-laguntza               |                  | Enplegua/<br>Ekonomia-sustapena              | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Azpeitiko Udala  |
| Donostiako Udale-rako eta atxiki diren inguruko Erakundeentzako informatika-konsumigarrien hornidurarako Esparru Akordioa, oinarritzat izanik irizpide sozial eta ingurugirokoa | Kontratua                   | Hornidurak       | Bestelakoak                                  | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Kontratuaren Esleitze Akordioa: PUIOko Udal Futbol Zelaia KUPen Zerbitzu Publikoa Kudeatzea                                                                                     | Kontratua                   |                  | Kirola                                       | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Kontratuaren Esleitze Akordioa: BERIOko Udal Futbol Zelaia KUPen Zerbitzu Publikoa Kudeatzea                                                                                    | Kontratua                   |                  | Kirola                                       | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako diru-laguntzak 2015. Lankidetzak                                                                                                         | Diru-laguntza               |                  | Garapenerako Lankidetzak eta Giza Eskubideak | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |

../..

| XEDEA                                                                                                  | KONTRATUA/<br>DIRU-LAGUNTZA | KONTRATU<br>MOTA | ESKU-HARTZE<br>EREMUA                    | ADMINISTRATIO-<br>MAILA | EREMUA   | ERAKUNDEA        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------------------|-------------------------|----------|------------------|
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako diru-laguntzak 2015. Kultura-aniztasuna                         | Diru-laguntza               |                  | Kultura                                  | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako diru-laguntzak 2015. Donostia Kultura Enpresa Erakunde Publikoa | Diru-laguntza               |                  | Kultura                                  | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako diru-laguntzak 2015. Berdintasuna                               | Diru-laguntza               |                  | Gizonen eta emakumeen berdintasuna       | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako diru-laguntzak 2015. Gizarte-ekintza                            | Diru-laguntza               |                  | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako diru-laguntzak 2015. Giza eskubideak                            | Diru-laguntza               |                  | Esku-hartze soziala / Gizarte-zerbitzuak | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako diru-laguntzak 2015. Gazteak                                    | Diru-laguntza               |                  | Gazteak                                  | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |
| Irabazi-asmorik gabeko erakundeentzako diru-laguntzak 2015. Herritarren parte-hartzea                  | Diru-laguntza               |                  | Herritarren parte-hartzea                | Toki-administrazioa     | GIPUZKOA | Donostiako Udala |



## LABURDURAK

|        |                                                                                              |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| AP     | Administrazio publikoak                                                                      |
| Art.   | Artikulua                                                                                    |
| Ud.    | Udala                                                                                        |
| EHAA   | Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkaria                                                     |
| EAE    | Euskal Autonomia Erkidegoa                                                                   |
| KS     | Klausula sozialak                                                                            |
| EB     | Europako Batzordea                                                                           |
| AFA    | Arabako Foru Aldundia                                                                        |
| BFA    | Bizkaiko Foru Aldundia                                                                       |
| GFA    | Gipuzkoako Foru Aldundia                                                                     |
| STT    | Sailarteko Talde Teknikoa                                                                    |
| LT     | Lantalde Teknikoa                                                                            |
| ELT    | Erakundearteko Lantalde Teknikoa                                                             |
| EJ     | Eusko Jaurlaritza                                                                            |
| GOFE   | Gizarte Ongizaterako Foru Erakundea (Arabako Foru Aldundia)                                  |
| GFE    | Gazteriaren Foru Erakundea (Arabako Foru Aldundia)                                           |
| HAEE   | Herri Ardularitzaren Euskal Erakundea                                                        |
| SPKL   | 30/2007 Legea, urriaren 30ekoa, Sektore Publikoko Kontratuei buruzkoa                        |
| EGBELO | 3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, Emakumeen eta gizonen berdintasun eragin-garrirakoa |
| AOGT   | Administrazio Orokorreko goi-mailako teknikaria                                              |
| SPKLTB | Sektore Publikoko Kontratuen Legearen testu bategina                                         |
| EB     | Europar Batasuna                                                                             |



## TAULEN AURKIBIDEA

|            |                                                                                                                                                                            |    |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. taula.  | Azterlanean aztertutako kontratu eta diru-laguntzen laburpena, administrazio-mailaren arabera. Kopurua eta ehunekoa . . . . .                                              | 19 |
| 2. taula.  | Aztertutako kontratu eta diru-laguntzen laburpena, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera. Kopurua . . .                                             | 19 |
| 3. taula.  | Aztertutako kontratu eta diru-laguntzen lagineko aurkikuntzen laburpena . . . . .                                                                                          | 20 |
| 4. taula.  | Kontzeptuen glosarioa . . . . .                                                                                                                                            | 36 |
| 5. taula.  | Lagineko kontratu eta diru-laguntzak, administrazioaren mailaren arabera. Kopurua eta ehunekoa . . . . .                                                                   | 45 |
| 6. taula.  | Lagineko diru-laguntza eta kontratuak. Kopurua eta ehunekoa . .                                                                                                            | 46 |
| 7. taula.  | Azterketa-kategoriak eta aztertutako dokumentazio mota . . . . .                                                                                                           | 46 |
| 8. taula.  | Lagineko kontratuak, esku-hartze eremuaren arabera. Kopurua eta ehunekoa . . . . .                                                                                         | 49 |
| 9. taula.  | Xedean berdintasun-klausulak dituzten kontratuak, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera antolatuta. Kopurua eta ehunekoa . . . . .                  | 50 |
| 10. taula. | Balioespen-irizpideetan berdintasun-klausulak dituzten kontratuak, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera antolatuta. Kopurua eta ehunekoa . . . . . | 52 |
| 11. taula. | Kontratututako jarduera betearazteko baldintzak zehaztean berdintasun-klausulak dituzten kontratuak. Kopurua eta ehunekoa                                                  | 54 |
| 12. taula. | Kontratututako jarduera betearazteko baldintzak zehaztean berdintasun-klausulak dituzten kontratuak eta klausulen ereduak                                                  | 55 |
| 13. taula. | Eraginpeko Lurralde Historikoko administrazio publikoen kontratu-jardueran klausula sozialak nola aplikatu behar diren arautzen duten foru-arauak . . . . .                | 58 |
| 14. taula. | Hiriburuetakako udalen administrazio-egintzak, hierarkian mendeko diren organoen jarduera bideratzen dutenak kontratazioan klausula sozialak aplikatzeko garaian . . . . . | 59 |
| 15. taula. | Lagineko diru-laguntzak, esku-hartze eremuaren arabera. Kopurua eta ehunekoa . . . . .                                                                                     | 61 |
| 16. taula. | Xedean berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera antolatuta. Kopurua eta ehunekoa . . . . .              | 62 |
| 17. taula. | Pertsona edo erakunde onuradun bihurtzeko betekizuna zehazteko berdintasun-klausulak dituzten digu-laguntza. Kopurua eta ehunekoa . . . . .                                | 63 |
| 18. taula. | Lehiatzea debekatzeko berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak. Kopurua eta ehunekoa . . . . .                                                                        | 64 |

|            |                                                                                                                                                                                                                               |     |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 19. taula. | Diru-laguntzetako berdintasun-klausulek jarraitzen dituzten lege eta artikulak . . . . .                                                                                                                                      | 65  |
| 20. taula. | Balioespen-irizpideetan berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak, esku-hartze eremuaren eta administrazioaren mailaren arabera antolatuta . . . . .                                                                      | 67  |
| 21. taula. | Balioespen-klausulen tipologia lagineko diru-laguntzetan . . . . .                                                                                                                                                            | 68  |
| 22. taula. | Diruz lagundutako jarduera betearazteko betebeharretan berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak. Kopurua eta ehunekoa . . . . .                                                                                          | 70  |
| 23. taula. | Diruz lagundutako jardueraren betebeharrak zehaztean berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak eta klausulen ereduak . . . . .                                                                                            | 71  |
| 24. taula. | Eraginpeko Lurralde Historikoko administrazio publikoen diru-laguntzetan klausula sozialak nola aplikatu behar diren arautzen duten foru-arauak . . . . .                                                                     | 73  |
| 25. taula. | Berdintasun-klausulak lagineko kontratueta aplikatzeari buruzko ondorioak . . . . .                                                                                                                                           | 73  |
| 26. taula. | Berdintasun-klausulak lagineko diru-laguntzetan aplikatzeari buruzko ondorioak . . . . .                                                                                                                                      | 75  |
| 27. taula. | Klausulak dituzten kontratu eta diru-laguntzen laburpena, prozeduraren fasearen arabera (xedea, balioespenekoak, betebeharrekoak edo betearazpenekoak) eta administrazioaren mailaren arabera. Kopurua eta ehunekoa . . . . . | 77  |
| 28. taula. | Berdintasun-klausulak kontratu eta diru-laguntzetan aplikatzeko mugak . . . . .                                                                                                                                               | 108 |
| 29. taula. | Berdintasun-klausulak kontratu eta diru-laguntzetan aplikatzeari indarguneak . . . . .                                                                                                                                        | 110 |
| 30. taula. | Xedean berdintasun-klausulak dituzten diru-laguntzak . . . . .                                                                                                                                                                | 152 |
| 31. taula. | Azterlanean parte hartu duten informatzaile garrantzitsuenak . . .                                                                                                                                                            | 184 |

## GRAFIKOEN AURKIBIDEA

|               |                                                                                                                                                                    |    |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. grafikoa.  | Azterlanaren sekuentzia metodologikoa . . . . .                                                                                                                    | 40 |
| 2. grafikoa.  | Lagineko kontratuak, lurraldearen eta administrazio-mailaren arabera. Ehunekoak . . . . .                                                                          | 48 |
| 3. grafikoa.  | Lagineko kontratuak kontratu motaren arabera. Kopurua eta ehunekoak . . . . .                                                                                      | 49 |
| 4. grafikoa.  | Lagineko diru-laguntzak, lurraldearen eta administrazio-mailaren arabera. Ehunekoak . . . . .                                                                      | 60 |
| 5. grafikoa.  | Inkestari erantzun dioten emakumeen eta gizonen kopurua eta ehunekoak . . . . .                                                                                    | 80 |
| 6. grafikoa.  | Emakumeen eta gizonen kopurua, administrazio-mailaren eta lurraldearen arabera . . . . .                                                                           | 81 |
| 7. grafikoa.  | Inkestari erantzun dioten ehunekoak, administrazio-mailaren eta esku-hartzearen lurraldearen arabera . . . . .                                                     | 81 |
| 8. grafikoa.  | Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin eta genero-ikuspegiarekin lotutako prestakuntza duten emakumeen eta gizonen kopurua, eta administrazioaren maila . . . . . | 82 |
| 9. grafikoa.  | Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako prestakuntza duten emakumeen eta gizonen ehunekoak, eta administrazioaren maila . . . . .                         | 83 |
| 10. grafikoa. | Inkestari erantzun dioten ehunekoak eta emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako prestakuntza-orduak, eta administrazioaren maila . . . . .                | 83 |
| 11. grafikoa. | Inkestari erantzun dioten ehunekoak, lanbide-profilaren eta sexuaren arabera . . . . .                                                                             | 84 |
| 12. grafikoa. | Arduradunen/zuzendarien jarrerari buruzko pertzepzioa, sexuaren arabera. Ehunekoak . . . . .                                                                       | 86 |
| 13. grafikoa. | Arduradunen/zuzendarien jarrerari buruzko pertzepzioa, lanbide-profilaren arabera. Ehunekoak . . . . .                                                             | 86 |
| 14. grafikoa. | Kudeaketako teknikarien jarrerari buruzko pertzepzioa, sexuaren arabera. Ehunekoak . . . . .                                                                       | 87 |
| 15. grafikoa. | Kudeaketako teknikarien jarrerari buruzko pertzepzioa, lanbide-profilaren arabera. Ehunekoak . . . . .                                                             | 88 |
| 16. grafikoa. | Beste langile batzuen jarrerari buruzko pertzepzioa sexuaren arabera. Ehunekoak . . . . .                                                                          | 89 |
| 17. grafikoa. | Beste langile batzuen jarrerari buruzko pertzepzioa lanbide-profilaren arabera. Ehunekoak . . . . .                                                                | 89 |
| 18. grafikoa. | Emakumeen eta gizonen berdintasuna lan egiten duzun zerbitzu/arloaren esku-hartze eremurako. Ehunekoak . . . . .                                                   | 90 |
| 19. grafikoa. | Emakumeen eta gizonen berdintasuna lan egiten duzun zerbitzu/arloaren esku-hartze eremurako, lanbide-profilaren arabera. Ehunekoak . . . . .                       | 91 |

|               |                                                                                                                                                                |     |
|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 20. grafikoa. | Klausulak txertatzea sustatzeko, Administrazioak egindako ekintzen tipologia. Ehunekoak . . . . .                                                              | 93  |
| 21. grafikoa. | Berdintasun-klausulak txertatzeko orientabide, erregulazio eta prozedurei buruzko ezagutza (sexuaren arabera). Ehunekoak . . .                                 | 94  |
| 22. grafikoa. | Berdintasun-klausulak txertatzeko orientabide, erregulazio eta prozedurei buruzko ezagutza (lanbide-profilaren arabera). Ehunekoak . . . . .                   | 94  |
| 23. grafikoa. | Langileei berdintasun-klausulen arloko prestakuntza emateko ekintzetan parte hartzea. Ehunekoak . . . . .                                                      | 95  |
| 24. grafikoa. | Emakumeen eta gizonen berdintasun-klausulak txertatzeari aplikatzen zaion derrigortasuna/borondatezkotasuna kontratu edo diru-laguntzetan. Ehunekoak . . . . . | 96  |
| 25. grafikoa. | Betearazpen-klausulak betetzen ote diren jarraipena egiteko mekanismoak erakundean. Ehunekoak . . . . .                                                        | 97  |
| 26. grafikoa. | Jarraipena nahikoa ote den balioestea, berdintasun-klausulak –betearaztekoak direnean– betetzen direla bermatzeko. Ehunekoak . . . . .                         | 98  |
| 27. grafikoa. | Berdintasun-klausulak aplikatzeko oztopoak. Ehunekoak . . . . .                                                                                                | 99  |
| 28. grafikoa. | Berdintasun-klausulak aplikatzeko lagungarriak diren faktoreak. Ehunekoak . . . . .                                                                            | 100 |
| 29. grafikoa. | Berdintasun-klausulak aplikatzearen pizgarriak/onurak. Ehunekoak . . . . .                                                                                     | 102 |
| 30. grafikoa. | Klausulen eraginkortasuna emakumeen eta gizonen berdintasun-helburuak betetzeko eta/edo genero-arrailak murrizteko. Ehunekoak . . . . .                        | 102 |
| 31. grafikoa. | Klausulen eraginkortasuna emakumeen eta gizonen berdintasun-helburuak betetzeko eta/edo genero-arrailak murrizteko, sexuaren arabera. Ehunekoak . . . . .      | 103 |
| 32. grafikoa. | Berdintasun-klausulak aplikatzearen ondorio eta eraginak. Ehunekoak . . . . .                                                                                  | 104 |
| 33. grafikoa. | Funtsezkotzat jotako berdintasun-klausulen tipologia. Ehunekoak . . . . .                                                                                      | 105 |
| 34. grafikoa. | Berdintasun-klausulak denboran irauteko moduan aplikatzen direla bermatzeko neurriak. Ehunekoak . . . . .                                                      | 106 |



